

Torsdag den 8. april 2010 (D)

1

70. møde

Torsdag den 8. april 2010 kl. 10.00

Dagsorden

1) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 95:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af varighedsbegrænsningen for udbetaling af sygedagpenge.

Af Lennart Damsbo-Andersen (S), Eigil Andersen (SF), Morten Østergaard (RV), Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsættelse 17.12.2009. (Omtrykt). 1. behandling 25.02.2010. Betænkning 24.03.2010).

2) 2. behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov for Grønland om oplysninger, der skal medsendes om betaler ved pengeoverførsler.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 13.01.2010. 1. behandling 04.02.2010. Betænkning 16.03.2010).

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 87:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af udlændingeloven og lov om aktiv socialpolitik og udlændingeloven. (Ændring af reglerne om indvandringsprøven, advokatbistand til uledsagede mindreårige asylansøgere, ændring af ydelsessystemet for asylansøgere m.v.).

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 10.12.2009. 1. behandling 19.01.2010. Betænkning 16.03.2010).

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 105:

Forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd og lov om folkekirkens økonomi. (Samarbejde mellem menighedsråd m.v.).

Af kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 14.01.2010. 1. behandling 28.01.2010. Betænkning 17.03.2010).

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om ændring af lov om dyrlæger og lov om hold af dyr. (Obligatorisk sundhedsrådgivning, beslutningsgælds af lægemidler m.v.).

Af fødevareministeren (Henrik Høegh).

(Fremsættelse 03.12.2009. 1. behandling 21.01.2010. Betænkning 24.03.2010).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 90:

Forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Dna-profil-register. (Frist for sletning af oplysninger om dna-profiler vedrørende sigtede, men ikke dømte personer).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 16.12.2009. 1. behandling 26.01.2010. Betænkning 16.03.2010).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 165:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Loft over egenbetaling for madservice, nye beregningsprincipper for borgerens betaling for tilbud om personlig og praktisk hjælp m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om rettens pleje. (Styrkelse af indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 167:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Skærpelse af reaktionsmuligheder over for kriminalitetstruede børn og unge).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 168:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Forbedring og forenkling af regler om støtte til køb af bil).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service. (Sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010).

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven). (Udlandsstipendium til kandidatuddannelser af mere end 2 års varighed og udlandsstipendium til Erasmus Mundus-uddannelser m.v.).

Af undervisningsministeren (Tina Nedergaard).

(Fremsættelse 05.03.2010).

13) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 124:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en følgegruppe på specialundervisningsområdet i grundskolen.

Af Pernille Frahm (SF) m.fl.

(Fremsættelse 09.02.2010).

14) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 125:

Forslag til folketingsbeslutning om vejledende timetal for seksualundervisning.

Af Kirsten Brosbøl (S), Pernille Vigsø Bagge (SF), Marianne Jelved (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 09.02.2010).

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om ændring af lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser. (Ophævelse af maksimumsrabat).
Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.
(Fremsættelse 10.02.2010).

16) 1. behandling af lovforslag nr. L 159:

Forslag til lov om Visittenmark.
Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsættelse 17.03.2010).

17) 1. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v. (landbrugsstøtloven). (Sammensætning af promilleafgiftsfondenes bestyrelser og finansiering af sekretariatsbistand).
Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.
(Fremsættelse 25.02.2010).

18) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 112:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod import af fødevarer, der er fremstillet ved tvangsfodring af dyr, og om forbud mod salg af samme i Danmark.
Af Marlene Harpsøe (DF) m.fl.
(Fremsættelse 26.01.2010).

19) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 158:

Forslag til folketingsbeslutning om gmo-fri zoner i Danmark.
Af Per Clausen (EL) og Christian H. Hansen (UFG) m.fl.
(Fremsættelse 17.03.2010).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden :

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Mogens Jensen (S) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 208 (Forslag til folketingsbeslutning om at styrke danske computerspil).

Leif Lahn Jensen (S) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 209 (Forslag til folketingsbeslutning om at nedsætte brugerbetalingen på musikskolerne og styrke talentudviklingen).

Holger K. Nielsen (SF), Jeppe Kofod (S) og Niels Helveg Petersen (RV):

Forespørgsel nr. F 41 (Hvad kan regeringen oplyse om dens holdning til forhandlingerne om atomnedrustning med særligt henblik på revisionen af traktaten om ikkespredning (NPT-traktaten) samt START-forhandlingerne?)

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 95:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af varighedsbegrænsningen for udbetaling af sygedagpenge.

Af Lennart Damsbo-Andersen (S), Eigil Andersen (SF), Morten Østergaard (RV), Line Barfod (EL) m.fl.
(Fremsættelse 17.12.2009. (Omtrykt). 1. behandling 25.02.2010. Betænkning 24.03.2010).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag, men hr. Lennart Damsbo-Andersen ønsker at udtale sig som ordfører.

Kl. 10:02

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg kan forstå, at syge mennesker åbenbart ikke er noget, der interesserer beskæftigelsesministeren, regeringen, Venstre og Konservative eller Dansk Folkeparti. Syge mennesker, der mister deres forsørgelsesgrundlag, er tydeligvis overhovedet ikke noget, som de nævnte partier tager alvorligt. Herregud, det drejer sig jo bare om et par tusind mennesker hvert år, så det er jo ikke noget at bekymre sig om, og hvis de skal hjælpes, så er det da bedst gjort ved at tage pengene fra dem, så skal de nok blive raske.

Det er konklusionen på førstebehandlingen af vores forslag om at afskaffe varighedsbegrænsningen på sygedagpenge. Hvor mange historier skal der til, før regeringen, Venstre og Konservative og Dansk Folkeparti forstår, at det er et reelt problem for mennesker af kød og blod derude i samfundet? Vi har hørt utallige beretninger under udvalgsbehandlingen, haft besøg af selvstændige erhvervsdrivende fra Bornholm, en sekretær fra Helsingør og repræsentanter fra Hærens Konstabel- og Korporalforening, der hver især har bidraget med deres historier om sygdom, et usmidigt system og tabet af forsørgelse.

Jeg har her tal fra Hærens Konstabel- og Korporalforening og Livslinjen, tal, der fortæller om soldater, der har været udsendt til Irak, Afghanistan og Balkan og kommer hjem, fratræder fra tjeneste og mister sygedagpengene. De har i alt 303 sager på deres liste. 175 af disse personer er på kontanthjælp, og af dem har de 45 mistet forsørgelsen. Så ikke nok med, at de er blevet udsendt og er blevet skudt på i Danmarks tjeneste, de har også som tak fået en nulbon og absolut ingen hjælp.

De står sammen med hundredvis af andre uden forsørgelse. De er så syge, at de ikke kan arbejde og er absolut uden håb. Det kan vi simpelt hen ikke være bekendt.

Jeg er meget ked af, at der overhovedet ikke har været så meget som antydningen af ændring i ministerens opfattelse i den her sag, og det samme gælder partierne Venstre og Konservative. Man lukker øjnene og vil ikke indse, at det er et problem, som vi her i Tinget må forholde os til.

Det, der har været det mest sørgelige i den her sag, har så været at høre på Dansk Folkepartis sædvanlige udmeldinger om, at nu skal de nok beskytte de svage og hjælpe de syge, men bagefter, når det så gælder, løber de fra løfterne. Derfor vil alle om et øjeblik kunne se

medlemmerne af Dansk Folkeparti stemme imod vores forslag om afskaffelse af varighedsbegrænsningen på sygedagpengene. Løftebrud og løgnagtighed vil nogle måske finde på at kalde det, men jeg vil blot sige, at Dansk Folkeparti i denne sag som i så mange andre siger et og gør noget andet og lader sammen med resten af den borgerlige fløj de svage og de syge i stikken.

Kl. 10:04

Formanden :

Tak. Så er det hr. Eigil Andersen som ordfører.

Kl. 10:05

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Dansk Folkeparti svigter de syge. Det er meget, meget sørgeligt. Mange mennesker har nok regnet med, at Dansk Folkeparti er et parti, som for alvor vil forbedre forholdene for langtidssyge og andre udsatte grupper i samfundet. Men sådan er det ikke, og det vil vi desværre få at se ved afstemningen om lidt.

Samfundet fratager hvert år 6.000 langtidssyge deres sygedagpenge, ikke fordi de er blevet raske, men fordi der er lovregler, der siger, at sygedagpengene udløber efter en bestemt periode, selv om de pågældende stadig væk er syge. Man reklamerer så en del med, at der er forlængelsesmuligheder i sygedagpengeloven, og det er der. Men Beskæftigelsesministeriets egne tal viser, at efter at forlængelserne er blevet brugt, er der stadig væk de nævnte 6.000 mennesker, der årligt bliver frataget deres sygedagpenge i Danmark. De 6.000 havner på kontanthjælp, og for mellem 1.000 og 2.000 af dem betyder det en indtægt på – hold godt fast – 0,0 kr. De kan ikke få kontanthjælp, fordi de har en ejerbolig eller en ægtefælle, som har en indtægt fra et job.

Så kan man spørge sig selv: Hvad betyder det at have en indtægt på 0,0 kr.? Her synes jeg jo at det enkelte folketingsmedlem, som skal deltage i den her afstemning om lidt, kan overveje med sig selv, hvordan vedkommendes egen økonomi ville se ud, hvis vedkommende fik 0,0 kr. den ene måned efter den anden. Her bliver der grinet fra Dansk Folkepartis side, kan jeg høre, men jeg kan sige, at de langtidssyge, som kommer i den situation at få 0,0 kr., havner i noget ganske forfærdeligt. Det er jo klart, at ens økonomi hurtigt vil komme til at ligge i ruiner, og at man vil være tvunget til at gå fra hus og hjem.

Det er den måde, man behandler langtidssyge på i dagens Danmark. Det er mennesker, som i forvejen er hårdt belastet af deres sygdom, ofte en alvorlig sygdom. De er simpelt hen usikre på fremtiden og spørger: Ender det med, at jeg dør, og hvis jeg lever, kan jeg så komme tilbage på arbejdsmarkedet og have en indtægt derfra? Det skaber simpelt hen en så stor usikkerhed og utryghed, at mange bliver nedbrudt af dårlige nerver, og det er forståeligt nok. Og hvad gør samfundet? Samfundet giver dem så det sidste skub ud over kanten ved at tage deres sygedagpenge fra dem. Det er simpelt hen skammeligt, og det kan vi ikke være bekendt som samfund.

Derfor sørger det her beslutningsforslag for, at alle syge beholder deres sygedagpenge, indtil det er afklaret, om den langtidssyge kan fortsætte på arbejdsmarkedet på almindelige vilkår, om vedkommende skal have et fleksjob, eller om vedkommende skal have en førtidspension. Det er naturligvis det eneste anstændige og menneskelige at gøre.

Dansk Folkeparti og regeringen har så lavet en lille lap på det her, hvilket formentlig vil redde omkring 500. Men tilbage er der altså 11 gange så mange, 5.500, der hvert år i Danmark stadig vil miste deres sygedagpenge. Jeg må sige det, som det er: Jeg havde faktisk regnet med, desværre, at Venstre og Konservative ville føre en umenneskelig politik på det her område, men jeg er dybt skuffet over Dansk Folkeparti. Det er simpelt hen skammeligt, at Dansk Folkeparti ikke vil være med til at redde 5.500 langtidssyge hvert år ved at

stemme for det her forslag. For hvis Dansk Folkeparti ville stemme for forslaget, ville det blive vedtaget.

Kl. 10:09

Formanden :

Tak til hr. Eigil Andersen. Så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører.

Kl. 10:09

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Det, der får mig til at gå op, er selvfølgelig, at de beskyldninger, der kommer mod Dansk Folkeparti, ikke skal stå uimodsagt. For i forbindelse med sygedagpengeloven har Dansk Folkeparti fået flere forlængelsesmuligheder igennem, og når de bliver kombineret på den rigtige måde, er der mange, der kan få gavn af det ude i kommunerne, når de kommer på sygedagpenge.

Men det, som hr. Eigil Andersen og hr. Lennart Damsbo-Andersen glemmer at omtale, når de står heroppe, er jo, at mange af de årsager, der er til, at der er folk, der mister sygedagpengene, er de skrappe regler, som ordførerne for de to partier har været med til at lave, dengang loven om førtidspension og fleksjobordning blev indført under den tidligere Nyrupregering. Det var i 2001, at den blev vedtaget, og den trådte i kraft i 2003.

Derfor er der mange, der fejlagtigt tror, at det er Dansk Folkeparti, der har været med til at lave de stramme regler, der er årsag til, at folk bliver slæbt igennem den ene arbejdsprøvning efter den anden, og så falder de ud af systemet i forbindelse med sygedagpenge. Det glemmer de to ordførere at omtale heroppe, for det er bekvemt at undgå at sige: Vi har noget af ansvaret for, at folk falder ud af sygedagpengesystemet.

Når kommunerne bruger forlængelsesmulighederne på den rigtige måde, kan man godt nå at få arbejdsprøvet og fundet ud af, om borgerne skal have førtidspension eller fleksjobordning. Men det har man set stort på i forbindelse med loven, man indførte i 2001, og som trådte i kraft i 2003.

Derimod har Dansk Folkeparti prøvet på at rette op på det. Vi erkender, at vi ikke har kunnet komme igennem med en stor forlængelsesmulighed ved den sidste finanslov, hvor vi havde et ønske om noget mere, men vi har trods alt fået forlængelsesmuligheder igennem, der gør, at der, hvis de bliver brugt rigtigt, er mange, der ikke kommer i den situation, at de falder ud.

Men det var måske på sin plads, at man så på, hvordan det er, der bliver handlet i forbindelse med arbejdsprøvning af dem, der skal i fleksjob og på førtidspension. Det var måske en idé, at de to herrer, ordføreren for Socialdemokratiet og ordføreren for Socialistisk Folkeparti, tog det op i den kreds, der har været med til at lave reglerne for førtidspension og fleksjob. Har vi selv været skyld i, at der er så mange, der falder ud? Ja, det har man i den forbindelse. For man har gjort det vanskeligt for folk at komme igennem en arbejdsprøvning. Kommunerne trækker folk gennem den ene arbejdsprøvning efter den anden, fordi de ikke vil have dem over på førtidspension og fleksjob. Det skulle man se på.

Det er beklageligt, at man så skal stå heroppe og hælde vand ud af ørerne om, hvor forfærdeligt det er, når man selv har været med til at gøre det vanskeligt for folk, der er på sygedagpenge. Det er meget behændigt at undgå at omtale det.

Kl. 10:12

Formanden :

Tak. Der er ønsker om korte bemærkninger. Så vi bytter. Det er hr. Lennart Damsbo-Andersen, og så har jeg noteret hr. Eigil Andersen og hr. Morten Østergaard.

Kl. 10:12

Kl. 10:15

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu kan jeg forstå, at vi skal tilbage til den forhandling, vi havde under førstebehandlingen, hvor hr. Bent Bøgsted også hældte vand ud af ørerne om, hvad det var, der blev besluttet for 20 år siden her i Tinget.

Det er jo sådan, at i Socialdemokratiet er vi blevet klogere, og vi har lært og har set, at der faktisk er mennesker, der bliver ramt af de begrænsninger, som findes i dag. 6.000 mennesker mister deres sygedagpenge, og 1.000 eller flere mister deres forsørgelse hvert evigt eneste år, vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted. Det må man da forholde sig til.

Nu skal jeg lade være med at sige, hvor det lige kommer fra, men man kunne jo sige: Kom nu ind i kampen. Det kan da godt være, at man i Dansk Folkeparti har haft mulighed for at presse regeringen nogle få gange, men var der så ikke mulighed for at komme med et tilsagn nu i dag og sige, at pr. 1. januar sørger Dansk Folkeparti sammen med resten af oppositionen for at der ikke er nogen varighedsbegrænsning på sygedagpengene?

Kl. 10:13

Formanden :

Tak. Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:13

Bent Bøgsted (DF):

Det var jo en erkendelse fra hr. Lennart Damsbo-Andersen af, at Socialdemokratiet er blevet klogere. Man indførte nogle regler i 2001, der ikke lige var så hensigtsmæssige, som man havde håbet, og så prøver man at løse problemet igennem forlængelsesmuligheder ved at afskaffe varighedsbegrænsningen. Vi skal også huske på, at det var Socialdemokratiet, der selv indførte varighedsbegrænsningen for en stor gruppe. For de offentligt ansatte var det Socialdemokratiet, der afskaffede varighedsbegrænsningen. Hvad angår privatområdet, var det helt tilbage til under Schlüterregeringen, tror jeg, og jeg skal ikke kunne sige, hvordan forhandlingerne foregik dengang.

Når man taler om varighedsbegrænsningen, har man så meget med at henvise til, hvordan det foregår i andre lande, bl.a. i Sverige, hvor det gik fint. Men Sverige har netop lavet en varighedsbegrænsning, fordi de ikke kunne styre det, og det er så det, vi også kan risikere herhjemme. Men hvis man så på, hvordan reglerne var i forbindelse med fleksjob og førtidspension, kunne man måske løse det der, men det ser man stort på.

Kl. 10:14

Formanden :

Hr. Lennart Damsbo-Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 10:14

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er åbenbart den store dag for udenomssnak. De lappeløsninger, som Dansk Folkeparti taler om endnu en gang, løser jo ikke problemet for de mennesker, som er blevet ramt, dem, som står derude og har mistet deres forsørgelse. Det, der er vigtigt nu, er, at vi tager os sammen herinde og i fællesskab beslutter at afskaffe varighedsbegrænsningen, og der er muligheden for Dansk Folkeparti i dag, lige om et øjeblik, at stemme for vores forslag.

Så behøver vi ikke mere diskutere, hvem der har sagt hvad hvornår, men vi kan forholde os til den virkelighed, der er derude, at der er 1.000 mennesker, der mister deres forsørgelse hvert eneste år her i landet.

Formanden :

Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 10:15

Bent Bøgsted (DF):

Ja, og den afskaffelse af varighedsbegrænsningen, som hr. Lennart Damsbo-Andersen vil have, løser heller ikke noget for dem, der er blevet ramt. Sådan kan man hele tiden sige det.

Men altså, det er jo på sin plads at se på, hvad der er årsagen til, at problemerne opstår. Vi har bl.a. også set, at der er en stor del af kommunerne, der fratager syge deres dagpenge, og som bliver underkendt, når det bliver anket. Det var måske også rimeligt, at man så på, hvordan der bliver ageret der, så der ikke sker noget uoverlagt.

Jeg synes, hr. Lennart Damsbo-Andersen skulle tage en snak med sin forligskreds om førtidspension og fleksjob, når det er blevet erkendt, at de regler, som hr. Lennart Damsbo-Andersens parti har været med til at indføre, ikke var så vellykkede. Hr. Lennart Damsbo-Andersen har stået heroppe og erkendt, at de er blevet klogere.

Kl. 10:16

Formanden :

Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 10:16

Eigil Andersen (SF):

Der er mange ting, man kan diskutere i forbindelse med førtidspension og fleksjob, men i den her sammenhæng er det altså ren udenomssnak. Det er ansvarsforflygtigelse, et forsøg på at fralægge sig ansvaret, fra Dansk Folkepartis side.

Sagens kerne er, at det forslag, som vi skal stemme om her i dag, indebærer, at langtidssyge kan fastholde deres indtægt, indtil deres fremtid er afklaret. Det er uforståeligt for mig, at Dansk Folkeparti vil stemme imod, at langtidssyge skal beholde en indtægt, indtil det er blevet afklaret, om de kan fortsætte på arbejdsmarkedet eller ej.

Jeg vil gerne spørge ordføreren, om han kan bekræfte, at det, hvis Dansk Folkeparti stemmer nej til det her forslag, betyder, at der fortsat årligt vil være 5.000-6.000 mennesker i Danmark, som vil miste deres sygedagpenge på grund af varighedsbegrænsningen.

Kl. 10:17

Formanden :

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:17

Bent Bøgsted (DF):

En ting, jeg i hvert fald kan bekræfte, er, som resultaterne har vist, at kommunerne, som det var tidligere, da der ikke var en varighedsbegrænsning, ikke tog deres ansvar over for de syge alvorligt og ikke gjorde en indsats.

Der er rigtig mange, der kan benytte sig af de kombinationsmuligheder, der er, for at beholde sygedagpengene. Vi er helt oppe på 7-8 kombinationsmuligheder, og hvis de bliver brugt rigtigt, kan man modtage sygedagpenge i meget lang tid. Man kan modtage sygedagpenge i op til 3-4 år. Det er det, man skal se på og få til at virke.

Hvad angår det der med at løbe fra ansvaret, har jeg i hvert fald hørt, at hr. Eigil Andersen er løbet fra ansvaret for at have indført de stramme regler i forbindelse med fleksjob og førtidspension.

Kl. 10:18

Formanden :

Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 10:18

Kl. 10:21

Eigil Andersen (SF):

Som jeg sagde før, er der mange ting, man kan diskutere vedrørende fleksjob og førtidspension, men det har intet med den her sag i dag at gøre – overhovedet intet. Ikke et eneste sekund! Vi taler her om langtidssyge, som bliver fratrækt deres indtægt med Dansk Folkepartis støtte. Jeg er overbevist om, som jeg sagde tidligere, at der er mange mennesker i Danmark, som er dybt skuffede over, at Dansk Folkeparti er så asocialt et parti, som det viser sig bl.a. ved den her lejlighed.

Ordføreren for Dansk Folkeparti taler om kombinationsmuligheder. Det står fast, at der er 6.000 mennesker i Danmark, der mister deres sygedagpenge hvert år efter brug af de kombinationsmuligheder. Forslaget her skaber et sikkerhedsnet, det skaber tryghed for de langtidssyge. Hvorfor i alverden er det så, at Dansk Folkeparti stemmer imod det?

Kl. 10:19

Formanden :

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:19

Bent Bøgsted (DF):

Jamen én ting, der står klart, er, at Dansk Folkeparti i hvert fald har forbedret sygedagpengereglerne for dem, der bliver ramt, i forhold til det, som hr. Eigil Andersens parti var med til at lave før regeringsskiftet. Det, vi har gjort, er, at vi har indført flere forlængelsesmuligheder, end der var før regeringsskiftet. Det er sandheden, vil jeg sige til hr. Eigil Andersen, og det kan ikke hjælpe noget, at man sidder og ryster på hovedet, som om det ikke passer. Sådan er det.

Kl. 10:20

Formanden :

Så er det hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 10:20

Morten Østergaard (RV):

Jeg er ikke i tvivl om, at hr. Bent Bøgsted er optaget af vilkårene for de langtidssyge, og at Dansk Folkeparti er det. Det, vi har gjort i fællesskab, også sammen med regeringen, er jo, at vi har sørget for, at der bliver lavet en aktiv og tidlig indsats for at fastholde et arbejdsmarkedsperspektiv også for de syge. Nogle har måske bemærket den kampagne, der kører netop nu, og som udspringer af det. Det er et forlig, vi har lavet sammen – Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og regeringen – og som altså handler om, at man skal prøve at gøre så meget, man kan, for at undgå, at folk bliver fanget i langtidssygdom, sådan at de hurtigst muligt kommer tilbage på arbejdsmarkedet, fordi man ved, at det kan bidrage til, at de kommer ud af deres sygdom.

Hvis man tror på, at den indsats, vi har lavet dér og aftalt i fællesskab, betyder, at alle gør deres ypperste for, at folk, der er syge, kommer hurtigst muligt tilbage på arbejdet, er der ikke noget argument for at have en varighedsbegrænsning. Og derfor vil jeg gerne spørge hr. Bent Bøgsted: Dækker modstanden mod det her beslutningsforslag over, at man er fedtet med pengene og ikke har fået det igennem på finansloven, eller dækker den over, at man ikke tror på det forlig, vi har lavet, og som handler om, at alle burde sørge for, at ingen får lov til bare at være syge, men at der i stedet for kan gøres en indsats for, at deres sygdom bliver behandlet og de kommer tilbage på arbejdsmarkedet? Er det indsatsen, man ikke tror på, eller er man bare fedtet?

Formanden :

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:21

Bent Bøgsted (DF):

Jamen selvfølgelig tror Dansk Folkeparti på den aftale, vi har lavet, vedrørende sygefravær, det er klart; den er vi sikre på kommer til at virke, lige så vel som hr. Morten Østergaard er sikker på, at den kommer til at virke. Men årsagen til, at vi er imod, er, at vi ved, at hvis varighedsbegrænsningen bliver fjernet, vil indsatsen i kommunerne blive slækket, for så har man ikke travlt med at lave den ekstra indsats, der ligger i aftalen om sygefravær; man har ikke travlt med at få hjulpet dem, der er ramt af sygdom, tilbage til arbejdsmarkedet med den rigtige indsats. Så kan man bare lade det ligge.

Hvis man bruger kombinationsmulighederne på en rigtig måde, vil der være mange, der vil blive hjulpet – hvis kommunerne er mere opmærksomme på, når de fjerner sygedagpengene, at de ikke overtræder reglerne. Det er der desværre en del kommuner der gør.

Kl. 10:22

Formanden :

Hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 10:22

Morten Østergaard (RV):

Jamen der er desværre ikke helt sammenhæng mellem den første del af hr. Bent Bøgsteds svar og den anden del af hr. Bent Bøgsted svar. Først siger hr. Bent Bøgsted: Vi tror på den aftale, vi har lavet. Den aftale er en forpligtelse for kommunen til at interessere sig for de syge allerede i en tidlig periode. Så snart man kommer ud over de første 10 ugers sygdom, skal kommunen interessere sig for de syge, og der skal være en aktiv indsats i forhold til dem, medmindre deres sygdom forhindrer, at der kan være en aktiv indsats, f.eks. folk, der er alvorligt kræftsyge.

Hvis man tror på det, hvis man mener, at det er det rigtige at gøre – det var det, vi blev anbefalet af en lang række eksperter – har kommunen jo en helt konkret interesse i at gøre en indsats; de bliver jo ramt på refusionen, hvis ikke de gør en aktiv indsats. Og derfor vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted, at det jo ikke passer, at de ikke har den interesse. Fra den tiende uge og frem er alle kommuner forpligtet til at gøre en indsats, og de bliver økonomisk sanktioneret, hvis ikke de gør en indsats, når det er muligt at gøre en indsats. Og derfor hænger det bare ikke sammen at sige, at hvis ikke man helt kan tage sygedagpengene fra de syge efter 52 uger, vil kommunerne miste interessen for de syge. Den interesse har vi i fællesskab skabt fra den tiende uge og frem, og hvis ikke hr. Bent Bøgsted mener, vi har gjort det, hvad er så meningen med, at vi har lavet den sygefraværsaftale?

Kl. 10:24

Formanden :

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:24

Bent Bøgsted (DF):

Jamen selvfølgelig tror jeg på den indsats, der blev lavet i aftalen om sygefravær, det er klart, og hvis det hele kommer til at virke ude i kommunerne, er der heller ikke rigtig nogen, der vil miste deres sygedagpenge; så enkelt er det. Så selvfølgelig tror jeg på indsatsen. Og hr. Morten Østergaard har ikke flere korte bemærkninger.

Jeg skal lige sige, at hr. Eigil Andersen var henne og fortælle mig, at SF ikke stemte for lovforslaget om at fjerne varighedsbegrænsningen dengang, og han skal selvfølgelig ikke have skyld for noget, han ikke har været med til, og det skal jeg beklage, men hr.

Eigil Andersens parti var med til at lave aftalen om førtidspension og fleksjob.

Kl. 10:27

Kl. 10:25

Formanden :

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen, og det er stadig til hr. Bent Bøgsted. Værsgo.

Kl. 10:25

Per Clausen (EL):

Jeg skal bare være helt sikker på, at det, hr. Bent Bøgsted sagde, var, at hvis det gik sådan, at de systemer, som er aftalt, med henblik på at kommunerne skal forholde sig aktivt til folk, der er sygemeldte, kom til at fungere, så ville ingen miste deres sygedagpenge, mens de stadig væk var syge. Det vil jeg bare være helt sikker på var det, hr. Bent Bøgsted lovede.

Kl. 10:25

Formanden :

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:25

Bent Bøgsted (DF):

Nej, det var ikke helt det, jeg sagde. Hvis det er sådan, hr. Per Clausen har opfattet det, har han misforstået det. Hvis indsatsen kom til at virke, ville der ikke være ret mange, der ville blive udsat for at miste sygedagpengene.

Kl. 10:25

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:25

Per Clausen (EL):

Det vil altså sige, at hr. Bent Bøgsted erkender, at konsekvensen af Dansk Folkepartis stillingtagen i den her sag er, at der stadig væk er mennesker, som er syge, som vil miste retten til sygedagpenge, også i en situation, hvor de måske slet ikke har nogen anden forsøgelse. Det er jo konsekvensen af hr. Bent Bøgsteds politik. Så kan det godt være, at hr. Bent Bøgsted kan have en teori om, at det i fremtiden bliver færre, end det er nu.

Så vil jeg bare spørge hr. Bent Bøgsted: Hvor mange vil hr. Bent Bøgsted acceptere mister retten til sygedagpenge, mens de er syge, uden at de får et andet forsørgelsesgrundlag?

Kl. 10:26

Formanden :

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:26

Bent Bøgsted (DF):

Hr. Per Clausen har også været herinde i Folketinget i rimelig lang tid og ved, at man ikke her fra talerstolen skal stå og komme med nøjagtige tal og stille garantier. Det kommer man altid galt af sted med, og det vil jeg heller ikke gøre i den her forbindelse. Det eneste, jeg siger, er, at hvis indsatsen kommer til at virke, vil der ikke være så mange, der mister deres sygedagpenge. Jeg kan selvfølgelig ikke garantere for, at der aldrig er nogen, der vil gøre det. Det kan jeg ikke, og det kan hr. Per Clausen heller ikke uanset hvad.

Kl. 10:27

Formanden :

Så er det hr. Morten Østergaard som ordfører, og så har jeg også noteret hr. Bjarne Laustsen som privatist. Værsgo.

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Jeg føler trang til lige at uddybe den ordveksling, jeg havde med hr. Bent Bøgsted, for det, der er pointen eller logikken, som jeg må forstå det, er, at for at kommunerne skal have en interesse i at gøre en indsats for de syge, er det ikke det, vi har aftalt i sygefraværsaftalen, ifølge hvilken kommunerne mister noget af deres refusion, hvis ikke de gør en aktiv indsats, man skal stole på. Nej, det er risikoen for, at den syge borger mister sit forsørgelsesgrundlag, der skal gøre det interessant for kommunen at gøre en indsats.

Der må jeg bare sige, at det forstår jeg ikke. Det interessante må være – og det er jo det, som er Det Radikale Venstres linje i det her – at vi har lavet en sygefraværsaftale, hvor vi sikrer, at der gøres en indsats allerede fra den tiende uge for alle syge, for at sørge for, at hvis der er en mulighed for at vende tilbage til arbejdsmarkedet, bliver den udnyttet, også selv om det er en delvis tilbagevenden, og også selv om det er virksomhedspraktik, der gør, at folk bare bevarer en kontakt til arbejdsmarkedet. For det, som eksperterne har sagt er så afgørende for de langtidssyge, er, at de bevarer en tilknytning til arbejdsmarkedet. Hvis man stoler på, at det er rigtigt, så er der ikke nogen grund til at have en varighedsbegrænsning, for så er der gjort en indsats over for de syge, dem, der vil være syge ud over 52 uger. Det er dem, for hvem der reelt er tale om en sygdom, der forhindrer dem i at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Det, der så bliver helt bizart, er, når Dansk Folkeparti argumenterer med, at hvis der ikke er gjort en tilstrækkelig indsats fra kommunernes side, skal der ikke være et system, som straffer kommunerne. De slipper jo billigere, når de ikke skal udbetale sygedagpenge.

Næh, hvis der ikke er gjort en tilstrækkelig indsats fra kommunernes side, skal borgerne straffes, fordi de mister deres sygedagpenge efter 52 uger. Der må man bare sige, at det jo er helt uholdbart, at dem, der tilsyneladende efter Dansk Folkepartis mening ikke har gjort deres arbejde ordentligt, nemlig kommunerne, ikke skal have straffen. Det skal borgerne, som mister deres indtægtsgrundlag.

Det er derfor, vi siger, at det giver mening at sørge for, at der er en aktiv indsats allerede fra den tiende uge, og så til gengæld fjerne varighedsbegrænsningen, fordi de, der reelt er langtidssyge, naturligvis skal være sikret et forsørgelsesgrundlag. Det er de ikke i dag, og derfor stemmer vi selvfølgelig for det her forslag, som vi også er medforslagsstillere til. Varighedsbegrænsningen er unødvendig med den aftale, vi har lavet med regeringen og Dansk Folkeparti om en tidlig opfølgende indsats i forbindelse med sygefravær.

Kl. 10:29

Formanden :

Tak. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Når Enhedslisten er medforslagsstiller på det her beslutningsforslag, hænger det sammen med, at vi synes, at den nuværende tilstand er fuldstændig uacceptabel. Der er jo sagt fra Dansk Folkeparti tidligere i debatten, at der er nogle af de partier, der står bag det her beslutningsforslag, som har et vist medansvar for den nuværende retstilstand.

Jeg synes ikke, at man skal være ked af, at der er nogen, der bliver klogere. Det synes vi er godt og anbefalelsesværdigt, og hvis det kunne brede sig til resten af Folketingets partier, at de indimellem blev klogere, så ville det være en rigtig, rigtig god idé. For hvad er fornuften i at bevare den nuværende ordning, hvor folk ryger ud af sygedagpengesystemet, mens de stadig væk er syge efter 52 uger? Der kan jo kun være to forklaringer på, at man synes, det er en god

idé. Den ene forklaring er, at man tror, det virker helbredende på folk at vide, at de taber pengene, hvis de ikke bliver raske. Sådan en slags hokusfokus-helbredelsesproces, som man så tror virker. De fleste, som beskæftiger sig med det her, siger, at det i hvert fald i forhold til nogle sygdomme snarere er omvendt, at usikkerheden, frygten, gør, at de bliver mere syge. Det er det ene.

Det andet kan jo selvfølgelig være, at der i virkeligheden bag Venstres, Konservatives og Dansk Folkepartis holdning i den her sag ligger den grundopfattelse, at folk bruger sygdommeldinger til at pjække, til at holde sig væk fra arbejdsmarkedet, selv om de ikke er syge. Det kan jo godt være, at man baserer det på erfaringer blandt de vælgere og medlemmer, man selv har. Jeg vil bare sige, at blandt de mange syge mennesker, jeg kender, også mennesker, som bliver ramt af de her regler, gør det sig ikke gældende. Der er der tale om mennesker, der hellere end gerne ville tilbage på arbejdsmarkedet og komme i arbejde igen.

Så er der selvfølgelig den officielle forklaring, men den er jo, som hr. Morten Østergaard lige var inde på, det rene vrøvl. Det er forklaringen om, at hvis man ikke straffer borgerne, hvis man ikke straffer de syge, så vil kommunerne ikke gøre noget. Det virker jo fuldstændig absurd, at hvis det er sådan, at en kommune svigter, at en kommune ikke yder en ordentlig indsats, så straffer man borgerne i stedet for at straffe kommunen. Og det fremgår da også meget klart af det, hr. Morten Østergaard også sagde, nemlig at man i virkeligheden måske benytter de kommuner, der svigter ved at fratage folk deres sygedagpenge.

Så for os i Enhedslisten er der altså ikke nogen tvivl om, at vel skal man være opmærksom på og arbejde hårdt på at hjælpe folk tilbage på deres arbejde så hurtigt som overhovedet muligt, men i de tilfælde, hvor det ikke lykkes, fordi folk stadig er syge, og man ikke er nået frem til, at disse mennesker skal have et fleksjob eller skal have førtidspension, men at de stadig væk bare er syge og går og venter på at blive raske, eller man i hvert fald ikke har fået sagen afklaret fuldt ud nu, så skal de mennesker selvfølgelig have deres sygedagpenge, indtil sagen er afsluttet, indtil sagen afklaret, eller indtil de er blevet raske. Denne helt banale retfærdighed kan vi simpelt hen ikke forstå at der stadig er flertal i Folketinget der afviser, men vi er glade for, at der nu blandt oppositionen er fuldstændig enighed i den her sag, og derfor kan sagen jo også løses om ikke så lang tid. Tak.

Kl. 10:33

Formanden :

Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 10:33

(Privatist)

Bjarne Laustsen (S):

Det er en meget, meget vigtig sag, vi behandler i dag, og derfor er jeg også glad for, at kollegerne i Folketinget er så opmærksomme og stille. Det er jo ikke altid, det sker, når man er ved andenbehandling.

Men det her er en meget, meget vigtig sag, og jeg synes simpelt hen, det er flovt for regeringspartierne, at den eneste repræsentant, der er oppe at forsvare regeringen, er hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti. Hvad mener Venstre og De Konservative om den her sag?

Jeg har fundet anledning til at tage ordet som privatist i dag, fordi jeg godt vil tale om en lille gruppe af de 6.000 mennesker, der hvert år bliver ramt af det problem, at der er et stop for, hvor lang tid man kan modtage sygedagpenge.

For ikke så lang tid siden havde vi repræsentanter for Arbejdsskadeforeningen og Hærens Konstabel- og Korporalforening i deputation i Arbejdsmarkedsudvalget, og hvis alle vil følge med derude, kan man se på bilag nr. 5 vedrørende det her lovforslag, at de gode

soldater var her for at bakke op om dette forslag, fordi det har nogle konsekvenser for dem.

Rigtig mange af os folketingsmedlemmer herinde går rundt med en sløjfe for at vise, at vi anerkender og støtter de danske soldater. Vi holdt en fin parade for de udsendte soldater herude den 5. september sidste år. Det er meget flot alt sammen, og jeg har støttet det hele, og jeg har også støttet udsendelsen, på nær den til Irak.

Men der er altså nogle kæmpemæssige konsekvenser for de soldater, der bliver sendt ud. Vi kender de alt, alt for høje dødstal for vores soldater, der bliver sendt ud. Dernæst er det jo sådan, at det giver skader. Det kunne vi se – folk får amputeret ben, arme osv., når de har været i direkte krigshandlinger. Men noget af det, der også er vigtigt, er, at det altså giver nogle skader og ar på sjælen, og det har også relation til sygedagpengesystemet.

HHKF har en livlinje, og jeg vil bare lige fortælle lidt om, hvad det er for nogle tal, de opererer med. Det er mennesker, vi har med at gøre, som man fra regeringens og Dansk Folkepartis side ikke vil hjælpe, hvilket man ellers havde en mulighed for at gøre med dette forslag.

De har i HHKF Livlinjen 303 aktive sager. Af de soldater, der har været sendt ud, er der 281 af dem, der har forsøgt selvmord, og 177 af dem har forsøgt det mere end en gang. 283 har haft misbrugsproblemer, og flere af dem har problemer dagligt eller ugentligt. Det er også sådan, at det i forhold til familielivet er utrolig svært at komme tilbage, efter man har været soldat. Der er 251, der er blevet singler efter deres udsendelse; 168 af dem havde børn, og 57 af dem har mistet eller er tæt på at miste kontakten til deres børn. Så er der en oplystning over, hvor folk har været udsendt til, og rigtig mange af de soldater, der har været sendt ud, har også efterfølgende begået kriminalitet.

Men det, der er vigtigt i denne sag, er, at der er 204 af de her sager, der står på hold i kommunerne og jobcentrene. Der er 15 sager, der har stået der i mere end 10 år, og der er 109 sager, der har været på dagsordenen i mere end 5 år. Der er 43, der har meldt sig helt ud af samfundet, fordi det har været så barsk. De er vendt tilbage og har henvendt sig til kommunerne og jobcentrene for at få hjælp, men har ikke fået det. Der er 39 af dem, der er i fleksjob eller andet beskyttet job, de fleste af dem inden for forsvaret, og så er der 18 af dem, der modtager førtidspension.

Spørgsmålet til Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti er: Vil man med den ene hånd godt være med til at stemme for at udsende soldaterne, men ikke være med til at hjælpe dem, når man ser konsekvenserne af det? Vi kan simpelt hen ikke være det bekendt over for soldaterne og alle de andre 6.000 mennesker, der bliver ramt af det her.

Det er, som om man tror, at de her folk bliver mere raske, hvis man tager sygedagpengene fra dem. Det er så forkert, som noget kan være, og derfor har vi kun en ting at gøre, og det er at sørge for at rette op på de forhold, således at vi siger, at så lang tid der er dokumentation for, at folk er syge, skal de selvfølgelig heller ikke miste deres forsørgelse. Det er grundstammen i et velfærdssamfund.

Det er en sørgelig dag, hvor Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti ikke vil være med til at gennemføre sådan en lille bitte ting i et velfærdssamfund, men har mere travlt med at give skattelettelser til de rigeste i dette land. Det er sørgeligt. Tak for ordet.

Kl. 10:37

Formanden :

Tak til hr. Bjarne Laustsen.

Der er ikke flere, der har ønsket ordet, og så går vi til afstemning, som foregår fra medlemmernes pladser.

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen kan slutte.

For stemte: 50 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 48 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0

(*Der klappes*). Er der en teknisk fejl? Jeg må lige sige, når der er ro, at det åbenbart kniber med lydforholdene. Det kniber med lydforholdene, og jeg må konstatere, at folk ikke kan høre i begge sider af salen. Det er beklageligt. Jeg beder om, at man er opmærksom på, hvad der foregår i salen, og hvad der siges fra talerstolen, når man ved, at der skal være afstemning. Der er ingen, der har interesse i, at afstemningen ikke viser, hvad flertallet eller mindretallet i salen mener. Jeg beder bare om, at man er opmærksom på, at man er i salen, når der står, at der er afstemning, så man undgår, at man her oplever, at medlemmer ikke når frem til afstemningen, så formanden skønner, at medlemmerne *er* i salen. For havde jeg vidst, at man ikke var i salen, så havde jeg jo ikke sagt, at vi sluttede afstemningen; så havde vi ventet.

Men jeg beder om, at man nu stemmer om beslutningsforslag B 95. Man stemmer om beslutningsforslag B 95! Afstemningen starter. Afstemningen slutter.

For stemte: 54 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 61 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.
Så

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 2. behandling af lovforslag nr. L 101:**Forslag til lov for Grønland om oplysninger, der skal medsendes om betaler ved pengeoverførsler.**

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsættelse 13.01.2010. 1. behandling 04.02.2010. Betænkning 16.03.2010).

Kl. 10:41

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 10:38

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 87:**Forslag til lov om ændring af lov om ændring af udlændingeloven og lov om aktiv socialpolitik og udlændingeloven. (Ændring af reglerne om indvandringsprøven, advokatbistand til uledsagede mindreårige asylansøgere, ændring af ydelsessystemet for asylansøgere m.v.).**

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech).
(Fremsættelse 10.12.2009. 1. behandling 19.01.2010. Betænkning 16.03.2010).

Kl. 10:41

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag, og der er ingen, der beder om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 105:**Forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd og lov om folkekirkens økonomi. (Samarbejde mellem menighedsråd m.v.).**

Af kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech).
(Fremsættelse 14.01.2010. 1. behandling 28.01.2010. Betænkning 17.03.2010).

Kl. 10:41

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag, og der er ingen, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om ændring af lov om dyrlæger og lov om hold af dyr. (Obligatorisk sundhedsrådgivning, beslaglæggelse af lægemidler m.v.).

Af fødevareministeren (Henrik Høegh).

(Fremsættelse 03.12.2009. 1. behandling 21.01.2010. Betænkning 24.03.2010).

Kl. 10:42

Forhandling

Formanden :

Hr. Bjarne Laustsen beder om ordet.

Kl. 10:42

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Grunden til, at jeg tager ordet her i dag, er, at jeg for en sjælden gangs skyld vil takke regeringen for, at den har lyttet til et rigtig godt råd om at dele det her lovforslag, så L 85 blev delt. Man har for vane at lave nogle forlig – for mig at se nogle tossede forlig – med nogle partier, og så putter man nogle andre ting ind, som ikke har noget med det forlig at gøre. Det betyder så, at vi, der gerne vil støtte ændringerne vedrørende dyrlægeloven, faktisk kommer til at støtte et forlig, som vi ikke har lod og del i. Derfor er vi glade for, at regeringen har valgt at sige ja til at dele lovforslaget. Så der bliver fuldstændig flertal for det. Det er vi glade for.

Så kan jeg også sige, at SF har stillet en række gode ændringsforslag; dem vil vi fra Socialdemokratiets side også gerne støtte. Det, der er problemet i den her sag, er den årsberetning fra Det Veterinære Sundhedsråd her, og jeg skal nok lade være med at læse det hele op. Vi i Socialdemokratiet var også med til de forhandlinger om et nyt veterinærforlig fra starten af. Der kunne være mange gode forskellige ting deri, men der var jo oplysninger, der blev forholdt os, og som vi ikke fik kendskab til, og det synes jeg er stærkt kritisabelt. De oplysninger er så kommet frem her i år i den pressemeddelelse, som Det Veterinære Sundhedsråd udsendte den 2. februar 2010. Her står simpelt hen, at formanden for rådet udtaler:

»Rådet ser med bekymring på, at udtalelserne ikke er blevet fulgt, hvorved landmænd selv kan behandle køer med intravenøse injektioner. Vi er bekymrede for, at der vil opstå dyreværnsmæssige kritisable situationer, hvor dyrene har lidt overlast s.f.a. fejlindjektioner og fejlbehandling, der kan resultere i dyreværnsmæssige uforvarselige eller groft uforvarselige forhold for dyrene og dermed overtrædelser af dyreværnsloven og en kompromittering af dyrevelfærd.«

Det er jo sådan, at enhver regering, når der er nogle veterinærsager, der er problematiske, vil spørge netop Det Veterinære Sundhedsråd: Hvis vi gør sådan og giver landmænd mulighed for selv at behandle, hvad kan det så afstedkomme? Her har man simpelt hen valgt enten ikke at spørge eller at ignorere den udtalelse.

Vi havde et samråd i Fødevareudvalget, og der var ingen, der kunne huske, hvornår en regering nogen sinde har valgt ikke at følge de råd fra eksperterne. Det er simpelt hen dybt kritisabelt, som formanden også siger, og jeg er fuldstændig enig. Derfor er det godt, at SF har stillet de her ændringsforslag, så vi får lejlighed til at pille de dele ud. Vi vil altså være på den sikre side, og vi vil følge eksperterne, der siger, at det kan være kritisabelt, hvis landmændene får mulighed for at behandle på de to områder, som jeg har nævnt her.

Derfor skal jeg sige, at når lovforslaget engang kommer til tredje behandling, vil vi stemme imod den del, der vedrører veterinærområdet. Det lovforslag, som nok kommer til at hedde L 85 B, vil vi så stemme for, for der er faktisk nogle gode ting vedrørende dyrlæger-

ne, som vi ikke har nogen problemer med. På den måde får vi en ordentlig sagsbehandling.

Men jeg kan alligevel ikke forstå, at regeringen og Dansk Folkeparti – for slet ikke at sige Det Radikale Venstre – vil være med til at lave noget, som Det Veterinære Sundhedsråd anbefaler at gå imod, og som det ydermere siger er stærkt kritisabelt.

Kl. 10:46

Formanden :

Tak. Så er det hr. Kristen Touborg som ordfører.

Kl. 10:46

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt begynde med at kvittere for, at regeringen kom til besindelse, kom til fornuft og fulgte Socialdemokratiets forslag om at opdele lovforslaget. Den socialdemokratiske ordfører har nøje redegjort for, hvad det er, der er vores største betænkeligheder, og hvorfor vi har stillet ændringsforslag. Det forekommer ret betænkeligt, at regeringen og støttepartierne vil acceptere, at indgreb, som Det Veterinære Sundhedsråd er dybt imod, kører man alligevel igennem. Det Veterinære Sundhedsråd giver klare udsagn om problemstillingen og risiciene ved at køre igennem med den udvidelse, sådan at bønderne selv kan behandle dyrene. De nævner, at det faktisk er tæt på at kunne betyde dyremishandling.

Jeg har stillet et spørgsmål til ministeren, som er blevet besvaret, og det lyder, at jeg gerne vil vide, hvor mange gange de sidste 5 år familie- og forbrugerministeren samt fødevareministeren ikke har fulgt indstillinger fra Det Veterinære Sundhedsråd. Det Veterinære Sundhedsråd er en uvildig instans, som regeringen plejer at høre i sager af veterinær art, og derfor er det jo interessant at høre, hvor tit regeringen ikke har fulgt de anbefalinger, der er kommet.

Svaret fra ministeren er en smule uldent, men jeg læser det dog sådan, at det inden for de sidste 5 år ikke er sket overhovedet, at man har set bort fra anbefalinger fra Det Veterinære Sundhedsråd, men jeg vil meget gerne have ministeren til at be- eller afkræfte, om det er sådan, for som sagt synes jeg, at svaret er en smule uldent, så jeg har lidt svært ved sådan med sikkerhed også at vide, hvad det er, der står i det svar, ministeren har skrevet under på.

Så jeg vil meget gerne bede ministeren om at gå op og redegøre for det og samtidig redegøre for, om ministeren virkelig finder, at det er fuldstændig ligegyldigt, hvad Det Veterinære Sundhedsråd skriver, og om ministeren synes, at fordi der er en tidligere minister, der har givet et tilsagn til landbruget om, at man nok lige skulle kringele det her, så kan regeringen bare køre løs med det uanset konsekvenserne.

Kl. 10:49

Formanden :

Fru Bente Dahl som ordfører.

Kl. 10:49

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Alt i alt flytter det her lovforslag fokus fra behandling til forebyggelse, og det er vigtigt for Det Radikale Venstre at få et forebyggelsesaspekt ind i en lovgivning. Derfor stemmer vi for både den ene del og den anden del af det her lovforslag. Vores overvejelser er – inklusive de anbefalinger, som de forskellige eksperter har givet undervejs – at det alt i alt er et lovforslag, som vi stemmer for begge dele af.

Kl. 10:50

Formanden :

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 10:50

Kl. 10:53

Bjarne Laustsen (S):

Det første er, at de små fremskridt, der er i forhold til hele veterinærdelen, synes jeg ikke vejer det op, som Det Veterinære Sundhedsråd siger er dybt kritisabelt. Og derfor vil jeg gerne have Det Radikale Venstres ordfører til at tydeliggøre lidt nærmere, hvordan det kan være, at man har valgt at tilsidesætte bemærkninger fra Det Veterinære Sundhedsråd. Vi tror, det er første gang i danmarkshistorien. Jeg kan ikke huske, det er sket før, ingen kan huske, det er sket før. Hvad er det for argumenter, der er så stærke, at man tilsidesætter eksperter om, hvad landmænd må og ikke må, og at de to ting, det drejer sig om her, skal udføres af dyrlægefagligt personale?

Det andet er, at jeg meget har regeringen mistænkt for at ville af med alle dem, der er imod regeringen, dem, der ikke er enige med regeringen, Det Veterinære Sundhedsråd f.eks., og derfor vil jeg godt høre, når Det Radikale Venstre er en del af det her forlig, om de bakker op om det, hvis regeringen kommer med et forslag om at fjerne Det Veterinære Sundhedsråd, fordi de ikke kan lide deres udtalelser? Vil man støtte en sådan handling?

Kl. 10:51

Formanden :

Fru Bente Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 10:51

Bente Dahl (RV):

Jeg vil gerne sige, at Det Radikale Venstre har stor respekt for Det Veterinære Sundhedsråds anbefalinger og deres arbejde i det hele taget, og vi kan ikke på noget tidspunkt gå ind for at nedlægge eller overse Det Veterinære Sundhedsråd. I forbindelse med lovforslaget, som vi andenbehandler i dag, er vores samlede vurdering af de ekspertudtalelser, der er kommet undervejs, sådan, at vi godt kan stemme for lovforslaget. Men til det spørgsmål, som den socialdemokratiske ordfører stillede, vil jeg sige, at vi sætter Det Veterinære Sundhedsråds anbefalinger vældig højt.

Kl. 10:52

Formanden :

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 10:52

Bjarne Laustsen (S):

Jamen jeg tror da, at de ord, som Det Radikale Venstres ordfører, fru Bente Dahl, kommer med, glæder Det Veterinære Sundhedsråd, som jo består af fagligt kompetente personer, rigtig meget, altså at man sætter pris på deres arbejde osv. Men det er der, kæden hopper af, for så siger man, at man i øvrigt ikke vil lytte til dem. Når de kommer og siger, at der er noget, der er stærkt kritisabelt, lader man være med at høre efter dem på det felt. Og det er jo det, det hele drejer sig om.

Det kan godt være, at Det Radikale Venstre har fået nogle ting igennem, som de synes de kan leve med, men Det Veterinære Sundhedsråd siger, at det er stærkt kritisabelt. Og der kan vi simpelt hen ikke forstå, at det ikke også er stærkt kritisabelt for Det Radikale Venstre, og det er derfor, vi bare beder til, at man lytter til de råd og tager dem ad notam og siger: Det, som de er bekymrede for, er vi også bekymrede for. Og derfor burde sagen få et andet udfald.

Kl. 10:53

Formanden :

Fru Bente Dahl.

Bente Dahl (RV):

I løbet af en lovbehandling – i alle lovbehandlinger – er der en række eksperter og råd, som jeg tror at alle politikere indhenter oplysninger og råd fra. Men i sidste instans er den politiske beslutning, der skal tages, jo politikerens, og den vurdering, som Det Radikale Venstre har gjort i politisk sammenhæng i forbindelse med det her lovforslag, er altså alt indbereget, at vi godt kan stemme for de to lovdele.

Kl. 10:53

Formanden :

Så er det hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning, og det er stadig til fru Bente Dahl.

Kl. 10:53

Kristen Touborg (SF):

Den radikale ordfører anfører, at det for De Radikale er en helhed, man tager stilling til, og at det derfor er som en helhed, man stemmer for loven.

Det er jo sådan set fair nok, at man har det sådan, men jeg tænker bare lige på, at SF jo har stillet et ændringsforslag, og at man derfor ikke for at få helheden behøver at gøre helheden ringere. Der foreligger jo et ændringsforslag, så hvis De Radikale vil stemme for det, så bliver det faktisk efter al sandsynlighed sådan, at det ikke går igennem, at man får lov til at udføre den behandling på den uacceptable vis.

Så jeg vil godt høre, om ikke De Radikale lige vil overveje det en gang mere. I hvert fald skal man ikke undlade det af hensyn til helheden.

Kl. 10:54

Formanden :

Fru Bente Dahl.

Kl. 10:54

Bente Dahl (RV):

Nu er det sådan, at al medicin og antibiotika gives efter en dyrlæges ordinerings. Det ændringsforslag, SF har fremsat, kan vi ikke stemme for, fordi det vil gå imod selve lovens intentioner. Så vi kommer til at stemme imod ændringsforslag nr. 4, fordi al medicin er dyrlægeordineret.

Kl. 10:55

Formanden :

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 10:55

Kristen Touborg (SF):

Jeg kan godt undre mig over, at det er regeringens og De Radikales opfattelse, at det vil være imod lovens intentioner, hvis man undlader at give en tilladelse til en uacceptabel anvendelse af medicin. Jeg kan godt undre mig over den logik og over, at det virkelig kan være sådan, at et flertal her i Folketinget ikke anser det for en mulighed.

Jeg vil godt anmode De Radikale og regeringen om at overveje den her sag en gang mere. Det kunne jo måske give anledning til, at man tog lovforslaget tilbage mellem anden og tredje behandling, så man fik mulighed for og lejlighed til at gøre sig en ny overvejelse i den her sammenhæng.

Er det virkelig flertallets mening, at det her er forsvarlig omgang med medicin, på trods af at Det Veterinære Sundhedsråd klart fraråder det?

Kl. 10:56 Det er vedtaget.

Formanden :
Fru Bente Dahl.

Kl. 10:56

Bente Dahl (RV):

Det kan jeg svare meget kort på, for det er ikke min og Det Radikale Venstres vurdering, at der er tale om uacceptabel anvendelse af medicin. Det er vores vurdering, at det er en fuldt forsvarlig anvendelse af medicin.

Kl. 10:57

Formanden :

Tak. Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:57

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (S), tiltrådt af det øvrige udvalg, om, at lovforslaget deles i to forslag?

Delingen af lovforslaget i to forslag er vedtaget.

Der stemmes herefter om det under A nævnte lovforslag [Forslag til lov om ændring af lov om dyrlæger og lov om hold af dyr. (Obligatorisk sundhedsrådgivning m.v.)]:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2 og 3, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af S og SF)?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 4 af et mindretal (SF), tiltrådt af et mindretal (S, Enhedslisten og Christian H. Hansen (UFG)), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte: 48 (S, SF og Enhedslisten), imod stemte: 66 (V, DF, KF, RV og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 5-7, tiltrådt af flertal (udvalget med undtagelse af S og SF)?

Det er vedtaget.

Der stemmes derefter om det under B nævnte lovforslag [Forslag til lov om ændring af lov om dyrlæger og lov om hold af dyr. (Beslægtet af lægemidterm.v.)]:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 8, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Efter vedtagelse af ændringsforslag nr. 1, betragter jeg ændringsforslag nr. 9 som vedtaget.

Det er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 10, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 90:

Forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Dna-profil-register. (Frist for sletning af oplysninger om dna-profiler vedrørende sigtede, men ikke dømte personer).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 16.12.2009. 1. behandling 26.01.2010. Betænkning 16.03.2010).

Kl. 10:59

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet.

Fru Marlene Harpsø beder om ordet, kan jeg se på attituden, og det er til ændringsforslaget. Værsgo til fru Marlene Harpsø som ordfører.

Kl. 10:59

(Ordfører)

Marlene Harpsø (DF):

Dansk Folkeparti har stillet et ændringsforslag til L 90 om dna-registrering, og det har vi, fordi vi under udvalgsbehandlingen blev opmærksomme på, at såfremt man bliver sigtet for dyremishandling i førstegangstilfælde, bliver man ikke automatisk omfattet af det her dna-register. Det synes vi er urimeligt, for hvis man hernede på Strøget en våd aften i april måned går amok på en mand, stikker ham et blåt øje og bliver sigtet for vold, så bliver man optaget i dna-registeret, men banker man sin hund ihjel med et bræt – og det altså er første gang, man bliver sigtet for dyremishandling – bliver man ikke omfattet af det her dna-register. Og det synes vi jo i Dansk Folkeparti er fuldstændig urimeligt.

Jeg kan også komme med et andet eksempel. Begår du hærværk mod en lygtepæl, eller smadrer du et butiksvindue, fordi du lige synes, du havde lyst til det, og hvis du bliver sigtet for det, kommer du i dna-registeret. Og igen: Banker du din hund ihjel med et bræt og bliver sigtet for det, kommer du ikke i dna-registeret. Så er det, man kan spørge sig selv: Hvad regner vi egentlig for mest værd? Altså, regner vi virkelig en lygtepæl eller et butiksvindue for mere værd end et dyrs liv? Det synes vi ikke i Dansk Folkeparti. I Dansk Folkeparti har vi respekt for dyrene, og vi mener, at dyrene er vores ansvar, og derfor har vi stillet et ændringsforslag, der går ud på, at hvis man bliver sigtet for dyremishandling i førstegangstilfælde, skal man også optages i dna-registeret.

Vi er så til gengæld også i den betænkning, der er afgivet, blevet opmærksomme på, at et flertal her i Folketinget ikke kan være med på Dansk Folkepartis ændringsforslag, og det må vi ærligt indrømme at vi ikke forstår, for det ville være en forbedring for dyrene; det vil være at signalere, at dyremishandling ikke er acceptabelt. Det er selvfølgelig beklageligt, at et flertal her i Folketinget ikke er med på Dansk Folkepartis gode linje i forhold til dyrevelfærd, og det kan vi så bare konstatere at et flertal i Folketinget ikke er, og det er beklageligt. Men i Dansk Folkeparti bliver vi ved med at kæmpe for dyrenes sag. Det var det.

Kl. 11:02

Formanden :

Tak.

Da der ikke er andre, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet. Og vi går til afstemning.

Kl. 11:02

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (Dansk Folkeparti), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte: 17 (DF), imod stemte: 96 (V, S, SF, KF, RV, EL og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ændringsforslag nr. 1 og 3 stillet af samme mindretal er herefter bortfaldet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 4 af et mindretal (S), tiltrådt af et mindretal (SF, RV, EL og LA), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte: 55 (S, SF, RV, EL og LA), imod stemte: 58 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 165:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Loft over egenbetaling for madservice, nye beregningsprincipper for borgerens betaling for tilbud om personlig og praktisk hjælp m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010).

Kl. 11:04

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Erling Bonnesen som ordfører.

Kl. 11:04

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Det er en central del af den borgernære service i kommunerne, at ældre, som har vanskeligt ved at klare sig selv, og som bliver visiteret til det, kan få tilbudt sund mad til en rimelig pris. Det må der ikke herske tvivl om. Ældremad er en kommunal kerneydelse, og i langt de fleste kommuner kører dette område også ganske udmærket og til de ældres tilfredshed.

Desværre viste erfaringerne, at nogle kommuner ikke levede op til dette ansvar og opkrævede mere, end rimeligt er, for maden. Derfor blev det nødvendigt med et indgreb på området. Med finanslovaftalen for 2009 blev der indført et prisloft på 3.000 kr. pr. måned på

madservice i plejebolig, plejehjem m.v. En analyse og kortlægning af ældres egenbetaling for madservice i eget hjem og udsvingene heri synliggjorde de steder, hvor der blev opkrævet urimeligt høje priser. Af finansloven for 2010 fremgår det, at der er enighed om, at ældre skal have sikkerhed for mere ensartede prisvilkår for den tilbudte madservice. Der er enighed om, at der pr. 1. juli 2010 indføres et prisloft på 45 kr. pr. dag for en hovedret. Loftet gælder ældre i eget hjem, som er visiteret til madservice, og kommunerne kompenseres fra kvalitetspuljen, og samtidig sikres de ældres adgang til frit valg.

I Venstre er vi tilfredse med, at der med dette lovforslag sikres ro og tryghed for de ældre om prisen på udbragt mad. Venstre støtter forslaget.

Kl. 11:06

Formanden :

Tak. Den næste ordfører er hr. René Skau Björnsson, Socialdemokratiet.

Kl. 11:06

(Ordfører)

René Skau Björnsson (S):

For 1 år siden stod vi med et lignende forslag fra den daværende minister for området. Dengang drejede det sig om et prisloft over den mad, der bliver spist f.eks. i vores plejeboliger. Det støttede vi Socialdemokrater, fordi det var et rigtig godt forslag, som vi jo selv havde fremsat nogle måneder før.

Dengang foreslog vi også, at der skulle være et loft over prisen på den mad, som landets ældre skal betale, og som bliver bragt ud til dem af kommunerne. Et af vores argumenter dengang var, at konsekvensen af et loft over prisen på mad et sted kunne medføre, at kommunerne hævdede prisen for mad et andet sted, og det er bl.a. det, der er sket, og som har gjort, at regeringen er kommet til fornuft og nu også vil lægge loft over priserne for den udbragte mad. Vi er selvfølgelig glade for at kunne inspirere regeringen med det forslag, som vi fremsatte for et par år siden, og har også et håb om, at det kunne ske i langt flere sager end bare i den her sag, men det må jo så komme.

Det, vi i hvert fald kan se, er, at der er meget store udsving i priserne på mad fra kommune til kommune. Den gennemsnitlige pris for udbragt mad var i 2009 på 47 kr. Der har været enorme prisstigninger på netop den udbragte mad, og prisstigningerne har været mere end dobbelt så store som de almindelige prisstigninger i samfundet. Det skyldes jo bl.a. de stramme økonomiske rammer, som regeringen og Dansk Folkeparti har lagt over landets kommuner, og det er så i høj grad gået ud over nogle af de svageste ældre. Mange ældre har fravalgt den udbragte mad, fordi den har været for dyr, og det er typisk de ældre, som i forvejen har den dårligste økonomi, som derfor også fravælger den udbragte mad.

Nu er der så kommet et forslag om et loft på 45 kr., og jeg håber, der er mange kommuner, der vil vælge at sige, at det stadig væk er for højt. 45 kr. for et måltid mad er en høj pris, og det er mit håb, at kommunerne vil arbejde for at holde prisen endnu lavere. Men vi undgår i hvert fald med det her prisloft, at der er nogle ublu overpriser på maden til vores ældre. Det skal understreges, og det skriver ministeren også i sit høringsnotat, at det står kommunerne frit for at fastsætte en pris, der er lavere end de 45 kr., og det må vi jo håbe at der er mange kommuner der vælger.

Vi Socialdemokrater synes, der også burde stå noget om, hvad det er for mad, der skal serveres for vores ældre. Det burde være rimeligt, at der er et krav om, at maden er sund, velsmagende og ser indbydende ud. Meget af den ældremad, som vi byder vores ældre, og som jeg har set – og jeg har prøvet en del her i de senere år af kommunalt udbragt mad leveret i vakuumpakker – har ikke været den lækreste og mest indbydende mad og slet ikke appetitlig at se på. Det er muligt, at man opfylder de krav, der er fra Levnedsmiddelstyrelsen, med maden, der bliver lavet, men det er ærlig talt ikke

nok, og derfor havde vi gerne set, at der var nogle flere redskaber, nogle flere henstillinger om, at den mad, der bliver leveret, skal være lækker, frisklavet og indbydende – og der er lang vej igen.

Men nu har regeringen altså langt om længe fremsat det her forslag, godt inspireret af det forslag, som vi Socialdemokrater fremsatte for 2 år siden, om, at der skal være loft over prisen på maden, der bliver bragt. Det støtter vi, og når vi så engang får regeringsmagten, hvilket forhåbentlig snart sker, gælder det kvaliteten af den mad, vores ældre får leveret. Der er nok at tage fat på, også på det her område.

Kl. 11:10

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 11:10

Martin Henriksen (DF):

Tak. Nu sagde hr. René Skau Björnsson jo, at det var godt, at regeringen havde ladet sig inspirere af Socialdemokraterne på det her område. Det er også o.k., det skal ordføreren selvfølgelig sige, men jeg vil bare høre, om ikke ordføreren kan bekræfte, at Dansk Folkeparti gentagne gange har rejst det her, også forud for forskellige finanslovforhandlinger med regeringen, og at det er det, der ligger til grund for, at lovforslaget er til første behandling i dag.

Kl. 11:10

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:10

René Skau Björnsson (S):

Jeg kan i hvert fald bekræfte, at jeg har hørt og læst Dansk Folkeparti også omtale det her, men for mig er der ingen tvivl om, at det første – hvis vi nu skal snakke om, hvem der kom først på banen med et forslag om, at der skulle være loft over madpriserne – var det socialdemokratiske beslutningsforslag, der blev behandlet her i salen for 2 år siden, og som blev fremsat nogle år før. Vi mente, det var den rigtige vej at gå.

Kl. 11:11

Formanden :

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 11:11

Martin Henriksen (DF):

Så kan man også gå længere tid tilbage, hvor der var et forslag fra Dansk Folkeparti, som gik på, at man skulle undersøge priserne på det her område. Der mener jeg at vi omtalte en pris, der lå i omegnen af 40 kr. – nu er det så endt på 45 kr. – så vi kan jo skændes i lang tid om, hvem der kom først, hvornår osv.

Jeg vil bare høre, om ikke ordføreren kan bekræfte, at det, der er baggrunden for, at vi behandler det her forslag – som jo er en forbedring, det synes vi bestemt også i Dansk Folkeparti – er, at Dansk Folkeparti med gode argumenter, synes vi selv, har fået overtalt regeringen til at fremsætte lovforslaget, som er til første behandling i dag.

Kl. 11:11

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:11

René Skau Björnsson (S):

Jeg håber da også, det har været et ønske hos regeringspartierne, Venstre og Konservative, at der skulle være et loft over madpriserne. Vi har haft det til behandling flere gange her i salen, og vi har haft

det på som forslag fra Socialdemokraternes side. Nu er der så opbakning til det, og det synes jeg er godt.

Kl. 11:12

Formanden :

Så er der en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 11:12

Erling Bonnesen (V):

Tak for det.

Jeg vil allerførst kvittere for opbakningen til, at vi nu får lagt et prisloft på mad. Det er således, at det jo er i kredsen af Dansk Folkeparti, Konservative og Venstre, at vi har fået det her på plads, men tak for opbakningen, det er da altid dejligt.

Det, der sådan lige bringer mig til at tage ordet, er, at vi jo i debatten igennem det sidste års tid utallige gange, hver gang man ligesom lægger en ny ramme, f.eks. i den her situation, har hørt kritik fra Socialdemokraterne af, at man blander sig i det kommunale selvstyre. Jeg kan så forstå, Socialdemokraterne nu faktisk synes, at den linje, som regeringen sammen med Dansk Folkeparti kører i forhold til kommunerne, lige nøjagtig er, som den skal være.

Kl. 11:12

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:12

René Skau Björnsson (S):

Det kan man jo ikke lægge i det, jeg siger. Jeg siger lige præcis, at det, at man har lavet nogle meget stramme aftaler med kommunerne, og det, at regeringen har påtvunget kommunerne at skulle skære en masse steder, har gjort, at kommunerne bl.a. er nødt til at se på, hvor der er nogle indtægter. Og der, hvor der har været indtægter at hente, er der, hvor der er brugerbetaling. Derfor har der været store pristigninger på SFO, børnehaver, vuggestuer og også på ældrepleje.

Der er det så, vi siger, at i den økonomiske situation, kommunerne står i, er vi nødt til fra Folketingets side at sige, at der skal være nogle rammer for, hvor meget man kan tage i brugerbetaling for forskellige ydelser, bl.a. ældrepleje.

Kl. 11:13

Formanden :

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 11:13

Erling Bonnesen (V):

Jamen de forklaringer, vi hører nu, holder overhovedet ikke vand, for det kan jo forklare meget enkelt: Kig efter de kommuner, som gør det bedst. Der er jo kommuner, som har meget lave priser på ældrepleje, fordi man prioriterer det, og så har man prioriteret anderledes. Sådan kan vi tage det område for område, og det viser jo bare, at der er masser af penge at gå efter.

Jeg synes, det er godt, at man i den her situation kan se en række kommuner, der prioriterer lige præcis ro omkring ældreplejen og priserne på den. Så det kan godt lade sig gøre, og det har ikke noget med det andet at gøre. Men tak for opbakningen til den linje, vi nu har lagt for det her.

Kl. 11:14

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:14

René Skau Björnsson (S):

Som ordføreren selv sagde i sin ordførertale, er der en grund til, at der nu skal være et loft, og det er jo netop, fordi der sker en himmel-

flugt for priserne på en lang række områder, også for ældremad. Det her forslag er formentlig ikke kommet uden grund, og grunden har været den her himmelflugt, som hr. Erling Bonnesen selv stod og talte om i sin ordførertale. Så det er jo der, det kommer fra. Det, der er årsagen til, at vi står med det her lovforslag, er de stramme tøjler, som kommunerne er i, og som gør, at de så skruer på de skruer, som de har mulighed for at skrue på.

Kl. 11:14

Formanden :

Så er det fru Tina Petersen, kort bemærkning.

Kl. 11:14

Tina Petersen (DF):

Jeg kan jo ikke lade være med at stå og grine lidt og synes, at det er vældig morsomt, og kan egentlig kun takke regeringen og selvfølgelig os selv, Dansk Folkeparti, for, at vi i dag sætter et loft på, nemlig de 45 kr. Nu er det jo sådan, at jeg ikke bare er folketingsmedlem, jeg er også byrådsmedlem, og min store frygt er, at vi i den kommende tid i de budgetter, der er specielt i de socialdemokratiske styrede kommuner, vil se forslag om direkte at gå ind og lave besparelser på madordningerne. Så jeg imødekommer det her forslag.

Men jeg er da i en vis grad bekymret, og et eller anden sted ønsker jeg egentlig en erkendelse af den frygt, jeg nu har. Vil ordføreren for Socialdemokratiet komme lidt ind på, hvad tanken er? For man modsiger jo sig selv lidt, i og med at man ønsker en yderligere nedsættelse, mens vi desværre ser det modsatte ude i kommunerne.

Kl. 11:15

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:15

René Skau Björnsson (S):

For det første synes jeg ikke, at fru Tina Petersen skal grine af, at ældre nu har oplevet massive prisstigninger på den mad, de får leveret af kommunerne, og som de kan spise på lokalcentrene, og at vi er nødt til at lægge et loft på de her forskellige priser. Det er bestemt ikke morsomt, og det skal der ikke grines af, det er en alvorlig situation. Der er rigtig mange ældre, som jeg også sagde det i min ordførertale, der har fravalgt at få udbragt mad, fordi prisniveauet nogle steder har været meget højt for den her mad.

En af grundene til, at kommunerne så hæver brugerbetalingen bl.a. på ældremad, er jo, at der bliver lavet meget stramme aftaler om kommunernes økonomi af Dansk Folkeparti og regeringen. Derfor er det jo på sin vis ærgerligt, at vi skal stå i sådan en situation og lave det her loft over priserne på daginstitutionspladser og ældremad, men i den nuværende situation er det nødvendigt.

Kl. 11:16

Formanden :

Fru Tina Petersen.

Kl. 11:16

Tina Petersen (DF):

Jeg er nødt til at præcisere ganske bestemt, at jeg absolut ikke står og griner af de ældre. Det, jeg griner af, er, at man i den kommende tid ude i de socialdemokratiske styrede kommuner vil se, at der kommer besparelsesforslag lige netop på det område her, hvor man pålægger kommunerne, byrådene, at lave besparelser inden for madordningen. Så det er absolut ikke de ældre, jeg griner af.

Men jeg takker ikke bare Dansk Folkeparti for at være nået frem til at sætte et loft på, der gør, at man kan forhindre de her besparelser, jeg gør også samtidig opmærksom på, at man skal være meget opmærksom på, hvad der foregår i øjeblikket ude i kommunerne,

specielt med de nye bystyrelser, som er gået ind og har lavet nye budgetter, og som ønsker besparelser på det her område. Og deriblandt er der socialdemokrater. Så er den faset ud.

Derudover vil jeg så sige, at det er udmærket, at der *er* kommet det her loft på, og jeg synes da, det er flot, at der kommer den selverkendelse også fra socialdemokratisk side her i dag af, at det er den rigtige vej frem. Jeg havde bare håbet på, at jeg kunne få et svar på, om det så ikke var relevant, at man også blandt Socialdemokraterne ude i kommunerne havde den selverkendelse.

Kl. 11:17

Formanden :

Så er det ordføreren.

Kl. 11:17

René Skau Björnsson (S):

Nu vil jeg sige, at det er flere år siden, vi fremsatte et forslag om, at der skulle være et loft. Det kunne Dansk Folkeparti ikke støtte. Det er over 2 år siden. Nu kommer det så endelig, og nu kan Dansk Folkeparti støtte det, og det er jeg jo så glad for og synes er fornuftigt.

I forhold til kommunerne er det jo i høj grad fru Tina Petersens eget parti, der kan have indflydelse på, hvordan situationen ser ud for kommunernes økonomi i 2011. I den aftale, der skal indgås mellem finansministeren og kommunerne, har Dansk Folkeparti vel det største fingeraftryk at sætte af alle Folketingets partier i de her år, så der må Dansk Folkeparti så vise vejen for kommunernes ældrepleje og service.

Kl. 11:18

Formanden :

Så er der korte bemærkninger, og det er fra fru Vivi Kier.

Kl. 11:18

Vivi Kier (KF):

Jeg kommer lige med to ganske korte spørgsmål: Mener Socialdemokraterne, at vi skal have kommunalt selvstyre, og tror man på, at kommunerne selv kan finde ud af at styre derude?

Kl. 11:18

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:18

René Skau Björnsson (S):

Vi går rigtig meget ind for det kommunale selvstyre, og vi synes, at der skal være nogle fornuftige rammer, så man som kommunalbestyrelsesmedlemmer og borgmestre kan træffe nogle fornuftige beslutninger. Vi kan bare se noget andet i de kommuneaftaler, der er lavet, og det gælder jo for alle kommuner, uanset hvilken partifarve borgmestrene har. Fru Vivi Kier vil også kunne finde en konservativ borgmester, der kritiserer de aftaler, der er indgået, og som gør, at kommunerne er nødt til at dreje på de forskellige knapper, de nu har, bl.a. indtægtsknappen, hvilket går ud på, at man hæver priserne for skolefritidsordninger, for ældremad og de andre steder, hvor man som kommunalbestyrelse har mulighed for det.

Men det er jo ikke ønskeligt, og derfor er ønsket også fra min side, at vi får lavet nogle bedre aftaler med kommunerne, så vi kan få den service, som vi forventer som borgere.

Kl. 11:19

Formanden :

Fru Vivi Kier.

Kl. 11:19

Vivi Kier (KF):

Jeg må så bare sige, at nu hørte jeg jo ordførerens tale, men jeg hørte også ordførerens rigtig mange kommentarer til de spørgsmål, der blev stillet, og hvor der blev sagt, at det her har man været nødt til at gøre, fordi kommunerne simpelt hen har været nødt til at spare og har været udstyret med en forfærdelig økonomi. Jeg er med på, at vi står over for en fælles udfordring i 2011 og frem, men det er jo ikke det, vi sidder og kigger på nu. Vi sidder og kigger på det, der hidtil er sket, og jeg har bare lige brug for at få ordføreren til at bekræfte, at kommunerne år for år de sidste 8-9 år har fået flere penge til rådighed hvert eneste år. Der er ikke skåret en eneste krone ude i kommunerne.

Kl. 11:20

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 11:20

René Skau Björnsson (S):

Man bliver så nødt til at spørge sig selv, hvor alle de penge er blevet af, hvor alle de milliarder er blevet af. For jeg møder ikke en eneste ældre, jeg møder ikke et eneste barn, jeg møder ikke en eneste forælder, der oplever, at de har fået mere og bedre service for alle de milliarder, regeringen påstår der er kommet ud. Så der må være et stort hul, og det hul har regeringspartierne så åbenbart ikke lyst til at finde, for så ville man ikke indføre yderligere besparelser over for kommunerne, som man nu lægger op til for 2011. Jeg kan ikke gå ind på den præmis, som fru Vivi Kier lægger op til her.

Kl. 11:20

Formanden :

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken, og næste ordfører er hr. Martin Henriksen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 11:21

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Som en del af udmøntningen af finanslovaftalen for 2010 mellem regeringen og Dansk Folkeparti foreslår man, at der indføres et loft over modtagerens betaling for madservice på 45 kr. for en hovedret udbragt til modtagerens hjem, eller som modtageren kan afhente eller indtage hos en madserviceleverandør, som det hedder. Det ligger jo i forlængelse af, at der sidste år efter ønske fra Dansk Folkeparti blev indført et prisloft på 3.000 kr. pr. måned for modtagernes egenbetaling for madservice i plejeboliger, plejehjem, botilbud og lignende boligenheder, hvortil der er knyttet omsorgs- og servicefunktioner med tilhørende personale.

Grunden til, at vi har lagt vægt på det her fra Dansk Folkepartis side i finanslovaftalen for 2009, men også i den nye finanslovaftale for 2010, er jo, at vi på forskellig vis ønsker at sikre bl.a. folkepensionister, men det kan sådan set også være førtidspensionister og andre, som er visiteret til madordningen, og som ikke har den bedste økonomi på jorden. Hver gang vi har mulighed for at hjælpe dem lidt på vej, hver gang vi har mulighed for at give dem lidt luft i økonomien, skal vi selvfølgelig også gribe den mulighed. Dansk Folkeparti havde gerne set, at det her var blevet indført før. Vi skulle lige have overtalte regeringen til det, og jeg vil gerne kvittere for, at regeringen er gået med til det her lovforslag. Vi skulle selvfølgelig også have fundet en økonomi til det, sådan at det hænger sammen.

I dag er det jo sådan, at kommunerne, i hvert fald mig bekendt – men det kan vi også få opklaret i udvalgsbehandlingen – ikke må tage mere, end hvad det rent faktisk koster at producere madtilbud-

det. Det vil også være sådan fremadrettet, at man ikke må tage mere, end hvad det koster. Men igen, hvis det koster over 45 kr. pr. hovedret, er det så, at kommunerne med det her lovforslag bliver kompenseret over finansloven, sådan at man maks. betaler det beløb.

Selvfølgelig er der kommuner, som prioriterer tåbeligt. Der er en hel del socialdemokratiske og socialistiske kommuner, som fra tid til anden viser, hvordan man ikke skal gøre det, og det er altid godt, når en socialdemokratisk ordfører påpeger, at kommunerne en gang imellem foretager nogle uheldige prioriteringer. Der kunne man selvfølgelig tale med sine partikolleger ude lokalt. Men jeg synes, det er vigtigt at slå fast, at der i de seneste år er sket noget. Der er bl.a. med finanslovaftalen også kommet en forbedring for de allerdårligst stillede folkepensionister, i form af at der er flere, der har fået mulighed for at modtage ældrechecken. Der er også kommet et lille løft i pensionstillægget, og sammen med det her lovforslag, som fremsættes i dag, om at lægge et loft over, hvor meget man må tage for den mad, der bliver bragt ud, så er det endnu et bidrag til at gøre en indsats over for dem, som har mindst at gøre godt med, og som har behov for hjælp fra det offentlige.

Jeg vil også godt komme ind på noget andet, nu hvor vi taler om, hvordan folk oplever velfærden derude, og også hvordan de ældre, som modtager eksempelvis hjemmehjælp – praktisk hjemmehjælp og personlig hjemmehjælp – oplever den service, som kommunerne tilbyder. Der bliver jo med jævne mellemrum foretaget forskellige brugerundersøgelser, hvor man ikke laver en meningsmåling, hvor man spørger alle, men hvor man spørger dem, som helt konkret får gavn af den ydelse, som det offentlige giver. De brugerundersøgelser, der bliver lavet af Kommunernes Landsforening og også af Socialministeriet, viser jo, at graden af tilfredshed – og heldigvis for det – faktisk er rigtig høj for de ældre, der modtager eksempelvis personlig eller praktisk hjemmehjælp.

Det synes jeg at man skal skrive sig bag øret, når vi hele tiden hører den her kritik af, at det hele er ved at falde fra hinanden. Der er kommuner, hvor de gør det rigtig dårligt, og heldigvis også kommuner, hvor de gør det bedre. Overordnet set er dem, der modtager de offentlige ydelser, jo faktisk vældig godt tilfredse med dem, hvis man spørger dem selv. Det synes jeg vi skal skrive os bag øret, og nu er der et lovforslag, som heldigvis forbedrer området en lille smule. Tak for det.

Kl. 11:24

Formanden :

Der er ønsker om korte bemærkninger. Det er fru Anne Marie Geisler Andersen, værsgo.

Kl. 11:25

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jeg vil blot høre, om ordføreren ikke kan forklare mig, hvordan det her forslag harmonerer med den bebudede nulvækst i kommunerne.

Kl. 11:25

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:25

Martin Henriksen (DF):

Jo, men altså, hvis man vil stille spørgsmål om nulvækst, skal man vel spørge regeringens ordfører, regeringens finansordførere og regeringens finansminister om det.

Det her er jo et forslag, som Dansk Folkeparti har været fremme med gentagne gange, og vi har været fremme med det her forslag gentagne gange – også vedrørende de ældre, som bor på plejehjem – fordi vi synes, at der har været nogle meget høje prisstigninger, som det jo ganske rigtigt er blevet sagt. Og så er det rigtigt, at der selvfølgelig er en økonomisk situation, der gør, at man skal holde lidt øje

med, hvordan økonomien udvikler sig, og det er jo også derfor, at kommunerne bliver kompenseret via finanslovaftalen – det står også beskrevet i lovforslaget – når vi netop indfører det her loft.

Kl. 11:25

Formanden :

Fru Astrid Krag for en kort bemærkning.

Kl. 11:26

Astrid Krag (SF):

Jeg vil gerne følge lidt op på det, for det er da interessant at høre, hvordan hr. Martin Henriksen, som sidder i regeringens støtteparti og derfor også må formodes at have en vis indflydelse på, hvordan den her nulvækst, der er udmeldt, skal udmøntes i kommunerne, vil acceptere at den bliver udmøntet. Og i forlængelse af det her forslag vil jeg høre: Skal de penge, der så går fra kommunerne i forhold til det her prisloft, ses som en del af den samlede ramme, hvor der er nulvækst? Det er jo lidt interessant i forhold til de økonomiske rammer, som kommunerne kommer til at stå med fremover. Og det er jo faktisk et område, hvor man må gå ud fra at regeringens parlamentariske grundlag, Dansk Folkeparti, har noget at skulle have sagt.

Kl. 11:26

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:26

Martin Henriksen (DF):

Jo, altså, det sker, at Dansk Folkeparti har noget at skulle have sagt, og at vi står med det her lovforslag i dag, illustrerer også meget godt, at Dansk Folkeparti har noget at skulle have sagt. Og hvis man kigger på de efterfølgende lovforslag, som jeg har fornøjelsen af at være ordfører på, de to næste, viser det jo også, at Dansk Folkeparti har noget at skulle have sagt – i det her tilfælde på det sociale område. Så jeg kvitterer selvfølgelig for, at andre har bemærket det, det er jo altid glædeligt.

Det forholder sig jo sådan, at der i 2010 er en hel del offentlige investeringer, altså, der stiger de offentlige udgifter – det gør de jo i 2010, så nulvækst her og nu er der ikke. Så har regeringen spillet ud med nulvækst, og det er jo noget, vi typisk vil forhandle med regeringen i forbindelse med finanslovaftalen. Sådan plejer det at være, og jeg er sikker på, at sådan kommer det også til at være i år. Og så er det rigtigt, at der selvfølgelig er nogle ekstraordinære udfordringer, og dem tager vi selvfølgelig hånd om i forbindelse med forhandlingerne, sådan som vi altid gør det.

Kl. 11:27

Formanden :

Fru Astrid Krag.

Kl. 11:27

Astrid Krag (SF):

Men kan vi her i dag få en garanti fra hr. Martin Henriksen for, at det, vi vedtager nu, ikke går hen og betyder, at kommunerne så skal finde de penge andre steder, altså at det her ikke går hen og bliver en del af den nulvækststramme? Kan vi få en garanti fra hr. Martin Henriksen for det? Ellers vil det jo være bekymrende, for så skal kommunerne finde de penge andre steder, og det er jo ikke intentionen med lovforslaget, går jeg ud fra. Så derfor vil jeg bare høre, om ikke hr. Martin Henriksen så her i dag kan give os den garanti, at det vil Dansk Folkeparti selvfølgelig ikke være med til.

Kl. 11:28

Formanden :

Ordføreren.

Martin Henriksen (DF):

Jo, men altså, hvis man læser lovforslaget, er jeg ret sikker på, at man vil kunne finde, hvor de økonomiske konsekvenser står beskrevet, og også dér vil kunne se, at kommunerne bliver kompenseret for de merudgifter, som der kommer her. Det står beskrevet på side 11 i lovforslaget, så vidt jeg kan se – der er økonomien jo sådan set beskrevet.

Da vi indgik aftalen med regeringen, var det jo sådan, at vi sagde: Vi ønsker et loft over prisen på den mad, som bliver bragt ud til eksempelvis folkepensionister i eget hjem, fordi de af forskellige årsager ikke selv har mulighed for at tilberede maden. Vi ønsker, at der indføres et loft på maks. 45 kr. for, hvor meget man kan tillade sig at tage for den mad, der bliver bragt ud. Og det gør vi jo, fordi vi kan se, at selv om der er nogle kommuner, der sådan set har ligget på et nogenlunde prisleje, er der andre kommuner, der har haft et alt for højt prisleje. Derfor indførte vi det her, og så sagde vi jo samtidig i finanslovaftalen, at vi kompenserer kommunerne økonomisk for det her. Så hvis man begynder at sige, at det her lovforslag skulle være udtryk for nulvækst, er det, fordi man ikke har læst det.

Kl. 11:29

Formanden :

Så er det hr. René Skau Björnsson, kort bemærkning.

Kl. 11:29

René Skau Björnsson (S):

Jeg er jo glad for, at hr. Martin Henriksen langt om længe, også med stemmer her i salen fra Dansk Folkepartis side, kan støtte de intentioner og det, som vi Socialdemokrater foreslog for nogle år siden, nemlig at få et loft også over den her del af beløbet for maden til vores ældre. Jeg vil gerne spørge, om ikke hr. Martin Henriksen mener, at kommunerne, når der bliver lavet økonomiske rammer for dem, så også skal overholde dem, eller hvor står Dansk Folkeparti i det spørgsmål? Når der bliver lavet en ramme som følge af, at Dansk Folkeparti sammen med regeringen laver en aftale med kommunerne, skal de økonomiske rammer så ikke overholdes, og bliver kommunerne ikke nødt til at følge de budgetrammer, som de dermed er givet?

Kl. 11:29

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:29

Martin Henriksen (DF):

Kommunerne skal lægge deres budgetter i overensstemmelse med de aftaler, som de har lavet med staten. Hvis der er partier, der mener, at det forholder sig anderledes, så synes jeg, at det da er et interessant synspunkt, for så vil økonomien jo for alvor begynde at sejle. Det synspunkt kommer så ikke overraskende fra en socialdemokrat. Jeg synes bare, at man skal fremhæve det synspunkt så tit og så ofte, som man har mulighed for, sådan at der også er en klar skillelinje mellem, hvad Dansk Folkeparti og også regeringen ønsker, og hvad venstrefløjten ønsker på det økonomiske område.

Det her lovforslag handler jo i al sin enkelhed om, at man så at sige kompenserer kommunerne for de ekstraudgifter, der måtte være, ved at man indfører et loft på 45 kr. for den mad, der bliver bragt ud til de ældre, og det er jo, som jeg også har forstået på Socialdemokraterne, ganske fornuftigt.

Kl. 11:30

Formanden :

Hr. René Skau Björnsson.

Kl. 11:30

Kl. 11:33

René Skau Björnsson (S):

Det var jo, fordi hr. Martin Henriksen sagde, at kommunerne skar og sparede, at der jo slet ingen grund var til, at man skulle skære i budgetterne, og at specielt socialdemokratiske kommuner var meget slemme til at spare på ældreområdet. Hvis man sådan gennemgår kommunerne og også ser på den politiske fordeling, så vil jeg vove at påstå, at hr. Martin Henriksen ikke har belæg for overhovedet at påstå det her fra Folketingets talerstol. Der er også kommuner, hvor Dansk Folkeparti har stor indflydelse, hvor der desværre også er blevet skåret på det her område, og hvor priserne for ældres mad er steget. Det har ikke noget at gøre med, hvilken politisk observans borgmesteren nu har, og jeg vil bare have bekræftet fra hr. Martin Henriksen, at ligesom når socialdemokratiske regeringer laver aftaler med kommunerne, så gælder det også, når borgerlige regeringer laver aftaler med kommunerne, at kommunerne skal overholde de aftaler og derfor også lægge op til de udvidelser af serviceområder eller besparelser, der nu må foregå lokalt.

Kl. 11:31

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 11:31

Martin Henriksen (DF):

Jeg mener ikke, jeg kan bibringe noget nyt. Jeg sagde jo sådan set – det forsøgte jeg i hvert fald at sige – at der er kommuner, hvor man prioriterer tåbeligt, og der er nogle kommuner, hvor man, fordi man en lang årrække har haft en dårlig økonomistyring i kommunen, er nødt til at foretage nogle ubehagelige besparelser eller effektivisere nogle områder. Det er forskelligt fra kommune til kommune, men det er jo også rigtigt, som det blev fremhævet fra fru Vivi Kier, at hvis man kigger på økonomiudviklingen over de seneste år, så er kommunerne blevet tilført flere ressourcer. Men så har vi jo kommunalt selvstyre, hvor kommunerne har mulighed for at prioritere mange af de midler, som de selv har. Så er der så nogle enkelte sager og områder, hvor vi fra Folketingets side går ind og siger, at vi dér synes, at man ikke gør det godt nok, der kunne man godt gøre det lidt bedre, og så indfører vi så nogle nationale regler.

Det her lovforslag er udtryk for, at der er nogle kommuner, der ikke har gjort det godt nok, men der er også nogle, der har gjort det ganske udmærket. Men for at vi kan sikre en ens national standard, hvor vi imødekommer de ældre, som så at sige har mindst at gøre godt med, så laver vi det her lovforslag.

Kl. 11:32

Formanden :

Så er det hr. Per Clausen, kort bemærkning.

Kl. 11:32

Per Clausen (EL):

Jeg vil godt spørge hr. Martin Henriksen, om det ikke er rigtigt, at hvis man fra statens side, fra regeringen og Dansk Folkepartis side, lægger en økonomisk ramme for, hvor meget kommunernes økonomi må udvikle sig, f.eks. for 2011 en nulramme, som jeg kan forstå på hr. Martin Henriksen at Dansk Folkeparti ikke er afvisende over for, og man derefter giver kommunerne besked på, at de på nogle områder skal holde igen med brugerbetaling og kompenserer for det, så bliver de penge jo taget fra den generelle ramme, og det betyder, at kommunerne sådan set ikke får flere penge, men at hr. Martin Henriksen og Venstre og Konservative derimod går ind og bestemmer, hvordan kommunerne skal bruge pengene.

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 11:33

Martin Henriksen (DF):

Jamen igen bliver jeg bare nødt til at sige, at hvis vi nu siger, at man fra næste år – det er jo ikke i 2010, hvor de offentlige udgifter stiger – indførte nulvækst, så ville det jo stadig væk være sådan, at udgiftsniveauet i 2011 og 2012 og 2013 ville være højere, end det var, da VOK kom til, og det må jo alt andet lige glæde dem, som synes, der skal være de ressourcer og de midler, som der er behov for, for at man ude i kommunerne kan levere den service, som borgerne med rette kan have en forventning om lever op til et vist niveau. Og det ønsker vi også i Dansk Folkeparti, men kommunerne kan jo et langt stykke hen ad vejen prioritere deres ressourcer, og nogle kommuner prioriterer fornuftigt, og nogle gør det mindre fornuftigt.

Kl. 11:34

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 11:34

Per Clausen (EL):

Jeg er glad for, at hr. Martin Henriksen er enig med mig i, at det forholder sig på den måde, at når man først har fastlagt en økonomisk ramme, som man forhandler med Kommunernes Landsforening, og man derefter i forbindelse med den aftale, man så har indgået, pålægger kommunerne at bruge nogle penge på en ganske bestemt måde, så ligger der ikke i det, at der er tilført flere penge til kommunerne, men bare det, at Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti gerne vil bestemme over nogle af de penge, og at Dansk Folkeparti gerne vil have anledning til at stå herinde i Folketingssalen og sige, at de gør noget – i det her tilfælde for de ældre. Men at kommunernes økonomi jo på ingen måde får det bedre er det, som vi behandler i dag.

Kl. 11:34

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:34

Martin Henriksen (DF):

Så kan jeg jo samtidig kvittere for, at Enhedslisten vel for første gang siden 2001 nu rent faktisk anerkender, at der er blevet tilført flere ressourcer til kommunerne. Det må siges at være en af de større landvindinger i dansk socialpolitik siden 2001. Så kom vi da i det mindste så langt i dag, og det vil jeg gerne kvittere for.

Jeg vil gerne fremhæve, at når man kigger på antallet af fuldtidsbeskæftigede i ældreomsorgen, kan man se, at der i 2001 var ca. 94.000, og det tal er så er steget op igennem årene til 105.000 fuldtidsbeskæftigede i ældreomsorgen i 2008, hvor de seneste tal, som jeg har heroppe, er fra. Dertil kommer en række privatansatte. Så det illustrerer jo sådan set meget godt, at området altså har været prioriteret og fortsat vil være højt prioriteret fra Dansk Folkepartis side, og det vil det være, uanset om der er tale om nulvækst eller ej. Og vi vil jo også gøre alt, hvad vi kan, for også at sikre den sociale balance, også hvis der skulle være tale om, at der kom nulvækst.

Men jeg synes ikke, der er nogen grund til at lægge skjul på, at vi altså er i en hård økonomisk situation, og derfor skal man selvfølgelig også tænke sig godt om, når man bruger penge ude i kommunerne. Men derfor kan man jo godt bruge pengene på en smartere måde.

Formanden :

Så er det fru Tina Petersen, kort bemærkning.

Kl. 11:36

Tina Petersen (DF):

Jamen det er sådan lige for at slå noget helt konkret fast, og jeg skal såmænd bare have noget bekræftet af ordføreren, som jo er fra Dansk Folkeparti, som jeg selv er. Nu er nulvæksten jo faktisk på 0,2 pct. Det er helt korrekt, og jeg kan se, at der faktisk kun er to af Finansudvalgets medlemmer til stede hernede i dag.

Nu er det jo sådan, at regeringen inklusive Dansk Folkeparti ønskede at stille nogle krav, da man lavede den her nulvækst inden for egen ramme. Det vil sige, at kommunen – ganske som en husholdning – skal finde de her besparelser inden for egen ramme. Det har aldrig været tiltænkt, at man skulle gå ud og lave besparelser på de nære ting – de ting, som berører den enkelte borger – uanset hvilket område vi kigger på.

Debatten har udviklet sig til at handle om, om vi har kommunalt selvstyre. Ja, vi har selvstyre ude i kommunerne. Der kan man så overveje, om det er effektivt her. Men der vil jeg så sige, at regeringen har været fremsynet, og det håber jeg hr. Martin Henriksen vil give mig ret i, for man går ind og kompenserer, fordi man ved, at der er visse kommuner – bl.a. socialdemokratiske kommuner, som jeg nævnte før – som laver besparelser på de områder, som det aldrig har været tiltænkt at de skulle lave besparelser på. Vil hr. Martin Henriksen give mig ret i det?

Kl. 11:37

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:37

Martin Henriksen (DF):

Jeg kan bekræfte, at det jo netop er Dansk Folkepartis hensigt, at den sociale balance skal være sikret i forbindelse med de nulvæksttanker, som regeringen har lagt frem. Og så er det jo også værd at nævne, at det jo netop i forbindelse med finanslovaftalen for 2010 blev vedtaget, at der skulle være en ældrepulje på 300 mio. kr., som skulle lægges oven i de midler, der var til rådighed, og som kunne komme ud til kommunerne.

Så hvis der er nogle kommuner, som ønsker at fastholde det serviceniveau, de har nu, kommer der jo rent faktisk nogle ekstra midler, tilført fra staten, så de kan fastholde eller forbedre det serviceniveau. Og hvis der er nogle kommuner – så kan vi diskutere, om det er borgerlige eller socialdemokratiske kommuner, for der er sikkert også borgerlige kommuner, som opfører sig tåbeligt – som har haft en dårlig økonomistyring i de seneste år, kan de jo faktisk bruge nogle af de midler fra ældrepuljen til at mindske effekterne af den dårlige økonomistyring, der har været ude i de enkelte kommuner.

Så jeg synes ærlig talt, at vi har forsøgt at tage højde for de forskellige problemstillinger, der er.

Kl. 11:38

Formanden :

Tak. Der er ikke ønske om flere korte bemærkninger til hr. Martin Henriksen, så vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er fru Astrid Krag fra SF.

Kl. 11:38

(Ordfører)

Astrid Krag (SF):

Jeg må jo være enig med den socialdemokratiske ordfører, der var heroppe, i, at det her er sådan lidt en deja-vu-diskussion at have. Det

er jo ikke så lang tid siden, vi diskuterede loft over egenbetaling i plejebolig – L 163 hed det. Vi sagde dengang, at vi sådan set egentlig også syntes, at den bestemmelse skulle gælde for udbragt mad, altså for mad, som ældre får i egen bolig. Og her står vi så i dag.

Men for at være i det glade hjørne vil jeg jo sige, at det er bedre sent end aldrig, og derfor er det også positivt at se, at der i forlængelse af finanslovforhandlingerne her kommer et forslag, som fastsætter et prisloft over egenbetalingen for den madservice, som kommunerne tilbyder ældre borgere. Så præciserer det her forslag også, at tilbud om madservice er en selvstændig ydelse på linje med personlig og praktisk hjælp i hjemmet, og så ændres beregningsgrundlaget fra udgiftsprincippet til et omkostningsbaseret regnskabsprincip.

I SF er vi grundlæggende positive over for lovforslaget. Vi ved, hvor vigtigt det er, at ældre borgere sikres sund kost. Vi ved også, at det er et stort problem for ældre, som lever af deres pension, at madpriserne stiger og stiger. Ikke nok med at priserne for kommunal ældrepleje er fordoblet på 10 år, der har også hidtil været ret store forskelle i madpriserne fra kommune til kommune. Og det forslag her giver altså en sikkerhed for mere ensartede prisvilkår.

I en tid, hvor kommunerne oplever en stadig mere presset økonomi, bl.a. som følge af regeringens skattestop, den økonomiske krise og den demografiske udvikling, er der mere end nogen sinde behov for et loft over prisen på udbragt ældrepleje. Ældrepleje er et område, som ellers har udgjort en løsning for de desperate kommuner, der har haft behov for at finde nogle penge til at dække hullerne med, og det får vi gjort op med nu.

I den sammenhæng vil jeg da sige, at jeg synes, det er fint at se, at man i fastsættelsen af prisloftet har lagt sig på det niveau, som også kommunerne selv i KL's kortlægning af området har fundet frem til er det, som man lokalt har vurderet er det rimelige niveau for egenbetaling. Og jeg synes, at det skal signaleres meget tydeligt, når det her bliver meldt videre ud til kommunerne, at der er tale om et loft; maden må altså meget gerne være billigere.

Så kan det bekymre – og det er der også flere af høringsparterne, der kommer ind på – at der i lovforslaget ikke bruges mere krudt på kvaliteten af ældreplejen. DANSKE ÆLDRE RÅD, Ældre Sagen, FOA, Kost & Ernæringsforbundet er blandt dem, der udtrykker bekymring for, om indførelsen af det centrale prisloft kan få konsekvenser for kvaliteten af maden.

Mad er helt grundlæggende for alle menneskers trivsel, men i takt med at vi bliver ældre, bliver det kun vigtigere, hvad det er for noget mad, vi får. De ernæringsmæssige aspekter kan jo betyde forskellen på sygdom og mistrivsel eller sundhed og en god hverdag for mange ældre. Og derfor må det tages alvorligt, og ministeren burde måske overveje at kigge på det, når det helt eksplicit problematiseres, at man f.eks. kun inkluderer hovedret, når netop muligheden for en bilet kan være afgørende for, at den ældre småtspisende får de ting, han eller hun ernæringsmæssigt har brug for.

Man kunne også tage Ældre Sagens meget konkrete forslag om, at det skrives ind i loven, at kvalitetskravene til kommunerne skal efterleve gældende ernærings- og kostråd med det formål at sikre ydelsens kvalitet, altså så det bliver gjort mere eksplicit, end det er i det lovforslag, der ligger nu.

Herudover er det selvfølgelig helt afgørende, at kommunerne kompenseres for prisloftet økonomisk. Det kan vi måske allerede i dag få en garanti fra ministeren om at de vil blive, og vi kan måske også få en garanti fra ministeren om, at det her ikke bliver en del af den nulvækststramme, der er meldt ud.

I SF er vi altså samlet set positive. Vi kunne godt tænke os, at der blev kigget på de konkrete forslag om at sikre kvaliteten af ældreplejen, ligesom vi selvfølgelig skal følge op på hele den her diskussion om kommunernes økonomiske kompensation og spørgsmålet om nulvækst. Men ellers ser vi frem til udvalgsbehandlingen og regner med at stemme for forslaget.

Kl. 11:42

Kl. 11:44

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 11:42

Erling Bonnesen (V):

Helt usædvanligt har jeg jo den glæde at kunne sige tak til SF for opbakningen til forslaget her, som regeringen sammen med Dansk Folkeparti har båret frem. Det er meget sjældent, normalt hører vi jo sådan set automatkritik fra SF, så tak for opbakningen til forslaget her.

Jeg vil godt lige bore lidt nærmere i, at vi har kommunalt selvstyre, og det her handler jo om prisstop og dermed selvfølgelig om økonomi. Med hensyn til kvaliteten af maden er det jo oplagt for mig som Venstremand, at det selvfølgelig er kommunerne, der sørger for, at den er af god kvalitet, og det gør langt de fleste kommuner også. Jeg lagde mærke til, at SF vil centralisere yderligere, så jeg vil godt spørge: Hvor langt vil SF egentlig gå med at fastsætte detaljerne med hensyn til, hvilken mad de ældre skal have? Er det så langt som til at fastsætte en kostplan, eller hvor langt man gå?

Kl. 11:43

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:43

Astrid Krag (SF):

Jeg kan jo ikke genkende det billede, ordføreren prøver at tegne af, at vi i SF er nogle, der kommer med automatkritik. Jeg står med ordførertalen fra dengang vi behandlede forslaget om loft over egenbetaling af plejeboliger, og jeg synes sådan set, at det var meget konstruktivt, hvad vi sagde dengang. Jeg synes også i al beskedenhed, at det, jeg har sagt i dag, har været meget konstruktivt, så det billede kan jeg ikke helt genkende.

Med hensyn til at det mere eller mindre skulle være et indgreb i det kommunale selvstyre, at vi med lovforslaget her går ind og også kigger på, hvad vi kan gøre i forhold til at sikre en ernæringsmæssig kvalitet og sikre, at ældre maden også lever op til den, kan vi læse af høringssvarene, at der faktisk er rigtig mange parter, der er bekymrede for, at noget, man egentlig har som en god intention ved at indføre prisstop, kan få den uheldige og utilsigtede konsekvens, at der bliver slækket på den ernæringsmæssige kvalitet. Det synes jeg bare vi skal lytte til, og jeg er enig med ordføreren i, at kommunerne formentlig vil bestræbe sig meget langt for at sikre den ernæringsmæssige kvalitet. Men jeg kan ikke se, at det skulle gøre fra eller til i forhold til det kommunale selvstyre, at vi selvfølgelig kan gøre det helt klart i lovgivningen, at det forventes.

Kl. 11:44

Formanden :

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 11:44

Erling Bonnesen (V):

Jeg ønskede såmænd bare at udtrykke glæden over opbakningen til lovforslaget fra SF's side; længere er den sådan set ikke.

Med hensyn til kvaliteten af ældre maden tror jeg da, at alle politikere uanset partifarve ønsker den bedst mulige kvalitet. Det, som det her handler om, er jo lige præcis, at vi har et kommunalt selvstyre, og at kommunerne skal tage hånd om det, så hvor langt er det egentlig, SF vil gå med hensyn til faktisk at fratage det, som er kernen i det her, hvor kommunerne gerne vil prøve at gøre det så godt som muligt for alle de ældre? I Venstre bakker vi jo op, at vi skal have et så decentralt kommunestyre som muligt.

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:44

Astrid Krag (SF):

Jeg kan jo så for min del bare undre mig, hvis Venstre allerede nu på forhånd vil afskrive muligheden for at tage nogle af de forslag, der ligger til at forbedre lovforslaget her, og sikre, at der også bliver taget højde for nogle kvalitetskrav i forhold til ernæring og de kostråd, vi kender. Der er nogle konkrete forslag i høringssvarene, som man kunne skrive eksplicit ind i lovgivningen, og man kunne også overveje, om muligheden for at inkludere retter skulle med.

Jeg synes, der er nogle konkrete forslag, som kan sikre en god kvalitet, og jeg synes da bare, det er lidt tankevækkende, hvis det, hr. Erling Bonnesen siger nu, skal opfattes sådan, at det afviser man bare på forhånd fra regeringens side. Man vil ikke være med til at skrive ind i lovforslaget, at der selvfølgelig skal være en ordentlig kvalitet, men det synes jeg sådan set egentlig kunne falde meget godt i tråd med, at vi også siger, at der skal være en garanti for, at priserne ikke er for høje, og at der i øvrigt ikke er de udsving, vi har set kommunerne imellem. Det synes jeg egentlig falder meget godt inden for rammen og inden for skiven.

Kl. 11:45

Formanden :

Tak til fru Astrid Krag. Der er ikke flere korte bemærkninger. Næste ordfører er så fru Vivi Kier for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:46

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Fra konservativ side er vi klar over, at vi med fastsættelsen af et prisloft også bryder med kommunernes ret til selvstyre. Dertil er der så bare at sige, at visse kommuner selv er gået forrest i bestræbelserne på at fastsætte et loft ved at gøre prisen for mad helt urimelig høj.

Som alle andre ordførere har været inde på, vedtog vi sidste år et prisloft over maden på plejeboliger, og i de høringssvar og i den debat, der var dengang, var der jo et stort ønske om, at vi også satte et loft over prisen på den mad, der blev udbragt. Det er så det, vi gør med det lovforslag, der ligger her. Jeg kan høre, at der er bred tilslutning til det, og også fra konservativ side kan vi tilslutte os lovforslaget, som det ligger.

Kl. 11:46

Formanden :

Tak for det. Og så er det fru Anne Marie Geisler Andersen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 11:46

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

I Det Radikale Venstre er vi positive over for, at man skaber ensartethed i beregningsgrundlaget for borgernes betaling for tilbud efter servicelovens § 79, 83 og 84 ved at indføre de omkostningsbaserede principper, som jo bl.a. kendes fra reglerne om frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget finder kommunerne ikke det eksisterende beregningsgrundlag for fastsættelse af borgernes betaling operationelt, og de har forskellig praksis for opgørelse af omkostningerne. Formålet er bl.a. at gøre det mere tydeligt for kommunalbestyrelsen og borgerne, hvordan omkostningerne til tilbuddene opgøres.

Mindre positive er vi til gengæld over for et loft over egenbetalingen for madservice på 45 kr. for en hovedret, hvad enten denne

bliver bragt, afhentet eller indtaget hos leverandøren. For prisloftet gælder alle uanset indkomst og formueforhold, det er på ingen måde målrettet de ældre, der sidder dårligst i det rent økonomisk. Et loft er en indskrænkning af det kommunale selvstyre, det er i strid med målet om at afbureaukratisere, og vi har svært ved se nødvendigheden af et loft, da langt de fleste kommuner allerede har en fastsat takst for madservice tæt på de 45 kr. Som bekendt er landsgennemsnittet 46 kr.

Desuden synes jeg, det er svært at gennemskue, hvor meget kommunen kan risikere at skulle betale for maden. Med andre ord: Er der grænser for valgfriheden, eller kan borgeren vælge fuldstændig ubegrænset mellem leverandører?

Så vil jeg godt lige bemærke, at det jo er lidt bemærkelsesværdigt, at når der skal bruges penge, kan man godt sætte navn på, hvor de skal bruges, men når der skal spares, bliver det straks sværere at komme med konkrete forslag til, hvor det skal gøres. Jeg synes, det her forslag om at lave et prisloft må ses som et udtryk for, at man ikke i tilstrækkeligt omfang har fået øget ældrechecken eller det personlige tillæg. Jeg så langt hellere – vi så langt hellere – at man vedtog nogle tiltag, som er målrettet de ældre, der sidder sværest i det rent økonomisk.

Til sidst vil jeg sige, at jeg synes, det er ret betænkeligt, at kommunerne bliver kompenseret, for de kommuner, som allerede, inden det her forslag træder i kraft, har en takst på omkring 45 kr., men eksempelvis har reelle udgifter på 60 kr., bliver jo ikke kompenseret. Så alt andet lige betyder det jo, at kommunerne får et incitament til at øge brugerbetalingen eller egenbetalingen, fordi så kan man gøre sig håb om, at regeringen eller Folketinget kommer ind og laver et loft, så man bliver kompenseret.

Kl. 11:49

Formanden :

Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 11:49

Erling Bonnesen (V):

Tak for det.

Allerførst kan jeg jo konstatere vild uenighed, fuldstændig signalforvirring i alle retninger i rød stue. De Radikale går i én retning, og vi har lige hørt fra andre partier, at de går i nogle andre retninger. Men det får så være.

Det, der undrer mig, er jo, at ordføreren for Det Radikale Venstre sådan holder sig til gennemsnitsprisen, når man skal vurdere det her. Så er det lige præcis, at kæden ryger af, for der er et meget stort spænd i det. Kortlægningen viste jo lige præcis, at langt de fleste kommuner gør det meget godt, men så er der et antal kommuner, som ikke kan leve op til det ansvar, at man skal finde et rimeligt prisniveau. Så jeg kan forstå på Det Radikale Venstre, at man sådan set er fuldstændig ligeglad med, at der er nogle ældre, der rundt omkring i kommunerne skal betale en helt urimelig pris for ældrepleje. Er det ikke urimeligt, at de skal det?

Kl. 11:50

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:50

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jo, men det er jo meget sigende, at det kommunale selvstyre går der til, hvor vi herindefra synes at det går godt nok. Det er så det, vi kan overlade til kommunerne. Jeg tænker bare, at når vi herindefra skal styre dem ned i detaljen i den grad, at vi skal fastsætte et loft for egenbetaling for madservice, hvad er det så, det kommunale selvstyre levner frihed til?

Hvis man vil undgå, at ældre mennesker, som har svært ved at få tingene til at hænge sammen rent økonomisk, skal betale mere, end det kan lade sig gøre, for madservice, skulle man jo lave nogle tiltag, som er målrettet de ældre, som reelt ikke kan betale. Vi går ikke ind for, at rige ældre mennesker, som godt kan betale for madservice, skal have nedsat takst.

Kl. 11:51

Formanden :

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 11:51

Erling Bonnesen (V):

Jamen der synes jeg jo at kæden ryger fuldstændig af for den radikale ordfører. Man siger detailstyring, men der er jo ikke detailstyring i det her. Der er tale om et loft, og så kan kommunerne jo netop frit fastsætte deres priser inden for den ramme, og det er der også en lang række kommuner der gør. De siger, at de vil prioritere det her på den måde, som man gerne vil i sin egen kommune. Det gør de, og det er fint. Der er lagt et loft, men der er ikke detailstyring. Kan vi ikke lige få en bekræftelse af det?

Kl. 11:51

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:51

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jeg mener stadig, det er udtryk for detailstyring, for de kommuner, som har et niveau, der ligger over 45 kr., er nødsaget til at nedsætte egenbetalingen til 45 kr. Og jeg er bange for, jævnfør mit spørgsmål før, at med regeringens bebudede nulvækst vil det her betyde, at vi skal finde midlerne andre steder. For nylig har det været foreslået, at vi skal finde midlerne på f.eks. handicapområdet, og det vil så betyde, at vi herindefra også skal til at fastsætte niveauer for mennesker med handicap for at sikre, at det ikke går ud over hjælpen til dem.

Kl. 11:52

Formanden :

Så er det hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 11:52

Martin Henriksen (DF):

Jeg kan forstå på Det Radikale Venstre, at det ikke ligger Det Radikale Venstre meget på sinde at sænke prisen på den mad, som bliver bragt ud til eksempelvis folkepensionister.

Så vil jeg bare høre, hvor stærkt Det Radikale Venstre vil stå på det synspunkt i en eventuel ny, socialistisk regering. I Dansk Folkeparti håber vi ikke, vi får en sådan regering, men hvis nu det sker, hvor stærkt vil man så stå på det synspunkt, der går på, at det her loft skal afskaffes, sådan at kommunerne får mulighed for at hæve priserne helt op til 70 kr., som vi har set nogle steder? Altså, hvor stærkt vil man fra Det Radikale Venstres side stå på at få det gennemført?

Kl. 11:52

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:52

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Det ved Dansk Folkepartis ordfører jo udmærket godt er noget, jeg hverken kan eller skal svare på her fra. Jeg er ikke forhandlingsleder for Det Radikale Venstre, jeg er socialordfører, og jeg forholder mig til det konkrete forslag. Jeg vil godt lige slå fast, at det her jo ikke er et udtryk for, at ældre mennesker skal betale mere, end det koster.

Det betyder jo rent faktisk, at man kan risikere at skulle betale det, det koster at producere og levere maden.

Kl. 11:55

Kl. 11:53

Formanden :

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 11:53

Martin Henriksen (DF):

Altså, man lægger et loft, som for en dels vedkommende vil gøre den madservice, man får fra kommunen i dag, billigere. Og så vil jeg sige, at jeg altså synes, at det er et meget rimeligt spørgsmål. Når vi eksempelvis behandler ældrechecken, den supplerende pensionsydelse, her i Folketingssalen, er Det Radikale Venstre imod – en ydelse, der jo alt andet lige gavner de folkepensionister, der er økonomisk dårligt stillede. Det var Det Radikale Venstre imod, jeg husker det tydeligt.

Når det handler om, at man lægger et loft over, hvor meget man skal betale for mad eksempelvis på plejehjem og den mad, der bliver bragt ud til private hjem, er Det Radikale Venstre imod. Så er det da meget rimeligt at stille spørgsmålet, og det er vel også meget rimeligt, at man fra ordførerens side forsøger at give et svar på spørgsmålet: Hvor hårdt vil Det Radikale Venstre stå på, at de her forbedringer blive rullet tilbage i en eventuel ny, socialistisk regering?

Kl. 11:54

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:54

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jamen jeg vil gerne svare på det, der angår ældrechecken, for da vi diskuterede den her i Folketingssalen, var argumentet jo netop, at vi ikke støttede, at man øgede ældrechecken, fordi vi synes, det bidrager til bureaukrati, at man indfører særydelser bare for at kunne vise befolkningen, at Dansk Folkeparti nu har fået sat et aftryk. Vi så langt hellere, at man havde tilført de midler til det personlige pensionstillæg og gjort det mere målrettet mod de ældre. Altså, det var argumentet på det tidspunkt.

Det her er ikke et udtryk for, at vi ikke vil tilføre ekstra midler til de ældre, der sidder hårdest i det rent økonomisk. Jeg mener bare ikke, at det her forslag, der jo skærer alle over en kam, på nogen måde er målrettet mod de ældre, der har sværest ved at få tingene til at hænge sammen.

Kl. 11:54

Formanden :

Så er der en kort bemærkning, og det er fra fru Vivi Kier.

Kl. 11:54

Vivi Kier (KF):

Det kan blive en enkelt kort bemærkning, tror jeg. Nu bemærkede jeg, at ordføreren på et stille spørgsmål svarede noget med: Jamen det her vil jo så betyde, at kommunerne skal ud og spare endnu mere og gøre noget. Så jeg vil bare lige have ordføreren til at bekræfte, at der faktisk er afsat midler til kommunerne. De bliver kompenseret for, at vi sidder herinde centralt og vil bestemme, hvordan kommunerne skal gøre.

Kl. 11:55

Formanden :

Ordføreren.

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Det er meget muligt, at jeg ikke har forstået, hvordan nulvækst skal fungere. Jeg havde bare forstået det sådan, at regeringen har udtrykt ønske om, at kommunerne ikke skal kunne øge deres udgiftsniveau, men det er meget muligt, at det fungerer sådan, at hvad angår alt det, som vi herinde synes at kommunerne skal bruge penge på, tilfører vi bare øgede ressourcer. Men så vil jeg godt sætte spørgsmålstejn ved, hvad der reelt ligger i den ønskede nulvækst.

Kl. 11:55

Formanden :

Fru Vivi Kier.

Kl. 11:55

Vivi Kier (KF):

Ja, nu tillader tiden jo desværre ikke, at jeg sådan kan gå ind i en lang forklaring i forhold til nulvæksten – det ville jeg ellers rigtig gerne. Men jeg synes, man hænger sig lidt for meget i det. Det er jo ret væsentligt, at man bekræfter og erkender, at der er afsat penge i de forhandlinger til kommunerne for det her, så selvfølgelig får kommunerne de penge, der er aftalt.

Kl. 11:56

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:56

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jamen det er jeg helt med på der er. Men som jeg indledningsvis sagde, så synes jeg, det er meget uhensigtsmæssigt, at man kun kompenserer de kommuner, som ikke allerede har et lavt niveau. Der kan jo være kommuner, som har et reelt udgiftsniveau på, hvad ved jeg, 60 kr. pr. person, men som kun tager 45 kr. allerede i dag. Det betyder jo reelt, at der ikke er noget incitament for kommunerne til fremover at nedsætte egenbetalingen, hvis de har mulighed for det, fordi man jo bare kan gøre sig håb om, at Folketinget kommer og laver et loft, hvis vi ikke synes, det fungerer godt nok.

Kl. 11:56

Formanden :

Så er der en kort bemærkning fra fru Tina Petersen.

Kl. 11:56

Tina Petersen (DF):

Jeg har sagt en gang i dag, at jeg smiler, og nu smiler jeg endnu mere, fordi nu er vi inde ved pointen, som der godt kan være lidt tvivl om. Jeg undrer mig, så jeg vil gerne først have et svar på, om vi er enige om, at det er Folketinget, som fastsætter lovgivning i Danmark. Dernæst kan jeg jo høre, at det ikke bare er på ældreområdet, kommunerne nu højst sandsynligt går ud og laver besparelser. Nej, de går søreme også ud og laver besparelser på handicapområdet, og ikke bare handicapområdet, men også børne- og ungeområdet. Det er sådan set alle områder, som jeg før nævnte, for de nære ting.

Det leder mig tilbage til mit spørgsmål igen. Er det sådan, at vi kan forvente, at socialdemokratiske kommuner og dermed også venstrefløjsskommuner, hvor De Radikale jo hører ind under, vil komme med besparelsesforslag nu for at give udtryk for den her nulvækst, altså rammen, som regeringen og Dansk Folkeparti jo hele tiden og fra starten af har sagt skulle være i eget hus, altså at man kigger på sig selv og ikke på de nære ting i samfundet?

Kl. 11:57

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:57

Kl. 12:01

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Vi er enige om, at lovgivningen vedtages i Folketinget, men jeg går også ud fra, at vi er enige om, at der er noget, der hedder kommunalt selvstyre. Det er det, vi ønsker at bevare. Vi ønsker ikke fra Det Radikale Venstres side at spare på handicapområdet, men jeg mener bare, at hvis det her er et udtryk for det, vi står over for, skal vi jo til at vedtage den her slags beslutninger om et loft over alverdens former for ydelser og service for at sikre, at de besparelser, som kommunerne står over for, ikke kommer til at gå ud over udsatte borgere.

Jeg er ikke sikker på, at jeg forstod sidste del af spørgsmålet, men jeg kan af gode grunde ikke svare for kommunerne. Men fru Tina Petersen må gerne uddybe, hvis jeg skal svare på det.

Kl. 11:58

Formanden :

Fru Tina Petersen.

Kl. 11:58

Tina Petersen (DF):

Jeg vil da gerne uddybe. Som både folketingsmedlem og byrådsmedlem ser man jo desværre, at der efter det kommunale valg, der var her i november 2009, er ændret i budgetter, og man kan nu se, at de her besparelser kommer, og de kommer i socialdemokratiske og venstrefløjskommuner. Regeringen med Dansk Folkeparti havde forudset, at det kunne få den her konsekvens. Nu går man ind og kompenserer både på ældreområdet og andre områder for netop at undgå, at det bliver en realitet, at de besparelser ude i kommunerne går igennem via socialdemokratiske og venstrefløjskommunalpolitikere.

Der er nogle ude i kommunerne, som løber fra det kæmpeansvar, og det kunne jeg godt tænke mig at spørge ordføreren om. Spørgsmålet er, om borgeren er vigtigere end det politiske spil, der nu foregår ude i kommunerne. Dermed vil jeg også sige, at lovgivningen jo skal overholdes. Den forlanger vi herindefra at alle skal overholde, herunder også os selv, kommunalpolitikere og regionsmedlemmerne. Så kunne det ikke være, at man ude i kommunerne skulle begynde at kigge på, hvor meget man egentlig trækker lovgivningen lige på grænsen?

Kl. 12:00

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:00

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Endnu en gang vil jeg sige, at jeg jo ikke kan stå her og svare på kommunernes vegne. Men jeg vil sige, at hvis vi vedtager det her lovforslag, og det gør vi jo, betyder det, at det her i hvert fald ikke er et område, som kommunerne kan finde nogle penge på, og jeg mener, at det alt andet lige er rimeligt, at kommunerne tager betaling for det, som det nu engang koster at levere og producere maden. Så så vi meget hellere fra Det Radikale Venstres side, at man på en eller anden måde kompenserer de borgere, som rent økonomisk sidder sværest i det.

Jeg må bare se det her som et udtryk for, at man ikke har fået øget ældrechecken eller de personlige tillæg i tilstrækkeligt omfang, når man er nødt til at gå ind og lave et loft her, som gælder for alle borgere. For jo, vi går også meget op i hensynet til den enkelte borger, men jeg mener, det er vigtigere, at man kompenserer de mennesker, der sidder allerhårdest i det rent økonomisk, i stedet for at lave et loft for de pensionister, som godt kan betale, hvad det koster at producere maden og levere den madservice.

Formanden :

Tak til fru Anne Marie Geisler Andersen.

Der ikke flere korte bemærkninger.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

:

Mødet er udsat. (Kl. 12:01).

Kl. 12:59

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Mødet er åbnet igen.

Vi er ved førstebehandling af lovforslag nr. L 165, og det er hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg kunne forstå på den debat, der var umiddelbart inden frokostpausen, at hr. Martin Henriksen fra Dansk Folkeparti var bekymret for, om den ændring, der her bliver indført, den maksimumspris for mad, der bringes ud til ældre, ville blive afskaffet under det, han karakteriserede som en socialistisk regering. Jeg synes selvfølgelig, det er meget optimistisk, at hr. Martin Henriksen karakteriserer en kommende regering bestående af Socialdemokraterne og SF og måske endda Det Radikale Venstre som socialistisk, men det skal ikke komme til at stå i vejen for at forholde os seriøst til problemstillingen. Kendsgerningen er dog, at hr. Martin Henriksen bekymrer sig helt uden grund af den simple årsag, at både Socialdemokraterne, SF og Enhedslisten, så vidt jeg har forstået, støtter det lovforslag, der ligger her. Og så vidt jeg har forstået, har Det Radikale Venstre ikke nogen umiddelbar mulighed for at få flertal i Folketinget efter næste valg, og derfor er det naturligvis en fuldstændig meningsløs diskussion at rejse. Men lad det da bare være sagt med det samme, at selv hvis Socialdemokraterne og SF'erne skulle lade sig overbevise af Det Radikale Venstre om, at man skal afskaffe den her ordning, vil Enhedslisten stadig stemme imod, og så vil der ikke være noget flertal i Folketinget for det. Så hr. Martin Henriksen kan være helt tryk, men hvis han er særlig nervøs, kan han jo stemme på Enhedslisten ved det kommende valg, for så er man helt sikker på, at det ikke sker.

Det andet var, at jeg jo syntes, det var lidt muntert at høre hr. Erling Bonnesen tale om signalforvirring. Jeg mener at kunne huske, at hr. Erling Bonnesen i går udtalte, at regeringens politik ville ødelægge dansk landbrug, og at det var en Venstreminister, der stod i spidsen for dette attentat. Så signalforvirring osv. synes jeg måske ligger meget godt inden for regeringen og samarbejdspartneren i Dansk Folkeparti for tiden.

Enhedslisten støtter, som jeg sagde, det her lovforslag. Vi støtter, at der indføres den her betalingsgrænse på de 45 kr., vi synes sådan set, det er et rimeligt højt beløb, men det skal ikke forhindre, at vi støtter det. Vi støtter det også, selv om vi synes, det er lidt underligt, at man med den ene hånd gennemfører en stram økonomisk politik over for kommunerne og proklamerer, at der skal være nulvækst i kommunerne, og med den anden hånd siger, at der er nogle særlige områder, hvor man ikke vil have at nulvæksten slår igennem, så der siger man, at der skal være nogenlunde anstændige forhold. Essensen i det er jo også, at der i virkeligheden ikke kommer flere penge til kommunerne, ved at man efter først at have lagt en økonomisk ramme går ind fra Folketingets side og også vil bestemme, hvordan kommunerne konkret bruger pengene. Så det er lidt det at fodre hun-

den med dens egen hale, og så vil man selv bestemme, hvilket krydderi der skal tilsættes. Det er sådan, vi ser det her forslag.

Det ændrer ingenting ved, at det grundlæggende er urimeligt, at det har været sådan i en række kommuner, at ældre har betalt meget store beløb for at få bragt mad ud, også fordi det jo netop rammer de svagest stillede af pensionisterne, der ikke har de store muligheder for at vælge alternative løsninger på det problem, der så er med at fremskaffe maden. Så det går vi ind for. Men jeg vil ikke lægge skjul på, at vi synes, der er nogle elementer, som der kan være god grund til at en kommende regering og et kommende nyt flertal ser på i forhold til de madordninger, vi har for de ældre.

Det er jo efter vores opfattelse sådan, at man burde se meget mere grundlæggende på spørgsmålet om kvalitet, den sundhedsmæssige og den sådan smagsmæssige kvalitet af den mad, som ældre får fra de forskellige kommuner. For der er en stor risiko for, at prisen, når man fokuserer så ensidigt på økonomien, som man gør i det her forslag, så bliver betalt i form af dårligere kvalitet, og det synes vi faktisk er en meget vigtig ting at gå ind i.

Så vil vi da også godt benytte lejligheden til at rejse det spørgsmål, om det er rimeligt, at ældre mennesker, som måske hele deres liv har været på arbejdsmarkedet og der haft en madordning, en kantineordning, hvor de sådan set kun har betalt det, som råvarerne kostede, i virkeligheden skal betale mere for maden, når de kommer ud derfra. Der synes vi, at udgangspunktet burde være, at man tog udgangspunkt i de udgifter, der er til råvarer, og så sagde, at det, at man er så svag, har det så dårligt, at man skal have mad bragt ud, jo ikke er noget argument for, at mad skal være dyrere. Man siger, at virksomhederne, arbejdsgiverne har betalt det ud over råvareprisen i forbindelse med madordningerne, men i virkeligheden har der jo været et skattetilskud, som gør, at det offentlige er med til at finansiere det.

Så det er jo i hvert fald nogle forbedringer, som vi i forhold til det, der ligger her, gerne vil drøfte med en kommende regering og drøfte i et kommende Folketing. Vi har jo også en klar forventning om, at kommunernes behov for at opkræve urimelig høj brugerbetaling for både den her ydelse og andre ydelser vil blive dramatisk reduceret, når de aftaler, der bliver indgået mellem kommunerne og regeringen, bliver baseret på et grundsynspunkt om, at der er brug for forbedring og brug for vækst i den offentlige sektor. Der er brug for at skaffe flere midler til, at vi kan få en bedre offentlig service, og det har jeg forstået i udgangspunktet er det synspunkt, som Socialdemokraterne, SF og vel også Det Radikale Venstre vil lægge til grund, når man danner en regering efter næste valg. Og jeg kan love, at Enhedslisten ihærdigt vil støtte den udvikling.

Så vi ser sådan set frem til, at forholdene på det her område kan blive klart forbedret efter det kommende valg, og derfor kan jeg roligt sige til hr. Martin Henriksen, at det ikke vil blive ringere, end det er i dag.

Kl. 13:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Tina Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:05

Tina Petersen (DF):

Først vil jeg starte med sige tusind tak til Enhedslisten og også resten af venstrefløjen, fordi man i dag støtter det forslag, der her er fremsat. Dernæst vil jeg sige, at jeg igen og igen hører en benægtelse af, at der faktisk bliver tilført midler til kommunerne, og at der er blevet siden 2001. Nu er det skægt nok, at de to finansudvalgsmedlemmer er til stede hernede og så kan snakke om det, og derfor vil jeg gerne have en bekræftelse af, at der er tilført midler til det offentlige siden 2001 på de her områder. Er det en klar benægtelse af det, vi nu får at høre igen, eller kan vi få sandheden at vide, nemlig at der sådan set er tilført flere og flere midler?

Kl. 13:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:06

Per Clausen (EL):

Jeg synes ikke, at der er nogen grund til at have en lang diskussion om, hvorvidt der har været økonomisk vækst i Danmark siden 2001 eller ej, for det har der jo været. Jeg konstaterer bare, at relativt set har udviklingen i den offentlige sektor ikke været i stand til at give den samme forbedring, sådan at folk har oplevet de samme serviceforbedringer, som man oplever i sit eget private hjem, i hvert fald hvad angår den del af befolkningen, som nyder godt af de skattelettelser, som Dansk Folkeparti, Venstre og Konservative har haft størst vilje til at give til de bedst lønnede i vores samfund.

Kl. 13:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Tina Petersen.

Kl. 13:07

Tina Petersen (DF):

Så ryger vi jo straks igen ind i debatten om, hvordan man fordeler kroner og øre ude i kommunerne, hvilket igen leder mig hen til at sige, at i de kommuner, der er styret af venstrefløjen – Socialdemokratiet og resten af venstrefløjen – vælger de at spare på de her områder, som vi snakker om i dag, altså de borgernære områder, og det har jo aldrig været tanken, at vi skulle lægge bånd på de områder. Derfor må regeringen nu ty til at kompensere lige netop for at undgå de her ting. Det er da en glæde i dag at kunne se venstrefløjen støtte op om det, men kan vi forvente – og det vil jeg gerne have et klart svar på – at venstrefløjen så også i dag går ud og siger til deres byrådsmedlemmer: Ved I hvad, kære venner, her sætter vi grænsen?

Kl. 13:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:08

Per Clausen (EL):

Altså, jeg behøver slet ikke at sige til Enhedslistens byrådsmedlemmer, at 45 kr. er alt for meget, og at man skal gøre alt, hvad man kan, for at få prisen længere ned. Det arbejder vores byrådsmedlemmer i forvejen for. Hvad socialdemokratiske, radikale og SF-byrådsmedlemmer arbejder for, må de jo stå til ansvar for.

Kl. 13:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 13:08

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak for det. Dette er jo et lovforslag, som deler sig i flere elementer, vel primært to. Det første handler om beregningsgrundlaget for madordningerne her, og der er det sådan, at Liberal Alliance har et finanslovsforlig sammen med regeringen og Dansk Folkeparti for finansloven for 2009, så det bakker vi selvfølgelig op om. Den anden del af lovforslaget er så udmøntningen af finanslovaftalen for 2010, som er en finanslovsaftale, som er lavet mellem regeringen og Dansk Folkeparti, men altså ikke Liberal Alliance. Den del handler om, at der indføres et loft over modtagerens betaling for madservice på 45 kr.

Hr. Per Clausen sagde før, at Dansk Folkeparti ikke skulle frygte, at en regering med S og SF og eventuelt De Radikale indførte socialisme. Det var ifølge hr. Per Clausens opfattelse et for stort håb. Jeg vil sige, at der hverken er grund til at frygte eller håbe det, for det bliver allerede indført med det her forslag. Maks. betaling for madservice er vi direkte imod. Det er fuldstændig tosset oven i hovedet, at man går ind og blander sig i det her i forhold til det kommunale selvstyre. Det er en centralisering, som vi ikke mener er rimelig, og vi mener heller ikke, at der er noget som helst grundlag for at sige, at det lige skulle være 45 kr., som man maksimalt kunne betale for maden. Hvis der er kommuner, som vil tilbyde noget bedre eller noget dyrere, skal de da bare have lov til det.

På den baggrund vil jeg opfordre socialministeren til at opdele lovforslaget i to, sådan at det, der vedrører finansloven for 2009, er ét lovforslag, og det, der vedrører finansloven for 2010, er et andet lovforslag. Jeg vil også mene, at det er højest mærkværdigt, at man tager elementer fra to forskellige forlig med forskellige forligskredse og propper dem ind i det samme lovforslag og dermed jo gør det ret umuligt for det parti, som ikke er med i begge forligskredse, at tage stilling på en fornuftig måde til det lovforslag, der ligger.

Så Liberal Alliances stillingtagen til lovforslaget vil afhænge af ministerens svar på, om man deler lovforslaget i to eller ej.

Kl. 13:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Tak til ordføreren. Så er det socialministeren.

Kl. 13:11

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg vil sige tak for alle de mange bemærkninger til lovforslaget. Jeg har noteret mig, at der i debatten om lovforslaget har været en del bemærkninger med hensyn til madens kvalitet, og der vil jeg først og fremmest lige sige, med hensyn til om maden er lækker eller ej, at det jo meget er en subjektiv holdning i forhold til det, som Socialdemokraterne fremførte. Men med hensyn til madens kvalitet, kan jeg berolige kommunalbestyrelserne med, at der i Socialministeriets vejledning til serviceloven henvises til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris generelle regler for håndtering af fødevarer m.v. samt til deres vejledning »Anbefalinger for den danske institutionskost«, der bl.a. indeholder råd om kost til ældre, diætkost, ernæringslære og skal virke som en kilde til inspiration for kommunalbestyrelsen ved fastlæggelse af kvalitetskravene for madservice. Så der er lagt vægt på, at det selvfølgelig skal være en god kvalitet og ernæringen skal være i orden.

Med hensyn til de bemærkninger, der er faldet om prisen for maden og om, hvad man kan gøre ifølge de gældende regler, har det både fra Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti været fremme, at det bliver godt med et loft, fordi kommunerne hidtil har kunnet skrue priserne op. Der vil jeg lige sige, at som reglerne er nu, må kommunalbestyrelsen ikke opkræve mere i betaling for tilbuddet om madservice hos modtagerne, end det koster at producere og levere ydelsen. Så det er ikke et sted, hvor man ved at skrue priserne op kan hente nogen penge og dermed få et overskud.

Med hensyn til hvad selve det at rulle lovforslaget ud kommer til at koste, så fremgår det jo af lovforslaget, at der er afsat penge både i 2010 og i 2011 og frem, og det skal fungere som en ramme for forhandlingerne med KL om DUT-kompensationen. Og når jeg nu er ved DUT-kompensationen, vil jeg for god ordens skyld slå fast, at når kommunerne kompenseres for loftet, kompenseres de under et, og det vil sige, at også de kommuner, hvis takster ligger under 45 kr., modtager kompensation efter de almindelige DUT-principper. Det er sådan, at den andel, som kommunerne kompenseres med, er beregnet på grundlag af tallene i de kommuner, hvis omkostninger ligger over de 45 kr. for en hovedret.

Så vil jeg afslutningsvis takke Folketinget for en velvillig behandling af det her lovforslag, jeg ser frem til udvalgsbehandlingen og til at besvare de spørgsmål, der bliver stillet i den forbindelse, og der vil vi selvfølgelig også i forhold til det sidste, som Liberal Alliance kom frem med, lige svare på det.

Kl. 13:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Der er en række korte bemærkninger. Hr. Per Clausen.

Kl. 13:14

Per Clausen (EL):

Det er bare en bemærkning til synspunktet fra socialministeren om, at der kompenseres for ekstraudgifter i 2011. Jeg vil spørge, om den kompensation sker inden for den nulramme, som regeringen har sagt skal gælde for dette område. For i så tilfælde må kompensationen jo føre til nedskæringer et andet sted.

Kl. 13:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 13:14

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nu er det altid sådan, at når Folketinget vedtager et lovforslag, som betyder øgede udgifter for kommunerne, har man jo det, som jeg fremførte om DUT-princippet, altså DUT-kompensation. Der går man jo så ind fra Folketingets og statens side og kompenserer kommunerne for de udgifter, de har hertil. Så Folketinget kan godt vedtage lovgivning, som koster ekstra for kommunerne, de skal blot DUT-kompenseres. Sådan har det sådan set været altid, og sådan vil det også være fremover.

Kl. 13:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Per Clausen.

Kl. 13:15

Per Clausen (EL):

Vi kan altså være fuldstændig sikre på, at når regeringen snakker om nulvækst i kommunerne i de kommende år, gælder det ikke i forhold til forslag, som bliver vedtaget i Folketinget, og som påfører kommunerne ekstra udgifter. Det vil blive lagt ovenpå, så vi har allerede nu et klart tilsagn fra regeringens side om, at der ikke bliver tale om en nulvækst i 2011.

Kl. 13:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 13:15

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Det fremgår klart af lovforslaget, at der er afsat 25 mio. kr. i 2010 og 50 mio. kr. i 2011. Man har været ude at se på, hvor mange kommuner der har haft en udgift over 45 kr., og man har beregnet de 50 mio. kr. fra 2011 og fremefter ud fra det princip.

Det er klart, at det indgår i DUT-kompensationen. Sådan er det, hver gang Folketinget beslutter noget, som koster kommunerne ekstra penge. Hvis det sker, skal der også tilføres ekstra penge efter DUT-princippet, og det bliver der ikke lavet om på, selv om der tales om nulvækst.

Kl. 13:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. René Skau Björnsson for en kort bemærkning.

Kl. 13:16

Kl. 13:19

René Skau Björnsson (S):

Ministeren henviser til min ordførertale, hvor jeg taler om kvaliteten i de her måltider, som vi byder vores ældre. Nu ved jeg ikke, om ministeren, i den korte tid hun har været minister, har prøvet de her ældremåltider. Det har jeg, også inden for den seneste tid, og jeg har også prøvet noget af den vakuumpakkede mad. Jeg kan fortælle ministeren, at selv i de kommuner, hvor man kan læse og slå op i de her foldere og vejledninger, der ligger på Fødevarestyrelsens hjemmeside og andre gode steder, er det ikke lækker, delikat mad. Når man spørger de ældre, tror jeg også, at de vil bekræfte det. Det er ikke den oplevelse, man har som ældre.

Derfor er det, jeg gerne vil have debatten. Jeg kan også formulere det som et spørgsmål: Synes ministeren, at det er godt nok bare at henvise til nogle foldere og nogle vejledninger, der ligger på andre ministeriers hjemmesider?

Kl. 13:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 13:17

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nu henviste jeg til Socialministeriets vejledning til serviceloven, hvor man så henviser til de rigtig gode beskrivelser, der er, af, hvad en sund og ernæringsrigtig kost vil betyde.

Med hensyn til hvordan den smager, vil jeg sige, at det er meget subjektivt, hvad man synes er lækkert, og hvad man synes ikke er lækkert. Men netop inden for madservice er der frit valg, med hensyn til hvad det er for en leverandør, der skal levere den her madservice. Så hvis man synes, at en leverandør ikke leverer særlig lækker mad, kan det godt være, at man har mulighed for at vælge en anden leverandør, hvor man synes at maden er mere lækker. Men med hensyn til ernæring skal man følge de vejledninger, der ligger, og som sikrer, at der også er god og nærende kost til de ældre.

Kl. 13:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. René Skau Björnsson.

Kl. 13:18

René Skau Björnsson (S):

Der er ingen tvivl om – for det er i hvert fald også min erfaring – at næringsindholdet i de her måltider er der, de lever op til de krav i de vejledninger, der nu er om næringsindholdet. Men et måltid mad er jo så meget andet end lige det, om der nu er den rigtige mængde protein og alt muligt andet i det, altså at næringsindholdet er godt nok.

Jeg tog det med i min ordførertale, fordi jeg har den her selvoplevede oplevelse af måltiderne, men også fordi Ældre Sagen jo berører det i deres høringsvar til lovforslaget. Fordi det også er deres erfaring med de måltider, der bliver serveret, siger de, at de altså i bund og grund på mange måder savner noget kvalitet.

Når vi nu arbejder med det her lovforslag, der drejer sig om mad til ældre, skulle vi så ikke også lige tage kvalitetsdelen med og være lidt mere grundige i forhold til de principper og de krav, vi stiller til kommunerne og de måltider, der bliver leveret?

Kl. 13:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.**Socialministeren (Benedikte Kiær):**

Som sagt er det med, hvordan det smager, jo meget subjektivt. Nu er der mange udsagn om, hvad der er godt, og hvad der ikke smager godt.

Jeg kommer selv fra sundhedsverdenen, hvor der også har været en del polemik om maden på hospitalerne. Og der har jeg så også, når jeg er ude og selv har smagt den, oplevet, at den faktisk for det meste smager rigtig, rigtig godt. Så med hensyn til madservice, hvor der også er mulighed for frit valg af leverandør, har man mulighed for at vælge en anden leverandør, hvis man synes, at en leverandør er for ensidig i brugen af krydderier, så det ikke er særlig lækkert.

Kl. 13:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Astrid Krag for en kort bemærkning.

Kl. 13:19

Astrid Krag (SF):

Jeg vil egentlig spørge lidt til begge de ting, der har været spurgt til fra de to tidligere spørgeres side.

Det ene er det her med kvaliteten, hvor ernæringsindholdet er afgørende, men hvor vi også ved, at når det kommer til ældre og måske især til ældre småtspisende, er det, som ordføreren fra Socialdemokraterne også gjorde rede for, også et spørgsmål om, hvorvidt maden overhovedet er så tiltalende, at man har lyst til at spise den. Og det er jo rigtig vigtigt for ens sundhed i det hele taget.

Når nu høringsvarene peger på en reel bekymring, på trods af at der i lovforslaget er den henvisning, ministeren redegjorde for, kunne det så ikke tyde på, at der faktisk var behov for, at der blev tilføjet noget mere om kvaliteten af maden i lovforslaget? Det er den ene ting, jeg vil spørge om.

Den anden ting er det her med spørgsmålet om nulvækst. Der er det jo rigtig dejligt her i dag at få en fuldstændig klar garanti fra ministeren om, at nulvæksten ikke vil få nogen betydning for det, vi står og behandler nu. Kan ministeren så måske løfte sløret for os, der er i salen i dag, for, hvad nulvæksten så vil komme til betyde for ældreområdet? Jeg ved, at det er et større område, men ministeren må vide noget, når hun kan give os en så klokkeklar garanti på det her område.

Kl. 13:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 13:20

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg tror, at tiden i dag tillader, at jeg forholder mig til spørgsmålet om nulvækst i forbindelse med det her lovforslag. Der er det, at jeg kan henføre til, at der selvfølgelig er DUT-kompensation, som følger de almindelige principper for, hvordan vi udregner DUT'en, og for, hvordan det bliver fordelt blandt kommunerne.

I forhold til kvaliteten må jeg sige, at vi har rigtig mange, der modtager den her form for madservice, hvor man har mulighed for at vælge mellem flere leverandører. Vi kan også se, at der er valg mellem flere leverandører, når vi ser på tallene for, hvor folk vælger at få deres mad fra. Så hvis man ikke bryder sig om maden et sted, kan man få maden et andet sted fra, og den skal selvfølgelig leve op til de ernæringsmæssige kvalitetskrav, som man stiller til sund og nærende kost.

Kl. 13:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Astrid Krag.

Kl. 13:21

Kl. 13:23

Astrid Krag (SF):

Så vil jeg ikke spørge mere til denne nulvækst, selv om jeg tror, at vi her i salen er mange, der er meget nysgerrige omkring den og bekymrede for, hvad den kan komme til betyde. Og jeg ved, at man også er bekymrede rundtomkring i kommunerne for, hvad det egentlig er, der er undervejs med den her nulvækst, men det skal vi så ikke komme nærmere ind på.

I forbindelse med den her kvalitetsbekymring vil jeg bare høre noget. Altså, den bekymring, vi kan se i høringssvarene, og som jeg også godt kan følge, drejer sig jo om, om man vil opleve en forringelse af kvaliteten som en følge af, at vi laver det her prisloft. Intentionerne er gode, men vi kan i kraft af et forslag med gode intentioner komme til at gøre det sådan, at der sker nogle forringelser rundtomkring.

Det er så en bekymring, ministeren ikke rigtig deler, men vil ministeren være åben for, at vi kan lave en evaluering efter nogen tid for at finde ud af, om man så har oplevet en kvalitetsforringelse af maden efter indførelsen af det her prisloft? For vi er jo enige om, at det ikke er det, der er intentionen, at det ikke er meningen, at der skal kunne slækkes på kvaliteten, hverken på den ernæringsmæssige eller den – hvad kan jeg sige? – nydelsesmæssige kvalitet. Vil ministeren være med til, at vi kigger på det efter nogen tid?

Kl. 13:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 13:22

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nu kan jeg ikke lige se, hvad årsagen skulle være til, at der bliver en forringelse i kvaliteten, fordi der nu kommer et loft over, hvad det må koste for den her madservice.

Med hensyn til kvaliteten af maden vil jeg sige, at jeg som sagt har nævnt noget om det ernæringsmæssige. Med hensyn til hvorvidt det er lækkert eller ej og smager godt eller ej, vil jeg sige, at man som kommunalbestyrelse jo også har en interesse i, at de leverandører, man har, og som man bruger til at levere den her mad, som de ældre spiser, også leverer en kvalitet smagsmæssigt, som de ældre bryder sig om. Ellers må man jo finde en anden leverandør. Og så er det også sådan, at ellers vil der på et tidspunkt ikke være nogen af de ældre, der har lyst til at være hos den leverandør.

Så der har man sådan set mulighed for at stemme med fødderne og lade være med at bruge den leverandør, hvis man ikke kan lide vedkommendes mad. Men jeg er også af den klare overbevisning, at kommunalbestyrelserne derude har lyst til at gøre det godt for deres ældre.

Kl. 13:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Anne Marie Geisler Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:23

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Hvis Folketinget på trods af nulvækst kan vedtage et forslag, som betyder, at kommunernes udgiftsniveau bliver hævet og kommunerne bliver kompenseret, hvad betyder nulvækst så? Altså, hvad er så ideen bag regeringens bebudede nulvækst?

Kl. 13:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jamen det er jo, at der er nulvækst for de ting, som man nu har under et, men hver gang vi beslutter noget nyt i Folketinget, som påfører kommunerne nogle ekstraudgifter, har man DUT-princippet, og det vil vi også fastholde.

Kl. 13:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 13:24

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jeg vil også godt lige spørge ministeren: I det tilfælde at en kommune allerede i dag tager 45 kr. for et måltid mad, men har reelle udgifter til produktion og levering på eksempelvis 60 kr., vil den kommune så i givet fald blive kompenseret som følge af lovforslaget?

Kl. 13:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:24

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Der gælder det i forhold til DUT-kompensationen og DUT-princippet, at man regner det ud samlet for alle kommunerne under et, hvor meget kommunerne skal kompenseres for, og derefter fordeler man jo efter den bloktilskudsnøgle, som ligger for de enkelte kommuner. Så den kommune, som yder et tilskud i forvejen og ligger under 45 kr., vil også skulle modtage et beløb, men hvad de modtager, kan jeg ikke stå her fra talerstolen og sige, for det kommer jo meget an på, hvad det er for en bloktilskudsnøgle, den enkelte kommune har.

Kl. 13:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 13:25

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil bare ganske kort sige, at jeg selvfølgelig er glad for, at ministeren kom med en bemærkning til det, jeg sagde i forhold til at dele lovforslaget op, og jeg har sådan set også respekt for, at ministeren måske har overtaget lovforslaget fra en anden minister osv. og derfor ikke bare kan give et svar på stående fod. Jeg skal bare annoncere, at hvis regeringen ikke deler lovforslaget, stiller Liberal Alliance et forslag om at dele det. Og jeg vil godt allerede nu annoncere, at vi synes, det er højst overraskende, hvis man ikke deler det – for nu at sige det pænt.

Kl. 13:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:25

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg har taget Liberal Alliances kommentarer til efterretning, og man vil få et svar i forhold til det, der er spurgt om.

Kl. 13:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retspleje. (Styrkelse af indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010).

Kl. 13:26

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Fru Ellen Trane Nørby som Venstres ordfører.

Kl. 13:26

(Ordfører)

Ellen Trane Nørby (V):

Når unge mennesker kommer ud i kriminalitet, rammer det kriminalitetens ofre, men det rammer samtidig også de unge og deres fremtidsmuligheder. Derfor skal vi sætte ind tidligt, konsekvent og med omsorg så vel som med krav for at forhindre, at mange unge kommer ud i en kriminel løbebane. Vi har simpelt hen ikke som samfund råd til ikke at forebygge kriminalitet og i særdeleshed ungdomskriminalitet, for som samfund koster det os enorme ressourcer at hjælpe unge kriminelle og rydde op efter de skader, som de har lavet. Men samfundets tab målt i penge er jo kun peanuts i forhold til de menneskelige tab, der er, når unge smider deres fremtid væk.

Allerede i 2007 nedsatte regeringen et ekspertudvalg, som skulle komme med anbefalinger til, hvordan vi som samfund bliver bedre til at forebygge og bekæmpe ungdomskriminalitet. Mange af anbefalingerne i den betænkning, som udvalget kom med, har regeringen taget med i de initiativer, der nu er blevet fremsat. Det gælder ikke kun L 166, som vi behandler nu, men også de mange initiativer, der kommer på Undervisningsministeriets område, på Justitsministeriets område og også generelt på Socialministeriets område.

I Venstre bakker vi stærkt op om den fornyede indsats, der nu bliver taget for at bekæmpe og forebygge ungdomskriminalitet. Hvad enten vi taler om den forstærkede boligsociale indsats i de udsatte boligområder, de skærpede sanktionsmuligheder, mentorordningerne for udsatte børn og unge, Barnets Reform, der sætter ind med den tidlige indsats, arbejdet med at kvalitetssikre arbejdet i kommunerne eller de nye institutioner til unge kriminelle, som bliver oprettet med L 166, så er det alt sammen initiativer, som er af afgørende betydning for de enkelte unge og for samfundet som helhed.

Med L 166 skærper vi kravene til kommunernes børn og ungepolitikker, så kommunerne fremover også konkret forpligtes til at udforme egentlige politikker for forebyggelse af ungdomskriminalitet. En undersøgelse fra Ungdomsringen og også en undersøgelse fra Børnerådet har tidligere vist, at mange kommuner ikke har levet op til de politikker, de har haft; nogle kommuner har sågar ikke engang haft en politik, og meget få kommuner har haft en udbygget børn og unge-politik på ungdomskriminalitetsområdet.

Med L 166 stiller vi krav om udarbejdelse af planer for indsatsen, men samtidig også om, at arbejdet i kommunerne skal kvalitetssik-

res, sådan at vi sikrer en bedre indsats mod den ungdomskriminalitet, der er.

I Venstre hilser vi det også velkommen, at vi med L 166 udbygger SSP-samarbejdet, og at vi også sikrer, at der bliver bedre mulighed for at inddrage erfaringer fra kriminalforsorgen. For os i Venstre er det helt væsentligt, at vi gør en ekstra indsats for at hjælpe de børn og unge, der er på vej ud i en kriminel løbebane. Derfor skal alle de børn og unge, som bliver dømt til at komme ind på de sikrede afdelinger, også fremover tilbydes en screening for psykiatriske problemer. Ligesom man ikke opererer en patient, før man har stillet en diagnose, synes vi, det er vigtigt, at vi også på børne- og ungdomsinstitutionerne sikrer, at vi har den rigtige viden, før vi begynder at arbejde med, hvordan vi får hjulpet børnene videre i livet. Vi ved nemlig, at en stor del af de unge, som kommer ud i problemer, enten har en forstyrrelse, en ADHD, eller en psykiatrisk lidelse, og de skal selvfølgelig tilbydes en relevant behandling og hjælp i børne- og ungdomspsykiatrien. Vi ved også, at der er mange af de unge, som kommer ud i problemer, der i forvejen har svært ved at styre deres temperament, og som kan have gavn af at få et læringsforløb og et kognitivt læringskursus. Det er også indeholdt i L 166.

En anden ting, der er indeholdt i lovforslaget, er, at vi gør det obligatorisk, at alle løsladte unge skal have tilbud om udslusning – det kan være en mentor, det kan være hjælp til at komme i gang med et arbejde, en uddannelse eller lignende – så vi sikrer, at der ikke er nogen unge, der er overladt til sig selv, og så vi også sikrer, at risikoen for at falde tilbage i kriminalitet minimeres.

Som en del af satsaftalen sidste år blev vi også enige om at oprette en helt ny form for institutioner. Man kan sige, at det er en form for institutioner, som ligger mellem de institutioner, vi kender i dag, og så de sikrede institutioner, og hvor man fremover får mulighed for at kunne anvende en form for magtanvendelse som et redskab i den socialpædagogiske behandling. Så hvis den unge er på vej til at rømme stedet, hvis der er problemer med hash, hvis der er problemer med, at den unge måske omgås nogen fra det samme kriminelle miljø, som den unge kom fra, kan der være mulighed for enten at låse døren eller at tage andre initiativer.

For Venstre har det også været vigtigt at sikre, at reglen om tilbageholdelse og undersøgelse af personer og opholdsrum på anbringelsesstederne er blevet skærpet, da mange af vores ungdomsinstitutioner har oplevet helt konkrete problemer på det her område.

Alt i alt rummer L 166 en række gode initiativer, som forbedrer forebyggelse og bekæmpelse af ungdomskriminalitet, og derfor bakker vi varmt op om forslaget.

Kl. 13:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Maja Panduro som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

At bekæmpe ungdomskriminalitet er noget af det allervigtigste og mest betydende, vi kan gøre for samfundet og for det barn eller den unge, som har brug for, at vi skrider ind og hjælper vedkommende på ret køl.

Fælles for de børn og unge, som det her forslag handler om, er, at det er nogle af de mest udsatte mennesker i vores samfund – nogle af dem, som vi som fællesskab har det største ansvar over for, men også nogle af dem, for hvem vi kan gøre den største forskel. For den gode nyhed er, at det er muligt at gøre en kæmpe forskel i de her børns og unge menneskers liv, hvis vi formår at komme ind på den rigtige måde og få vendt udviklingen i deres liv.

Det er den opgave, som vi stillede os selv med satspuljeaftalen, og vi føler os overbevist om, at vi kommer godt på vej med mange

af de initiativer, som vi fik med. Desværre finder vi så også, at nogle af de initiativer, som regeringen laver uden om os, går den stik modsatte vej, men det vender vi tilbage til under behandlingen af den næste sag, L 167, som jeg ikke vil undlade at nævne at vi er ret ærgerlige over at ministeren har koblet til den her sag.

Men i forhold til det her forslag er vi især stolte af de vigtige nye udslusningstilbud, som vi har med, og som sikrer, at vi tilbyder den unge en anden vej end at falde tilbage i kriminalitet, sådan som det desværre ofte er tilfældet i dag. Og vi er stolte af, at vi nu er enige om at screene børn og unge på de sikrede afdelinger for psykiatriske problemer, fordi vi ved, at de er voldsomt overrepræsenteret i psykiatriregisteret. F.eks. viste en undersøgelse fra 2003, at 69 ud af 100 varetægtsfængslede unge havde en psykiatrisk lidelse, og det er vi nødt til at have fat i, for at vi kan vælge den rigtige indsats for dem.

Et tæt samarbejde mellem de instanser, der arbejder med bekæmpelse af ungdomskriminalitet, er også helt essentielt for vores chancer for succes her. Derfor er vi også glade for de elementer i forslaget, som sikrer inddragelse af Kriminalforsorgen i SSP-samarbejdet og øget rådgivning af og vejledning til kommunerne, og vi er glade for, at kommunerne nu skal udarbejde planer for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet, og også for, at vi de næste 3 år sørger for at kvalitetssikre indsatsen.

Mulighederne for tilbageholdelse i op til 14 dage i starten af anbringelsen og de øgede beføjelser, som gives til anbringelsesstederne, finder vi ikke uproblematisk, men vi mener også, at det kan være nødvendige redskaber for at sikre sammenhængen i forløbet for de her børn og unge. Sammenhængen er for os også hovedargumentet for indførelsen af de nye delvis lukkede døgninstitutioner. De skal dels have mulighed for at fastholde de unge på institutionerne gennem aflåsning, dels skal de have øgede muligheder for magtanvendelse i sammenligning med de åbne institutioner. Der er sådan set tale om ret alvorlige indgreb, men i erkendelse af, hvor vigtigt det er at kunne fastholde de unge netop i længerevarende behandlingsforløb, kan vi også tilslutte os etableringen af sådan nogle institutioner.

Jeg er imidlertid også nødt til at udtrykke Socialdemokraternes bekymring og overraskelse over, at der i forslaget hverken er fastsat nogen øvre grænse for opholdets længde eller for den periode, den unge kan være tilbageholdt i. Ligesom det gælder i flere af hørings svarene, kan vi naturligvis ikke forlige os med, at der overhovedet skulle kunne være en mulighed for, at man kan spærre 12-årige inde uden tidsbegrænsning.

Af bemærkningerne til forslaget fremgår det, at der i en bekendtgørelse vil blive fastsat regler om, hvor længe børn og unge kan tilbageholdes på en delvis lukket døgninstitution. Det glæder os, for efter vores opfattelse må der naturligvis være en politisk fastlagt øvre grænse. Vi mener sådan set også, at det burde være indeholdt i selve lovtæksten, og vi finder det under alle omstændigheder naturligt, at vi som forligsparter er med til det. Derfor har vi – De Radikale, SF og Socialdemokraterne – også skrevet og bedt ministeren om en drøftelse om beføjelserne i magtanvendelsesbekendtgørelsen, herunder særligt en øvre tidsgrænse for tilbageholdelsen. I positiv forventning om, at ministeren vil imødekomme dette, kan vi støtte forslaget.

Kl. 13:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:36

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det.

I Dansk Folkeparti er vi rigtig glade for det her lovforslag. Vi synes, det hele vejen igennem er et godt forslag, som overordnet set trækker i den rigtige retning. Vi syntes, det var rigtig positivt, at de

andre partier i forligskredsen var enige med Dansk Folkeparti i, at det er vigtigt, at man forpligter de enkelte kommuner til at have en politik, en forebyggelsesplan for ungdomskriminalitet, så man er sikker på, at kommunerne er opmærksomme på, at de skal forebygge ungdomskriminalitet.

Der var jo en rundspørge for et års tid siden, der viste, at ikke så mange kommuner rent faktisk havde en plan for, hvordan de skulle undgå, at unge kommer ud i kriminalitet, og der bliver nu indført et krav om, at det skal de have, i hvert fald i en 3-årig periode. Så tager man det op og kigger på, hvordan det er foregået, om man eventuelt kan give det frit, eller om kommunerne skal køre videre med det. Det må vi tage på et senere tidspunkt, men det er i hvert fald godt, at det kommer nu.

Vi synes også, det er positivt, at der nu kommer en screening for unge på sikrede institutioner. Det har været fremme før, at der er unge med forskellige former for psykiske problemer, som begår kriminalitet, og som kommer på en sikret afdeling, en sikret institution. Vi synes, det er rigtig godt, at man nu undersøger, om der er noget, man kan gøre, og hvis den enkelte har psykiske problemer, skal vedkommende selvfølgelig have et psykiatrisk behandlingstilbud, for det kan jo i sig selv være med til at forebygge ungdomskriminalitet. Jeg synes godt, man kunne argumentere for, at det bliver udbredt til også at gælde andre institutioner, men det er i hvert fald et skridt i den rigtige retning.

Det, at der nu gives mulighed for, at man i nogle situationer kan tilbageholde et ungt menneske på en åben institution i op til 2 uger, synes vi i Dansk Folkeparti er rigtig positivt. Der har jo været sådan – det kommer med jævne mellemrum frem – at der er forskellige kommuner, som lejer et sommerhus eller et parcelhus og der har døgnbemanding af forskellige pædagoger over for et ungt menneske, som er meget uregerligt, og som måske er meget voldeligt. Det koster mange penge, og det er heller ikke særlig hensigtsmæssigt, fordi det unge menneske formentlig efterfølgende vil skulle hen på eksempelvis en åben institution og der have en pædagogisk behandling.

Nu gives der mulighed for, at den unge kommer hen på det sted, hvor behandlingen foregår, og at det der bliver muligt at tilbageholde det unge menneske, sådan at der ikke er mulighed for, at vedkommende kan stikke af. Muligheden for det bliver i hvert fald minimeret, og dermed kan man i realiteten gøre noget bedre for det unge menneske, noget bedre for samfundet og måske endda for lidt færre penge. Så på sigt kan det faktisk også være økonomisk fornuftigt.

Der bliver så lukket op for, at man kan have delvis lukkede institutioner, hvor man i længere perioder kan låse døren, hvis et ungt menneske ønsker at stikke af. Hvis et ungt menneske en fredag aften siger til personalet, at vedkommende vil i byen, som man kan på en åben institution i dag, får personalet mulighed for at sige til det unge menneske: Det er måske ikke så smart, for du er faktisk inde i et forløb, hvor vi forsøger at få dig væk fra det miljø, som du har været en del af, hvor vi forsøger at få dig væk måske fra nogle stofproblemer osv. Der kan man ikke som institution i dag sige til det unge menneske: Vi stopper dig her, du skal selvfølgelig ikke rende ud og lave de ting, som i første omgang har været grunden til, at du er havnet, hvor du er havnet.

Det er rigtig fornuftigt, at der bliver lukket op for det. Vi kunne godt ønske os, at der måske kom lidt videre rammer for det, men det her er ubetinget et skridt i den rigtige retning. Det er bestemt en god begyndelse.

Vi synes også, det er rigtig godt, at der på baggrund af en anbefaling fra Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet sker det, at der kommer et udslusningstilbud for et ungt menneske, der har afsonet frihedsstraf, været varetægtsfængslet eller anbragt i varetægtsurrogat, f.eks. i form af en fast kontaktperson eller en mentor.

Så er der også i forlængelse af det her og sideløbende med det udmøntningen af en række midler. I de næste 4 år kommer der jo næsten 400 mio. kr. på det her område, som man kan bruge til at forebygge ungdomskriminalitet. Der synes vi, det er rigtig positivt, at forligskredsen og selvfølgelig også regeringen var enig med Dansk Folkeparti i, at hvis en kommune skal søge om at få de her midler, er det vigtigt, at der kommer gadeplansmedarbejdere ud i de udsatte boligområder, for det nytter ikke noget, at vi bare bruger pengene til at bygge ungdomsklubber, når nogle af de unge mennesker, vi vil have fat på, en gang imellem brænder ungdomsklubberne ned. Så vi skulle gerne have folk ud på gaden, folk, der kan tale med dem, som ikke er i ungdomsklubberne, og forhåbentlig få dem rettet op, så de kommer på ret kurs i deres liv.

Så jeg vil sige, at overordnet set er det et rigtig godt lovforslag, og de initiativer, som bliver taget ved siden af lovforslaget, er vi overordnet set godt tilfredse med i Dansk Folkeparti. Så vi støtter det.

Kl. 13:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Özlem Sara Cekic som ordfører for SF.

Kl. 13:41

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg vil starte med at sige, at vi er for forslaget, da det er en del af satspuljeaftalen. Vi indgik den aftale, fordi vi synes, der er et kæmpe hul, i forhold til hvordan man kan sikre, at de børn og unge – især unge – som ender i kriminalitet eller er kriminalitetstruede, hjælpes bedst muligt.

Mange af forslagene er faktisk gamle SF-forslag – og det er vi selvfølgelig rigtig glade for – som egentlig har fået lov til at arbejde ude i det virkelige liv, såsom psykiatrisk screening af de her unge, så man er sikker på, at når de her børn bliver fanget i kriminalitet, er det ikke, fordi de hører stemmer eller har en psykiatrisk lidelse oveni. På den måde kan de få den behandling, der skal til, for at de kan komme ud af kriminaliteten. Men også udslusningsforløbet er noget, SF har kæmpet for i mange, mange år.

På den måde er det alt i alt et rigtig godt forslag. Selvfølgelig er der også nogle knaster i det, sådan er det altid, når man indgår en aftale. Der er nogle ting, man er meget glad for, og så er der nogle ting, man er mindre glad for. En af de ting, som jeg vil nævne, og som vi er mindre glade for, er det, der hedder tilbageholdelse af unge op til 14 dage i starten af anbringelsen. Vi nævnte jo før forhandlingerne, at det er rigtig vigtigt at sætte nogle initiativer i værk, som man ved der er nogen evidens for virker. Men nu er det så kommet med.

Vi kommer til at udøve noget magt over for de her unge mennesker, og jeg kan være bekymret for, om vi har helt styr på, hvad det er for en magt, der skal udøves, om det skal registreres, og hvordan vi kan styre, at det ikke fuldstændig tager overhånd. Derfor håber jeg også, at ministeren, som hun også har givet udtryk for, holder fast ved, at vi skal have det her møde, hvor vi i fællesskab kan drøfte, hvordan vi bedst muligt sikrer, at der er ligeværdighed og mindst mulig magt over for de her børn og unge.

Kl. 13:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Vivi Kier som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Hvordan dæmmer vi op for ungdomskriminaliteten? Ja, det er lovforslaget her med en lang række elementer svaret på. En række konkrete handlinger skal være medvirkende til, at vi får brudt den uheldige løbebane, som nogle unge mennesker havner på. Forslaget skal ikke ses isoleret, men i sammenhæng med det lovforslag, vi skal behandle om lidt.

Der skal laves en sammenhængende plan for kommunens indsats; ankestyrelsen skal foretage 300 stikprøver i sager, hvor politiet har underrettet kommunen; unge anbragt på sikrede institutioner skal tilbydes screening for eventuelle psykiske problemer og tilbud om udslusning; der skal være mulighed for tilbageholdelse af den unge i 14 dage ved anbringelsen; der skal ske undersøgelse af opholdsrum og person på anbringelsesstedet; der skal ske brev- og telefonkontrol, og der skal ske en udbygning af SSP-samarbejdet med Kriminalforsorgen. Rigtig mange elementer, som godt kunne have brug for en uddybende kommentar, men jeg vil nøjes med at kommentere på to elementer, som jeg er særlig glad for.

Screening for eventuel psykisk sygdom er et rigtig fint element, der er kommet med. Vi ved, at en del af de kriminelle unge har en psykisk sygdom, og nu tilbydes de en screening, som kan være medvirkende til at sikre, at den unge også får en behandling for sin eventuelle sygdom.

Et andet element, jeg forventer mig meget af, er muligheden for at undersøge post og opholdsrum på anbringelsesstedet. Vi ved, at det er en udfordring for personalet på vores anbringelsessteder, at de i dag ikke har den mulighed. Nu får personalet muligheden, og dermed kan der også sættes en stopper for indsmugling af ulovlige stoffer og knive. For at komme ud af en kriminel løbebane er første skridt, at man ikke kommer i besiddelse af våben og euforiserende stoffer, som gør det umådelig svært at motivere den enkelte unge til en holdningsændring i adfærden.

Vi leverer altså nu en række konkrete værktøjer, som hver især og tilsammen skal være de elementer, der kan medvirke til, at den unge kommer ud af en kriminel løbebane. Med disse værktøjer mener jeg også, at vi fortæller den enkelte unge: Vi vil dig det faktisk godt. Vi stiller nogle krav til dig, og vi forventer noget af dig, fordi vi tror på dig.

Fra konservativ side kan vi varmt tilslutte os forslaget, og jeg glæder mig over den brede opbakning.

Kl. 13:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Anne Marie Geisler Andersen som radikal ordfører.

Kl. 13:45

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Der er ikke nogen grund til, at jeg laver endnu en opremsning af lovforslagets mange gode delelementer. Jeg vil blot sige, at vi i Det Radikale Venstre selvfølgelig bakker op om forslaget, da det er en del af satspuljeaftalen, men vi forbeholder os dog endnu retten til at være skeptiske over for de delvis lukkede institutioner, herunder især muligheden for tilbageholdelse og fastholdelse. Vi ser frem til at blive indkaldt til møde vedrørende bekendtgørelsen, på samme måde som vi også ser frem til evaluering af døgninstitutionerne.

Kl. 13:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:46

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er jo lidt spændende at høre, at der åbenbart blandt forligspartierne ikke er fuldstændig enighed eller afklaring om, hvordan det, der jo er det her lovforslags absolut mest problematiske element, skal administreres, nemlig spørgsmålet om, hvordan man skal gennemføre tilbageholdelse af 12-17-årige, som har adfærds- eller tilpasningsproblemer, på delvis lukkede institutioner. Det er måske ikke så underligt, at der er lidt uklarhed på det her område. Hvis man læser høringsvarene, kan man jo konstatere, at der mange steder advares imod det lidt uklare omkring de delvis lukkede og også det lidt uklare om, hvad det er, man mener, når man taler om adfærds- eller tilpasningsproblemer.

Jeg ved ikke rigtig, om der er nogle af ordførerne, der ikke i deres ungdom, teenageår, har haft tilpasnings- eller adfærdsproblemer. Hvis de ikke har, vil jeg sige, at så er jeg lidt trist til mode over, at mennesker, der har haft et så kedsommeligt ungdomsliv, alligevel er endt med at komme i Folketinget. Min pointe her er jo, at det er en fuldstændig uanvendelig måde at beskrive unge mennesker på, som man efterfølgende har mulighed for at spærre inde på tidsubestemt tid. Tidsubestemt indespærring er noget, vi benytter os af over for særdeles grove forbrydelser i nogle helt, helt særlige tilfælde. Grundlæggende er Enhedslisten imod det her, men jeg håber da på, at man i det videre arbejde med at udrede det her vil få skabt lidt mere klarhed omkring, hvad man vil.

Det andet, jeg vil sige, er, at nu omtales det her forslag jo som en del af satspuljeaftalen, og det lyder dejlig klinisk rent og klart, men det dækker jo over den kendsgerning, at de gode elementer – og jeg skal skynde mig at sige, at der også er gode elementer i det her lovforslag – som sædvanlig, når der er tale om tiltag på det sociale område, finansieres ved, at man holder nogle penge tilbage, som de arbejdsløse, som kontanthjælpsmodtagerne, som pensionisterne ellers skulle have udbetalt til at leve for. Der må jeg bare konstatere, at det er sådan, at de øvrige partier i Folketinget foretrækker at administrere socialpolitisk indsats i Danmark. Det synes vi er kedeligt. Vi tror sådan set, at det ville være helt rimeligt og fornuftigt, og jeg tror sådan set også, at der blandt befolkningen ville være tilslutning til, at man pålagde almindelige skatteydere at medvirke til at finansiere den slags ting også.

Det positive i lovforslaget er, at man opererer med at sikre, at der skal være udslusning for unge, der løslades. Vi synes måske, at et tilbud om en kontaktperson eller en mentor er en meget tynd udgave af den hjælp. Vi tror sådan set, at der i mange tilfælde vil være brug for en langt mere omfattende voksenstøtte, og den voksenstøtte vil jo være givet rigtig godt ud, for pointen er jo, at en ung, der får hjælp og støtte til at komme videre i livet, og hvor støtten først ophører, når den unge klarer sig selv, er langt billigere i det lange løb, end hvis man bare slipper den unge løs på egen hånd. Men det er klart, at selv om man måske starter lidt forsigtigt, er det jo bedre end ingenting.

Vi er også tilhængere af, at man indfører tilbud om screening af alle børn og unge på sikrede afdelinger. Det er efter vores mening et meget stort og meget vigtigt fremskridt, som betyder, at man har mulighed for at tage sig af de særlige behov hos børn og unge, som har den ene eller den anden psykiske lidelse eller har andre problemer, som man opdager i forbindelse med den screening. At de kan blive løst, synes vi er vigtigt, særlig hvis man så også følger op med de nødvendige ressourcer. Vi håber så, at det også betyder, at man vil tage sig af at sikre, at der er ressourcer til at behandle de børn, hvor screeningen viser, at der er tale om krigstraumer, kz-syndromer eller noget andet, som referer til tortur, krig eller lignende, og som jo ofte rammer børn af flygtninge, eller børn, som selv som flygtning har været involveret i begivenheder af meget ubehagelig karakter.

Men der er altså bestemt positive elementer i det her lovforslag. Der er et enkelt ubehageligt element, og så er der jo det sædvanlige kedsommelige med finansieringen.

Kl. 13:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 13:50

Martin Henriksen (DF):

Enhedslisten problematiserede det her med, at der var bedre muligheder for at tilbageholde eksempelvis unge mennesker, som ønsker at stikke af fra de her delvis lukkede institutioner. Det er der også andre partier på venstrefløjen som har gjort. De ender så nok med at sige ja til lovforslaget alligevel.

Nu er det jo ikke sådan, at vi lukker unge mennesker inde, hvis de går over for rødt lys eller bliver lidt for fulde eller noget i den stil. Det er jo ikke det, der er tale om. Så hvis der sidder nogle derude og lytter, vil jeg sige til dem: Bare rolig. Men jeg kan ikke forstå, hvad det er, der er galt i, at man udvider mulighederne for på en institution f.eks. at ransage et ungt menneskes værelse, hvis der er mistanke om, at vedkommende f.eks. skjuler stoffer, eller hvad ved jeg, på værelset, altså at man giver den mulighed, som ikke er der i dag. Er det ikke grundlæggende en god idé, at man giver den mulighed? For det kan jo også i sidste ende være med til, at man kan hjælpe det unge menneske på ret køl tidligere, end man ellers ville have kunnet.

Kl. 13:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:51

Per Clausen (EL):

Jo, hvis det er sådan, at hr. Martin Henriksen siger til mig – sikkert også til beroligelse for Socialdemokraternes, SF's og Det Radikale Venstres ordførere – at man i beskrivelsen af, hvad det her skal bruges til, skriver, at det er det, som hr. Martin Henriksen her beskriver, som det skal bruges til, så kunne det såmænd lyde meget fornuftigt. Problemet er bare, at hvis man læser lovteksten, som den er nu, fremgår det, at den giver meget vidtgående beføjelser til at tilbageholde børn og unge i meget lang tid på et meget, meget usikkert grundlag.

Kl. 13:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:52

Martin Henriksen (DF):

Det er bl.a. det, som lovforslaget går ud på. Men det går jo også ud på noget andet. Det kan f.eks. have været forbi kommunens børn og unge-udvalg, at der er et ungt menneske, som, hvis ikke vi har mulighed for at gøre klart for det unge menneske, at vi kan tilbageholde vedkommende, eksempelvis en fredag aften kan forlade den åben institution – det kan man, for den er jo åben – og gå i byen med vennerne. Man ved her, at der er kriminalitet involveret, og det er netop den kriminalitet, man forsøger at holde det unge menneske væk fra.

Kan Enhedslisten ikke også se, at dér kan der sådan set også godt være en vis ræson i, at man udvider regelsættet, sådan at personalet i modsætning til i dag, hvor personalet kan stå og kigge på, at det unge menneske sådan set bare går ud og går i byen, og at det går galt – det har det gjort alle de andre gange – får mulighed for at stille sig hen foran den unge mand eller pige, men det er typisk en mand, og sige: Her bliver vi altså nødt til at sige, at du ikke kan få lov til at gå

ud, for du er faktisk anbragt her, fordi der er et behandlingsforløb, hvor vi forsøger at hjælpe dig væk fra nogle af de her problemer?

Kl. 13:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 13:53

Per Clausen (EL):

Hvis det er sådan, at Dansk Folkeparti og de øvrige forligspartier på det her område er i stand til at afgrænse den meget, meget vidtgående beføjelse, der foreligger, til at tilbageholde unge mennesker, som ikke har begået kriminalitet, men bare adfærdsmæssigt betragtes som lidt besværlige, ved at give nogle meget, meget konkrete beskrivelser af, hvornår den skal anvendes, sådan at man ikke risikerer nogle meget, meget u hensigtsmæssige reaktioner over for unge mennesker, så kan vi selvfølgelig diskutere det.

Problemet er, at som det er nu, bliver jeg nødt til at forholde mig til det, der står i lovforslaget, og det svar, som ministeren er kommet med på de høringsvar, der er kommet. Og det synes jeg ikke er beroligende. Jeg synes ikke, at det giver nogen sikkerhed for, at det her ikke kan blive anvendt i situationer, hvor det vil være et soleklart overgreb på den retssikkerhed, som vi mener at alle mennesker – og så børn og unge – bør have.

Kl. 13:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 13:54

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Liberal Alliance er positivt indstillet over for det fremsatte lovforslag. Vi er i modsætning til Enhedslisten jo også med i satspuljeaftalen, så det giver nærmest sig selv.

Vi synes, det er rigtig godt, at der de senere år er kommet en større forståelse for, at der skal gøres noget i forhold til børn og unge, som vil komme ud i vanskeligheder, og at man også vil gøre noget i forhold til den kriminalitet og de problemer, der er for nogle af de her unge mennesker. Vi synes, det er meget positivt, at man generelt går efter at få øget viden om tingene, og øget kvalitetssikring er jo det bedste grundlag for, at man også kan få nogle fornuftige løsninger på lidt længere sigt. Jeg tror, at alt for mange af os kender til eksempler, hvor der har været problemer med unge mennesker, hvor kommunen sådan kender de her unge mennesker i forvejen, og hvor man så må undre sig over, at der ikke sker mere. Det er bl.a. dér, at den øgede viden og den øgede rådgivning også gerne skulle medføre, at man kommer ud af de situationer, og at kommunerne tager bedre hånd om tingene, end det desværre sker en del gange i dag.

Så er der også en række elementer i forslaget, som handler om, at man skal kunne tilbageholde unge mennesker, og at man skal kunne undersøge værelser osv. i større grad, end det er muligt nu. Det er selvfølgelig nogle drastiske midler, og det er noget, man skal overveje meget grundigt. Jeg kan i hvert fald sige for Liberal Alliances vedkommende, at vi altid er meget påpasselige med at indskrænke borgernes frihed, lige meget hvem det er, men der er her tale om unge mennesker, som er ude i store vanskeligheder, hvor der også er brug for, at vi prøver at se på nye måder til at hjælpe de her mennesker på.

Så på den baggrund vil Liberal Alliance stemme for.

Kl. 13:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Socialministeren.

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg vil gerne takke for de mange gode kommentarer, der er kommet til lovforslaget. Jeg er glad for at kunne konstatere, at der er bred opbakning til det.

Jeg er tilfreds med, at vi med lovforslaget får styrket forebyggelsen af kriminaliteten i kommunerne. Det er vigtigt for mig, at vi med forslaget støtter kommunerne i at gøre den forebyggende indsats endnu bedre og bakker op om at højne kvaliteten i indsatsen. Jeg synes også, at det er en stor forbedring, at alle unge, der løslades, med forslaget får et tilbud om udslusning. Disse unge skal ikke bare overlades til sig selv eller måske dårlige påvirkninger fra gamle kammerater, de skal hjælpes tilbage på rette spor.

Vi har længe haft mistanke om, at mange af de unge på sikrede afdelinger har psykiatriske problemer. Med forslaget får vi afdækket denne mistanke og får mulighed for en mere målrettet indsats på de sikrede afdelinger i forhold til unge med psykiatriske problemer. Jeg er klar over, at nogle af forslagene medfører øget magtanvendelse over for børn og unge, men det kan være nødvendigt i nogle tilfælde. Magtanvendelsen må dog aldrig erstatte omsorg og pædagogisk behandling.

Det er vigtigt for mig, at forslagene holder sig inden for rammerne af de internationale konventioner, og vi skal være opmærksomme på, at magtanvendelse aldrig går ud over, hvad der er nødvendigt, ligesom magtanvendelsen skal være proportional med det, der skal opnås med indgrebet.

Jeg er enig i, at det er vigtigt at opstille nogle klare regler for, hvor langt kommunerne og anbringelsesstederne må gå i udøvelsen af magtanvendelse over for børn og unge. Magtanvendelsen skal altid registreres og indberettes til tilsynet. Jeg vil meget gerne tage et møde med forligspartierne om f.eks. tidsbegrænsning i forhold til de delvis lukkede institutioner, hvor der i forslaget står nævnt en kortere periode. Her vil jeg gerne have møde med forligspartierne inden tredje behandling, hvor vi diskuterer de her ting, for vi er jo alle sammen enige om, hvad der er meningen med magtanvendelse, nemlig at det har et pædagogisk sigte, plus at vi er meget enige om, at den skal være tæt knyttet til en målsætning om at sikre kontinuitet i indsatsen over for den unge. Det er de samme overvejelser, som et flertal i Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet gjorde sig, da de foreslog muligheden for tilbageholdelse de første 14 dage af en anbringelse. Samtidig skal børn og unges rettigheder sikres, både gennem adgang til gratis advokatbistand og gennem muligheder for at klage over afgørelsen, når den er truffet.

Overordnet synes jeg, det har været en rigtig god og frugtbar debat, og jeg ser frem til en velvillig behandling i udvalget.

Kl. 13:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 167:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Skærpe af reaktionsmuligheder over for kriminalitetstruede børn og unge).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010).

Kl. 13:59

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Fru Ellen Trane Nørby som Venstres ordfører.

Kl. 13:59

(Ordfører)

Ellen Trane Nørby (V):

Vi oplever i dag en række skred i samfundet, som vi hverken kan eller vil acceptere. Det drejer sig om den stigende forråelse af volden, den stigende ligegyldighed over for andres eller samfundets værdier, den stigende og meget alarmerende vækst i antallet af unge kriminelle, hvor også pigerne i dag stormer ind på statistikkerne, og et antal af voldsforbrydelser, som er femdoblet gennem de senere år.

Derfor er der også behov for, at vi som samfund sætter klare grænser. Vi skal på en konsekvent, men omsorgsfuld måde sikre en tidlig opfølgende indsats over for de børn og unge, som er på vej ud i problemer. Vi ved, at for de unge, som kommer ud i ungdomskriminalitet, er det ofte starten på et liv med flere problemer og ofte folgekriminalitet. Det har store konsekvenser for ofrene, men også for de unge selv, og en betydelig del af den mere alvorlige kriminalitet, der bliver begået i vores samfund, er ofte begået af personer, som startede på den kriminelle løbebane allerede i deres tidlige ungdom. Derfor er der behov for, at vi som samfund sætter ind tidligt, og at vi også hjælper disse unge mennesker til at se, at der er en anden mulighed i livet; at de får nogle chancer for at kunne gribe nogle muligheder på arbejdsmarkedet og på uddannelsesområdet.

For Venstre er den tidlige indsats væsentlig, og den er sammen med indsatsen for at bryde den negative sociale arv en klar mærkesag for os i Venstre. Med Barnets Reform har vi præcis sat fokus på den tidlige indsats, og det gør vi også nu med en bred vifte af initiativer og tiltag fra regeringens side til at forebygge og bekæmpe ungdomskriminalitet. Vi ønsker, at redskabsskassen med initiativer, hjælp, sanktioner og andet til børn og unge med problemer er så rummelig som muligt. Så er det op til fagpersonerne ude i kommunerne at vurdere, hvad det er for nogle initiativer, der skal iværksættes i den konkrete situation, men vi skal som Folketing sikre, at den brede vifte af muligheder er til stede.

Hvis vi som samfund skal sikre en chancelighed for alle børn og unge, skal vi forholde os konkret til deres individuelle situation. Vi skal ikke pakke dem ind i vat, vi skal ikke offerliggøre dem, og vi skal ikke stigmatisere dem, men vi skal forholde os til præcis de konkrete problemer, de har. Det skal vi gøre med omsorg, men også med konsekvens og klar opfølgning. Alt andet vil være at flygte fra ansvaret.

Det er både på kort og lang sigt vigtigt med en stærk og virksomhedsfuld indsats for at forebygge og bekæmpe ungdomskriminalitet. Indsatsen er af afgørende betydning for den enkelte unge, men også for samfundet som helhed.

For Venstre er det vigtigt, at den samlede indsats, vi gør, ikke kun er konsekvent, men også omsorgsfuld, og at den følges klart op med socialpædagogiske tiltag og vurdering af vejen frem, men også med klare grænser, hvor der er behov for at sætte grænser. Det er også derfor, vi i Venstre kan støtte L 167; fordi lovforslaget giver mulighed for, at man fremover kan supplere de ungepålæg, vi allerede

kender i dag, med brugen af elektroniske fodlænker. På den måde kan man f.eks. sikre, at den unge kommer hjem til et givet tidspunkt om aftenen, hvis det er det, der er aftalt.

Med L 167 bliver det også sikret, at kommunerne fremover kan få bistand fra politiet til at sikre, at den unge overholder de pålæg, der er givet. Dermed kan vi fremover sikre en bedre balance og sammenhæng mellem politiet og de sociale myndigheder, som vi også allerede i dag kender det fra det meget succesfulde SSP-samarbejde.

Med L 167 bliver der også lempet i kriterierne for anbringelse på sikrede institutioner. Det vil betyde, at man fremover kan gribe ind langt tidligere end i dag og også langt tidligere end i de situationer, hvor alting er kørt helt af sporet. Det giver altså mulighed for, at kommunerne kan forebygge i stedet for kun at slukke brande.

Sidst, men ikke mindst gør lovforslaget op med den objektive betalingsmodel, som tidligere har betydet, at der intet økonomisk incitament har været til, at kommunerne har gennemført en aktiv forebyggelsespolitik. Tidligere betalte alle kommuner kollektivt ud fra antallet af 15-17-årige i kommunen, men med L 167 sker der en ændring, sådan at det fremover koster de kommuner, der ikke laver en forebyggende indsats. Det er også derfor, vi i Venstre varmt kan støtte L 167, som vi netop mener giver en bred vifte af initiativer, som fremover kan forebygge og bekæmpe ungdomskriminalitet.

Kl. 14:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 14:04

Özlem Sara Cekic (SF):

Nu siger ordføreren, at det handler meget om, at vi ikke skal stigmatisere de her unge mennesker. Derfor synes jeg, at det godt nok virker dobbeltmoralisk, når man efterfølgende læser lovforslaget. Det ligger i lovforslaget, som ordføreren også var inde på, at hvis den unge ikke er hjemme, kan politiet hente vedkommende. Det vil sige, at hvis den unge hænger ud i det lokale center, skal politiet hente den unge, fordi han skal være hjemme, fordi der er et ungepålæg. Hvis det ikke er stigmatisering, hvad er det så? Og siden hvornår er vi begyndt at få politiet til at hjælpe os med det sociale arbejde?

Kl. 14:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:05

Ellen Trane Nørby (V):

Det er jo et af de punkter, hvor der er en markant forskel mellem SF's retspolitik, eller mangel på samme, og regeringens politik, for vi synes, det er vigtigt, at omsorg bliver fulgt af konsekvens. Og en konsekvens kan netop betyde, at de sociale myndigheder bliver suppleret af politiet, ligesom vi kender det fra SSP-samarbejdet, og ligesom vi jo også har tilfælde i dag, hvor politiet er dem, der tager samtalen med forældrene, hvis der er problemer med børn og unge. Det synes jeg sådan set ikke at det her lovforslag ændrer på, men jeg kan forstå, at det er SF imod.

Kl. 14:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 14:05

Özlem Sara Cekic (SF):

Ja, det er vi, for vi går ind for, at når man går ind og hjælper de her børn, når man rækker hånden ud, er det, fordi der skal komme et ordentligt resultat ud af det. Derfor vil jeg rigtig gerne høre: Hvad er det pædagogiske argument for at bruge elektronisk fodlænke, at få

politiet til at hente vedkommende i den Netto, hvor man lige er gået ind for at købe et eller andet?

Hvis det ikke er stigmatisering, hvad er det så? Tror ordføreren seriøst på, at det er på den måde, ved at sætte politiet på, ved at bruge fodlænke, at vi kan få løst sociale problemer? Er det ikke langt bedre at gå ind og kigge på, hvad det er, der gør, at de her unge har det så svært, som de har det?

Kl. 14:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:06

Ellen Trane Nørby (V):

Jo, vi skal netop gå ind og kigge på, hvorfor unge mennesker har det svært, og det er jo også det, vi gør med den lange række af initiativer, som regeringen tager nu. Jeg kan høre, at SF ikke vil være med til de initiativer, der handler om også at have nogle håndfaste redskaber. SF synes, det er fint nok, at de unge kan få lov til at bryde grænser og bryde grænser og så bryde grænser igen, for det er SF's forestilling om, at man så får skabt respekt for samfundet.

Vi tror, det er vigtigt, at man også kan iværksætte nogle initiativer, hvor man følger op og siger til den unge: Vi har lavet en aftale om, at du skal være hjemme. Vi har også lavet en aftale om, at du skal passe din skolegang. Hvis du ikke gør det, får det nogle konsekvenser. Der nytter det jo ikke noget, at man så ikke kan iværksætte nogen initiativer for at følge op, for hvorfor skulle de unge så leve op til de aftaler, der bliver lavet?

Det er da netop med til at skabe en manglende respekt for samfundet, og det er bestemt ikke det, vi opfatter som værende god socialpædagogik, at man ikke har nogen mulighed for at følge op, når de grænser bliver overskredet.

Kl. 14:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 14:07

Per Clausen (EL):

Jeg lagde jo mærke til, at fru Ellen Trane Nørby sagde, at det handlede om at stille nogle redskaber til rådighed, som fagpersoner så kunne bruge bagefter. Hvor er de fagpersoner, som har efterlyst det redskab, der handler om at give børn og unge fodlænker på? Altså, risikerer vi ikke her, at regeringen og Dansk Folkeparti om et års tid vil komme og sige: Det er simpelt hen for galt, kommunerne benytter sig ikke af den her mulighed, vi har givet dem? For hele vejen rundt afviser man jo, at det her er en anvendelig metode.

Gør det slet ikke noget indtryk på fru Ellen Trane Nørby, at de fagpersoner, hun vil have skal benytte sig af det her, alle sammen siger: Det kan vi ikke bruge til noget, det duer ikke?

Kl. 14:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:08

Ellen Trane Nørby (V):

Hvis man nu kigger på forslaget og læser det, vil man jo se, at der meget klart står, at der skal være et samtykke fra den unge og forældremyndighedsindehaveren, hvis der skal kunne monteres en elektronisk fodlænke. Det vil sige, at det her ikke kan ske, medmindre der er en dialog med den unge og den unges forældre, som gerne skulle tage et ansvar for opdragelsen. Derfor er det fuldstændig langt ude i skoven, hvad hr. Per Clausen siger, for det har jo ikke sammen-

hæng med det lovforslag, der ligger her. Det her er en mulighed, et redskab, der ligger i redskabsskassen.

Jeg kan godt forstå, at det, SF og Enhedslisten ønsker, er, at man skal tage skridtet endnu længere ud, og det er jo, hvis vi ikke har den her mellem mulighed, at børnene bliver tvangsfjernet fra hjemmet og sendt på en institution, og det synes vi fra Venstres side er langt mere indgribende, end at man har muligheden for at kunne have en dialog og bruge nogle af de elektroniske hjælpemidler, vi har, i forhold til at sikre, at aftalerne bliver overholdt.

Kl. 14:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Per Clausen.

Kl. 14:09

Per Clausen (EL):

Nu er det jo til at leve med, hvis jeg ikke kan læse og forstå lovforslaget, men det, der måske er lidt mere besværligt her, er, at fru Ellen Trane Nørby ikke svarede på det spørgsmål, jeg stillede, nemlig:

Gør det ikke noget indtryk på fru Ellen Trane Nørby, at de fagpersoner, som skal benytte sig af det her, sådan set ikke synes, det er nogen god idé, og slet ikke synes, det er anvendeligt, at de opfatter det som en trussel om en straffeforanstaltning, som ikke har nogen pædagogisk gevinst, men snarere det modsatte, og at vi derfor meget nemt kan komme i den situation, at det godt kan være, VKO herinde kan lave noget, der ser ud, som om man viser vilje til at være håndfast, men at det i realiteten ikke bliver brugt, fordi ingen blandt dem, der skal bruge det, synes, det er fornuftigt?

Fru Ellen Trane Nørby siger, det er fagpersonerne, som skal bruge det her, men de afviser det jo.

Kl. 14:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:09

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg synes, at man, hvis man læser høringssvarene, skal læse dem med netop de nuancer, der er i dem. Der er høringssvar, der fremfører, at der kan være problemer, hvis det her bliver knyttet op på forældrepålægget, som det jo ikke er knyttet op på. Det er knyttet op på ungepålægget. Der er også høringssvar, der fremfører, at det er vigtigt, at der netop er den her mulighed for, at den unge kan sige fra, og at forældremyndighedsindehaveren også skal give tilsagn, fordi det så netop kan ske i dialog. Så jeg synes, høringssvarene er væsentlig mere nuancerede end det, hr. Per Clausen gør dem til.

Jeg tror, det også er udtryk for, at der er forskellige holdninger i dansk politik, når det handler om, om man netop skal lade omsorg gå hånd i hånd med konsekvens, eller om man bare skal pakke de unge ind i vat og så tro, at problemerne går væk af sig selv.

Kl. 14:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Mette Frederiksen for en kort bemærkning.

Kl. 14:10

Mette Frederiksen (S):

Jeg lytter meget til ordføreren. Det undrer mig, at man vil spille Folketingets tid med at påstå, at der er nogle her i Folketingssalen, som bare vil pakke de unge ind i vat og så i øvrigt være ligeglad og håbe på, at problemerne går over. Mig bekendt er der ikke et eneste parti i Folketinget, der har den indstilling til børn og unge, der er ramt af kriminalitet.

Men det, der måske undrer mig allermost, er, at man, når vi behandler et lovforslag, der handler om elektroniske fodlænker til

børn, varmt kan anbefale det. Jeg kunne forstå, at man, hvis man efter nøje overvejelser ville nå frem til en konklusion, der kunne indeholde det, så gjorde det med betæneligheder. Men at man varmt kan anbefale, at børn i Danmark ned til 12 år skal udstyres med elektroniske fodlænker, begriber jeg ganske enkelt ikke.

Jeg hører så til gengæld, at partiet Venstre ofte bruger ordet konsekvens, når det handler om børn og unges kriminalitet. Var det ikke ønskværdigt, at den konsekvens også ville gælde med hensyn til årsagerne til, at kriminaliteten opstår? Jeg tror, at Venstres ordfører ligesom jeg selv er bekendt med, at der ofte er en sammenhæng mellem dårlige opvækstbetingelser og børn og unges kriminalitet. Var det ikke snart på tide, at man lige så konsekvent begyndte at bekæmpe årsagerne til kriminaliteten?

Kl. 14:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:11

Ellen Trane Nørby (V):

Hvis den socialdemokratiske ordfører nu havde lyttet til, hvad der blev sagt, så glædede jeg mig varmt over, at man nu får gjort op med de økonomiske principper, som tidligere gjorde, at der ikke var noget økonomisk incitament, til at kommunerne forebyggede ungdomskriminalitet. For det var jo tilfældet tidligere. Der kunne det jo ikke betale sig at gøre en ekstra indsats, fordi man alligevel kom til at betale efter helt objektivt set antallet af 15-17-årige i kommunen. Det gør det her lovforslag op med.

Jeg synes, det er et meget vigtigt princip, at vi nu sikrer, at de kommuner, der gør en aktiv indsats, også økonomisk får større overskud til netop den forebyggende indsats, til netop at gå ud i de familier, hvor der er socialt udsathed; til netop at tage fat om de børn, som lever op under nogle kummerlige opvækstvilkår. Og vi ved jo godt, at det for nogle af dem betyder, at de kommer ud på en kriminel løbebane.

For os i Venstre er det netop bekæmpelsen af den negative sociale arv, som står højt på dagsordenen, og det kan da kun glæde mig, hvis det er en dagsorden, som vi også kan være fælles med Socialdemokraterne om.

Kl. 14:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Mette Frederiksen.

Kl. 14:12

Mette Frederiksen (S):

Også jeg glæder mig over, at der bliver en anden økonomisk model på det her område, men det er jo ikke økonomiske modeller, der er årsag til, at der er kriminalitet i Danmark. Det er jo ikke økonomiske modeller mellem kommuner og stat, der gør, om børn og unge bliver kriminelle eller ej. Det er levevilkårene. Og det, jeg efterlyser, er en konsekvent linje fra regeringens side til at bekæmpe de sociale problemer, som vi ved er årsagen til, at mange børn og unge ender i kriminalitet. Det er fattigdom, det er langtidsledighed, det er manglende uddannelsesmuligheder, det er udkantsproblematikken, det er problemer med udsatte boligområder osv. osv. Der hører vi aldrig om nogen konsekvent linje – snarere tværtimod.

Når vi lige præcis ved, at der ofte er en sammenhæng mellem børn og unges kriminalitet og deres opvækstbetingelser, skulle man måske også i regeringen overveje, om det klogeste er at pålægge de børn, der ofte vokser op i de mest ressourcetsvage familier, oftest med forældre med enten ingen eller meget lav forældreevne, at være derhjemme. Det kunne være, at det klogeste var, at de børn var et andet sted.

Kl. 14:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:13

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg tror, det klogeste er, at man ikke generaliserer alt for meget, fordi de børn og unge, der er på vej ud i problemer, har ofte en meget nuanceret baggrund og også en meget forskellig baggrund, som gør, at de ender der. Derfor skal vi også lade være med at tro, at det her er firkantet, men netop forholde os til, hvordan vi hjælper den enkelte bedst muligt.

Når fru Mette Frederiksen siger, at regeringen ikke gør noget på det boligsociale område, er det jo notorisk forkert. Vi har faktisk sammen i satspuljeaftalen taget et kæmpestort initiativ for netop at sikre, at der kommer fokus på ungdomskriminalitetsbekæmpelse i de udsatte boligområder. Vi har som regering gået markant ind med både Det Fælles Ansvar I og Det Fælles Ansvar II og sagt, at vi vil bryde den negative sociale arv, for der er børn, der vokser op i familier, hvor de har behov for, at vi som samfund også træder i karakter og går ind og hjælper og sikrer. Men det gør vi kun, hvis vi lader omsorg og konsekvens følge hinanden.

Jeg synes, at det er dobbeltmoralisk at høre fra oppositionens side, at når man står i avisspalterne vil man gerne tale om, at man skal have en hård og konsekvent retspolitik, men når man så står i Folketingssalen, vil man ikke være med til at tage de initiativer, der kan gøre, at redskabskassen i forhold til sanktionsmuligheder bliver gjort bredere.

Kl. 14:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Maja Panduro for en kort bemærkning.

Kl. 14:15

Maja Panduro (S):

Jeg noterer mig, at ordføreren taler meget om konsekvens. For mig er en konsekvent retspolitik og en konsekvent indsats over for ungdomskriminalitet jo at gøre noget, der virker, altså konsekvent at gå efter de løsninger, som virker. Så synes jeg bare, at det er påfaldende, at ordføreren bliver ved med at kalde elektroniske fodlænker til børn og unge for konsekvente, når så vel mange af høringsvarene som mange af eksperterne på området siger, at det i hvert fald ikke kommer til at have nogen positiv effekt, men måske en negativ. Når regeringens egen ungdomskommission, som ordføreren både i den her sag og på det seneste har rost meget højt og fremhævet de initiativer, vi bruger derfra, så skarpt fraråder det her, hvordan skal det så opfattes som nogen fantastisk og konsekvent retspolitik?

Kl. 14:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:16

Ellen Trane Nørby (V):

Hvis Socialdemokraternes ordfører havde lyttet til det svar, som jeg gav hr. Per Clausen, ville man jo vide, at høringsvarene er meget mere nuancerede end det, den socialdemokratiske ordfører forsøger at udlægge. Nu indfører vi jo det her initiativ, og derfor synes jeg, at det er meget fikst af den socialdemokratiske ordfører allerede nu at kunne konkludere, at det ikke fungerer. Det ved hverken den socialdemokratiske ordfører eller jeg, fordi forslaget ikke er gennemført. Det ligger her. Men jeg kan konstatere, at Socialdemokraterne ikke ønsker at støtte det, fordi Socialdemokraterne synes, at det er bedre, at man tvangs fjerner børn fra deres hjem og sender dem på en ung-

domsinstitution, end at man tager et blødere initiativ og skaber en mulighed for en mellemløsning, hvor man kan lade børnene blive i hjemmet under nogle skærpede betingelser og eventuelt ved brug af en elektronisk fodlænke som supplement til ungepålægget.

Kl. 14:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Maja Panduro.

Kl. 14:16

Maja Panduro (S):

Det er rigtigt nok, at jeg ikke ved, om det virker, og det gør Venstres ordfører heller ikke. Det havde vi måske vidst, hvis man ikke havde skippet den forsøgsordning, som var planlagt, og så bare kørt direkte på. Ikke desto mindre må vi jo i hvert fald konstatere, at de folk, som har forstand på det her både i høringssvarene – det må ordføreren da erkende – og fra Ungdomskommissionen, som ordføreren lovpriser, siger, at det ikke kommer til at virke. Ungdomskommissionen siger, at selv hvis det måtte have en eller anden form for effekt, ville det i hvert fald ikke stå mål med den mængde ressourcer, man skulle bruge på det.

Dernæst skal jeg da i hvert fald love for, at der er konsekvens i ordførers ord, når hun siger nu for anden gang, at hvis man ikke har den her mulighed, skal barnet jo bare tvangsfjernes. Hvordan er det i forhold til de fine ord i lovtæksten om, at det ikke har nogen konsekvens, hvis man siger nej til det her, det er en frivillig ordning, og der er ingen sanktioner, fordi det en social foranstaltning og ikke en straf.

Kl. 14:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:17

Ellen Trane Nørby (V):

Vi ønsker jo netop, at det skal være en social foranstaltning, men jeg kan høre, at SF og Socialdemokraterne overhovedet ikke ønsker det, og derfor må man jo bare spørge den anden vej rundt: Hvad er det så, der er alternativet? Er det, at man intet gør, eller er det, at man så bruger det meget ekstreme redskab, det er at tvangsfjerne børnene? Der kan jeg høre, at Socialdemokraterne hellere vil tage det store initiativ og tvangsfjerne børnene fra det miljø og det nærmiljø, de er en del af, end at de vil bruge muligheden for at kunne lave en bredere vifte af tilbud. Det tror vi ikke i Venstre er den rigtige vej at gå.

Vi kan jo også konstatere, at der, hvor vi har viden om elektroniske fodlænker i forhold til den generelle afsoning, er erfaringerne med dem enormt positive, netop fordi de giver mulighed for, at folk ikke bliver hevet ud af det miljø, de er en del af. Der er jo børn og unge, der er på vej ud i problemer, hvor de problemer ikke består i, at den familie, de er en del af, er fuldstændig løsrevet, men at der faktisk er nogle forældre, der gerne vil være med til at tage et forældreansvar. Der kan elektroniske fodlænker være et socialpædagogisk redskab og en foranstaltning, der kan hjælpe de unge videre i livet og give dem nogle muligheder.

Kl. 14:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Maja Panduro som ordfører for Socialdemokratiet.

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

Lige så glædeligt, som jo trods alt størstedelen af det foregående forslag var, lige så skuffede og ærgerlige er vi over sammenkoblingen til det her forslag og over det her forslag i det hele taget.

Når nu ministeren selv i bemærkningerne til det foregående forslag lægger så stor vægt på, at man bruger initiativer anbefalet af regeringens egen kommission vedrørende ungdomskriminalitet, er det da påfaldende, at man på to store alvorlige og helt grundlæggende områder som det her med fodlænkerne og regeringens forslag om at nedsætte den kriminelle lavalder vælger at blæse højt og flot på netop sin egen kommissions indtrængende anbefalinger.

Det er for mig uforståeligt, at man kan være så ligeglad med, at kommissionen skarpt fraråder begge tiltag. De skriver ligefrem i deres betænkning, at nedsættelsen af lavalderen risikerer at have en direkte negativ kriminalpræventiv effekt. Og de fraråder også forslaget her om fodlænker til børn, bl.a. jo, som jeg nævnte, af den simple grund, at de eventuelle fordele, der måtte knytte sig til et sådant forbud, ikke står i rimeligt forhold til de ressourcer, som i givet fald skulle afsættes til at håndhæve forbuddet.

Som blandt andre Dansk Socialrådgiverforening påpeger i deres høringssvar, ligger der ingen som helst erfaringer eller dokumentation til grund for forslaget her. Den forsøgsordning, som man havde planlagt, har man skippet, og nu kører man bare på stik imod alle anbefalingerne.

Forslaget er symbolpolitik, det er ideologi. I bedste fald vil det være dyrt og virkningsløst, og i værste fald vil det virke konfliktoptrappende og skadende i arbejdet med barnet. I bedste fald kan man håbe, at forslaget ikke kommer til at have nogen som helst betydning ud over de ekstra udgifter, som man vil pålægge kommunerne, til at indføre den elektroniske overvågning. Det vil formentlig være konsekvensen, hvis vi tager lovtækstens ord om frivillighed for pålydende.

Imidlertid må der, som også flere af de bekymrede høringssvar gør, stilles et stort og fedt spørgsmålstegn ved graden af frivillighed for barnet og forældrene. For hvad er konsekvenserne af at sige nej? Det har vi jo lige hørt fra ordføreren fra Venstre. Men hvis vi tager det for pålydende, rejser der sig nye spørgsmål. Kan barnet så også bare beslutte, at det ikke længere ønsker fodlænken, den første gang en betjent står klar til at hente det hjem? Og hvad vil det så i givet fald betyde for politiets autoritet? I modsat fald har vi at gøre med en ganske bizar sammenblanding af politiets og kommunens arbejde, som ikke bare vil trække ressourcer ud af vores i forvejen trængte politi, men også udgøre et helt principielt problem, idet fodlænker så er en straf, som ifølge forslaget skal tildeles og administreres af kommunen, uden at det er et krav, at barnet har gjort noget ulovligt.

Institut for Menneskerettigheder skriver i deres høringssvar, at det retssikkerhedsmæssigt er betænkeligt at sammenblande kommunale opgaver og politimæssige opgaver. I forlængelse heraf og ikke mindst må det betragtes som ret vildt at ignorere det faktum, at kommunerne siger ligeud, at de slet ikke vil administrere og sanktionere ordningen. Det er en ren politiopgave og ikke en kommunal opgave, skriver Kommunernes Landsforening i deres høringssvar.

Som det forhåbentlig fremgår, kan Socialdemokraterne altså ikke støtte forslaget her. Vi er dybt bekymrede for, at man med forslaget vil lægge 12-årige, som ikke har begået noget kriminelt, i fodlænke. De her børn har ikke brug for fodlænker og elektronik. De har brug for en massiv social indsats og synlige voksne.

Kl. 14:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 14:23

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg vil bare høre Socialdemokraterne, om det, hvis man står i den situation, hvor man kan se, at et ungt menneske er på vej ud i noget skidt, noget kriminalitet, og det har en omgangskreds, der er sådan, at man ved af erfaring, at hvis det unge menneske er sammen med den her omgangskreds i aften- og nattetimerne, vil der formentlig blive begået enten ulovligheder eller andre ubehageligheder eksempelvis over for borgere i det pågældende lokalområde, så ikke er meget fornuftigt, at man får et redskab – så kan vi jo se, hvordan det virker, når lovforslaget vedtages – som kan alarmere de kommunale myndigheder, måske politiet, men det behøver det jo det jo ikke at være, hvis man ved, at den pågældende unge person er på vej ud til sin omgangskreds, hvor vi erfaringsmæssigt ved at det kommer til at gå galt. Er det ikke grundlæggende en god ting, at man får den mulighed?

Kl. 14:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:24

Maja Panduro (S):

Man kunne have lyst til at spørge tilbage til ordføreren: Alarmen lyder nede på politigården eller nede på kommunekontoret, eller hvor den nu lyder, og hvad så? Hvis vi forudsætter, at vi hælder alle de politiressourcer, som i forvejen er knappe, i det her forslag og sender politibetjentene efter det unge menneske, hver gang det går uden for døren, hvad sker der så, når politimanden kommer derhen og den unge ikke vil med hjem? Er der så så høj en grad af frivillighed, at den unge kan sige: Jeg vil have fodlænken af nu – og så må man gøre det? Eller vil vi opleve, at politibetjenten lægger den unge i benlås og håndjern og slæber den unge med hjem? Når man så kommer hjem, hvad så? Skal man så låse døren og sidde vagt udenfor?

Jeg tror, at det, der ville virke på det her område, ville være en ordentlig social indsats, synlige voksne, kontaktpersoner. Hvis vi bare skal låse de her unge inde, kan vi jo gøre det. Det har vi allerede muligheder for i dag, men dem synes jeg bare ikke vi skal bruge. Foruden at jeg synes, at det er dybt modbydeligt at sætte fodlænker på 12-årige børn, har jeg faktisk også svært ved at se, hvad den reelle effekt af det skulle være.

Kl. 14:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:25

Martin Henriksen (DF):

Det var et godt ikkesvar, og jeg kunne konstatere, at der ikke kom et bud på, hvad man så ellers skulle gøre, ud over at man skulle have en social indsats. Det udsagn kan jo favne forholdsvis bredt, og vi er vel alle sammen enige om, at man skal have en social indsats. Men hvis det, der gør, at Socialdemokraterne er bekymrede for, at det her ikke kommer til at virke, er, at der ikke er nok sanktioner i lovforslaget, vil jeg bare tilkendegive, at vi fra Dansk Folkepartis side sådan set er klar til at diskutere, om man kan udvide sanktionsmulighederne i lovforslaget, hvis det er det, det står og falder med. Så skal vi selvfølgelig også lige se, om vi kan trække regeringen med. Men det er bare en tilkendegivelse fra Dansk Folkepartis side af, at vi gerne vil arbejde videre med det.

Hvis det er sådan, at et ungt menneske under 15 år, altså under den kriminelle lavalder, har fodlænke på og forældrene har samtykket til det, kan man jo ikke bare tage den af, for så har forældrene så at sige sagt god for det på vegne af deres barn.

Men Socialdemokraterne skylder jo stadig væk at svare på, om det ikke grundlæggende er meget fornuftigt, at man får et redskab, der kan gøre, at de kommunale myndigheder bliver alarmeret, når et ungt menneske er på vej til at forlade sin bopæl i aften- eller nattetimerne, og man ved, at det vil gå galt, som det har gjort gentagne gange før.

Kl. 14:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:26

Maja Panduro (S):

Ja, det er jo altid overraskende, når Dansk Folkeparti gerne vil være med til at lave flere sanktioner, men det er da noteret.

Det, som det her står og falder med for mig, er, om det virker, og det kan man diskutere om det gør, i forhold til om det vil have nogen som helst effekt, uanset om det vil være en negativ og positiv effekt. Men selv hvis man, som jeg fornemmer hr. Martin Henriksen gerne vil, simpelt hen gik hen og hentede de her børn og lagde dem i benlås og strips og håndjern, så tror jeg stadig væk ikke, at det ville have den ønskede effekt. Jeg tror ikke, at det ville have nogen positiv effekt på forholdet til barnet og arbejdet med barnet. Tværtimod. Det er jo også det, som alle fagpersonerne på området skriver i deres høringssvar. Dem vælger jeg at tro på, hr. Martin Henriksen gør noget andet, og sådan er vi så forskellige.

Kl. 14:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Vivi Kier for en kort bemærkning.

Kl. 14:27

Vivi Kier (KF):

Nu forsøgte jeg faktisk at høre rigtig godt efter ordførerens tale. Jeg hørte rigtig meget om modstanden mod fodlænker, og det er jo helt o.k. og fair. Jeg skal så bare høre i forhold til det her lovforslag: Der er jo egentlig fire elementer, hvoraf det ene element er fodlænker. Er det det eneste element, man ikke er enig i, og synes man, at de andre tre ting er gode tiltag?

Kl. 14:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:28

Maja Panduro (S):

Det er rigtigt, at fodlænkerne kom til at fylde meget i min tale, og det gjorde de, fordi de i det hele taget fylder meget for Socialdemokraterne. Vi er stærkt bekymrede for det her. I forhold til de andre forslag vil jeg sige, at vi også er bekymrede for den udvidelse, man vil lave af målgruppen i forhold til ophold på de sikrede institutioner, i virkeligheden særlig i en situation, hvor man jo allerede nu mangler kapacitet på de sikrede institutioner. Allerede nu ser vi, at man er nødt til at putte børn og unge mennesker i voksenfængsler, fordi der ikke er plads på de sikrede institutioner. Vi kan også se i statistikkerne, at det ikke er noget med, at de bare er inde at vende i et par dage, fordi man lige skal have skabt kapaciteten. Nej, jeg tror, det er over halvdelen af dem, som rent faktisk afsoner mere end 3 måneder i voksenfængsler. Før det problem er løst, mener jeg faktisk, det er helt vildt overhovedet at tale om at sende flere børn på de sikrede institutioner.

Kl. 14:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Vivi Kier.

Kl. 14:29

Kl. 14:32

Vivi Kier (KF):

Det er jo fair, at man en gang imellem bruger sin taletid på noget af det, man brænder mest for, så tak for svaret. Jeg undrer mig så alligevel bare over, at ordføreren brugte så meget taletid på at snakke om det her med fodlænker, som hun synes – og det er jo helt fair – er forfærdeligt og rædselsfuldt og alt muligt andet, når det jo trods alt i forslaget kun ligger som et værktøj og en mulighed. Men samtidig gentog ordføreren faktisk rigtig, rigtig mange gange, at hvis det havde været en forsøgsordning, havde man været med på den. Er det ikke en lille smule dobbeltmoralisk at sige, at det var rigtig ærgerligt, at forsøgsordningen blev skippet – for ordføreren signalerede jo, at en sådan var man med på – men at det nu, hvor det ligger som en mulighed, men ikke som en tvang, lige pludselig er helt, helt forfærdeligt?

Kl. 14:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:30

Maja Panduro (S):

Den konservative ordfører har ikke hørt mig sige, at hvis det havde været en forsøgsordning, havde vi været med på det. Det, jeg sagde, var, at jeg syntes, det var rigtig ærgerligt, at man havde skippet den forsøgsordning, som man havde planlagt, fordi den trods alt kunne have givet os nogle erfaringer med, om det overhovedet virker. Det sagde jeg også i forhold til ungepålægget i det hele taget, som vi stadig væk heller ikke har nogen erfaringer med om virker eller ej. Det er også noget af det, som de organisationer, som ved noget om det, skriver i deres høringsvar.

Så jeg synes, at det havde været hensigtsmæssigt, om man havde gennemført sin egen planlagte forsøgsordning, særlig fordi jeg trods alt, naivt måske, kunne have håbet på, at hvis forsøgsordningen havde vist, at det her ikke havde nogen effekt, eller at det havde en negativ effekt, kunne vi have snakket om det igen, og så ville det have været muligt at overbevise regeringspartierne og Dansk Folkeparti om uhensigtsmæssighederne i det her.

Kl. 14:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Tina Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:30

Tina Petersen (DF):

Jamen jeg undrer mig simpelt hen meget. Jeg vil også starte med det, som Enhedslistens hr. Per Clausen lagde ud med. Det er sådan, at der er unge i Danmark, som desværre går over en grænse, hvor andre heldigvis har en moral og siger og lærer deres børn, at man ikke skal overskride den grænse.

Det, jeg kan forstå på Enhedslisten i dag, er, at det er lidt o.k. måske at ryge en pibe i ny og næ eller gå ud og slå en rude ind og tage et eller andet. Det er jo der, grænsen netop er. Der er unge mennesker i Danmark, som ikke kan begå sig moralsk i vores samfund på lige fod med heldigvis størstedelen af vores unge mennesker. Når det pædagogiske nu kommer ind, er det, jeg gerne vil have et svar. Når man nu bliver nødt til at ty til de her ting, er det, fordi der ikke er andre midler, der er ingen mentorer, og selv om der er masser af folk på gaden, der hver weekend render rundt for at fange de her unge, har de ikke held til at fange de allerslemmeste. Alle ved, at det, de unge søger, er nærkontakt. Jeg bliver simpelt hen nødt til at spørge: Det her kunne jo være det sidste redskab til at hjælpe de unge på ret vej, så var det ikke en mulighed?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg gør opmærksom på, at taletiden er 1 minut; i særlige tilfælde får man lov til at bruge op til 60 sekunder, men heller ikke mere.

Så er det ordføreren, værsgo.

Kl. 14:32

Maja Panduro (S):

Til gengæld kom spørgsmålet jo til sidst, så jeg er nu glad nok for, at vi lige fik det sidste med.

Jeg tror ikke på, at det her værktøj virker, og derfor bliver jeg bare nødt til at sige, at selv hvis ordføreren kunne være af den ærgerlige opfattelse, at det kunne være sidste udvej – det tror jeg heller aldrig det ville være for nogen unge – så jeg tror simpelt hen ikke, at det virker. Jeg mener, at der er så meget andet, vi kan gøre, og jeg mener, at det her vil virke kontraproduktivt.

Hvis vi har at gøre med et barn eller en ung, som er på det sted, som ordføreren omtaler, og som har så massive problemer, hvad er så oddsene for, at det her barn vil gå med til frivilligt at få en fodlænke på, hvis der – som der står i lovforslagets bemærkninger – ikke er nogen sanktioner ved at sige nej?

Kl. 14:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere et spørgsmål fra fru Tina Petersen, værsgo.

Kl. 14:33

Tina Petersen (DF):

Jeg undrer mig igen. Sikke en tiltro man har til kommuner og andre, hvis man ikke tror, at der allerede er taget tiltag inden for de områder. Frivillige organisationer er også på banen her, og de går ind og forsøger at fange de unge på gaden ret tidligt i de tilfælde, hvor det ikke er lykkedes.

Dertil vil jeg bare sige, at det undrer mig meget, at man ikke kan se, at der virkelig er unge, som søger rockergrupper og andre grupper, bander, netop fordi der ikke er nogen, der lige formår at fange dem, de sidste, i det tiltag, og at det faktisk er det her redskab, der kan være med til at gøre, at de kommer på ret køl. Den sidste kærlige hånd for at vise, at der er et moralsk ansvar i det her samfund. Var det en mulighed?

Kl. 14:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:34

Maja Panduro (S):

Det er ellers noget af en kærlig hånd, sådan en kold, klam metaltintgest om anklen. Det, jeg ikke har tiltro til, er effekten af det her forslag, og derfor virker det helt absurd, at det åbenbart for ordføreren lyder, som om det er svaret på nærmest hvad som helst. Til gengæld har jeg masser af tiltro til kommunerne, det kan jeg garantere ordføreren for. Jeg kommer selv derudefra. Og netop derfor har jeg rent faktisk også tiltro til kommunerne, når de skriver i deres høringsvar fra Kommunernes Landsforening: Vi vil ikke det her. Det her er ikke nogen kommunal opgave, det er en politiopgave. Vi vil ikke gøre det, og vi kan ikke gøre det. Det har jeg tiltro til.

Kl. 14:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 14:35

Ellen Trane Nørby (V):

Det sidste, ordføreren fra Socialdemokraterne siger, er jo meget interessant, nemlig at det er en politiopgave, for den socialdemokratiske ordfører har lige stået og harceleret fra talerstolen over, at politiet skulle inddrages i det her, fordi Socialdemokraterne ikke ville acceptere, at man blandede det sociale og det politimæssige arbejde. Så det kunne være, at Socialdemokraterne skulle finde ud af, hvad de overhovedet mener.

Jeg står her med et uddrag fra Berlingske Tidende den 21. januar, for lang tid siden, men dog her i 2010, hvori fru Mette Frederiksen bebuder et kursskifte i retspolitikken og siger, at alternativet er, at nogle unge mennesker falder fuldstændig igennem og med deres kriminelle handlinger ødelægger fællesskabet for os andre. Det er desværre virkeligheden mange steder i dag. I et boligområde i Helsingør tør de ældre ikke engang gå ud længere, fordi der har været en del røverier fra ældre borgere på åben gade, siger fru Mette Frederiksen.

Jeg vil bare spørge den socialdemokratiske ordfører: Hvad er det så for en form for konsekvens, Socialdemokraterne synes der skal sættes ind med, når man åbenbart ikke vil støtte det forslag, der ligger her?

Kl. 14:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:36

Maja Panduro (S):

Det er jeg glad for at ordføreren spørger om. Jeg forsøgte at foreslå det for ordføreren før, da det var mig, der stod nede i salen, og Venstres ordfører var på talerstolen.

Jeg kunne godt tænke mig en konsekvens, der virker. Det er konsekvens for mig. Konsekvens, der bare er at indføre mere tvang, som så måske, måske ikke er særlig meget tvang alligevel, har for mig ikke noget som helst med en effektiv politik at gøre. Jeg er rigtig glad for, at ordføreren tog ordet, og også for, at hun nævnte det her med straffen igen, for jeg synes jo netop, at det er meget uklart, hvad Venstre egentlig mener om det her, om det er en straf, eller om det er et pædagogisk værktøj. På den ene side taler man meget om det her med det pædagogiske værktøj, og på den anden side henviser ordføreren til, at vi jo kan se, at det virker, for det gør det i forhold til den generelle afsoning. Jeg synes, at ordføreren må bestemme sig til, om det her er et strafiltag, eller om det er et pædagogisk værktøj

Kl. 14:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 14:37

Ellen Trane Nørby (V):

I Venstre er vi overhovedet ikke i tvivl. Elektroniske fodlænker er ikke en sanktion, det er et pædagogisk værktøj, som kan bruges i nogle sammenhænge. Det er det, der står i lovforslaget, og det var også det, jeg klart sagde i min tale. Vi går ikke og siger forskellige ting forskellige steder, sådan som Socialdemokraterne gør, for når Socialdemokraterne udtaler sig i avisen, siger de, at de vil have en konsekvent retspolitik, men når den socialdemokratiske ordfører så står oppe på talerstolen i dag, kan hun ikke komme med et eneste konkret eksempel på, hvad det er for en form for retspolitik, som Socialdemokraterne vil gennemføre. Man kan bare sige, at man er imod det, regeringen kommer med. Derfor må jeg bare spørge igen: Hvad er det for nogle initiativer, der skal tages over for de børn og unge, som fru Mette Frederiksen omtaler i den artikel i Berlingske Tiden-

de? Skal man bare lade dem gøre, som de plejer at gøre, sådan at alle andre kan være utrygge?

Kl. 14:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:38

Maja Panduro (S):

Jeg tror, at ordføreren er meget klar over, at Socialdemokraterne ikke går ind for, at vi skal lade unge mennesker gå rundt og gøre andre utrygge, selv om det virker, som om man i det hele taget fra højre side af salen også sådan i øvrigt lige forsøgte at insinuere, at Socialdemokraterne går ind for, at man skal gå rundt og ryge bøtner eller piber – jeg kan ikke huske, hvad ordet var – og slå gamle mennesker ned. Det går vi sjovt nok heller ikke ind for.

Det, vi går ind for, er at gøre noget, der virker. Nu er det jo trods alt det her forslag, vi diskuterer, og ikke Socialdemokraternes retspolitik. Den vil jeg meget gerne diskutere. Jeg er også ret sikker på, at når nu ordføreren faktisk sidder med artiklen, hvori vores social-ordfører har udtalt sig, så står der i den artikel en masse af vores forslag, og derfor synes jeg, at det er et lidt mærkeligt spørgsmål. Jeg vil meget gerne diskutere vores politik. Nu er det det her forslag, vi diskuterer, og her må jeg bare sige, at det ikke kommer til at virke, og det forsøger man så at tale udenom ved at tale om bøtner og gamle damer.

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så er det den næste ordfører, og det er Dansk Folkepartis ordfører, hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:39

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Jeg vil sige, at Dansk Folkeparti også kan støtte det her lovforslag. Vi synes, det er et lovforslag, der trækker i den rigtige retning, og vi synes, det er fint, at kommunerne får mulighed for at anvende elektronisk overvågning i forbindelse med en beslutning om et ungepålæg, der indbefatter, at den unge skal være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt. Og hvis den unge forlader hjemmet i strid med indholdet af ungepålægget, registreres dette, og kommunen skal så vurdere, om ungepålægget skal håndhæves straks, det vil sige, at den unge bringes tilbage til hjemmet. Det er kommunalbestyrelsen, der skal sikre, at afgørelsen om ungepålægget overholdes, så det ligger altså ude kommunalt.

Samtidig indføres der hjemmel til, at politiet kan yde kommunen bistand med at håndhæve et ungepålæg. Forslaget medfører også, at kriterierne for anbringelse på sikrede afdelinger lempes, og endvidere medfører forslaget, at kommunerne i højere grad motiveres til at forebygge, at unge placeres på kriminalforsorgens institutioner, ved at kommunerne skal betale for unges ophold på disse institutioner.

Så der ligger også et økonomisk incitament til, at kommunerne faktisk tidligere gør en god socialt forebyggende indsats over for det enkelte unge menneske – for hvis man ikke gør det, kan det risikere at blive lidt dyrere i den sidste ende – og det synes vi i Dansk Folkeparti er en god måde at gøre det på, for så lægger man ikke alene det ind i det, som vi også har i andre lovforslag, som vi har oppe i dag, men også, hvilket vi også har omtalt tidligere, de midler, der bliver afsat i satspuljeregulering til en forebyggende indsats til ungdomskriminalitet. Der kommer en lang række fornuftige initiativer, lovgivningsmæssige initiativer, og der er også nogle gange nogle penge, som følger med ud til kommunerne, som et incitament til, at man skal gøre en større indsats på det forebyggende område, så samtidig kom-

mer der altså også et økonomisk incitament til, at man gør en større indsats på det forebyggende område.

Jeg synes, det her lovforslag trækker i den rigtige retning, og så må vi se, om det har den ønskede effekt; det kan vi evaluere efter et par år. Der er ingen tvivl om, at vi i Dansk Folkeparti synes, at det her sådan set i sidste ende, uanset hvordan man vender og drejer det, ikke bare er en hjælp til det unge menneske og til forældrene, men også en hjælp til samfundet. Det kan dreje sig om et ungt menneske, som er på vej ud i noget kriminalitet, et ungt menneske, som har problemer, og som kommunen har fulgt i en årrække, og som klubbens pædagoger, gadeplanmedarbejdere osv. har fulgt i en årrække eller over nogle måneder – jo hurtigere man griber ind, jo bedre – og som bliver registreret, når man opdager det unge menneske ude i nattelivet, i aften timerne osv., hvor vedkommende skaber uro i et lokalområde, så vil der for kommunen være mulighed for at man siger, selvfølgelig efter aftale med forældrene, det skal man altid tilstræbe: Kl. 10.00 synes vi altså, at du skal være på din bopæl, og hvis vi kan se, at du forlader din bopæl, bliver det altså registreret.

I første omgang kan man jo også vælge at sige, at nu laver man den her aftale, uden at man har elektronisk overvågning, og hvis man kan se, at den unge bryder aftalen, kan man jo så senere overveje, om man vil indføre en elektronisk overvågning, altså fodlænke, på den pågældende person. Og hvis man så er ude i nattetimerne, bliver det registreret, når man forlader bopælen, og kommunen har mulighed for at få fat på det pågældende unge menneske, eventuelt med hjælp fra politiet. Og det kan jo faktisk være med til, at vi kan undgå, at vi kommer derhen, hvor det unge menneske bliver anbragt på en institution, fordi man har haft mulighed for at gribe ind tidligere.

Så vi kan støtte lovforslaget.

Kl. 14:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 14:43

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er lidt underholdende at sidde og være vidne til den der fortælling om, at så løber det her unge menneske af sted, og så fanger politiet vedkommende. Jeg vil bare rigtig gerne vide – og det er sådan af ren nysgerrighed – hvad Dansk Folkeparti forestiller sig. Lad os forestille os, at der er et ungt menneske, og i det her tilfælde er det faktisk et barn, for vi snakker om unge på helt ned til 12 år, som bare gerne vil til det her sodavandsdiskotek, og det må han ikke. Han har lavet nogle ting, som han ikke skulle have lavet; han har den her fodlænke på, men han tager af sted. Og så ringer man til politiet, og politiet kommer og henter ham og bringer ham hjem, og så løber det barn hjemmefra igen. Jeg vil bare rigtig gerne have at vide af Dansk Folkepartis ordfører – og det tror jeg også at Dansk Folkeparti skylder danskerne et svar på – hvor mange gange Dansk Folkeparti forestiller sig at politiet skal hente de her børn fra sodavandsdiskoteket? Er det 1, 2, 3, 5, 10 gange? Er det det, vi skal bruge politiressourcerne til?

Kl. 14:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:44

Martin Henriksen (DF):

Jeg vil så sige, at underholdningsværdien lige steg en tak her, for hvis et ungt menneske tager på sodavandsdiskotek, kan jeg afsløre for Socialistisk Folkepartis ordfører, at så har jeg meget svært ved at se, at det falder inden for den her målgruppe.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 14:44

Özlem Sara Cekic (SF):

Nå, men så vil jeg give en aha-oplevelse til Dansk Folkepartis ordfører. Hvis der er et barn, som er kriminalitetstruet og får et pålæg – og pålægget kan jo være, at vedkommende skal være derhjemme – lægger lovforslaget op til, at hvis vedkommende barn ikke lever op til pålægget, men alligevel vælger at gå ud, uanset formålet, men altså bare vælger at gå ud, når pålægget er, at man skal være hjemme, så kan man faktisk med lovforslaget bede politiet om at hente barnet. Det er korrekt. Så spørger jeg bare: Hvorfor kan Dansk Folkeparti ikke bare svare: Det er sgu da fuldstændig hul i jorden, det her, at politiet kan hente et barn 1, 2, 3, 5, 10 gange. Er det sådan en socialpolitik, man forventer? Og hvilket resultat kommer der ud af, at politiet hvert andet minut skal ud at hente en? Og hvad så, hvis barnet modsætter sig? Skal politiet så anholde barnet? Jeg forstår det ikke, og jeg tror heller ikke, ngo'erne forstår det.

Kl. 14:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:45

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg vil forsøge at svare igen. Hvis jeg ikke svarede, sådan at det kunne forstås første gang, vil jeg prøve at gøre det en gang til.

Unge mennesker, der tager på sodavandsdiskotek, er ikke umiddelbart inden for den målgruppe, som det her lovforslag er rettet mod. Det her lovforslag retter sig mod unge mennesker, der stifter uro; de eksisterer altså, uanset hvordan og hvorledes man ønsker at vende og dreje det. Jeg er ikke sikker på, at der i alle udsatte boligområder er sodavandsdiskoteker – det kan være, at Socialistisk Folkeparti har et indgående kendskab til, hvor der er mest tradition for at man opretter sodavandsdiskoteker, det skal jeg ikke gøre mig klog på. Men et ungt menneske i et lokalområde har gentagne gange været med til at stifte uro, og man ved, at vedkommende er indblandet i forskellige uroligheder, og man ved, at vedkommende gør det utrygt i hverdagen, i aften timerne for de andre og fredelige beboere, eksempelvis ældre beboere, men vedkommende er sådan set også med til at gøre det utrygt for unge mennesker, som ønsker at gå på sodavandsdiskotek. Vedkommende er på vej ind på en glidebane. Det er jo noget, man ved via SSP-samarbejdet, som er ude lokalt ved de lokale myndigheder, men selvfølgelig også via politiet.

Hvis der er tale om sådan et ungt menneske, går man ikke ind og siger: Nu må du ikke længere gå på sodavandsdiskotek. Så går man, hvis vedkommende førhen har været involveret i kriminelle aktiviteter og er ude på en glidebane, ind og siger: Det er måske en meget god idé, at du er hjemme efter kl. 10.00 om aftenen.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Der er yderligere to korte bemærkninger, først fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:47

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er måske et lidt usædvanligt spørgsmål, jeg vil stille, men jeg gør det alligevel. Nu har SF's ordfører nemlig spurgt både fru Ellen Trane Nørby og hr. Martin Henriksen om det her med de 12-årige. Vil hr. Martin Henriksen ikke bekræfte, at der i lovforslaget står »15 år og derover«?

Det vil sige, at det er noget utroligt vrøvl og snak, vi hører fra SF's side. Det er jo noget, der handler om ting, der ikke står i forslaget. Kan vi ikke bare få bekræftet fra ordførerens side, at det, SF taler om, intet har på sig?

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:47

Martin Henriksen (DF):

Hvis en person er over 15 år og man mener, at der skal være et ungepålæg fra kommunens side, har den 15-årige mulighed for at modsætte sig det ungepålæg. Hvis man fra kommunens side mener, at en person under 15 år skal have et ungepålæg, er det forældrene, der på den unges vegne må træffe beslutningen om, om de synes, det er i orden.

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der en kort bemærkning fra fru Maja Panduro.

Kl. 14:48

Maja Panduro (S):

Det glæder mig faktisk, at ordføreren lige gjorde det her helt klart for hr. Simon Emil Ammitzbøll, for hr. Simon Emil Ammitzbøll havde jo åbenbart misforstået det helt. Jeg var bange for, at jeg måtte bruge min taletid på det, men det glæder mig meget, at ordføreren gjorde det. Og jeg vil egentlig godt følge det op med et spørgsmål: I forhold til at lovforslaget netop lægger så meget vægt på frivilligheden og på, at det er et pædagogisk værktøj og at man skulle kunne sige nej osv., finder ordføreren det så problematisk, at der ikke er frivillighed for de 12-15-årige?

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:49

Martin Henriksen (DF):

Nej, altså, vi synes jo, at det gode ved det her lovforslag er, at man indfører en ny mulighed, som går ud på, at en kommune og langt hen ad vejen i samarbejde med forældrene, hvis de bliver enige om, at der er behov for at give det her ungepålæg til den unge, så har mulighed for det. Det er så rigtigt nok, at der ikke er knyttet strafferetlige sanktioner op på det, hvis den unge ikke overholder det her ungepålæg. Men at sige, at det skulle være sådan helt sanktionsløst, kan man ikke. Man kan så kalde det for en pædagogisk eftereffekt, eller hvad man vil udtrykke det med, men der er mulighed for, at politiet, eksempelvis hvis de kommer ud og skal hente et ungt menneske, hvis politiet vurderer, at det er nødvendigt, så kan bruge magt.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Maja Panduro.

Kl. 14:50

Maja Panduro (S):

Nu står der jo altså i bemærkningerne til lovforslaget, at det vil være uden sanktion at sige nej til det her. Men jeg har et andet spørgsmål, som jeg meget gerne vil nå at få svar på også, og det er, i forhold til at både ordføreren og nogle af hans kolleger, synes jeg, før talte lidt, som om de børn, som politiet nu skal ud at hente på vegne af kommunen, er kriminelle børn, at det er nogle børn, som har været ude at slå nogle folk ned, eller som nødvendigvis tidligere har gjort noget ulovligt, men det er jo ikke det, der står i forslaget. Der står jo, at det

her skal bruges som et redskab i den pædagogiske indsats, sådan at man kan sikre, at barnet er udhvilet og veloplagt osv., og at det altså netop ikke skal være nogen straffeforanstaltning. Er det ikke rigtigt nok, at hvis man går ud og gør noget ulovligt, slår gamle damer ned eller noget andet, kan man jo altså allerede i dag blive hentet af politiet, og at det trods alt er det, vi har dem til?

Jeg vil gerne vende tilbage til sodavandsdiskoteket, som SF's ordfører nævnte før, og som hr. Martin Henriksen gjorde sig virkelig morsom på bekostning af ...

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Men det bliver der ikke lejlighed til. Jeg gør opmærksom på ... (*Maja Panduro* (S): Vil hr. Martin Henriksen garantere, at man ikke bliver hentet derfra?). Fru Maja Panduro! Jeg gør opmærksom på, at når man snakker om sanktionsmuligheder og reaktionsmuligheder over for unge, er det da fantastisk, at folketingsmedlemmer ikke selv kan finde ud af at holde de regler, der er, og det sker gang på gang. Der er altså nogle taletidsregler her, og når formanden rejser sig, er det, fordi der er gået 10 sekunder over taletiden, og så skal man afslutte med den første sætning og ikke blive ved.

Så er det ordføreren.

Kl. 14:51

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg vil gentage det, som jeg har sagt tidligere, nemlig at jeg synes, den her diskussion omkring sodavandsdiskoteker er latterlig, og at den slet ikke har noget med essensen af det her lovforslag at gøre. Så er det sagt.

Der er ingen strafferetlige sanktioner forbundet med det her lovforslag, men der er jo nok nogle unge mennesker, der vil opfatte det som en sanktion, hvis politiet kommer ud og henter dem og under visse forudsætninger, hvis politiet vurderer, at det er nødvendigt, har mulighed for at bruge magt. Det mener jeg godt man kan sige er en sanktion. Og så er det altså sådan med det her lovforslag, at der ikke er tale om, at hvis man har begået kriminalitet, er det den her ordning, der kommer i brug. Der er tale om, at det her er ét redskab iblandt en masse andre redskaber, som kan bruges til at forebygge, at unge mennesker fortsætter en kriminel løbebane. Det er det, der er hensigten med lovforslaget.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning, og det er fra fru Tina Petersen. Værsgo.

Kl. 14:52

Tina Petersen (DF):

Jeg skal egentlig bare endnu en gang have en bekræftelse.

Først vil jeg lige sige, at vi jo egentlig så et godt eksempel på, hvordan moralen kan skride en gang imellem, selv her i salen, og det er jo egentlig det problem, vi har i vores samfund. Der er nogle, som ikke kan forholde sig til reglerne. Det er ikke acceptabelt, og ergo bliver man nogle gange nødt til at gå ind og fastsætte nogle regler. Der er udtrykt tvivl, men der har aldrig været intentioner i forslaget om, at politiet skal ud ti gange og tage fat i ørerne på de her unge. Næh, efter første gang sætter man sig forhåbentlig ned og laver en handlingsplan for, hvordan man kan rette op på en pædagogisk og kærlig facon, så den unge forstår, hvor grænserne er. Vil hr. Martin Henriksen give mig ret i det?

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:53

Kl. 14:56

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jo, men det er jo korrekt, at det her er et forebyggelsesredskab, og hvis kommunerne er så fornuftige, som de selv siger, og som mange andre også siger – og selvfølgelig er der også mange fornuftige kommuner derude – vil det jo også være sådan, at hvis man kan se, det er ved at skride, i forhold til om et ungepålæg overholdes, sådan set uanset om der er elektronisk fodlænke eller ej, vil det jo være der, man som kommune kan gå ind og sige: Lad os sætte os ned, lad os tale om det med pædagogerne, forældrene osv. osv.

Så vil jeg også godt nævne, som jeg også nævnte ved de andre lovforslag, at det her skal ses i en større sammenhæng. Vi bevilger faktisk penge til kommunerne, og vi siger, at betingelsen for, at de kan få del i de penge, er, at de ansætter gadeplansmedarbejdere ude i socialt udsatte boligområder, så man netop har flere forskellige indgangsvinkler til det enkelte unge menneske. Det her er et forslag blandt flere. Og så er det jo sådan, at der i lovforslaget faktisk også er et økonomisk incitament til, at kommunerne griber tidligere ind, end de gør i dag.

Kl. 14:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Tina Petersen.

Kl. 14:54

Tina Petersen (DF):

Jeg har en yderligere kommentar, hvis man har tid ovre på venstrefløjen. Her i salen har jeg aldrig, og det vil jeg bede hr. Martin Henriksen bekræfte, sagt ældre damer eller andet. Jeg sagde, at nogle, bl.a. Enhedslisten, åbenbart ønsker at tage en pibe i ny og næ og øve kriminalitet inden for visse grænser, så jeg vil gerne have, at man forholder sig til det, der bliver sagt. Er det ikke korrekt, at jeg ikke har sagt sådan?

Kl. 14:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:54

Martin Henriksen (DF):

Det er jo ligesom at deltage i et gruppemøde i Dansk Folkepartis folketingsgruppe, og jeg er sikker på, at fru Tina Petersen ikke har haft til hensigt at gøre det, som Enhedslisten og andre ønsker at skyde fru Tina Petersen i skoene.

Så vil jeg sige, at jeg altså synes, at venstrefløjen skylder at give et klart svar på, hvad det så er, de vil, for mange af de initiativer, som venstrefløjen nævner at man burde søsætte i stedet for, er vi jo sådan set i gang med. Dem har vi jo aftalt, og det her er så et ekstra redskab, som kan bruges til at forebygge ungdomskriminalitet, og igen må jeg bare sige, at det ikke kun handler om fodlænker. Jeg synes, det er en meget interessant ordning, og jeg håber også, der vil komme noget godt ud af den, og at kommunerne rent faktisk vil benytte de ting, de med det her lovforslag får mulighed for at benytte. Men der ligger faktisk også en række andre initiativer i både lovforslaget her og andre forslag, som har til hensigt at forebygge ungdomskriminalitet, og hvis vi er så enige om det, så kom dog med jeres bud på, hvordan vi kan gøre det, i stedet for hele tiden at være imod og være imod.

Kl. 14:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Per Clausen (EL):

Jeg skal bare sige, at hr. Martin Henriksen ikke behøver at være bekymret for, at dårlig moral holdes ude af Dansk Folkeparti, for vi har nu to gange i træk hørt et medlem af Dansk Folkeparti direkte i strid med sandheden fremkomme med nogle påstande om, hvad jeg skulle have sagt. Enhver kan jo efterfølgende aflytte, hvad der er sket her i dag, læse referatet og konstatere, at hvis det ikke var, fordi det vistnok strider imod god parlamentarisk skik, ville jeg kalde fru Tina Petersen noget ganske præcist. Jeg vil nøjes med at sige, at det, hun har sagt om Enhedslisten, er i direkte strid med sandheden.

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:56

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes altså, vi skal forholde os til, hvad vi behandler her i Folketingssalen i dag, altså lovforslaget her, og det er et initiativ til, at man kan blive bedre til at forebygge ungdomskriminalitet. Og i stedet for at føle sig stødt kunne det være, at hr. Per Clausen og Enhedslisten ønskede at bidrage lidt til, hvordan vi rent faktisk kunne komme konstruktivt videre med dette lovforslag. Det synes jeg ville være formålstjenligt.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Per Clausen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 14:57

Per Clausen (EL):

Jeg ville sådan set meget gerne bruge tiden i dag til at diskutere, hvordan vi kan bekæmpe ungdomskriminalitet, men jeg bliver også nødt til at påpege det, når nogle af dem, der hævder at ville bekæmpe ungdomskriminalitet, benytter sig af direkte usandheder om andre politikere her i Folketingssalen. Jeg overhørte det første gang, for jeg synes ikke, vi skal spille tid på det, men jeg bliver bare nødt til at sige, at når man i direkte strid med sandheden bliver ved med at referere til, hvad jeg har sagt, er jeg nødt til at gribe ind, for ellers ender det jo med, at man i Dansk Folkeparti fortæller det som en sand historie.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:57

Martin Henriksen (DF):

Jeg vil sige endnu en gang, at jeg synes, det ville være formålstjenligt, når Enhedslisten stiller spørgsmål til mig som ordfører for Dansk Folkeparti, at man så forholdt sig til lovforslaget, som det ligger, og hvis man ikke ønsker at støtte lovforslaget, kunne man jo bruge sin taletid på at foreslå alternative veje til at forebygge ungdomskriminalitet.

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er SF's ordfører, og det er fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 14:58

Kl. 15:02

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak. For lige at slå noget helt fast vil jeg gerne sige: Forslaget er en del af aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om finansloven for 2010. Det vil sige, at regeringen var nødt til at betale Dansk Folkeparti, for at de kunne stemme for forslaget, og betalingen gik ud på, at man skulle straffe børn ned til 12 år, og at man skulle gå ind og tage brødet ud af munden på de her meget, meget udsatte familier ved at tage børnechecken fra dem. Socialpolitikken i dag er præget af straf, konsekvens, mistillid til borgerne og de ansatte, der arbejder med dem i den sociale sektor.

I dag ved vi jo godt, og det ved alle partier herinde, at de udsatte familier har utrolig mange sociale problemer. Når de har så mange sociale problemer såsom kriminalitet, vold, omsorgssvigt eller fattigdom, er det klart, at det kommer til udtryk i den måde, børnene vokser op på i de familier. De familier har meget, meget svære levevilkår, og nu sker der med det her lovforslag det, at regeringen og Dansk Folkeparti kommer til at tage børnechecken fra disse familier – og det er familier, der i forvejen er hårdt, hårdt ramt økonomisk. Det her forslag vil medføre, at flere af børnene vil befinde sig bag låste døre, at flere vil blive udsat for magtanvendelse, og det vil medføre flere tilbageholdelser. Og vi snakker om børn, der er 12 år gamle!

Så blev der jo sagt fra Venstres ordførers side, at der var nuancer i høringsvarene. Stort set alle ngo'er og fagfolk er meget kritiske over for forslaget. Kritikken drejer sig bl.a. om følgende punkter: Mere straf over for disse unge vil have den modsatte effekt; nogle mener, at forslaget er i strid med børnekonventionen; der er også nogle, der siger, at ophold på en sikret institution er så alvorligt et indgreb over for barnet eller den unge, at indgrebet kun skal være den allersidste mulighed; elektronisk fodlænke vil komme til at virke som en afstraffelse og ikke som et pædagogisk værktøj; der er også mange, der nævner, at politiet ikke skal inddrages som et redskab i det sociale arbejde.

Så er det jo sådan, at det fra Dansk Folkeparti er blevet efterspurg, hvad venstrefløjen vil. Det vil jeg rigtig gerne fortælle om. Hvad er det så, vi vil? Vi vil hellere have, at det er socialrådgivere, der tager sig af de her børn, end at det er politiet, vi vil hellere have socialrådgiverne ud på skoler, socialrådgiverne ud i de her familier, socialrådgiverne ud på gaden. Vi vil også hellere have, at der er en håndsrækning til de her familier, som har det rigtig, rigtig dårligt, både i forhold til at sørge for, at de får psykiatrisk behandling, så de ikke skal bruge hele deres liv på ventelister, og i forhold til det misbrug, de har.

Men først og fremmest er der ingen tvivl om, at venstrefløjen rigtig gerne vil afskaffe og bekæmpe fattigdommen – fattigdommen, som er med til, at de her familier har det rigtig, rigtig svært. Og der er ingen tvivl om, at vi ikke ønsker, at børn på 12 år skal hentes af politiet, fordi de har været på sodavandsdiskotek.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:01

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Endnu en usædvanlig kort bemærkning. Jeg vil sådan set bare sige, at den korte bemærkning, jeg stiledte til hr. Martin Henriksen, jo er et bevis på, at vi alle kan blive klogere under førstebehandlingen. Og det er jeg glad for at jeg er blevet. Jeg er stadig politisk uenig med SF's ordfører, hvad angår de elektroniske fodlænker, og jeg tror heller ikke på eksemplerne med sodavandsdiskoteker, men lad det nu ligge.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:02

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg tror bare, der er nogen, der ikke har læst forslaget ordentligt. Jeg vil rigtig gerne læse op. Forslaget består i at underlægge barnet eller den unge elektronisk overvågning i op til 1 måned ad gangen, når der er bestemte grunde til at tro, »at en afgørelse om elektronisk overvågning vil medvirke til at få den unge til at efterleve pålægget.« Man kan gøre det helt op til 3 måneder.

Det vil sige, at man sagtens kan sige til et barn: Du skal være hjemme. Og hvis barnet ikke lever op til det her pålæg og går ud – i realiteten ved man jo ikke, hvad barnet går ud til, om det er til et sodavandsdiskotek eller til et røveri eller tyveri – kan man faktisk gøre det, at man kan bede politiet om at hente det. Det står der i selve lovforslaget, kære venner. Konsekvensen af det lovforslag er, at politiet skal hente børn ned til 12 år fra sodavandsdiskoteker, fordi de ikke lever op til pålægget.

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:03

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg synes, det er fair nok, at vi er uenige om det konkrete, men jeg synes bare, man negligerer den virkelighed, der er uden for Christiansborgs tykke mure, når man taler om, at det er børn, der skal hentes på sodavandsdiskoteker. Det er det jo altså ikke. Det, det handler om, er nogle unge mennesker, som er på vej ud i noget skidt, og som man prøver at finde nogle nye sanktioner og nogle nye muligheder i forhold til for at få dem ud af en dårlig løbebane. Så kan vi diskutere, om vi går ind for det, eller vi ikke gør, men at have en eller anden forestilling om, at der er tale om en 12-årig, der bare skal på sodavandsdiskotek, og så er det det, det handler om, er jo at prøve at tale det her hen til noget helt andet end den alvorlige problemstilling, det egentlig er. Det undrer mig lidt.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:04

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg er da fuldstændig enig med hr. Simon Emil Ammitzbøll i, at det selvfølgelig er et rigtig, rigtig alvorligt problem. Uenigheden består i, hvilket redskab vi skal bruge. Jeg synes, det er fuldstændig latterligt, at børn ned til 12 år skal hentes diverse steder af politiet, og der står ikke engang i lovforslaget, om det er en, to, tre, fem eller ti gange. Det er også derfor, jeg rigtig gerne ville have, at der var socialrådgivere i stedet for politifolk, at der var psykologer i stedet for den der hvis du ikke gør, som jeg siger, skal jeg komme efter dig-tankegang, og at man går ind og løfter de her familier økonomisk i stedet for at tage børnechecken fra dem. Vi kan løse det her, hvis vi har de rigtige redskaber. Men at gå ind og sige: Jeg sætter en lænke om din fod, og i øvrigt får jeg politiet til at hente dig, og så er dine problemer løst, og i morgen er du bare en ordentlig borger – det tror jeg altså ikke på.

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det den næste ordfører, og det er den konservative ordfører, og det er fru Vivi Kier.

Kl. 15:05

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Ved behandlingen af det her lovforslag vil jeg starte på samme måde som ved behandlingen af det foregående lovforslag ved at spørge: Hvordan dæmper vi op for den stigende ungdomskriminalitet?

Igen står vi med et forslag med en række elementer, som skal ses i en sammenhæng. Elementerne i det her forslag er flere. Der er mulighed for elektronisk fodlænke – som jeg kan forstå kan få folk ud af deres beskyttelse – i tilknytning til et ungepålæg. Så er der kommunens foranstaltning for at sikre overholdelse af det her pålæg. Så er der lempelse af kriteriet for anbringelse på en sikret institution. Og det sidste: Så er der finansieringen vedrørende de unge kriminelle. Igen må jeg sige, at det er en række rigtig fine værktøjer, som hver især og tilsammen kan være med til at stoppe en begyndende kriminel løbebane.

Der skal være et incitament for kommunen til at starte en forebyggende indsats, frem for at de unge ender i fængselsvæsenet. Ligesom i »Barnets Reform« gælder de her forslag den tidlige indsats, for jo tidligere vi sætter ind, jo langt bedre mulighed er der for, at vi kan forhindre en dårlig udvikling for den enkelte unge.

Igen må jeg slå på, at det er et ekstra redskab i den værktøjskasse, der hedder den forebyggende indsats. Vi skal og vil ikke acceptere, at der er børn, der render rundt på gaden om aftenen og natten. Vi skal og vil ikke acceptere, at der er børn, der ikke kommer i seng, og at der er børn, der ikke passer deres skole. For de børn ender vi med at have tabt på gulvet, langt før de er fyldt 18 år, og så står de uden for det almindelige samfundsliv.

Derfor ønsker vi at sætte handling bag ordene om, at vi vil de her børn og unge, og vi viser det med det her forslag. Vi viser, at de unge betyder noget, og at det betyder noget, at vi stopper dem i deres begyndende kriminelle løbebane. Fra konservativ side kan vi helt klart støtte det her forslag.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Maja Panduro.

Kl. 15:07

Maja Panduro (S):

Det er et opklarende spørgsmål. Der var mange ting, man kunne have lyst til at spørge om, men nu må jeg jo hellere begrænse mig og holde mig inden for taletiden. Så jeg vil bare kort spørge ordføreren: Når vi kan se i høringssvarene, at Kommunernes Landsforening siger, at de ikke kan og vil det her, mener den konservative ordfører så, at det ligger i lovgivningen her, at der vil være sanktioner for kommunerne, hvis de ikke benytter sig af det her pædagogiske værktøj, eller vil det også være frivilligt for kommunerne?

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:08

Vivi Kier (KF):

Man kan jo læse høringssvar, så man selv synes, de passer ind i ens forhold til det forslag, man står med. Jeg synes, svarene er lidt mere nuancerede end det, som ordføreren spørger til.

Jeg vil sige, at jeg synes, det er rigtig vigtigt, at vi nu holder fast ved, at det her er en mulighed, det er ikke tvang. Vi tvinger ikke et eneste ungt menneske til at tage en fodlænke på. Men det er måske det her, som gør, at den her unge, som virkelig er på vej ud på et galt sidespor, og som har rigtig svært ved kl. 22 om aftenen at sige til det der slæng af dårlige kammerater, at vedkommende skal hjem, selv om vedkommende egentlig gerne ville, kan sige: Jamen jeg går hjem, for jeg er gået med til at have den her på. Det er måske det her, der er med til at bryde den onde cirkel: Jeg vil faktisk noget.

Jeg lytter til de problemer, de har, og jeg synes, det er dybt problematisk, at vi har så mange meget, meget unge dybt kriminelle mennesker.

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Maja Panduro.

Kl. 15:09

Maja Panduro (S):

Til det her med, at man kan læse høringssvarene, som man vil, vil jeg sige, at det er der selvfølgelig nogle gange noget om, men jeg har svært ved at læse det, KL skriver, som andet end, at man ikke har lyst til at påtage sig denne opgave, og jeg citerer:

»Det er en ren politiopgave og ikke en kommunal opgave ...«.

Derfor vil jeg gerne bede ordføreren om at svare på det spørgsmål, som jeg stillede før, men som ordføreren fik talt sig lidt væk fra. Jeg håber i hvert fald ikke, det var med vilje. Vil der være sanktioner for kommunerne, hvis de ikke benytter sig af det her værktøj? Vil man forlange, at kommunerne går ud og investerer i de her elektroniske fodlænker og GPS-systemer, og hvad der ellers hører til, noget, som vil være relativt dyrt? Vil man i øvrigt også sanktionere dem, hvis de ikke gør brug af det?

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:10

Vivi Kier (KF):

Igen vil jeg sige, at det er et værktøj i værktøjsskassen, og der følger ikke nogen sanktioner med. Men jeg synes jo, det er rigtig vigtigt. Vi har snakket om ungepålæg, vi har snakket om forældrepålæg, vi har snakket om, hvad det er, vi kan gøre, hvad det er for nogle værktøjer, vi kan lægge i kassen, og som kan gøre, at det lige er den her unge, man rammer. For mig er det ikke vigtigt, hvor mange vi rammer, men at vi rammer nogle, hvor man virkelig har kunnet bruge det her som et værktøj.

Til det, jeg hørte ordføreren sige i sin tale før om, at hvis det havde været en forsøgsordning, ville det måske have været o.k., for så havde man måske lært noget af det, må jeg sige, at her er der en mulighed i en værktøjskasse, man kan tage værktøjet op og bruge det, når der er behov for det. Og det er jo rent faktisk en forsøgsordning, så jeg synes, det er en rigtig, rigtig fin mulighed, vi udnytter her.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Inden vi går videre i ordførerrækken, skal jeg lige sige, at jeg selvfølgelig bemærkede, at de korte bemærkninger meget holdt sig inden for tidsfristen, men indimellem har man jo lyst til at sige noget mere, end der næsten kan nås på de der 60 sekunder. Så jeg gør opmærksom på, at Folketingets forretningsorden jo altså har den bestemmelse, som mange glemmer, at der er noget, der hedder en anden omgang ved behandling af ethvert lovforslag eller beslutningsforslag. I første omgang har man 5 minutters taletid, og hvis man ønsker en anden omgang, hvor man kan gå på som ordfører en

gang til, så har man 3 minutter. Så der er altså mulighed for, hvis der er et eller andet, man har overset eller glemt eller ikke kan nå i en kort bemærkning, at bede om at komme på i anden omgang, jævnfør forretningsordenen.

Så går vi videre, jævnfør forretningsordenen, til den radikale ordfører, og det er fru Anne Marie Geisler Andersen. Værsgo.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

I Det Radikale Venstre tager vi skarpt afstand fra at lægge børn og unge i fodlænke, og vi er meget kritiske over for at lade kommunerne varetage den opgave. Det er et stærkt indgreb i den unges personlige frihed, og det bør ikke gennemføres, uden at det er sanktioneret af en dommer. En elektronisk fodlænke har karakter af en straf, og i ministeriets bemærkninger til hørings svarene lyder det nærmest, som om foranstaltningen skal bruges i truende øjemed. Jeg citerer:

Men det vil i visse tilfælde kunne opleves mindre indgribende for den unge at indvillige i en afgørelse om elektronisk overvågning med henblik på at undgå, at den unge søger fællesskab i uheldige grupperinger, frem for andre muligheder som f.eks. i sidste ende at anbringe den unge måske langt væk fra det sædvanlige netværk.

Hvis det er tilfældet, at man ligefrem vil anvende det som en trussel, så kan man vel sætte spørgsmålstegn ved, hvor meget frivillighed der kan være forbundet med ordningen. Vi er i hvert fald meget skeptiske. Hvis familien og den unge vitterlig indvilliger frivilligt, må man også antage, at familien og den unge med stor sandsynlighed frivilligt vil være med til at samarbejde på anden vis.

En lempelse af kriterierne for anbringelse på en sikret afdeling vil betyde, at mindre indgribende foranstaltninger ikke nødvendigvis skal være afprøvet, hvorfor flere unge vil kunne anbringes på en sikret afdeling sammen med hårde kriminelle, hvilket vi ikke mener er hensigtsmæssigt.

Mere positive er vi til gengæld over for de nye betalingsordninger, som vi mener er en god idé. I dag betales pr. ung i kommunen, hvilket mindsker kommunernes incitament til tidlig indgriben. Til sidst vil jeg sige, at man jo kan håbe, da det her blot er en mulighed og der, så vidt jeg kan forstå, ikke er nogen sanktionsmuligheder over for kommunerne, at kommunerne så ikke vil anvende den her mulighed.

Vi kan på baggrund af, hvad jeg har fremført, ikke støtte forslaget, især fordi vi ikke kan støtte forslaget om elektronisk fodlænke.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:14

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg beklager forsinkelsen. Jeg troede der var et parti imellem De Radikale og Liberal Alliance.

Liberal Alliance kan støtte regeringens lovforslag, i virkeligheden alle fire elementer i det. Jeg synes, der har været en meget interessant debat om det her med elektronisk overvågning og fodlænke, som jo altid lægger op til en del diskussion. I Liberal Alliance har vi faktisk generelt den holdning, at vi synes, at benyttelse af elektronisk fodlænke er en rigtig god idé. Vi mener også, at man med fordel kunne gøre det endnu flere steder, end man gør i dag, og end hvad man udvider med med det her forslag. I virkeligheden er det jo også en mulighed for at kunne undgå hårdere sanktioner eller kraftigere indgreb i den unges liv, og det synes vi også er vigtigt at have med.

Derudover vil jeg især kommentere det sidste element af de fire i lovforslaget, nemlig forslaget om, at kommunerne skal betale for unges ophold på Kriminalforsorgens institutioner. Det er vi nemlig me-

get positive over for. Vi er generelt bekymrede for, at man har unge mennesker i fængsler, hvor der rettelig kun burde være voksne over 18 år. Vi er modstandere af, at børn under 18 år overhovedet kan komme i fængsel, og vi mener, at der i en årrække har været en lidt mærkelig diskussion mellem Socialministeriet og Justitsministeriet om at få løst det problem, eller rettere sagt ikke at få løst det her problem, hvilket jo gør, at der til stadighed sidder flere unge under 18 år i danske fængsler.

Det vil jeg bare nævne i den her sammenhæng, fordi jeg både i det her forslag og i andre forslag ser det i sammenhæng med forslaget om nedsættelsen af den kriminelle lavalder. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Liberal Alliance går ind for at nedsætte den kriminelle lavalder, men ikke med det formål at sætte børn i fængsel. For os er det en forudsætning, hvis man skal nedsætte den kriminelle lavalder, at man sætter en stopper for at putte børn i fængsel. De to ting må hænge sammen, og det synes jeg bare skal nævnes, når nu det her forslag bliver kædet sammen med det senere forslag om at nedsætte den kriminelle lavalder.

Men vi støtter altså L 167.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det socialministeren.

Kl. 15:16

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg vil gerne takke for de mange kommentarer til lovforslaget, både de positive kommentarer og de negative kommentarer. Lovforslaget skal jo ses i sammenhæng med en række andre lovforslag i forhold til at styrke området med udsatte børn og unge. Jeg nævner bl.a. det lovforslag, vi behandlede for lidt siden, L 166, og Barnets Reform, som netop går ud på at styrke indsatsen over for udsatte børn og unge.

Jeg kan med de ting, der er kommet frem, konstatere, at ikke alle er lige begejstrede for lovforslaget. Særlig er der flere, som ikke er enige i den del af forslaget, som vedrører muligheden for at anvende elektronisk overvågning af unge i forbindelse med et ungepålæg. Jeg vil gerne understrege, at der er tale om et værktøj, som kommunerne kan bruge som led i den samlede indsats. Forældrene og den unge skal indvillige i sådan en ordning, og jeg tror også, der vil være unge, for hvem en elektronisk fodlænke faktisk kan være en hjælp til at undgå nogle uheldige grupperinger.

I forhold til at fratage børnefamilieydelsen vil jeg sige, at der er tale om et ungepålæg og ikke et forældreplæg, så hvis det her ungepålæg ikke bliver opfyldt, er der ikke noget om, at man så skal til at fjerne børnefamilieydelsen. Samtidig vil jeg også understrege, at jeg tror på, at politiets hjælp til at håndhæve overholdelsen af et ungepålæg faktisk kan have en vigtig præventiv funktion. Jeg mener, at vi med de to lovforslag, som jeg har fremsat, sammenholdt med det lovforslag, som justitsministeren har fremsat, og de øvrige initiativer på området styrker indsatsen over for kriminelle unge væsentligt.

Overordnet synes jeg, det har været en frugtbar debat med mange forskellige synspunkter, og jeg ser frem til en velvillig behandling i udvalget.

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Maja Panduro.

Kl. 15:18

Maja Panduro (S):

Jeg vil bare gerne være helt sikker på, at jeg forstår lovforslaget og nu også ministeren rigtigt:

Der er altså ingen konsekvens for barn eller forældre ved at sige nej til en elektronisk fodlænke?

Kl. 15:19

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning, værsgo.
Kl. 15:21

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Formålet med den elektroniske fodlænke er, at det er en del af en række værktøjer i den indsats, som man skal have i forhold til et barn eller en ung person, der er kriminalitetstruet, og der er det vigtigt, at der er samtykke med hensyn til at placere de ting, der skal være i hjemmet, af rent teknisk art. Det vil sige, at forældrene skal samtykke, og det er også vigtigt, at den unge eller barnet er med på, at den her elektroniske fodlænke faktisk kan have nogle positive effekter, og dermed også siger ja til det.

Man må også tænke på, at det nogle gange kan give en mulighed for, at den unge kan sige til de uheldige grupperinger: Nej, jeg kan ikke komme, for jeg bliver hentet, hvis jeg kommer her. Derved kan man slippe ud af dårligt selskab.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Maja Panduro.

Kl. 15:19

Maja Panduro (S):

Det lyder jo meget nobelt. Jeg vil egentlig bare gerne have et ja eller et nej: Er der ingen konsekvens, hverken for barnet eller forældrene, ved at sige nej til en elektronisk fodlænke?

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 15:20

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Som det fremgår, er der ikke nogen sanktion, ved at man siger, at man ikke vil indvillige i at have den elektroniske fodlænke. Men det er klart, at man jo skal se på den samlede indsats i forhold til at kunne hjælpe barnet eller den unge ud af en uheldig løbebane. Så det her er jo ikke enkeltstående, der er en række værktøjer, som kommunen bør sætte i gang i forhold til en handlingsplan.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er en kort bemærkning fra fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 15:20

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jeg vil gerne lige have ministeren til at bekræfte, at det er fuldstændig frivilligt for den enkelte kommune, hvorvidt man vil benytte det her redskab i værktøjskassen.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 15:20

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Det er sådan, at såfremt kommunen mener, at det er noget, der vil være effektivt og brugbart i en konkret situation, så har de den mulighed, at de kan bruge det. Det er ikke noget med, at vi kan tvinge dem til at bruge det. Det er en mulighed, som de kan bruge i forhold til barnet eller den unge.

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er en fornøjelse, hver gang ens navn bliver læst rigtigt op.

Jeg vil bare lige høre, om ministeren kan bekræfte, at den her aftale blev indgået med Dansk Folkeparti under forhandlingerne om finansloven for 2010.

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 15:21

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Der var en række ting, som blev aftalt mellem Dansk Folkeparti og regeringen under forhandlingerne om finansloven for 2010, og det her er en af tingene.

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Er der flere korte bemærkninger?

Det er der ikke. Tak til ministeren.

Er der nogle, der ønsker ordet som ordfører i anden omgang?

Det er heller ikke tilfældet, og da der så ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 168:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Forbedring og forenkling af regler om støtte til køb af bil).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010).

Kl. 15:22

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingerne er åbnet. Den første, der får ordet, er Venstres ordfører, og det er fru Sophie Løhde.

Kl. 15:22

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Fru Marion Pedersen er Venstres ordfører på det her, men hun er desværre syg i dag, så jeg har lovet at læse hendes ordførertale op:

Lovforslaget i dag vedrører forbedring og forenkling af regler om støtte til køb af handicappil. De to F'er særlig vigtige at bide mærke i: forbedring og forenkling. Lovforslaget har nemlig til formål at gøre reglerne på området enklere og mere overskuelige og samtidig sikre borgerne forbedringer på området. I Venstre synes vi, det er et rigtig godt initiativ, der både kan være til glæde for den kommunalt ansatte, den enkelte borger, de pårørende og kommunen som helhed.

Baggrunden for lovforslaget skal findes i den betydelige kompleksitet, som i dag karakteriserer reglerne inden for støtte af køb til en handicapbil. Det er specielt den lange sagsbehandlingstid, der i mange tilfælde vurderes som unødvendig, og som både er til gene for den enkelte borger, der må vente længe på en afklaring, og for kommunen, der kunne bruge ressourcerne langt bedre et andet sted.

Med dette lovforslag vil der ske en forenkling og en forbedring af reglerne, så de bliver mere gennemskuelige og fleksible. Som et resultat vil borgeren opleve en kortere og forbedret sagsbehandling, og kommunen vil opleve en større fleksibilitet og frigivelse af ressourcer til andre borgernære områder.

I forhold til forbedringer indeholder lovforslaget to konkrete forbedringer, der vedrører fordelingen af provenu og eftergivelse af gæld ved frakendelse. I forhold til forenklinger består disse bl.a. af en tydeliggørelse af målgruppen, hjemmel til, at afprøvningen af en bil kan overlades til borgeren i samarbejde med en privat aktør, uden at en eventuel sagsbehandler er til stede, og en mulighed for en tro og love-erklæring i genbevillingssager.

For at lovforslaget får den bedst mulige start, vil bekendtgørelse og vejledning være til stede i god tid før ikrafttræden den 1. oktober 2010. Desuden vil Socialministeriet afholde en række undervisningsdage for de kommunale sagsbehandlere, der til daglig sidder med området. Det vil give kommunerne og de ansatte en god føling med og orientering om det nye regelsæt, inden det for alvor tages i brug. Det vil både være til gavn for den enkelte sagsbehandler, der vil føle sig bedre klædt på, og for borgeren, der vil møde et velinformeret og fagligt funderet personale, der kan imødekomme den enkeltes behov.

I Venstre havde vi gerne set, at der med forslaget også var sikret en god ordning for genbrug af brugte handicapbiler. Vi ser frem til, at et sådant initiativ kommer til efteråret. Derudover ønsker vi, at der fremadrettet også ses på afgiftsreglerne, så miljørigtige biler også kan omfattes.

Som nævnt i min indledning, indeholder lovforslaget to vigtige formål: forenkling og forbedring af reglerne om støtte til køb af handicapbil. Med lovforslaget bliver alle involverede parter tilgodeset, fordi det vil medføre forbedringer for borgeren og de pårørende, samtidig med at der vil ske administrative lettelser for kommunen, hvilket frigiver ressourcer til andre borgernære områder.

Venstre kan derfor med glæde støtte forslaget.

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og det er den socialdemokratiske ordfører, hr. René Skau Björnsson.

Kl. 15:25

(Ordfører)

René Skau Björnsson (S):

Det her er også et af de her lovforslag, hvorom man bare må sige: Så sker der endelig noget. Man kan også kun være enig med Dansk Handicap Forbund, der i deres høringsvar skriver, at støtte til køb af bil er en relativt billig måde at løse kørselsbehovet på for mennesker med handicap.

Det er rigtig mange år, vi nu har diskuteret det i Folketingets Socialudvalg og spurgt ind til de groteske forhold, der gør sig gældende for mennesker med handicap, der skal have støtte til bil. Vi kender alle skækhistorierne om halvandet års ventetid, fra man har søgt om tilskud til bil, til den bevilges. Der er masser af bureaukrati. Der er ekstreme sagsbehandlingstider. Der er historierne om de handicappede, der skal igennem hele systemet forfra, når der sker en større skade på deres bil, og sådan kunne jeg blive ved.

Det er jo ikke, fordi der er tale om en hel masse biler, der kører rundt i landet. Det seneste tal, jeg kunne finde, var, at der i 2008 blev tildelt lidt over 2.200 biler, hvilket svarer til 22 biler pr. kommune om året. I alt kører der 20.000 biler rundt efter den her lov. Det bur-

de være en overkommelig opgave for kommunerne, og det burde være muligt at sikre en bedre og hurtigere afklaring for borgerne.

Nogle af de problemer, der har været, bliver løst med det her forslag. Der er lagt op til forenkling af reglerne, når der er tale om genbevilling. Der sker også en præcisering af reglerne for forbedring af bilen, som også er god. Jeg er også tilfreds med den præcisering, der er kommet, efter at forslaget har været til høring rundtom i organisationerne, vedrørende hele målgruppen, nemlig at kriterierne for, hvornår man kan få støtte til køb af bil, fastholdes, så det stadig gælder, at hvis man har aktiviteter uden for hjemmet i et omfang, der svarer til, hvad der er sædvanligt for en, der er jævnaldrende, og som ikke har handicap, så er det kriterierne for at kunne få støtte til køb af bil. For mig at se er det vigtigt, at det her princip fastholdes, også set i forhold til FN's handicapkonvention, der jo taler om værdighed og lige muligheder.

Jeg havde så også gerne set, at der var flere elementer med. Jeg havde gerne set, at forslaget fra handicaporganisationerne om at tildele et standardbeløb var blevet vurderet mere grundigt. Jeg havde også gerne set, som Venstres ordfører også var inde på, at der var nogle hensigtserklæringer omkring miljørigtige biler. Det er stadig væk meget energitunge biler, der bliver købt, og det ændres der heller ikke ved i det her lovforslag.

Så havde jeg også gerne set, og det er måske det vigtigste, at der var nogle mere præcise mål for sagsbehandlingstiderne. Det er fuldstændig urimeligt, at de her sager bliver trukket i langdrag, og derfor havde det været godt, hvis der havde været et mål om, at der maksimalt må gå 2 måneder, fra man har sendt en ansøgning, til der er truffet en afgørelse, enten et afslag eller også en bevilling til en bil. Nu bliver vi nødt til at vente i meget lang tid for at finde ud af, om forslaget her overhovedet har en effekt på sagsbehandlingstiderne.

Men jeg vil i hvert fald henstille til ministeren om, at der kommer en meget hurtig opfølgning, og at hun lover en tæt og løbende opfølgning af udviklingen på det her område. Jeg kan i hvert fald love, at vi Socialdemokrater vil følge forløbet her tæt og løbende.

Sluttelig vil jeg gerne meddele, at vi jo støtter det her forslag, fordi der er nogle forbedringer. Vi har en del spørgsmål, som vi vil stille under udvalgsbehandlingen, og som forhåbentlig kan give anledning til forbedringer af lovforslaget, og så håber jeg også, at vi i det udvalgsarbejde, vi nu skal i gang med, kan få arbejdet på, at der kommer nogle opstramninger i forhold til sagsbehandlingstiderne. Tak for ordet.

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, og det er fru Tina Petersen.

Kl. 15:29

(Ordfører)

Tina Petersen (DF):

Jeg vil starte lidt baglæns og sige, at vi ønsker at stille nogle ekstra og yderligere spørgsmål til det her forslag. Det er ikke, fordi vi er kritiske, men fordi vi synes, at der lige er nogle ting, der mangler at komme på plads.

Ellers går lovforslaget her i sin enkelhed ud på at gøre reglerne nemmere og mere overskuelige for borgerne, som ansøger om støtte til køb af bil. Forslaget vil også forkorte sagsbehandlingstiden og forenkle reglerne i kommunerne og på regionsområdet.

Dansk Folkeparti har aftalt det i samarbejde med regeringen. Der blev den 25. april 2007 lavet en omlægning af bilbeskatningen for at mindske CO₂-udledningen m.v. Da blev det besluttet at foretage en analyse af støttemulighederne ved køb af handicapbil.

Man nedsætter en arbejdsgruppe – det er i et samarbejde mellem regeringen og Dansk Folkeparti – som skal foretage en kortlægning af, hvordan området ser ud, når vi taler om handicapbiler. Man laver

en rapport i arbejdsgruppen, og den hedder »Støtte til køb af handicappede« fra december 2009. Den rapport indeholder nogle elementer, hvori der gøres opmærksom på, hvordan man kan udarbejde et forslag, som vil gøre det langt nemmere og mere retfærdigt for den enkelte ansøger, og også ting, der nu er i forbindelse med ansøgningen, vil blive forbedret.

En borger kan f.eks. foretage et merkøb og dermed købe en bil, som er dyrere. Det kan være, på grund af at der er et behov, der er større end det, man er blevet anerkendt at skulle have hjælp til. Det er der jo mange der gør. Det er en lille ændring, og så ofrer man nogle ekstra midler. Og det her merkøb gør jo så, at når man sælger bilen, får man ikke midlerne tilbage. Borgerne får altså ikke de her økonomiske midler retur. De går direkte til kommunekassen.

Der er jo egentlig det, forslaget her generelt drejer sig om, nemlig at den her merudgift gerne skulle gå tilbage til borgeren og ikke ryge i kommunekassen.

Det ses jo desværre, at når man sælger en bil, bliver den her bil faktisk solgt for mere end det, man lige umiddelbart regner med som brugtpris, hvad mange ikke tror. De midler kunne borgeren jo bruge, ifald borgeren har ansøgt om at få et fornyet lån eller et fornyet tiltag til en ny handicapbil. Det ser man jo ikke i dag. I dag er det sådan, at borgeren så ikke får de her midler, men at de lander i kommunekassen, og borgeren må så starte helt forfra økonomisk. Det er ikke retfærdigt. Det forårsager faktisk, at der er nogle, der gældsætter sig meget og må hutle sig igennem efterfølgende.

Derfor mener vi helt klart, at de her forbedringer i det forslag, der ligger i dag, er med til ikke bare at gøre sagsbehandlingen mere effektiv. Med stor glæde kan jeg sige, at det faktisk lykkedes at få sat fokus på borgeren, på brugeren, som man imødekommer. Det er ikke bare økonomien i det, men det imødekommes også, at man fortsat som bruger af en handicapbil formår at købe en bil med den standard, man nu ønsker.

Så alt i alt må jeg sige, at Dansk Folkeparti synes, det er et godt forslag. Vi har lige nogle enkelte spørgsmål, hvilket jeg kunne høre andre også havde, og som vi stiller. Men vi ser positivt på det her og ser det absolut som et fremskridt, at man har sat fokus på borgeren, brugeren, og på de udgifter, der nu er.

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, og det er fru Anne Baastrup.

Kl. 15:34

(Ordfører)

Anne Baastrup (SF):

For et par år siden fik vi en henvendelse fra en person fra Jylland – han hed Brock – og hans beskrivelse af sin mulighed for at få genbevilget en bil var *hårrejsende*. Det tog 1 år at få en ny bil, på trods af at han havde præcis det samme handicap, som han altid havde haft. På trods af at hans bil desværre var fuldstændig totalskadet på grund af andres fejl ved en trafikulykke, tog det ham alligevel et helt år.

Det var derfor med stor fornøjelse, at vi så også kunne få overbevist den daværende socialminister – jeg kan søreme ikke huske, hvilken af de daværende socialministre det var – om at få nedsat et udvalg for overhovedet at finde ud af, hvordan vi kunne forenkle bevilgning af handicapbiler.

Den måde, det foregår på nu, er grotesk bureaukratisk, og det her forslag er bedre end ingenting – det skal ministeren have – men det kunne godt blive endnu bedre. Og her synes jeg, at man skal prøve at gå nogle nye veje. Jeg synes, det er fint med forsøg med delebiler, men dermed åbner ministeren jo så også op for mit forslag, nemlig at lave forsøg med et standardbeløb, således at mennesker med handicap kan melde ind, at de gerne vil være med i et forsøg, og at de påtager sig selv ansvaret. Danske Handicaporganisationer har jo selv

lagt op til, at det jo ikke er alle, der kan klare det, men det kunne måske være en måde, hvorpå vi på sigt kunne få langt, langt bedre regler.

Det undrer mig også, at man ikke giver det enkelte menneske med handicap en ret til en tro og love-erklæring, for hvis man skal have sig en ny elkørestol, som rask væk kan koste 200.000 kr., så er det en tro og love-erklæring, der danner baggrund for, at man kan få fornyet sin elkørestol. Men hvis man skal have en bil, hvor man skal låne 75.000 kr., så skal man sikre, at kommunen ikke kommer til at give det her lån, medmindre der ligger en meget god beskrivelse af, at den pågældendes handicap er præcis, som det plejer at være. Og det er i virkeligheden formynderi, der ligger bag. Man tror ikke på, at folk selv kan overskue at finde ud af at købe den rigtige bil.

Jeg er meget glad for, at Venstres ordfører, som læste fru Marion Pedersens tale op, også påpegede, at man i Venstre er optaget af mulighederne for miljøvenlige biler. Det virker fuldstændig absurd, at mennesker, som ikke har behov for at køre rundt i små busser, ikke desto mindre skal udsættes for, at det er den eneste type bil, kommunen vil acceptere, specielt når man tænker på, at de dels er meget dyre i drift, for så vidt angår benzin, og at det samtidig er dybt ubehageligt for en ung, der eksempelvis går voldsomt op i miljøet, at vedkommende så skal udsættes for den udtalte kritik eller uudtalte kritik af, at den pågældende kører i de her meget store og meget forurenende biler.

Jeg vil selvfølgelig anbefale SF's folketingsgruppe at stemme for det her lovforslag, men jeg synes nu alligevel, at vi skal have afprøvet socialministerens og regeringspartierne holdning til et ændringsforslag, der går på, at vi laver forsøg med, at folk kan få et standardbeløb. Så tror jeg, at vi på sigt kan få nogle langt, langt bedre regler, når vi så får evalueret det her forsøg i løbet af et par år. Så positiv indstilling, men lad os nu prøve lidt mere.

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er den konservative ordfører, og det er fru Vivi Kier.

Kl. 15:38

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Løbende har vi som politikere hørt om udfordringer i forbindelse med erhvervelse af en handicapbil. Forslaget her er med forskellige elementer med til både at forenkle og forbedre reglerne for støtte til køb af bil.

Jeg vil især fremhæve den nye mulighed for at afgive en tro og love-erklæring. Det har været et rigtig stort ønske blandt de handicappede, og jeg glæder mig over, at det nu bliver muligt. Dermed slipper man for noget helt unødvendigt bureaukrati.

Det andet element, som jeg synes er rigtig godt i lovforslaget, er forsøgsordningen med delebiler. Der er situationer, hvor handicappede ikke har et kørselsbehov, der modsvarer en bil hver eneste dag året rundt, og alligevel har også disse familier og disse mennesker et behov for at kunne benytte en handicapvenlig bil. Dette ønske imødekommer vi nu med denne forsøgsordning, som jeg ser meget frem til.

Jeg har hørt andre ordførere være inde på, at man jo altid kan ønske sig endnu mere end det, der er. Jeg er villig til at deltage i udvalgsbehandlingen og se på forskellige ønsker. Jeg synes, at noget af det, som det også kunne være interessant at kigge på, er hele brugtbilsområdet, men alt i alt er det her et rigtig godt forslag, som vi fra konservativ side varmt kan støtte.

Kl. 15:39

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er den radikale ordfører, og det er fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 15:39

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Samlet set mener vi i Det Radikale Venstre, at der er tale om så vel en række forbedringer for borgerne som en række administrative lettelser for kommunerne.

I snit venter borgere, der ikke tidligere har søgt, i dag ca. 8,3 måneder. Regelforenklingerne vil forhåbentlig føre til kortere sagsbehandlingstid ved tildeling og udmåling af støtte til køb af bil, og især kan vi godt lide forslaget om at lave en forsøgsordning med debiler til borgere med handicap, herunder forældre til børn med handicap, og borgere med handicap, som ikke har et kørselsbehov, der berettiger til støtte til en bil. Ligeledes er vi meget stærke tilhængere af forslaget om, at genbevilling kan ske ved en tro og love-erklæring på, at funktionsnedsættelse og kørselsbehov er uændret.

I bemærkningerne til forslaget står der, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om en eventuel eftergivelse af gælden, men også at socialministeren bemyndiges til at fastsætte de nærmere regler om eftergivelse af gæld i situationer, hvor gælden er blevet frakendt på grund af ændringer i funktionsnedsættelsen eller andre ændringer, som skyldes denne, f.eks. flytning til botilbud. Det ville være rart med en uddybning af, i hvilke konkrete situationer man kunne forestille sig en eftergivelse af gælden.

Det Radikale Venstre støtter forslaget.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 15:41

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Liberal Alliance støtter lovforslag nr. L 168. For os er det helt grundlæggende, at folk med handicap i videst muligt omfang skal kunne få de samme muligheder som alle andre og dermed også mulighed for at kunne komme rundt til det, de nu skal, om det er arbejde, uddannelse eller andre aktiviteter, som det også er beskrevet i lovforslaget.

Dette lovforslag bygger endnu en gang på to aftaler: en mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance og en mellem regeringen og kun Dansk Folkeparti. Men i modsætning til den diskussion, vi havde ved et tidligere lovforslag, er det så heldigt, at Liberal Alliance også støtter den del, som vi ikke er direkte aftalepart i, og derfor har vi ikke noget ønske om at gøre yderligere ved den sag.

Til gengæld er vi selvfølgelig glade for også den anden del af forslaget, altså den som handler om afbureaukratisering, og som er en del af den aftale, vi lavede med regeringen og Dansk Folkeparti. Der er en løbende række aftaler, som vi har lavet for at afbureaukratisere. Det er et arbejde, som stadig pågår, og som vi håber at kunne fortsætte, så vi yderligere kan få færre regler, mindre bureaukrati og mindre spild af penge.

Men vi støtter altså både den del, der handler om afbureaukratisering, og især den del, der handler om at give bedre forhold for handicappede.

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det socialministeren.

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg vil gerne takke Folketinget for en positiv og velvillig behandling af dette lovforslag og for de mange bemærkninger, der er faldet fra ordførerne. Jeg vil gerne knytte et par enkelte bemærkninger til nogle af de vigtigste emner i lovforslaget og nogle af de ting, der er blevet fremhævet her under debatten.

Formålet med lovforslaget er jo som sagt at forbedre og forenkle reglerne om støtte til køb af biler for både borgere og sagsbehandlere. Disse forbedringer og forenklinger er kommet som en anbefaling i den kortlægning af sagsforløbet i kommunerne, som er blevet gennemført som en optakt til lovforslaget. F.eks. betyder forslaget om en forholdsmæssig fordeling af provenuet, når borgerne har foretaget merkøb i bil, langt bedre muligheder for, at borgeren frit kan vælge, hvilken bil de ønsker. Forslaget betyder nemlig, at borgeren får en andel af provenuet ved salg, svarende til, hvad vedkommende har foretaget af merkøb i bilen. Det øger motivationen og incitamentet til at foretage merkøb i bilen, fordi den økonomiske risiko ved at foretage merkøbet bliver mindre. Med de mere fordelagtige regler for merkøb får borgerne også større mulighed for selv at vælge bil. Ifølge reglerne kan borgerne nemlig selv vælge, hvilken af de egnede biler de vil have, mod at de selv betaler merudgiften i forhold til den bil, der er billigst egnet.

Lovforslaget giver en bemyndigelsesbestemmelse til at præcisere målgruppen. Denne bestemmelse vil blive udfoldet i en ny bekendtgørelse og i vejledningen og vil dermed være et vigtigt redskab for kommunerne til at sikre en hurtig og mere ensartet sagsbehandling. Borgerne får en klarere viden om, hvorvidt de kan forventes at være omfattet af målgruppen og dermed få imødekommet en ansøgning om støtte til bil. Der vil med bekendtgørelsen og vejledningen også komme nogle andre konkrete forslag til, hvordan kommunerne kan forenkle sagsbehandlingsprocessen. Kortlægningen af sagsgangsforløbet i kommunerne viste nemlig, at der i de kommuner, hvor der blev gennemført en grundig vejledning fra starten, var færre ansøgninger, som endte med et afslag, end i de kommuner, der ikke prioriterede denne vejledning. Det er således et konkret eksempel på, hvordan en god vejledning af borgerne kan betyde, at kommunen skal behandle færre ansøgninger fra borgere, der med en god vejledning selv kan vurdere, at de faktisk ikke er omfattet af reglerne om støtte til køb af bil. Lovforslaget skal derfor ikke stå alene, men blive fulgt op af en række forslag til ændring af bekendtgørelser og vejledning, som tilsammen vil medføre de ønskede forbedringer og forenklinger af reglerne.

Der har været en del kommentarer i forhold til et standardbeløb, også det, der bliver kaldt en voucherordning. Det er vurderingen, at en voucherordning, som det f.eks. er kommet frem i høringsrunden, ikke er den optimale måde at opnå den valgfrihed på, som borgerne efterspørger. Faktisk viser Deloittes kortlægning, at den valgfrihed, borgerne efterspørger, i høj grad allerede findes inden for de eksisterende regler; man er bare ikke altid klar over muligheden. Men med en voucherordning vil alle borgere i udgangspunktet få det samme beløb, uanset om de har behov for en stor bil, en lille bil eller en bil med særlig indretning. Hvis man skal sikre, at ingen borgere får et lavere beløb end det, de har behov for, vil voucheren skulle være så stor, at ordningen vil medføre væsentlige merudgifter, og sådan en voucher vil også kunne medføre en overkompensation af nogle borgere. Hvis man i stedet forsøger at fastholde det nuværende samlede udgiftsniveau, vil det betyde, at nogle borgere vil få en væsentlig lavere støtte end i dag og dermed bliver underkompenseret, samtidig med at andre borgere vil blive overkompenseret. Derfor er det vurderingen, at en voucherordning enten vil blive uforholdsmæssig dyr set i forhold til de forventede fordele, som kan opnås ved sådan en ordning, eller vil blive til skade for en lang række andre borgere.

Der er også faldet nogle bemærkninger om miljørigtige biler. Der synes jeg også, det er meget væsentligt, at man følger med den udvikling, der er i forhold til udviklingen af miljøvenlige biler, også hvad angår handicapbiler. Så det er helt klart noget, man altid skal kunne følge nøje.

I forhold til tro og love-erklæringer har kommunerne jo nu fået en mulighed for at kunne benytte den her mulighed. Jeg håber virkelig, at kommunerne også vil benytte sig af at bruge tro og love-erklæringer, for der er jo nogle sager, som simpelt hen er rene gengangssager, og der vil det virkelig kunne lette sagsbehandlingen og betyde en væsentlig del mindre bureaukrati.

Med disse bemærkninger vil jeg se frem til den fortsatte udvalgsbehandling af lovforslaget.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service. (Sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010).

Kl. 15:47

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingerne er åbnet. Den første, der får ordet, er Venstres ordfører, og det er fru Sophie Løhde.

Kl. 15:48

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Lovforslaget, vi nu behandler, vedrører forslag til ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område samt lov om social service.

Formålet med lovforslaget er dels at skabe bedre sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde, hvor disse måtte være delt mellem henholdsvis handle- og betalingskommune, dels at gøre det mere gennemskueligt for kommunerne at benytte tilbud i andre kommuner ved at sikre, at kommunerne fortsat har indflydelse på sagsforløb og serviceniveau i de tilfælde. En direkte konsekvens af det her lovforslag er altså også, at den kommune, som betaler, også er den kommune, som har visitationskompetencen, altså at den, der betaler, også er den, der bestiller.

Lovforslaget fremsættes med afsæt i et ønske fra Kommunernes Landsforening og følger derved op på aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2010 med hensyn til at give kommunerne bedre mulighed for at styre udgifterne på det speciali-

serede socialområde, hvor der gennem en årrække har været en høj udgiftsvækst.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at der i høringsfasen har været delte meninger om forslaget. På den ene side udtrykker Kommunernes Landsforening tilfredshed med lovændringen og understreger samtidig behovet for forslaget og anfører ligeledes, at styringen af det specialiserede socialområde står som en helt central udfordring for landets kommuner. På den anden side er der også en række høringsparter på det sociale område, der er skeptiske med hensyn til virkningen af selve lovforslaget i relation til de berørte borgere.

Som udgangspunkt retter kritikken sig ikke mod formålet med lovforslaget, nemlig at give kommunerne bedre mulighed for at præge udgiftsudviklingen og bedre budgetstyringsmuligheder på det specialiserede socialområde; den retter sig som udgangspunkt heller ikke mod, at der sikres en bedre sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar. Nej, det, der fra flere sider anføres, er, at det synes problematisk, at den oprindelige opholdskommune bliver handlekommune for personer, der har eller får ophold i eksempelvis et socialt botilbud i en anden kommune. Eller sagt på en anden måde opfatter jeg det, som om man er enig i målet, men ikke i midlet.

I den forbindelse skal det for det første understreges, at lovforslaget ikke ændrer på borgernes rettigheder efter serviceloven, ligesom borgerne selvfølgelig fortsat vil have klageadgang til de sociale nævn over afgørelser efter serviceloven. For det andet skal det understreges, at andre modeller naturligvis også er blevet nøje overvejet. Alle parter, herunder regeringen og KL, er enige i, at modellen skal udmøntes på en sådan måde, at den udviser hensyntagen til såvel den enkelte borger som til styringen af det specialiserede socialområde som værende en central udfordring for kommunerne.

Ved valg af model har det derfor også være centralt, at man ikke endte op med et resultat, som direkte ville have en negativ indvirkning på kommunernes incitament til at drive såvel som at etablere højt specialiserede tilbud, herunder for kommunerne være et negativt incitament til at tage imod borgere fra andre kommuner. Dette ville i sig selv meget hurtigt blive tilfældet, hvis handle- og betalingspligt blev placeret i den kommune, hvor botilbuddet ligger. En sådan model ville derfor ikke alene bryde med intentionerne bag lovforslaget, modellen ville også være negativ over for de borgere, som lovforslaget vedrører, og som har behov for sådanne tilbud.

På den baggrund er det vores opfattelse i Venstre, at man med valget af model og med afsæt i et for os at se sundt hovedprincip om, at den, der betaler, også er den, der bestiller – et princip, der i øvrigt ikke er ukendt for Folketinget, da det er det samme princip, som gør sig gældende på hele børneområdet – med det foreliggende lovforslag forhåbentlig kan gøre det muligt for alle parter at kunne mødes et sted på midten.

Udfordringen fremadrettet er derfor også at sikre, at det rent faktisk sker, herunder at kommunerne til fulde formår at samarbejde om alle hverdagens udfordringer, som, uanset hvordan man vender og drejer det, altid vil være forskellige, når man har med mennesker at gøre. Jeg vil derfor også fremhæve ordene om samarbejde mellem kommunerne som et meget afgørende og væsentligt element med hensyn til at sikre målopfyldelsen heraf.

På den baggrund og for at imødegå den kritik, der er blevet rejst i bl.a. høringsperioden, har regeringen også i lovforslagets bemærkninger tilkendegivet, at Socialministeriet vil følge virkningerne af forslaget for de berørte borgere, deres pårørende og kommunerne, og Folketingets Socialudvalg vil efterfølgende modtage en redegørelse. Det i sig selv er vi i Venstre meget tilfredse med, og jeg skal på den baggrund meddele, at vi ser frem til den videre udvalgsbehandling, hvor der helt sikkert også er behov for at få afklaret nogle spørgsmål, men at vi i øvrigt støtter det fremsatte lovforslag i sin helhed.

Kl. 15:53

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Anne Bastrup.

Kl. 15:53

Anne Bastrup (SF):

Tak. Noget af det, der præger lovforslaget og især bemærkningerne, er en fuldstændig ikketilstedeværelse af de mennesker, det handler om. Så jeg vil spørge fru Sophie Løhde: Er fru Sophie Løhde enig i, at disse mennesker er fuldstændig ligegyldige og derfor heller ikke behøver at have valgret til den kommune, der har beslutningskompetencen til, hvilket serviceniveau de skal have?

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:53

Sophie Løhde (V):

Der er ikke nogen borgere her, der er ligegyldige, hverken for regeringen eller så sandelig for Kommunernes Landsforening, som jo i den grad må siges at være den forening i Danmark, der i dagligdagen repræsenterer borgerne, eftersom det er ude i kommunerne, man har den daglige kontakt.

Kl. 15:53

Formanden :

Fru Anne Bastrup.

Kl. 15:54

Anne Bastrup (SF):

Jeg fik ikke svar på mit spørgsmål. Mener fru Sophie Løhde, at det er ligegyldigt, at f.eks. fru Susanne Olsen, som bor i et botilbud i Farum og flyttede fra Randers Kommune for 25 år siden, nu kan risikere at blive underlagt Randers Kommunes beslutninger om hendes almindelige liv, heller ikke skal have ret til at stemme i Randers Kommune? Er det med den beskrivelse af Susanne Olsen, formand for Dansk Handicap Forbund, fuldstændig ligegyldigt, at hun ikke har stemmeret i den kommune, som rent faktisk kan bestemme over hende?

Kl. 15:54

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:54

Sophie Løhde (V):

Som jeg også understregede i min ordførertale, har flere forskellige modeller været undersøgt, for at man har kunnet finde ud af, hvad det er for en løsning, som bedst kan dels imødekomme det, som Kommunernes Landsforenings selv har efterspurgt – og dermed er det også sagt, at det her lovforslag også er fremsat efter ønske fra dem – dels tage højde for den enkelte borgers situation. Derfor nævnte jeg jo også i min ordførertale, at man overvejede muligheden for at placere handle- og betalingspligten i den kommune, hvor botilbuddet ligger. Men det ville så have en lang række andre stærkt negative konsekvenser, og det er jo derfor, man har søgt at tage højde for situationen og at finde de bedst mulige løsninger i en model. Dermed ikke sagt, at en model er perfekt.

Kl. 15:55

Formanden :

Tak til fru Sophie Løhde. Næste ordfører er hr. Orla Hav.

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Det lovforslag, vi i dag behandler, har rødder i den økonomiaftale, der er indgået mellem regeringen og KL. Indholdet heri er, at der skal være styr på udgifterne til mennesker med handicap inden for det specialiserede område. Tankegangen er jo lige blevet illustreret: Den, der bestiller musikken, skal også være den, der betaler. Det kan i mange situationer være et fornuftigt princip, men når det gælder denne gruppe af nogle af de svageste i vores samfund, er det en forenklet økonomisk tankegang, der ligger bag lovforslaget, og konsekvensen er, at hensynet til mennesker tilsidesættes.

Vi kunne have ønsket os, at regeringen havde vist vilje til at kulegrave denne ganske vanskelige problematik med et sagkyndigt udvalg. Desværre må vi jo konstatere, at måden at håndtere det her på ligner noget af det, som der blev advaret kraftigt om i forbindelse med kommunalreformens gennemførelse, nemlig at det først og fremmest var en økonomistyringsreform og ikke en reform, der skulle sikre borgerne bedre service. Regeringen har holdt mange fine taler om mennesket før systemet og betydningen af valgfrihed. Det gælder blot ikke for den gruppe, der må betegnes som en af vores svageste grupper af borgere. De bliver stavnsbundet og underlagt ønsket om økonomistyring.

Problemerne i kølvandet på lovforslaget vil være mange. Nærhedsprincippet sættes over styr. Det demokratiske problem, ved at de mennesker, som bliver underlagt de her beslutninger, end ikke har stemmeret i den kommune, der træffer beslutningerne, har været illustreret ved spørgsmålet til Venstres ordfører. Det synes vi fra Socialdemokratiets side i hvert fald er dybt problematisk.

Der er en risiko for, at det giver øget bureaukratisering. Borgerne skal forholde sig til to kommuner, handlekommunen i nogle situationer og betalingskommunen i andre situationer. Hvad nu hvis borgeren har boet i mere end 20 år i en anden kommune langt væk? Er det så ikke forkert, at borgeren stadig væk hører til den oprindelige kommune og dermed nærmest ikke er kendt i den anden kommune. Det her princip gjorde man op med i 1980 med udlægningen af særfor sorgen, og man fik lavet nogle ganske ordentlige regler for borgerne, men nu vender vi åbenbart tilbage til det tidligere. Borgeren bør have indflydelse på sin egen livssituation, men det kan man åbenbart ikke få. Det er oven i købet sådan, at kommunen nu får ret til også uden samtykke fra borgeren at indhente de oplysninger, som kommunen vil bruge på feltet.

Der er ganske mange problemer i lovforslaget. Når man så oven i købet lægger oveni, at det også er tænkt at skulle gælde mennesker undergivet psykiatrien, hvor man ved at det har afgørende betydning, at der sker noget hurtigt, så bliver vi altså en smule beklemte.

Hele lovforslaget kunne overflødiggøres, ved at der blev indført en form for reel refusion til kommunerne, hvis de samlede udgifter oversteg en vis størrelse, og ved at tage udgangspunkt i, at kommuner er troværdige, også når de handler på andres vegne.

Derudover kunne vi godt ønske os en evaluering af det, man har gang i, i forhold til det, der er sat i gang omkring virkningerne af indholdet af kommunalreformen – altså om det lever op til de intentioner. Det her lovforslag viser i hvert fald, at det ikke trækker i den rigtige retning.

Vi kan ikke støtte forslaget i dets nuværende form, og vi vil forbeholde os retten til at afvente vores stillingtagen i den proces, der følger efter.

Kl. 15:59

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Anne Bastrup.

Kl. 15:59

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt have, at hr. Orla Hav, som jo er gammel amtsborgmester, lige giver sådan en beskrivelse af, hvad det er for noget administrativt bøvlg og besvær, som kommunerne nu kaster sig ud i med den her nye ordning, således at de får det foldet ud.

Kl. 15:59

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 15:59

Orla Hav (S):

Tidligere amtsborgmester, ikke gammel.

Jeg skal bare illustrere det ved at sige, at dengang ændringerne kom på hele særforsorgsområdet, blev der i Nordjyllands Amt bundet et sted mellem fem og seks medarbejdere, som skulle sidde og finde ud af, hvor de skulle sende regningerne hen som betaling for noget, der var foregået over ganske mange år. Det var et uendelig kompliceret puslespil, og det er derfor, vi siger, at man bør have den ydmyghed i forhold til det her. Det er ganske kompliceret, og derfor burde man have nedsat et udvalg, som kunne have givet en smule rådgivning om det, i stedet for i en sen natte-time at tage en beslutning, som tager borgerne som gidsler.

Kl. 16:00

Formanden :

Der er ikke ønske om flere korte bemærkninger, tak til hr. Orla Hav. Så er det fru Tina Petersen som ordfører.

Kl. 16:00

(Ordfører)

Tina Petersen (DF):

Som vi allerede kan høre, virker forslaget meget kompliceret, og det vil jeg også sige at forslaget er. Det er et meget indviklet område. Bare de taler, der har været indtil nu, har gjort, at jeg faktisk har slettet det meste af min tale, så den bliver ganske kort. For jeg er helt sikker på, at ministeren vil præcisere alle de her ting, som der er blevet stillet spørgsmål om, og så er det unødvendigt, at vi roder alt for meget rundt i forslaget, så folk bliver forvirrede.

Jeg vil kun sige, at det lovforslag, vi behandler, jo er en udmøntning af en aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti og KL om kommunernes økonomi for 2010 med hensyn til sammenhængen mellem visitationskompetencen og finansieringsansvaret på det specialiserede socialområde, hvor disse måtte være delt imellem handlekommunen og betalingskommunen. Udgangspunktet er, at den kommune, der betaler, samtidig har visitationskompetencen, dvs. pligten til at yde hjælpen til den enkelte borger.

I Dansk Folkeparti er vi meget opmærksomme på – det er vi så-dan set, uanset hvilket forslag der kommer fra regeringen – at sikre, at den enkelte borger får mest muligt ud af de forslag, der kommer, og indflydelse på sagsforløbet. Vi mener, at dagligdagen ikke skal gøres mere besværlig, ved at man laver ændringer, men at man derimod skal give den enkelte borger mere indflydelse på sin sagsbehandling og på forløbet og dermed også give et bedre serviceniveau i alle tilfælde.

Det er jo ikke ukendt, at regeringen og Dansk Folkeparti via finansloven har indgået en klar aftale – som der direkte står – med afsæt i et ønske om en bedre harmonisering af reglerne på det sociale område og en bedre visitationskompetence hos kommunerne, som skal være fremadrettet, altså visionær. Også ifølge aftalen, som er indgået med KL om finansieringsansvaret, skal retssikkerheden og reglerne for det personrettede tilsyn forbedres og gøres mere fleksible, end de er i dag.

Vi er simpelt hen nødt til at tro på, at det her meget komplicerede forslag, der foreligger i dag, er den rigtige vej. Der er lavet aftaler med de kompetente folk, og dermed også KL, om, hvordan vi fremadrettet skal se på det område her. Jeg er ikke i tvivl om, at ministeren tager det meget på sin kappe, når vi står og klapper og siger, at nu skal man huske borgeren, at vi skal være målrettede, at det er her, der skal sættes ind, så vi tilgodeser borgeren. Vi har haft et forslag tidligere i dag, hvor det drejede sig om køb af biler, og der bliver borgerne også tilgodeset. Der er dog et par enkelte spørgsmål vedrørende det forslag.

Dansk Folkeparti støtter selvfølgelig det forslag, der er fremsat, og kan ikke se den store problematik i de her ting, fordi man har sikret det så godt og på bedste vis.

Kl. 16:04

Formanden :

Der er et ønske om korte bemærkninger. Det er først fru Anne Baastrup.

Kl. 16:04

Anne Baastrup (SF):

Jeg kan forstå, at fru Tina Petersen skrottede sin tale, fordi de spørgsmål, der kom, ikke sådan lige svarede til det, fru Tina Petersen havde forstået ud fra lovforslaget.

Skal jeg så forstå det sådan, at fru Tina Petersen mener, at det her lovforslag giver en høj grad af medindflydelse for det enkelte menneske med handicap? At fru Tina Petersen er ligeglad med, at det enkelte menneske med handicap ikke har valgt i den oprindelige kommune? At fru Tina Petersen er ligeglad med, at der godt kan være op til flere hundrede kilometer til ens sagsbehandler?

Men fru Tina Petersen vælger bare at stole på, at når der er nogle mænd, der har lavet den her aftale, er det sikkert godt nok. Var det sådan, jeg skulle forstå det?

Kl. 16:05

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:05

Tina Petersen (DF):

Det chokerer mig faktisk, at der kan komme sådan et spørgsmål nede fra salen og specielt fra SF, der ligefrem gør, at ordføreren heroppe næsten skulle gøres – undskyld, jeg bruger ordet – dummere, end godt er.

Jeg kan sagtens gå ned i detaljer og forklare, hvordan reglerne er, men jeg vil ikke skabe mere forvirring omkring det, og jeg ved, at ministeren efterfølgende vil komme med forklaringerne.

Som jeg også præciserer, har vi i Dansk Folkeparti været meget opmærksom på, at det er den enkelte borger, der bliver taget hensyn til; at sagsbehandlingen er fremadrettet, og at den er visionær, samt at det er noget, der forbedrer området.

Når man snakker om at flytte imellem kommuner, er forslaget fleksibelt i forhold til de hensyn, der skal tages til enkelte borgere. Så det kan være ordføreren fra SF nede i salen, som ikke har forstået forslaget. Jeg kan så sige, at jeg har forstået det, på trods af at det er meget kompliceret.

Kl. 16:06

Formanden :

Fru Anne Baastrup.

Kl. 16:06

Anne Baastrup (SF):

Så vil jeg da godt spørge fru Tina Petersen, hvordan klagemulighederne er for det enkelte menneske med handicap, når en kommunes

beslutning om ikke at overtage handlepligten træffes. Har det enkelte menneske med handicap i så fald en klagemulighed, eller har hun ikke klagemulighed? Fru Tina Petersen kender jo lovforslaget i detaljer, kan jeg forstå. Det her spørgsmål synes jeg nemlig er en lille smule svært at forstå.

Kl. 16:06

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:07

Tina Petersen (DF):

Jeg kan fortsætte, hvor jeg slap, og jeg kan sige, at SF's ordfører jo må tro, at jeg ikke kender serviceloven. Det gør jeg. Men jeg kan så læse op herfra, nemlig en note, jeg har her:

I det tilfælde, hvor en hidtidig opholdskommune fremover skal være handlekommune efter serviceloven, foreslås det i forslaget, at handlingskommunen efter aftale eller delvist skal kunne delegere udøvelsen af alle eller nogle af kommunens opgaver efter borgerens opholdskommune.

Så et eller andet sted kan jeg ikke se problemet og det, der bliver hentydet til. Nogle gange synes jeg, at man måske gør det lidt mere besværligt, end det nødvendigvis burde være.

Kl. 16:07

Formanden :

Der er en kort bemærkning til også det her fra hr. Orla Hav.

Kl. 16:07

Orla Hav (S):

Borgeren skal have mere indflydelse, hørte jeg Dansk Folkepartis ordfører sige. Hvordan vil Dansk Folkeparti sikre, at det bliver bedre, når den indflydelse, borgeren skal have, skal administreres over endnu længere afstand og måske over et meget, meget stort spænd af år, hvor borgeren har været væk fra den pågældende kommune og måske dårligt er kendt i den pågældende kommune? Hvordan vil man sikre, at borgeren får større indflydelse? Hvordan vil Dansk Folkeparti sikre hensynet til psykiatriske patienter, som også kommer ind under den her ordning, så de får bedre vilkår, fordi det ofte handler om at handle i tide over for den gruppe? Pludselig skal man henvende sig til en kommune, der ligger i den anden ende af landet, der måske oven i købet har svært ved at forstå, hvad det er, den pågældende borger udtrykker i sin nuværende sindstilstand. Hvordan vil Dansk Folkeparti forklare, at det her skulle være en forbedring for borgerne?

Kl. 16:08

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:09

Tina Petersen (DF):

Jamen det er jo en del af det hele. Socialloven giver jo altid mulighed for at klage, og så er det jo sådan, at lovforslaget, der ligger, er fleksibelt, så den enkelte borger kan få hjælp i nærområdet, hvis det er nødvendigt, og hvis det er det, man finder bedst for den enkelte borger. Jeg kunne bruge enormt lang tid på at stå og forklare noget, der er meget kompliceret. Jeg har så valgt ikke at gøre det, og jeg håber på, at ministeren virkelig går i dybden, når vi snakker § 9 i serviceloven osv., med, hvordan man forvalter hele den her situation, som der sker med den ændring, som det her lovforslag giver, og det, man kommer med her.

Kl. 16:09

Formanden :
Hr. Orla Hav.

Kl. 16:09

Orla Hav (S):

Jeg kan godt forstå, at ordføreren taler en lille smule udenom, for det lyder, som om Dansk Folkeparti har købt katten i sækken i forhold til de smukke intentioner, som Dansk Folkeparti giver udtryk for. Dansk Folkeparti tager KL til indtægt for, at det her er en god aftale, fordi man her har taget højde for de overvejelser, der kunne være på borgernes vegne. Jeg vil gerne spørge: Er det rigtigt, at det her er en aftale med KL's politiske og økonomiske del, er det en aftale, som også fagligt har været vurderet i KL-regi og dermed rummer en ordentlig beskrivelse af, at det her indeholder elementer, som er ganske vanskelige, og som i hvert fald for borgerne har vidtrækkende konsekvenser?

Kl. 16:10

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:10

Tina Petersen (DF):

Det er ifølge finanslovaftalen og aftalen med regeringen og KL her fra 2010 meget præcist aftalt, hvordan sagsforløbet, hvordan service-niveauet i alle tilfælde skal være. Der ligger en helt klar aftale omkring de her ting, hvordan harmoniseringsreglerne skal være på det sociale område, hvordan visiteringskompetencen hos kommunen skal være, og at den skal være fremadrettet, som jeg har sagt, ifølge aftalen, som selvfølgelig er indgået med KL.

Så jeg må jo sige, at man har været inde over alle aspekter, selv finansieringsansvaret, retsstilling osv., klagemuligheder, alle de her ting, for lige netop at gøre det meget mere fleksibelt for den enkelte borger i dag. Jeg er godt klar over, at forslaget er meget kompliceret og virkelig kræver en balancegang, når man læser det igennem og gennemgår akterne, men jeg vil sige, at det i bund og grund egentlig er meget enkelt, når man når ned i paragrafferne og kigger. Derfor håber jeg også, at ministeren virkelig vil gøre noget for, at § 9 i serviceloven bliver udspecificeret.

Kl. 16:11

Formanden :

Der er et ønske om en kort bemærkning fra fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 16:12

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jeg vil blot spørge ordføreren, om ikke det er korrekt, at borgeren ikke kan klage over, at en bopælskommune ikke fortsat er handlekommune.

Kl. 16:12

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:12

Tina Petersen (DF):

Jeg kan godt se, jeg skulle have brugt tiden på at læse hele min tale op. Men det er jo sådan, at en ny opholdskommune har en ret til en mellemkommunes refusion fra den tidligere opholdskommune af udgifter til visse sociale og beskæftigelsesmæssige ydelser osv. osv., og sådan kan man blive ved. Som jeg har nævnt tidligere, har man ifølge serviceloven til hver en tid ret til at klage, altså til at gå den klagevej, der er. Og jeg vil så også sige, at der i forslaget er åbnet op for den fleksibilitet, at man ikke nødvendigvis skal, for i særlige tilfælde kan man stadig væk imellem kommunerne samarbejde om det her.

Formanden :

Fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 16:13

alkoholmisbrug. Moderen flytter så til Jylland. Handlekommunen flytter med moderen med det resultat, at barnet bliver taget hjem, og barnet er nu på en rigtig, rigtig dyr institution, fordi det var en helt forkert beslutning. Med udgangspunkt i den konkrete sag blev vi i Folketingets Socialudvalg i midten af 1990'erne enige om, at vi skulle lave om på barnets handlekommune, således at den kommune, der havde besluttet sig for, at barnet var blevet anbragt, havde retten til også at beslutte, hvornår barnet skulle hjem. Det var hensynet til barnet.

Kl. 16:13

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Som jeg læser forslaget, kan man ikke klage over den ikkeafgørelse om, at bopælskommunen ikke fortsat er handlekommune. Men det kan være, der er noget, jeg har misforstået.

Jeg har et andet spørgsmål: Hvis jeg forstod ordføreren korrekt, skal borgeren have indflydelse på eget sagsforløb, og kan ordføreren i så fald støtte det forslag i høringssvarene om, at borgeren skal have indflydelse på beslutningen om, hvilken kommune der skal være handlekommune?

Kl. 16:13

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:13

Det her lovforslag tager hensyn til den enkelte kommunekasse, det er et forsøg på at kompensere for manglende tillid kommunerne imellem, og det er jo et eksempel på, at kommunerne er for små til at beskæftige sig med det særligt specialiserede område. Og jeg ved godt, vi ikke får amterne tilbage, og at vi ikke får det her lagt ud til regionerne, det ved jeg godt, men lad os da så se på, hvordan vi finansierer det særligt specialiserede område, således at den enkelte kommune, der får en borger, som har brug for et særligt og specielt tilbud, ikke kan mærke det på skatteprocenten. Det er fuldstændig uacceptabelt, at vi nu har mennesker med handicap, der er bange for, at der er nogle, der får at vide, hvilke omkostninger kommunen har, ved at de bor i den pågældende kommune. Det er ikke værdigt, det er ikke rimeligt.

Jeg har aldrig nogen sinde tidligere, dengang amterne havde det her som opgave, været udsat for borgmestre, der har beklaget sig over, at de ikke kan renovere skolerne, fordi de har for mange mennesker med handicap i deres kommune. Vi har simpelt hen fået lagt en bestemt gruppe af de allerallersvageste borgere i dette land for had, og det går ikke!

Vi har stadig væk muligheden for at lave det om, og der synes jeg, vi skal benytte os af det her lovforslag til at gennemtænke, hvad det rent faktisk er, vi har gang i. Vi behøver ikke at vedtage det i denne samling, men lad os da få nogle kloge mennesker, der kan regne den ud og lave forskellige modeller til, hvordan det her kan finansieres. Jeg spekulerer selv på, om ikke vi kunne finde et beløb i en eller anden størrelsesorden, den enkelte kommune skal betale, 300.000-400.000 kr., svarende til det gamle grundtaksmodelbeløb, og så lægge en objektiv finansiering ind over, således at kommunerne er med til at finansiere det. Det kunne være en model. Det kunne også være en model at forøge statsrefusionen.

Men det er ikke værdigt, at vi lader enkelte kommuner med måske 30.000, 40.000, 50.000 mennesker stå i en situation, hvor de i forsøget på at argumentere for deres valg henviser til, at de har mange mennesker med handicap boende i deres kommune.

Kl. 16:20

Formanden :

Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Tina Petersen.

Kl. 16:20

Tina Petersen (DF):

Jeg vil lige hurtigt komme ind på lidt af hvert. For mig lyder det, som om det, SF's ordfører siger, er, at det kommer helt bag på kommunerne, at der er en stigende tendens i tilgangen af handicappede. Set med mine briller og med det indblik, jeg har i området, kommer det i hvert fald ikke bag på mig, at der igennem de sidste 15 år, ja, snart de sidste 20 år, har været en tendens til en kraftig stigning inden for det her område. Samtidig vil jeg godt have en bekræftelse på, at det er korrekt, at den tendens har man kendt til ude i kommunerne.

Kl. 16:20

Formanden :

Ordføreren.

Tina Petersen (DF):

Jeg vil sige det sådan, at jeg næppe tror, der er nogen kommuner eller regioner, der vælger ikke at inddrage den borger eller de pårørende i et sagsforløb. Det vil være fuldstændig katastrofalt, hvis ikke de gør det. Man bliver simpelt hen nødt til at tro på, at de følger de regler og spilleregler, der er opsat via lovgivningen, herunder serviceloven. Det vil være helt utænkeligt at tænke tanken. Jeg ved godt, der opstår situationer ude i vores samfund, hvor folk har en mulighed for at gå klagevejen, og den går jeg da stærkt ud fra ikke skulle være nødvendig at gå, fordi man lige netop her i forslaget har præciseret, at der er en fleksibilitet i forhold til at overtage de her ting.

Kl. 16:14

Formanden :

Tak til fru Tina Petersen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Anne Baastrup som ordfører.

Kl. 16:14

(Ordfører)

Anne Baastrup (SF):

Det her lovforslag er kommet til verden, fordi kommunalreformen spillede fallit på det sociale område. Vi havde en lang stribe af kaninstitutioner for det meget specialiserede område, og jeg tror i og for sig ikke, at man i, jeg tror, det hed Velfærdsministeriet dengang, reelt troede, at kommunerne ville påtage sig de her institutioner, for i nogle af dem er de vandretiliggende, da nogle af beboerne er rigtig, rigtig dårlige, og alle kunne se, at de kom fra nær og fjern i det oprindelige amt. Men ikke desto mindre var der mange kommuner, der valgte at tage disse institutioner, og nu går det med stor gru op for dem, at det koster penge. Det går også op for dem, at de rent faktisk skal regne ud, hvor stor den regning, de skal sende for nogle af de beboere, er. Og så opstår problemet selvfølgelig hos den kommune, der modtager regningen. Den regning er for stor. Derfor var det et ønske fra KL, at dette lovforslag skulle laves.

Jeg tror ikke, at der er ret mange, der beskæftiger sig med det særligt specialiserede område, der synes, at det her er Guds gave til menneskeheden.

Jeg vil også gerne lige skyde en pil igennem de bemærkninger, der begrunder, at man nu laver det – handlekommune og betalingskommune skal være sammen osv. – nemlig at det skyldes børneområdet. Da børneområdet blev lavet om, lavede vi handlekommunen om, fordi der var børn, der blev udsat for mishandling. Konkret var det en enkelt sag fra en nordsjællandsk kommune, hvor barnet, en lillebitte pige, var anbragt med alkoholskade forårsaget af moderens

Kl. 16:20

Kl. 16:24

Anne Baastrup (SF):

Jeg tror ikke, at fru Tina Petersen er helt opmærksom på, at sådan som vi havde det tidligere, altså før kommunalreformen, var det et amt, der havde ansvaret, og der var flere borgere til at dele udgifterne. I dag er det den enkelte kommune, der hæfter for udgifterne – ved op til en 800.000 kr. er der 25 pct.s statsrefusion, og er det over 1,5 mio. kr., er det 50 pct.s statsrefusion. Der er forskel på disse beløb, der er forskel på antallet af skatteborgere, der kan finansiere det.

Så ved jeg ikke, om fru Tina Petersen lagde mærke til det spørgsmål, jeg stillede, i anledning af at borgmester Mikkel Warming gik ud og sagde, at vi har fået flere mennesker med handicap. Københavns Kommune har rent faktisk analyseret, hvad det er, der er sket: Sundhedsvæsenet er blevet bedre, og det vil sige, at der er flere mennesker, der overlever trafikuheld. Der er flere unge med handicap, der i dag ønsker at flytte hjemmefra. Der er flere børn, der klarer fødslen. Og så bliver mennesker med handicap rent faktisk også ældre. Samlet set giver det en stigning.

Kl. 16:22

Formanden :

Fru Tina Petersen.

Kl. 16:22

Tina Petersen (DF):

Nu ved jeg ikke, om fru Anne Baastrup er klar over eller kan huske, at jeg faktisk var amtsrådsmedlem i sin tid og faktisk var en del af det her, så jeg husker tydeligt, at vi var opmærksomme på, at der var tendens til en stigning inden for området. Problematikken er jo bare, at det ikke er fulgt med tiden; kommunerne har ikke været opmærksomme på de her ting.

Så leder det mig hen til det spørgsmål, fru Anne Baastrup stillede mig, da jeg var på talerstolen, og som vedrørte den her frygt i forbindelse med klageadgangen osv., angsten for, om det her nu bliver taget seriøst. Jeg vil så spørge: Er der så ikke et eller andet sted en forglemmelse hos SF? Er der ikke et eller andet, som SF i sin iver har glemt, eller som er svipset for SF? Der er jo noget, der hedder retssikkerhedsloven. Der er sandelig også noget, der hedder en forvaltningslov her i Danmark, hvor kommunerne skal overholde den servicelov og vejlede og forvalte, så borgeren bliver guidet igennem på den rigtige måde. Har SF glemt det?

Kl. 16:23

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:23

Anne Baastrup (SF):

Nu går vi i SF ind for afbureaukratisering. Vi går ind for minimal administration, når det drejer sig om mennesker, der bare godt vil have et liv. Vi går ind for, at mennesker har nogle grundlæggende rettigheder, som man ikke skal klage sig vej til at få. Vi går ind for, at et menneske kender sin sagsbehandler så godt, at man bare kan tage telefonen og sige, at man har brug for en ny kørestol eller noget andet.

Den her konstruktion lægger op til, at den sagsbehandler, der bor i Randers og arbejder i Randers, skal sætte sig ind i sin bil, muligvis tage et tog, og så køre til Farum for at se, om Susanne Olsen, formand for Dansk Handicap Forbund, har brug for en ny kørestol. For de kender ikke hinanden.

Vi går ind for minimalt administrativt bøvls og besvær. Det her lovforslag lægger op til megameget bureaukrati.

Formanden :

Tak til fru Anne Baastrup. Den næste ordfører er fru Vivi Kier.

Kl. 16:24

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Det har været et stort ønske og er blevet en aftale i økonomiforhandlingerne med KL og regeringen ... Ja, det kunne godt være jeg skulle starte på en anden måde, det lød helt fjollet.

Et stort ønske og en aftale i økonomiforhandlingerne med KL indfries med det her lovforslag, et forslag, der skal gøre den enkelte kommune til både handle- og betalingskommune med hensyn til ydelser efter serviceloven. Det betyder, at kommunerne fortsat vil have indflydelse på såvel sagsforløbet som på serviceniveauet i de tilfælde, hvor man benytter sig af en anden kommunes tilbud. Kommunerne har ønsket at have langt bedre mulighed for at have styr på sine udgifter, og det er i det lys, at vi skal se det her forslag. I øvrigt, som andre har været inde på tidligere, er det helt det samme princip, som allerede i dag er gældende på det specialiserede børneområde, og som blev bredt vedtaget i det her Folketing.

Jeg har også læst høringssvarene, læst bekymringerne, og derfor glæder jeg mig meget over, at ministeren i bemærkningerne har tilkendegivet at ville følge virkningerne især for den enkelte borger, og at det vil medføre, at vi vil få en redegørelse.

Alt i alt har det været et stort ønske fra kommunerne, og det ønske imødekommer vi, og vi kan tilslutte os forslaget.

Kl. 16:26

Formanden :

Tak. Der er ønsker om korte bemærkninger, først fra hr. Orla Hav.

Kl. 16:26

Orla Hav (S):

Nu præciserede ordføreren jo i sin afslutning, at det var et stort ønske fra kommunerne. Tæller det slet ikke hos Det Konservative Folkeparti, at der er nogle borgere, som i den her sammenhæng bliver ganske utrygge og får et ganske stort besvær med at få de rettigheder, som almindelige borgere har, med den måde, man har fået det her skruet sammen på?

Gør det overhovedet ikke indtryk på Det Konservative Folkepartis ordfører, at der er mennesker, som er afhængige af vores velfærdssystem, som har nogle basale behov, der skal tilgodeses, og som bliver kastet ud i en økonomistyringsmodel, hvor mennesker bliver skubbet fuldstændig til side? Gør det slet ikke indtryk?

Kl. 16:26

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:26

Vivi Kier (KF):

Det kan godt være, at jeg så skulle have udtrykt mig anderledes i min tale. Jeg synes, at jeg netop prøvede at lægge vægt på, at jeg også kan dele bekymringerne i alle de mange høringssvar, der ligger, og derfor glæder det mig, at ministeren vil følge det her tæt, og at vi vil få en redegørelse om, hvordan det påvirker den enkelte borger. Det sagde jeg, og jeg fik lige lyst til at gentage det.

Jo, det gør indtryk på mig. Jeg står her som politiker, og jeg står her som socialordfører, og jeg må sige, at det altid er den enkelte borger, og hvad vi kan gøre, som er i fokus for mig. Men samtidig står jeg da også ved, at jeg er en part, der indgår nogle aftaler, og her har der været et stærkt, stærkt ønske fra kommunerne. Det har jeg så også lyttet til.

Jeg synes ikke, vi skal gøre borgerne mere utrygge. Vi skal altid gøre dem mere trygge, og derfor kræver det jo et stort, stort oplysningsarbejde, og det har KL tilkendegivet i bemærkningerne at de vil udføre.

Kl. 16:27

Formanden :
Hr. Orla Hav.

Kl. 16:27

Orla Hav (S):

Det er jo lidt trist, at det oplysningsarbejde skal ske bagefter, når man har kastet borgerne ud i, frygter jeg, et stort cirkus, hvor der vil være sat et stort, stort spørgsmålstejn hos den enkelte borger ved de rettigheder, vedkommende har.

Jeg skal bare stille et enkelt spørgsmål til fru Vivi Kier. Der tages udgangspunkt i, at det her har fungeret godt på børneområdet, men her taler vi om mennesker, der skal være inden for det specialiserede område hele deres liv. Kan man parallelisere i den sammenhæng, sådan at det, der er gældende i opvækstårerne, også er gældende i en voksentilværelse, hvor der selvfølgelig skal tages hensyn til voksne mennesker i den situation? Er det rimeligt?

Kl. 16:28

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:28

Vivi Kier (KF):

Jeg vil sige, at rettighederne for den enkelte borger er rigtig vigtige, og de er de samme. Det er ikke dér, hvor vi flytter på noget.

Er det så misforstået, når jeg står og drager en parallel til det specialiserede børneområde, hvor reglerne er sådan, som man nu er i gang med at gøre det her? Det var egentlig kun, fordi, som vi snakkede om tidligere, det godt kan virke som et meget komplekst lovforslag med rigtig mange små delelementer – hvordan er det lige, vi skal forstå dét, og hvordan er det, vi skal forstå dét? – og der prøvede jeg ligesom at sige, at modellen kender man.

Jeg må så lægge vægt på, at i den her sag står vi tit og snakker om, om vi overhovedet lytter til kommunerne, og hvad det er, kommunerne gerne vil, og så har jeg bare behov for at påpege, at det faktisk er kommunerne, som har haft et stærkt, stærkt ønske om det her. Borgerne og den enkelte borgers retssikkerhed er altid utrolig vigtigt for mig.

Kl. 16:29

Formanden :

Så er det fru Anne Baastrup for en kort bemærkning.

Kl. 16:29

Anne Baastrup (SF):

Det er jo rart at høre, at den enkelte borger er meget i centrum for fru Vivi Kier.

Jeg beskrev, hvorfor vi har lavet om på reglerne på børneområdet. Det var af hensyn til barnet, at der ikke skulle komme de der hovsating, fordi mor flyttede hele tiden, og så vil jeg høre: Hvor er hensynet til det menneske med handicap? Hvilket hensyn til mennesket med handicap er de her regler begrundet i?

Kl. 16:30

Formanden :
Ordføreren.

Vivi Kier (KF):

Reglerne er jo helt klart begrundet i, at kommunerne gerne vil have en mulighed for at have bedre styr på deres økonomi. Det mener de ikke de har haft med den måde, de har samarbejdet på indtil nu.

Der kan vi alle sammen så sidde og kigge og tænke, at det da er underligt, at de ikke har kunnet finde ud af at snakke sammen. Men kommunerne har altså tilkendegivet, at med den her model vil de langt bedre kunne styre det. Det var jo også derfor, jeg sagde, at jeg glæder mig rigtig meget over, at ministeren har sagt, at det her skal følges tæt, og så må vi jo følge det tæt. Men det her har altså været kommunernes ønske for bedre at kunne styre deres økonomi.

Kl. 16:30

Formanden :

Fru Anne Baastrup.

Kl. 16:30

Anne Baastrup (SF):

Det var en meget smuk måde at sige på, at i det her er der intet hensyn til den enkelte borger, at den enkelte borger rager Det Konservative Folkeparti en hat.

O.k., men så vil jeg høre: Mener fru Vivi Kier så ikke, at de skal have mulighed for at stemme i den kommune, der er handlekommune? Det lykkedes fru Sophie Løhde at undgå at svare på det spørgsmål. Mener fru Vivi Kier rent faktisk så ikke, at de som minimum skal have stemmeret i handlekommunen?

Kl. 16:31

Formanden :

Jeg vil lige påtale ordvalget. Hvis »rage« er at barbære, er det o.k., men ellers falder det uden for.

Ordføreren.

Kl. 16:31

Vivi Kier (KF):

Jeg må bare sige, at jeg bliver sådan en lille smule ked af det. Vi står i den her sal og er valgt, fordi vi gerne skulle være uenige og skabe en debat, og jeg synes, det er o.k. Men jeg synes faktisk, det er lidt ærgerligt at få lagt nogle ord i munden, når jeg til de to foregående spørgsmål har prøvet at sige, hvor meget jeg synes det betyder med den enkelte borger. Men ordføreren må jo så vurdere, om det var en rigtig kommentar.

Med hensyn til at stemme vil jeg sige, at jeg godt forstår den bekymring, der bliver rejst her. Men det gode er så, at når man bor i en kommune, i den kommune, hvor man må stemme, benytter man sig jo af andre tilbud end blot det tilbud, der er, fordi man nu har et handicap eller et eller andet andet, hvad det måtte være. Man benytter sig jo af alle mulige af kommunens tilbud. Det her kender vi rent faktisk også fra børnetilbuddet, hvor forældrene egentlig står i det samme dilemma.

Man kan opstille mange problemer, men igen må jeg sige, at her har vi lyttet meget til kommunernes ønske om at kunne styre bedre.

Kl. 16:32

Formanden :

Så er det videre i ordførerrækken, og næste ordfører er fru Anne Marie Geisler Andersen, værsgo.

Kl. 16:32

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Tak. Formålet er at give kommunerne bedre mulighed for økonomistyring af det specialiserede område, et formål, som vi i Det Radika-

le Venstre bakker op om. Vi er dog langt fra overbevist om, at dette er den bedste løsning på det.

Vi er meget skeptiske over for forslaget, der synes at medføre øget administration både i kommuner og institutioner. Den enkelte institution eller det enkelte botilbud vil skulle have kontakt med langt flere kommuner og tage hensyn til flere serviceniveauer. Ligeledes betyder det, at borgerne vil skulle forholde sig til en proces, der udgår fra to kommuner, hvilket gør systemet mindre overskueligt for den enkelte borger. Borgerne vil skulle have kontakt med to kommuner med hensyn til henholdsvis ydelser efter serviceloven og andre sociale ydelser. Overskueligheden bliver ikke bedre af, at kommunen har mulighed for helt eller delvis at delegere udøvelsen af alle eller nogle af kommunens opgaver til borgerens aktuelle opholdskommune.

Desuden bryder forslaget med nærhedsprincippet. Det er næppe svært at forestille sig, hvad det betyder for indsatsen over for den enkelte borger, hvis man eksempelvis har handlekommune i Nordjylland og er bosiddende på Sjælland. Ej heller er det svært at forestille sig, hvad afstanden kan betyde for handlekommunens mulighed for at bevare kendskabet til den enkeltes situation eller for at opnå kendskab til en borgers situation, en borger, som man ikke tidligere har været handlekommune for.

Høringssvarene peger desuden på en række alternative løsninger. Eksempelvis kunne det være en mulighed, at borgeren fik indflydelse på, hvilken kommune der skal være handlekommune ved langvarigt ophold. Denne mulighed kunne også tilfalde borgeren i de tilfælde, hvor kommunerne ikke indgår i et konstruktivt samarbejde, i de tilfælde, hvor handlekommunen ikke lever op til handle- og tilsynspligt eller ved lang fysisk afstand.

Ligeledes kunne man overveje, om borgeren skal have mulighed for at klage over, at en kommune ikke træffer afgørelse om, at handlekompetencen i en eksisterende sag skal blive i borgerens aktuelle opholdskommune. Man kunne også overveje en anden måde at finansiere det her område på jævnfør SF's ordfører.

Desuden synes der at være et problem i forhold til sundhedsloven. Når bopælskommunen ikke er lig med handlekommunen, mindskes det økonomiske incitament til hjemtagelse, idet færdigbehandlingstaksten betales af bopælskommunen. Dette finder vi meget u hensigtsmæssigt. Ligeledes er det problematisk, at borgeren ikke kan stemme i den kommune, hvis serviceniveau de er underlagt.

Som forslaget ligger nu, er vi derfor meget skeptiske. Vi har en række uafklarede spørgsmål, herunder hvor store besparelser forslaget formodes at medføre på det specialiserede område, hvor meget mere bureaukrati det vil medføre, og hvor mange borgere det anslås at ville omfatte. Tak.

Kl. 16:35

Formanden :

Tak. Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 16:35

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Når man læser høringssvarene fra handicaporganisationerne, kan man vel konstatere, at det i hvert fald er deres opfattelse, at det her lovforslag ikke betyder forbedrede vilkår for de handicappede. Der er tværtimod, som de opfatter det, og som de læser lovforslaget, tale om, at man genindfører stavnsbåndet for en ganske bestemt udvalgt gruppe. Og vi har faktisk så sent som i dag fået en ny henvendelse med en appel om, at vi skal udsætte færdiggørelsen af det lovforslag, fordi de mener, at det har en lang række negative konsekvenser for de handicappede.

Så kan man selvfølgelig sige, at argumentet for at gøre det alligevel er, at så får kommunerne bedre mulighed for at styre deres øko-

nomi. Til gengæld må man sige, at under det her punkt kan vi vel så blive fri for at høre Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti tale om, at det altid er borgeren, der skal komme før systemet, for her må man da virkelig sige, at systemet kommer før borgeren. Fordi kommunerne tilsyneladende ikke er i stand til at styre økonomien med de nuværende regler, gennemfører man noget, som opleves som en klar forringelse for de handicappede.

Konsekvensen af det her lovforslag er, at den kommune, man tilfældigvis boede i, da det blev besluttet, at man skulle ind på et bosted, bliver den kommune, der skal træffe afgørelser i resten af den handicappedes liv. Vi andre har en række valg i vores situation, vi kan f.eks. vælge at flytte fra det sted, hvor vi bor, fra den kommune, vi bor i, hvis vi vurderer, at de tilbud, vi får i den kommune, er så dårlige, at det vil være mere attraktivt at flytte hen til en anden kommune. Der vil måske endda være dem – det siger jeg af hensyn til de borgerlige partier, der måske bedre forstår den logik – som vælger at flytte til en anden kommune, fordi de kan slippe billigere i skat.

For de handicappedes vedkommende er der bare at sige, at de bor i den kommune, de boede i, og færdig med det. At de så oven i købet kan risikere at bo, om man så må sige, eller være afhængig af en kommune, hvor de ikke har nogen som helst mulighed for at udøve politisk indflydelse, stemme, være med til at forandre de prioriteringer og de afgørelser, der træffes, er så en yderligere vanskelighed.

Der har været, som også andre har sagt, en række høringssvar, der siger, at hvis man skal gå ad den her vej, burde man i hvert fald give borgerne en mulighed for at have indflydelse på, hvilken kommune der skal træffe beslutningerne.

Efter vores opfattelse er det i hvert fald sådan, at når man er afhængig af hjælp fra andre, er det ekstra vigtigt, at man har mulighed for at snakke med dem, der skal træffe afgørelser, som har stor betydning for ens liv. Så vi synes, at det her lovforslag er et rigtig dårligt lovforslag. Jeg er måske lidt ked af, at det lige præcis var på det her punkt, regeringspartierne valgte at lytte til kommunerne. Jeg kunne finde så mange gode områder, hvor det ville være rigtig dejligt hvis regeringen ville lytte til kommunerne. Men her valgte man altså at lytte, og man har efter min bedste mening valgt at lytte til noget af det dårligste, kommunerne har sagt. Det er ærgerligt, men det er der så ikke så meget at gøre ved.

Kl. 16:38

Formanden :

Tak til hr. Per Clausen. Så er der ikke flere ordførere, så vidt jeg kan se, og så er det socialministeren.

Kl. 16:38

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg vil sige tak for behandlingen af lovforslaget. Der er jo blevet rejst en række specifikke spørgsmål under behandlingen, og det er nogle spørgsmål, jeg meget gerne vil besvare under udvalgsbehandlingen.

Hvad angår det med klagemuligheder og klageadgang, er udgangspunktet jo, at det af en afgørelse skal fremgå meget klart, hvem det er, den enkelte borger skal klage til, dvs. hvad det er for en kommune, og hvad det er for en sagsbehandler, som borgeren skal klage til. Jeg synes, at det er meget vigtigt, at vi lige får det med klageadgangen og klagerreglerne helt præciseret, så jeg vil sørge for, at der bliver sendt en oversigt til udvalget over de klagemuligheder, der er.

Nu vil jeg gå lidt ind i nogle af de ting, der er blevet sagt, og nogle af de ting, der ligger i lovforslaget.

Regeringen og Kommunernes Landsforening er enige om, at der er behov for en bedre økonomistyring på det specialiserede socialområde. Det er væsentligt, at kommunerne får bedre muligheder for at styre økonomien på det specialiserede område, og der er det jo værd at hæfte sig ved, at der faktisk bliver brugt markant flere midler på det specialiserede socialområde, end der tidligere blev.

Dette forslag vil gøre det mere gennemskueligt for kommunerne at benytte tilbud i andre kommuner, ved at det sikres, at kommunerne fortsat har indflydelse på sagsforløb og serviceniveau i disse tilfælde. Ved udmøntningen af kommuneøkonomiaftalen har det været væsentligt at sikre, at lovændringen ikke vil have en negativ indvirkning på kommunernes incitament til at etablere og drive højt specialiserede botilbud og tage imod borgere fra andre kommuner.

Det skal understreges, at forslaget ikke ændrer på borgernes rettigheder efter serviceloven, ligesom borgerne fortsat vil have klageadgang til de sociale nævn over afgørelser efter serviceloven. Den oprindelige opholdskommune skal med handlepligten over for borgeren efter forslaget administrere hjælpen efter de regler, der også gælder i dag, blot med kommunens eget serviceniveau. Kommunen skal yde hjælp i samme omfang til de borgere, den overtager handlepligten for, som til de borgere, der bor i kommunen.

Reglerne om revisitation ændres heller ikke. Den kommune, der bliver handlekommune efter forslaget, vil ikke kunne beslutte flytning for borgere, der i dag bor i et botilbud i en anden kommune, i videre omfang, end kommunen kan efter de gældende regler for personer, der er visiteret til et botilbud inden for kommunegrænsen.

Lovforslaget vil styrke rammerne for økonomistyringen i kommunerne og dermed bidrage til at sikre, at ressourcerne anvendes bedst muligt til fordel for borgerne.

Jeg vil takke for en god debat, og jeg ser frem til behandlingen i udvalget.

Kl. 16:41

Formanden :

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger, først fra fru Anne Baastrup.

Kl. 16:41

Anne Baastrup (SF):

Tak. Jeg har et spørgsmål, der måske er lidt dumt og naivt. Men hvordan vil kommunen, som har en borger, der har et særligt behov, rent faktisk komme til at spare penge, hvis den kommune, som har institutionen, der skal tilbyde opholdet, siger, at hvis x skal være her, koster det grundtaksten, altså den der fællestakst, og at der i øvrigt er en lang række ting, der skal oveni, og hvis det er sådan, at den første kommune ikke vil betale det, så er det bad luck, for så kan de ikke få den plads, og den kommune kan bare ikke finde andre steder? Hvordan vil man så spare? Det er jo nogle af de problemstillinger, de har.

Kl. 16:41

Formanden :

Ministeren.

Kl. 16:41

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Det handler i lige så høj grad om, at kommunen kan følge med i, hvad det er, der sker, når kommunen skal lægge budgetterne. Nogle af de ting, vi hører fra kommunerne, er, at det på det her område er enormt svært at lægge nogle budgetter, som holder. Ved også at være handlekommune følger man jo løbende med i, hvad det er for en udvikling, der sker med borgeren, og hvad det er for nogle tiltag og ting, der skal gøres over for borgeren, og dermed er der også kendskab til, hvilke udgifter der er over for den enkelte borger.

Det er blot et eksempel på, hvordan man kan få en bedre økonomistyring og være forberedt på, hvad det egentlig koster i forhold til det specialiserede tilbud til den enkelte borger.

Kl. 16:42

Formanden :

Fru Anne Baastrup.

Kl. 16:42

Anne Baastrup (SF):

Men ministeren svarer udenom, for hvis der ikke er et tilbud i det område ved siden af den institution, som er for dyr, hvad gør den kommune så? Altså, det er jo det problem, kommunerne har. De har ikke andre institutioner end den der specialiserede type, som kan tage en borger, der er udadreagerende og voldsom osv. Så derfor er det eneste, de får ud af det, at de bliver konfronteret med, at det altså koster de der 200.000-300.000 kr. om måneden, men der er ikke andre tilbud. Det er jo virkeligheden.

Kl. 16:43

Formanden :

Ministeren.

Kl. 16:43

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Som jeg nævnte i mine bemærkninger, er reglerne om revisitation sådan set de samme, de bliver jo ikke ændret med det her lovforslag. Men det er også meget vigtigt for en kommune at kunne følge med i og være med til at handle i forhold til, hvad det er for et tilbud til borgeren. Nu nævnte jeg et eksempel på, hvordan en kommune kunne få bedre økonomistyring. Der er jo også andre eksempler, i forhold til hvad det er for et tilbud, som den enkelte borger får.

For det kan jo også godt være, at borgeren faktisk ikke får det rigtige specialiserede tilbud – det er meget, meget dyrt, men det er ikke det rigtige specialiserede tilbud – og hvis man nu også er handlekommune, så gælder det jo om at sørge for at finde ud af, om der er et andet og bedre tilbud, som også har en bedre pris. For jeg mener, det er meget vigtigt, at vi hele tiden fastholder, at faglighed og økonomi sagtens kan gå hånd i hånd. Men det er væsentligt, at man som kommune kan gå ind og se: Hvad er det for et tilbud, borgeren får? Er det det bedste, som borgeren får? Hjælper det egentlig borgeren?

Kl. 16:44

Formanden :

Så er det hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 16:44

Orla Hav (S):

Jeg kan høre på ministeren, at det har ligget ministeren på sinde, at det var vigtigt, at der stadig væk var et incitament til at oprette specialiserede tilbud. Det vil jeg godt kvittere for, det synes jeg er et vigtigt hensyn at tage.

Men ligger det så ikke i direkte forlængelse af det, at kommunerne, når man påtager sig en livslang udgift på en borgers vegne, vil være tilbøjelige til at være tilbageholdende med at visitere til det rigtige tilbud, måske med katastrofale følger for det pågældende menneske, der ikke får det tilbud, som kan være med til at afhjælpe den tilstand, som vedkommende er i?

Kl. 16:44

Formanden :

Ministeren.

Kl. 16:44

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nu er det jo ifølge serviceloven sådan, at man skal sørge for, at det tilbud, man giver den enkelte borger på det specialiserede område, også er det rette tilbud til borgeren. Og det vil jeg da i hvert fald gå ud fra også er det, der er udgangspunktet for kommunerne i forhold til det specialiserede område, nemlig at man sørger for, at den enkelte borger får det rette tilbud, at det er et tilbud f.eks. på det specialiserede psykiatriske område, som en borger profiterer af.

Det er meget væsentligt, at det er det rigtige tilbud, som borgeren får, for ellers er der ikke så meget idé i det. Så der vil jeg da helt klart mene, at selv om vi har det her lovforslag, vil kommunerne stadig væk være opmærksomme på, at man skal sørge for at give det rette tilbud til de enkelte borgere.

Kl. 16:45

Formanden :
Hr. Orla Hav.

Kl. 16:45

Orla Hav (S):

Jeg vil gerne kvittere for ministerens positive livssyn, hun tror det bedste om sine medmennesker. Jeg er bare betænkelig ved, at man med den begrundelse giver et så kraftigt økonomistyringsværktøj, at man risikerer at sætte hensynet til den enkelte borger over styr, når kommunerne ved, det er meget dyre tilbud, de henviser til. Jeg skal bare nævne, at vi i Danmark vel har ét sted, hvor blinde kan få det tilbud, de har behov for. Min bekymring går jo på, om man så holder sig tilbage for at visitere dem dertil og dermed udvander tilbuddet, fordi der ikke kommer tilgang, og i stedet giver borgerne et dårligt tilbud derhjemme og gør den dårligere rustet til at klare det, som livet indebærer. Er det ikke kortsigtet? vil jeg spørge ministeren.

Kl. 16:46

Formanden :
Ministeren.

Kl. 16:46

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Det er jo netop derfor, at vi med det her forslag har været inde og fokusere på, at det også er vigtigt, at man ude i kommunerne har et incitament til at bruge de her meget højt specialiserede tilbud. For vi har også hørt, at der har været en tilbageholdenhed i forhold til at visitere til nogle af de tilbud, som faktisk er de rigtige tilbud, fordi de mister handlekompetencen i forhold til de her borgere.

Hvis de beholder handlekompetencen, har de stadig væk mulighed for at følge med i, hvad det er, der foregår over for den her enkelte borger. Man må også huske på, at kommunerne, ved at de bliver handlekommuner, også har pligten til at føre tilsyn med den enkelte borger, særlig det personrettede tilsyn, og det må vi ikke glemme at kommunerne har. Så er det også sådan, at træffer kommunerne en afgørelse om, hvor det er, man skal visitere en borger hen, er der jo mulighed for, at den enkelte borger kan klage over den her afgørelse til Det Sociale Nævn, hvis man som borger mener, at det her tilbud ikke er det rette for en.

Kl. 16:47

Formanden :

Tak. Jeg har ikke noteret flere ønsker om korte bemærkninger. Tak til socialministeren. Hermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget, hvis ingen gør indsigelse, og det ses ikke at være tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven). (Udlandsstipendium til kandidatuddannelser af me-

re end 2 års varighed og udlandsstipendium til Erasmus Mundus-uddannelser m.v.).

Af undervisningsministeren (Tina Nedergaard).
(Fremsættelse 05.03.2010).

Kl. 16:47

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet som ordfører, er fru Sophie Løhde.

Kl. 16:47

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Lovforslaget her omhandler som bekendt en række ændringer af SU-loven. For det første vil studerende med forslaget få mulighed for at få udlandsstipendier, selv om uddannelserne er normeret til mere end 2 år. For det andet indfører man med forslaget mulighed for at tidsbegrænse uddannelsernes optagelse på listen over uddannelser, som berettiger til udlandsstipendium. For det tredje flytter vi med lovforslaget kontrollen med studiefremdrift til Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, så det fremover bliver nemmere at administrere studiefremdriften.

Endelig indebærer lovforslaget her også en ændring af Erasmus Mundus-uddannelserne i forlængelse af den aftale, som regeringen og Socialdemokraterne har indgået, sådan at tidsbegrænsningen på 2 år for modtagelse af udlandsstipendium ikke skal gælde ved deltagelse i de studier.

I Venstre glæder vi os rigtig meget over, at universiteterne bækker op om den aftale, og vi er glade for de ændringer, som nu bliver lavet med det her lovforslag. Vi synes grundlæggende, det er vigtigt, at danske studerende har vide muligheder for at rejse ud i verden og suge viden til sig, og derfor synes vi, det er meget positivt, at vi med det lovforslag her og nu gør det lettere for de studerende. Så vi kan på den baggrund fuldt ud støtte op om det fremsatte lovforslag.

Kl. 16:49

Formanden :

Tak til fru Sophie Løhde. Og den næste ordfører er fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 16:49

(Ordfører)

Kirsten Brosbøl (S):

Socialdemokraterne har indgået en aftale med regeringen om den fremtidige regulering af Erasmus Mundus-uddannelserne, og en vigtig del af den aftale er det lovforslag, vi står med nu, som handler om at sikre, at danske studerende fremover ikke vil blive opkrævet brugerbetaling for Erasmus Mundus-uddannelser.

Vi har i forbindelse med behandlingen af L 119 på Videnskabsministeriets område, som udmønter aftalen om en ændring af universitetsloven, udtrykt vores kritik af hele forløbet omkring Erasmus Mundus-sagen, en sag, hvor regeringen jo i årevis så igennem fingre med ulovlig brugerbetaling, på trods af at man var vel vidende om, at problemerne med administrationen af uddannelserne var der, og at der altså var studerende, der var blevet opkrævet brugerbetaling for ordinære uddannelser, hvilket jo er i modstrid med gratisprincippet.

Først da sagen blev rejst i Folketinget, tog regeringen fat, og vi fik efter et langt forhandlingsforløb lavet den her aftale, som vi udmønter i dag. Og den sikrer altså, at danske studerende ikke fremover kan blive opkrævet brugerbetaling, ved netop at udvide muligheden for at få udlandsstipendiet til at dække eventuelle udgifter ved studieophold i udlandet, som er en del af Erasmus Mundus-uddan-

nelserne. Således vil de dele af uddannelsen, der foregår i Danmark, blive dækket af taxametertilskud, mens de dele, der måtte foregå ved et betalingsuniversitet i udlandet, vil blive dækket af udlandsstipendiet.

Vi har i forhandlingerne fra Socialdemokraternes side spurgt lidt ind til og forsøgt at få en afklaring, for så vidt angår de studerende, der ikke har flere SU-klip tilbage, for der ønsker regeringen ikke at lave en dispensation fra reglen, således at også disse studerende vil være dækket af udlandsstipendiet, fordi man altså knytter udlandsstipendieordningen til de studerende, der har SU-klip tilbage. Der ønsker regeringen ikke at dispensere, men vi sikrede altså, at det fremgår meget klart af aftalen, at såfremt det ikke er tilfældet, at de her udgifter vil blive dækket af andre stipendiemidler eller andre fonde, skal vi vende tilbage til det i forligskredsen.

Jeg vil gerne understrege her i dag, at vi selvfølgelig vil følge meget tæt, om der skulle være nogen, som ikke vil blive dækket ind af andre fonde, hvis ikke de har flere SU-klip tilbage. Det er en meget, meget vigtig detalje i aftalen for Socialdemokraterne.

Vi har noteret os Københavns Universitets høringssvar, og det giver sådan set lidt anledning til, at vi gerne vil spørge ind til det, som de påpeger. For det tyder jo på, at der stadig væk er en gråzone, som regeringen ikke har gjort os opmærksom på i forhandlingerne, nemlig at der fortsat skal betales den såkaldte konsortieafgift, selv om uddannelsen finder sted i Danmark. Det er jo en væsentlig detalje, for noget af problemet handlede om, at den her konsortieafgift blev opkrævet af det danske universitet, så det vil sådan set fortsat stride mod gratisprincippet, hvis det skal opkræves fra de studerende.

Så jeg vil egentlig gerne spørge ministeren, om ministeren kan garantere, at der ikke vil blive opkrævet noget som følge af de regler, vi laver nu, af de studerende, og hvordan den konsortieafgift i fremtiden skal opkræves. For jeg synes sådan set, det er en væsentlig pointe, som Københavns Universitet påpeger, og som vi i hvert fald er nødt til at få afklaret i udvalgsbehandlingen.

Som sagt har vi indgået den her aftale med regeringen, og vi støtter selvfølgelig på den baggrund forslaget, at vi får lukket det hul, der har været med brugerbetaling på Erasmus Mundus-uddannelser.

Jeg skal hilse fra den radikale ordfører, som desværre ikke kan være til stede, og sige, at Det Radikale Venstre også støtter forslaget.

Kl. 16:53

Formanden :

Tak. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 16:53

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det lovforslag, vi behandler netop nu, er jo et forslag, som har sin rod bl.a. i den velfærdsaftale, som Dansk Folkeparti var en del af tilbage i 2006, og det er selvfølgelig også til en vis grad en udmøntning af globaliseringspuljeforliget fra samme år.

Da den her udlandsstipendieordning blev indført, blev det aftalt, at den skulle undergå en såkaldt evaluering, hvor vi skulle tage en status på, om der var nogle problemstillinger, der kunne løses for at give de uddannelsessøgende nogle bedre arbejdsvilkår. Og der er det så, man er kommet frem til de anbefalinger, som ligger til grund for det her lovforslag, netop det, at der med de her små ændringer åbnes nogle nye muligheder for, at man også kan bruge stipendieordningen til uddannelsesforløb, som strækker sig ud over en normering på de hidtidige 2 år.

Det andet i det er så, at ministeren søger en bemyndigelse til at fastsætte tidsmæssige begrænsninger for, hvor længe en udenlandsk uddannelse kan være optaget på listen, og til eventuelt at godkende eller fravælge nogle af de forskellige uddannelser, der er berettiget til at være der. Det med at give bemyndigelser til ministre synes vi

sådan set fra Dansk Folkeparti side er noget, man skal passe lidt på med. Vi synes jo, at indflydelsen og magten skal ligge i parlamentet, i Folketinget. Den skal ikke ligge på ministrenes skriveborde sådan til daglig, og det betyder selvfølgelig også, at vi gerne lige vil have en sikkerhed for, at de her små bemyndigelser, som der trods alt er tale om i det her tilfælde, er af en sådan karakter, at vi godt kan gå med til det. Men det vil vi nok spørge lidt ind til i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Principielt kan Dansk Folkeparti støtte det her forslag. Vi synes jo, det er dejligt med et forslag, som lægger op til, at vi kan få mere fleksibilitet for de uddannelsessøgende, og som tilmed er inden for den samme økonomiske ramme. Så vi anbefaler forslaget.

Kl. 16:55

Formanden :

Tak til hr. Hans Kristian Skibby. Og så er det fru Hanne Agersnap som ordfører.

Kl. 16:55

(Ordfører)

Hanne Agersnap (SF):

Tak. Jeg skal på vegne af vores ordfører, fru Nanna Westerby, redegøre for SF's holdning, for da jeg var ordfører på den anden del af det her lovforslag – den del, der blev behandlet i Videnskabsudvalget – regner jeg med, det kan lade sig gøre.

Det er jo meget vigtigt, at danske universiteter kan deltage i internationalt samarbejde, og det er uhyre vigtigt, at vi står fast på gratisprincippet for uddannelser. Der var jo det problem, vi opdagede for år tilbage, at Erasmus Mundus-uddannelserne ændrede karakter fra sådan gensidig udveksling af uddannelser til noget, hvor der blev opkrævet brugerbetaling af danske deltagere.

Socialdemokraterne gik konstruktivt ind i det og lavede en aftale, der udmøntes med bl.a. det her lovforslag, og som skulle sikre, at danske studerende kan deltage i Erasmus Mundus-programmer uden at skulle betale. Man har gjort det med udlandsstipendierne for at bygge på en eksisterende ordning. Der er det med udlandsstipendierne, at de er hæftet op på SU'en. SU'en er jo ment til forsørgelse af de studerende, hvor udlandsstipendierne skulle gå til betaling af uddannelsesafgiften.

Derfor kommer der det problem, at hvis man ikke har flere penge til forsørgelse, kan man heller ikke få betalt uddannelsesafgiften. Det regner vi med og håber på at der er taget tilstrækkelig højde for i aftalen. Det fremgår ikke af lovforslaget, hvor man siger, at der vil være mulighed for at søge fonde, så vi håber, at der er sikkerhed for, at der er fonde at søge og det bliver muligt for de studerende at få betalt uddannelsesafgiften.

Med de bemærkninger kan vi støtte det, for de to principper – muligheden for at deltage i det internationale samarbejde, og at vi står fast på gratisprincippet – er principper, vi er glade for fortsat gælder.

Kl. 16:57

Formanden :

Tak til fru Hanne Agersnap. Så er det hr. Rasmus Jarlov som ordfører.

Kl. 16:57

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Jeg kan meddele, at også Det Konservative Folkeparti er varm tilhænger af det her forslag. Vi er varme tilhængere af internationalisering og af, at danske studerende tager ud i verden for at blive kloge og studerer på de bedste universiteter.

Det er et godt princip, at vi lader pengene følge de studerende, så de ikke er afhængige af, at der skal være en udvekslingsaftale, for at

de kan komme af sted, men at de også kan få tilskud til uddannelser, hvor der ikke er en aftale.

Der skal selvfølgelig også gives tilskud til uddannelser, der ikke varer præcis 2 år, men som eksempelvis varer 2½ år eller 3 år. Det er et hul i lovgivningen, at det hidtil ikke har kunnet lade sig gøre. Det er vi selvfølgelig alle sammen enige om at der skal rettes op på.

Vi er også, så vidt jeg kan høre på de øvrige ordførere, helt enige om, at der skal være mulighed for at få tilskud til Erasmus Mundus-uddannelserne. Det får vi også løst med den her lovgivning, og det glæder os meget.

Kl. 16:58

Formanden :

Tak for det. Den næste ordfører er hr. Per Clausen.

Kl. 16:59

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg vil sige, at jeg sådan set er meget glad for at få mulighed for at være ordfører for det her lovforslag. Det hænger jo sammen med, at hele diskussionen om brugerbetaling på Erasmus Mundus-uddannelserne var en sag, der opstod tæt på sidste folketingsvalg, hvor Enhedslisten afslørede, at der i årevis var foregået en ulovlig betaling på en række uddannelsesinstitutioner i Danmark.

Det fremgik også af det, vi fandt ud af, at ministeren – det var så videnskabsministeren og ikke undervisningsministeren – enten var vidende om det eller i hvert fald burde have været vidende om det, hvis han læste de papirer, han fik tilsendt. Alligevel skete der dengang det, at den daværende videnskabsminister gjorde meget ud af at understrege, at det var en ren vildand, at der intet var i sagen, og at man selvfølgelig altid overholdt lovgivningen.

Det her lovforslag i dag er i hvert fald dokumentation for, at det var os, der havde ret, og videnskabsministeren, der havde uret. Det er selvfølgelig også dokumentation for, at det nytter noget, selv om man er et lille oppositionsparti, at lave et kritisk opsøgende arbejde i forhold til den politik, som forskellige ministre fører. Et eller andet sted er det også historien om, at det indimellem godt kan nytte at stille nogle af de mange spørgsmål, som nogle politikere og ministre synes er lidt overdrevet. Man kan ikke forvente at få et nyt lovfor-slag ud af alle de spørgsmål, man stiller, men virker det bare en gang imellem, er det o.k.

Så til selve lovforslaget: Jeg har jo i det, jeg nu har sagt, nærmest antydnet, at Enhedslisten nok stemmer for lovforslaget, og det gør vi også. Det gør vi ikke, fordi vi synes, at det her er den optimale løsning. Problemet er jo, at mens vi i Danmark har et uddannelsessystem, der er baseret på gratisprincippet, har en lang række andre lande i EU et uddannelsessystem, der er baseret på betaling fra de studerende. Vi så jo helst, at det, man havde etableret i Erasmus Mundus-systemet, var en udveksling mellem studerende, hvor der så at sige ikke var penge mellem den studerende og det enkelte uddannelsessted. Det kan vi jo glæde os over at vi er enige med regeringen i, for det fremgår af både teksten og bemærkningerne, at regeringen vil gøre et forsøg på at sikre, at det bliver konsekvensen, når det nye Erasmus Mundus-projekt skal laves.

Når det er sagt, vil vi alligevel støtte det her lovforslag, fordi vi mener, at det giver en løsning på det praktiske problem, som vi står med nu. Det kan jo ikke nytte noget – må jeg erkende – at Enhedslisten siger, at vi ikke vil have udveksling med andre uddannelsessteder i Europa, fordi de har et andet system, end vi har; det vil vi først have, når der er fået styr på det. Vi vil støtte forslaget, fordi det giver nogle fordele.

Det, der så står tilbage, er det problem, som jeg mener at både Socialdemokraternes og SF's ordfører nævnte, at vi ikke har nogen garanti for, at de studerende kan få dækket udgifterne, hvis de ikke har mere SU tilbage. Der har man så i første omgang henvist til, at

de kan søge fonde og legater. Det synes vi så ikke nødvendigvis er helt tilfredsstillende, og derfor vil vi i det videre forløb arbejde med at få det yderligere afdækket, så vi sikrer, at de studerende rent faktisk får dækket de udgifter, de har.

Men uanset det betragter vi det her som et fremskridt, og vi vil stemme for lovforslaget.

Kl. 17:02

Formanden :

Tak til hr. Per Clausen. Så er det undervisningsministeren.

Kl. 17:02

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Tak for det og tak for den meget positive behandling, som Folketinget har givet lovforslaget, som jeg også selv synes er rigtig godt, fordi det jo lægger op til at skabe yderligere fleksibilitet i de unges tilrettelæggelse af deres uddannelse. Da flere ordførere så glimrende har gennemgået forslaget og dets indhold, vil jeg blot ganske kort vende mig mod nogle af de spørgsmål, der er blevet rejst.

Når vi har valgt at knytte udlandsstipendierne op på SU-systemet, er det, fordi vi i regeringen er optaget af, at vi ikke generelt forlænger studietiden i Danmark. Vi har i forhold til mange andre lande se-ne dimittenttidspunkter, og derfor er det væsentligt for os, at udlandsstipendieordningen ikke i sig selv medvirker til, at man får forlænget uddannelsestiden. Derfor er det knyttet op på SU-systemet.

Der er også blevet spurgt om konsortieafgifterne, og der vil jeg sige, at da det er en lovgivning, der ligger hos min kollega videnskabsministeren, vil jeg være lidt usikker på at svare meget præcist. Men jeg kan sige det på den måde, at i og med at der er tale om danske uddannelser, er der, som hr. Per Clausen ganske rigtigt sagde, ikke hjemmel til at opkræve betaling. Men jeg vil meget gerne have lov til at svare mere præcist og specifikt skriftligt for at sikre, at Folketinget får et fuldstændig korrekt svar.

Men mange tak til Folketingets partier. Jeg ser frem til samarbejdet om den videre behandling.

Kl. 17:04

Formanden :

Tak til undervisningsministeren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 124:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en følgegruppe på specialundervisningsområdet i grundskolen.

Af Pernille Frahm (SF) m.fl.

(Fremsættelse 09.02.2010).

Kl. 17:04

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er undervisningsministeren.

Kl. 17:05

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Det foreslås, at regeringen nedsætter en følgegruppe, der skal rådgive og vejlede skoler og kommuner om, hvordan man bedst sikrer, at børn får den undervisning, de har brug for. Som begrundelse for forslaget peges der bl.a. på, at det efter forslagsstillernes opfattelse er af økonomiske grunde, at kommunerne ikke følger indstillingen fra den pædagogisk-psykologiske rådgivning om støtte til elever med særlige behov.

Skolerådet har allerede til opgave at følge og vurdere det faglige niveau og den pædagogiske udvikling i folkeskolen samt elevernes udbytte af undervisningen. Rådet skal også vurdere skolens evne til at bidrage til at bekæmpe elevers negative sociale arv og skolens evne til at øge integrationen af elever med anden etnisk baggrund end dansk. Skolerådet afgiver årligt en skriftlig beretning til undervisningsministeren om rådets virksomhed med forslag til initiativer, der fremmer kvaliteten i hele folkeskolen. Skolerådet skal således følge udviklingen på hele folkeskoleområdet, herunder også specialundervisningsområdet.

Det fremgår af forslaget, at følgegruppen også skal rådgive og vejlede skoler og kommuner om specialundervisning. Det er en opgave, som i dag varetages af ministeriets grundskoleafdeling, som efter min bedste overbevisning også er dem, der har den største ekspertise på området. Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at grundskoleafdelingen ud over den daglige rådgivning og vejledning også afholder årlige informationsmøder om specialundervisningsområdet. I efteråret 2009 har afdelingen afholdt tre informationsmøder for henholdsvis specialskoleledere, skolekonsulenter og PPR. Afdelingen har desuden afholdt tre møder for almindelige skoleledere om specialundervisningsområdet. De arbejdsopgaver, som den foreslåede følgegruppe skal varetage, varetages således allerede i dag af Skolerådet og ministeriets grundskoleafdeling.

Med hensyn til besparelser lad mig først understrege, at der ikke i denne regerings levetid er sparet på folkeskoleområdet, tværtimod. Jeg ved godt, at jeg gentager mig selv, men der synes at være et behov for at gentage denne kendsgerning. Fra 2001 til 2010 er kommunernes samlede budgetterede driftsudgifter for folkeskolen steget fra 34,8 mia. kr. til 38,2 mia. kr. i 2010-priser. Der er i bemærkningerne til beslutningsforslaget henvist til, at der er sket store besparelser inden for specialundervisningsområdet. Det foreløbige budgettal for 2010 for folkeskolens specialundervisning på regionale og kommunale specialskoler udgør 5,3 mia. kr. I 2007 var budgettallet 4,2 mia. kr. i 2010-priser. Der er således tale om en stigning fra 2007 til 2010 på over 1 mia. kr., dvs. en stigning på næsten 25 pct. i udgifterne på 3 år.

I aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2009 blev det aftalt, at der skulle iværksættes en analyse af den samlede specialundervisning i folkeskolen. Analysen skal omfatte grundlaget for kommunernes styring og organisering af specialundervisningen samt ressourceforbruget hertil. Analysen forventes afsluttet medio 2010, med henblik på at der kan afrapporteres endeligt til forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2011.

Jeg forventer, at analysen kan give et bedre grundlag for at vurdere udviklingen i det samlede ressourceforbrug på specialundervisningsområdet. Det gælder især de ressourcer, som kommunerne anvender til støttetimer i normalklasser og specialundervisning i specialklasser, og her har vi i dag ikke valide tal.

Den pædagogisk-psykologiske vurdering har til formål at belyse elevernes kompetencer med henblik på at yde skolen, forældrene og eleven rådgivning om tilrettelæggelse og indhold af en undervisning, der kan tilgodesee elevens særlige behov. Forældrene skal altid inddrages i forløbet. Skolelederen træffer herefter ud fra en samlet vurdering afgørelse om den specialpædagogiske bistand til eleven. Ud

over den pædagogisk-psykologiske vurdering indgår også forældrenes ønsker og skolens kendskab til den pågældende elev.

Også skolens muligheder for at yde den specialpædagogiske bistand må nødvendigvis indgå i vurderingen. Det må derfor indgå i vurderingen, om skolen har de nødvendige lærerkræfter til at give den specialpædagogiske bistand, eller om det er nødvendigt at henvise eleven til en anden skole eller eventuelt til et regionalt undervisningstilbud.

Kl. 17:09

Det må desuden indgå i skolelederens vurdering, om elevens behov kan tilgodeses på en mindre omfattende måde end foreslået af PPR. Jeg skal i denne forbindelse gøre opmærksom på, at økonomiske hensyn ikke er et sagligt argument for at afvise støtte til elever, der har behov for specialpædagogisk bistand.

Jeg kan ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag. Jeg har hermed lagt vægt på, at Skolerådet og ministeriets grundskoleafdeling allerede varetager den foreslåede følgegruppes arbejdsopgaver. Jeg har også lagt vægt på, at der er betryggende klagemuligheder, og at klageadgangen er blevet udvidet væsentligt på folkeskoleområdet. Efter kommunalreformen kan alle forældre til børn med vidtgående behov for specialundervisning indbringe sagen for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning. Det giver en sikkerhed for, at børnene får den specialundervisning, de har behov for.

Kl. 17:10

Formanden :

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger, og det er fra fru Pernille Frahm.

Kl. 17:10

Pernille Frahm (SF):

Det overrasker mig jo ikke, at ministeren afviser forslaget, for det er jo sådan næsten en reflekshandling, når der kommer noget fra oppositionen. Men det overrasker mig alligevel, at ministeren ikke går lidt med på nogle af de tanker, der indholdsmæssigt ligger i det forslag her. For ministeren har næsten kun talt ud fra den ene del af baggrunden for forslaget, nemlig antallet og timer og kroner og øre – hele den økonomiske og kvantitative del af sagen, kan man sige – men der er faktisk også en anden del af sagen, som trænger til at blive belyst.

Det er det faktum, at forældre til børn, der har vanskeligheder, og børn, der har vanskeligheder, lige nu ligger i et retligt vakuum. Hvad har man ret til, og hvad har kommunerne pligt til? Det er ikke særlig tydeligt, det er faktisk nærmest meget uklart. Og en af måderne at få afklaret det på var at få lavet den her følgegruppe, så man kunne finde ud af, om børn rent faktisk får det, de har behov for, om der er noget i loven, vi skal ændre, for at de får det, de har behov for, og om loven er god nok osv. osv. – altså hele det retlige grundlag. Det vil jeg gerne høre ministerens kommentarer til.

Kl. 17:12

Formanden :

Ministeren.

Kl. 17:12

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Min respons på det er, at jeg faktisk mener, at det retlige grundlag er i orden, men at vi jo har med mennesker at gøre, og derfor kan der ske fejlskøn ude i kommunerne. Jeg kan heller ikke stå her og sige, at der aldrig sker en skelen til økonomien på det her område, men jeg vil bare sige, at med de tal og den udvikling, der er sket – en 25-procents-stigning på 3 år – skeles der i hvert fald ikke ret meget til det.

Men jeg vil ikke afvise, at der er familier, som oplever problemer, og det er også derfor, at jeg mener, at det var rigtig godt, da vi i

forbindelse med kommunalreformen lagde det mere decentralt ud, at det blev fulgt op af en klart bedre klageadgang for forældrene. For selv om det er kompliceret at klage, er det dog immer væk bedre at have muligheden end at blive efterladt med en frustration over, at man ikke mener, at man får den service leveret, som man faktisk har et retligt krav på.

Kl. 17:13

Formanden :

Fru Pernille Frahm.

Kl. 17:13

Pernille Frahm (SF):

Problemet med det retlige grundlag er to ting: For det første er det jo kun den udvidede specialundervisning, man kan klage over, og det betyder, at der er lidt mindre retssikkerhed, kan man sige, omkring den almindelige specialundervisning, som måske ellers kunne forebygge større problemer og forebygge, at nogle røg ud i den udvidede specialundervisning. Det var den ene del af det.

Den anden del af det er, at ja, flere kan klage nu efter kommunalreformen, men ministeren er vel også opmærksom på, at det er der så sandelig også flere der gør – og der er flere, der får ret i deres klager, et stigende antal forældre får ret i deres klager. Det betyder jo, at når summen af penge er den samme – for det er den jo – så får børnene af de forældre, der klager og får ret, tilført ressourcer fra den samlede pulje, og det betyder, at børnene af de forældre, som ikke klager, får tilsvarende mindre, fordi puljen er konstant. Der er et retligt problem her, som undervisningsministeren bliver nødt til at forholde sig til.

Kl. 17:14

Formanden :

Ministeren.

Kl. 17:14

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Det er overhovedet ikke på grund af manglende viden, men jeg beklager, at jeg ikke helt forstår, hvad der lægges i den definition, at det er en fast pulje, en pulje, der ikke ændres, for det skal den jo. Og det kan man så også konstatere at den gør, for den skal jo ændres, efter det behov der er, for sådan er loven. Men det kan man jo også se på udgiftsændringerne. Der er sket en stigning på 25 pct. på 3 år, og det viser jo, at det ikke er en særlig konstant pulje af penge, der er tilført området.

Jeg mener også, at fru Pernille Frahm må erkende, at hvis vi skal lykkes med at løse opgaverne i vores samfund, er vi også nødt til at se på, at når vi har så dramatisk en stigning i udgifterne og forældrene tilsyneladende ikke er blevet lykkelige, er der noget, der er i disharmoni. Og derfor er det jo godt, at kommunerne og regeringen i samarbejde kigger området igennem, så vi kan se, hvor problemstillingerne opstår.

Kl. 17:15

Formanden :

Tak til undervisningsministeren. Vi går til ordførerrækken, og den første ordfører er fru Anne-Mette Winther Christiansen.

Kl. 17:15

(Ordfører)

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Specialundervisningen og specialundervisningsområdet er et stort og komplekst område. For bare lige at ridse det lidt op: Det rummer betydelige udfordringer i forhold til, at vi sikrer, at samtlige børn, vi har, får det særlige hensyn, og at de får den undervisning, der passer til dem. Lad mig også spørge: Hvilke kan vi snakke om? Ja, vi kan

jo snakke om dem med Down's syndrom, vi kan snakke om dem med ADHD, vi kan snakke om dem med autisme, vi kan snakke om dem med Aspergers syndrom, vi kan snakke om dem med dysleksi, generelle indlæringsvanskeligheder eller socioemotionelle problemer for bare at nævne nogle.

Derfor forstår jeg fuldstændig, at SF understreger vigtigheden og siger, at vi skal tage ordentlig hånd om, at disse elever får det bedst mulige tilbud med den højeste faglighed og med den personlige udvikling, det giver. Så langt siger jeg ja.

Hvordan sikrer vi så, at det retskrav overholdes, og inden for hvilke ressourcerammer skal det foregå? Jamen det har jo egentlig længe været diskuteret vidt og bredt, og Venstre kan altså ikke genkende det billede, som tegnes af Socialistisk Folkeparti om, at kvaliteten af specialundervisningen direkte er faldet, bl.a. på grund af at der er for få ressourcer inden for den kommunale ramme, for i de redegørelser, Folketinget har modtaget fra Det Regionale Udviklingsråd, og som vi jo altså også har fået over og efterfølgende gennembehandlet - det er sket tre gange - kan vi jo se, at man går ind og laver nogle reguleringer, og at man taler sammen, regioner og kommuner. Hovedkonklusionen har været, at serviceniveauet er fastholdt siden kommunalreformen.

Det betyder så, at Venstre ikke kan støtte SF's beslutningsforslag, som det ligger her. Det er korrekt, at vi er enige om, at vi har udfordringer, og vi mener også, vi skal blive ved at tale, og vi skal blive ved med at forebygge, så vores børn slet ikke kommer til at skulle have det behov – hvis det er muligt – altså for at få specialundervisning. Men jeg må sige, at jeg ser, at vi allerede har sat ind, for vi har jo lavet tidlig sprogvurdering, vi har givet flere timer. Vi har også sørget for, at der er indført obligatoriske nationale test, og de skal også være med til at finde børn, der har behov. Der er ikke nogen, der siger, at de nationale test er dem, der er diagnostiske og dermed siger, hvad behovet er, men de skal i hvert fald gøre, at vi kan finde børn, der har behov, som skal afdækkes, og som der skal fokuseres på, så vi får givet den hjælp, der er behov for.

Det vil jo så altså sige, at jeg egentlig ser meget frem til, at vi får den redegørelse, for mon ikke også, at vi andre får lov til at se den, når kommunerne og regeringen er færdig med at afdække det område, som skal indgå i KL's og regeringens forhandlinger, når vi når juni. Jeg har i hvert fald stor tiltro til, at vi der vil få nogle af de svar, som vi søger.

Hermed sagt, at vi stadig mener, at vi skal være gode til at fokusere. Vi skal ikke opfinde hjulet for anden gang ved at lave en dobbelt funktion, som der foreslås her, med at sætte en følgegruppe på, for jeg synes faktisk, vi allerede har en følgegruppe. Vi har Rådet for Evaluering og Kvalitetsudvikling af Folkeskolen, og de skal jo lige præcis kigge på kvaliteten af undervisningen. Og når skolerne skal melde tilbage til kommunerne, så skal de jo skrive i deres kvalitetsrapport, hvad de vil gøre for at hjælpe der, hvor de har svagheder. Så altså, jeg mener ikke, der er behov for, at vi skal sætte et andet hjul i gang nu. Der er et hjul i gang, men jeg er enig i, at vi skal holde fokus.

Så Venstre siger nej til beslutningsforslaget, men støtter altså, at vi stadig væk har fokus på specialundervisning.

Kl. 17:19

Formanden :

Der er korte bemærkninger fra fru Pernille Frahm.

Kl. 17:19

Pernille Frahm (SF):

Nu ved jeg jo godt, at fru Anne-Mette Winther Andersen og undervisningsministeren er fra samme parti, så det, der kommer her, skulle ikke overraske. Men alligevel er der altså en vis overraskelse over, at Venstre heller ikke vil være med på det her.

Det, der er sagen, er, at vi jo ikke har det overblik, som fru Anne-Mette Winther Andersen siger vi har. Vi har ikke det indblik i, hvordan timerne bliver brugt. Vi har ikke det overblik over, hvor mange børn der sidder og venter, og hvor længe de venter. Vi har ikke det indblik i og overblik over, hvor mange børn der ikke får den specialundervisning, som de pågældende lærere mener de burde have, altså det, de lærere, der har med børnene at gøre, og det, de skoleledere, der har med de børn at gøre, mener. Vi har ikke det samlede overblik.

Nu har jeg læst de der redegørelser hvert eneste år. Der er ikke noget overblik i det. Jeg laver ikke sådan et forslag for sjov.

Jeg kunne godt tænke mig at vide, om fru Anne-Mette Winther Andersen synes, man skulle undersøge andet end den økonomiske situation, for det er jo det, regeringens og KL's arbejdsgruppe skal forholde sig til nu. Det er de stigende udgifter. Har fru Anne-Mette Winther Andersen lyst til at undersøge andet end bare kroner og øreproblematikken?

KL 17:21

Formanden :

Nu går jeg ud fra, at spørgsmålet er rettet til fru Anne-Mette Winther Christiansen. (*Pernille Frahm* (SF): Ja, det er det naturligvis, undskyld). Så er det ordføreren.

KL 17:21

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jamen jeg blev også rasende godt gift for 16 år siden, men jeg vedkender mig min arv fuldstændig.

Jeg har det faktisk sådan, at jeg mener, at man ikke kan kigge på den økonomiske ramme, uden at man ser på: Hvorfor er behovet, som det er? Og hvem er det, der udløser det behov?

Kommunerne er jo i den grad interesseret i at give det bedste, det ved vi jo. Som udgangspunkt er det altså alle menneskers ønske at gøre det bedste for hinanden. Der er ikke ret mange, jeg kan forestille mig kunne have det ønske at sige: Hvordan kan vi gøre det dårligst muligt for nogen. Så derfor har kommunerne jo ønsket om at gøre det bedste. Derfor mener jeg også, at vi er nødt til at få det afdækket på en måde, så det bliver mere tydeligt, og det bliver det jo nu, fordi de går ind og ser på, hvordan det her egentlig ser ud.

Vi kan roligt regne med, at kvalitetsrapporterne og de nationale test sammen vil give et billede, som bliver tydeligt, og dermed er det igen en klar afdækning, der viser, hvor behovet er, hvem der har behovet, og bliver det lavet, som det skal? For skolerne skal melde ind til kommunerne, hvordan de vil løse problemet.

KL 17:22

Formanden :

Fru Pernille Frahm.

KL 17:22

Pernille Frahm (SF):

Nu skal jeg passe på med de der navne, men ordføreren kan så måske gøre det klart for mig, hvordan de test er i stand til at vise, hvor mange børn der sidder og venter nu på at få den specialundervisning, de har brug for, og hvordan de test vil vise, hvordan timerne bliver brugt, når specialundervisningen bliver bevilget. Hvordan vil de test vise det? Det forstår jeg simpelt hen ikke, og det er der ingen andre, der forstår. Men det kan være, at ordføreren kan forklare det.

KL 17:22

Formanden :

Ordføreren.

KL 17:22

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg vil nok egentlig give et helt andet eksempel og sige: Sidste år havde vi et lovforslag her i salen, som også mødte modstand fra det samme parti. Det gik på, at man gerne måtte starte en specialundervisningssituation, før der var en klar udredning, hvis forældrene var enige, hvis skolen var enig, hvis lærerne tydeligt havde beskrevet, hvad der var af behov.

Det betød jo, at man så efterfølgende kunne lave den psykologiske udredning, PPR-udredningen, der skulle til for at bekræfte, at det her var fuldstændig rigtigt set. Den bliver ikke brugt særlig meget, men den er der.

Det er lagt op ad, at vi har de nationale test, hvor vi i hvert fald vil finde nogle, som har svært ved at svare på spørgsmålene, og som har svært ved at læse spørgsmålene. Og der er jo en afdækning: O.k., her er i hvert fald noget, der skal findes ud af. Er det overhovedet, fordi læsningen ikke er på plads? Eller er det på grund af ordblindhed? Eller er det på grund af noget andet?

Det spørgsmål vil naturligvis komme frem hos læreren, når resultatet ser ud, som det gør, plus at jeg ved, at Socialistisk Folkeparti i hvert fald siger, at lærerne jo kender børnene. Så det gør de jo allerede, inden de sætter børnene til at løse testen.

KL 17:24

Formanden :

Tak til fru Anne-Mette Winther Christiansen. Så er det hr. Leif Lahn Jensen som ordfører.

KL 17:24

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Mange af os, der enten har siddet i en kommunalbestyrelse eller jævnligen kommer ud til kommunerne, ved jo godt, at der er et stigende problem på specialundervisningsområdet. Antallet af børn, der skal have ekstra hjælp, er stigende, og det kommer kun til at se værre og værre ud. Det er efterhånden et kæmpe problem i kommunerne, fordi de simpelt hen ikke har penge nok til at tage sig af det, som de jo ifølge loven er forpligtet til.

Forslaget beskriver ganske godt de problemstillinger, der er på det her område: I 2009 sparer 41 pct. af landets kommuner på området vedrørende disse børn, det vil nok heller ikke blive bedre med regeringens nulvækst, der er et stigende antal klager fra forældre, det er ikke alle elever, der får den undervisning, de har behov for, og der er også nogle, som må vente over et halvt år på specialundervisning, altså ting, som ingen overhovedet kan være tilfredse med.

Der er jo et svært område, og man kan spørge sig selv, hvad søren man skal gøre, hvad der er rigtigst at gøre: Skal vi skyde flere penge i det? Jo, nulvækst hjælper jo ikke, for når udgifterne her tiden stiger ret meget, er nulvækst faktisk det samme som besparelser. Men foreslår man det, vil man bare høre ministeren sige: Penge, penge, penge, I vil altid have penge, og flere penge giver ikke nødvendigvis bedre skoler. Det har vi jo hørt den tidligere minister, hr. Bertel Haarder, sige, og det vil vi sikkert også høre den nuværende minister sige.

Derfor synes vi jo, det er et rigtig godt og konkret forslag fra SF, fordi det her ikke nødvendigvis koster det store. Man foreslår simpelt hen at lave en følgegruppe af eksperter, ikke eksperter, som ministeren finder blandt sine egne folk, men eksperter, som har noget at gøre med de her børn til daglig, og det synes jeg lyder rigtig, rigtig interessant. De vil jo helt klart være de rigtige til at fortælle os, hvad de rette løsninger er, hvad problemstillingen er, og selvfølgelig hvordan man løser den.

Gruppen skal rådgive og vejlede skolerne, belyse udviklingen inden for specialundervisningen, få overblik over bl.a. ventelister, til-

deling og visitation samt vejlede Uddannelsesudvalget og ministeren.

Ministeren vil også gerne løfte skolen og eleverne. Det har vi jo senest set, da ministeren nedsatte en arbejdsgruppe, der skal løfte de dygtigste elever. Så siger jeg: Her nedsætter vi en gruppe, der skal løfte de svageste elever, og så må man jo sige, at det hele ligesom passer sammen.

Kl. 17:26

Formanden :

Tak til hr. Leif Lahn Jensen, der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Så er det hr. Hans Kristian Skibby som ordfører.

Kl. 17:26

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det her forslag fra Socialistisk Folkeparti, som vi behandler nu, er et forslag, som Dansk Folkeparti jo principielt vil sige er anerkendelsesværdigt, altså at vi med forslaget får sat fokus på en debat om, hvordan det skal gå med den målrettede specialundervisning af børn, der har behov for det, udeomkring i landets kommuner og i kommunernes folkeskoler. Men vi kan ikke støtte forslaget, som det ligger her, og det er der sådan set en række årsager til.

Hvis man kigger på den i forslaget beskrevne sammensætning af det her rådgivende organ, ser man, at Danmarks Lærerforening, PPR, Skole og Samfund, Skolelederforeningen, Dansk Handicap Forbund, Socialpædagogernes Landsforbund, Kommunernes Landsforening samt en eller flere relevante uddannelsesforskere skal sidde med i det her såkaldte rådgivende organ. Og vi ved jo alle sammen godt, hvad det munder ud i, nemlig at når de rådgivende funktioner kommer i gang, vil det også betyde, at der vil komme et politisk pres.

Alene rådets omfattende sammensætning vil meget let kunne tegne et billede af, at der er alt for mange kokke om alt for lidt mad. Det vil meget let kunne blive et billede af et partsindlæg, og det vil gøre, at man nemt vil få en diskussion, hvor det kan være vanskeligt at se forskel på, om det er et partsindlæg eller det decideret er et rådgivende analysearbejde, som skal vurderes.

Hvad der er endnu mere vigtigt, er jo netop, at den her opgave ligger fast forankret og bliver forvaltet i kommunerne af de enkelte skoleledere, af de enkelte valgte byråd og kommunalbestyrelser. Her ligger ansvaret, og her skal opgaven også ligge helt og holdent. Dette ses også tydeligt, ved at rammerne for udgifter til specialtilbud er udvidet markant gennem de senere år, og at de normale undervisningstilbud er under kraftigt pres.

Endelig vil jeg gerne sige på vegne af Dansk Folkeparti, at det jo er sådan, at vi i forvejen har et ganske glimrende klagesystem, som sikrer, at både børn, forældre og pårørende kan indbringe de tvivlsager, der måtte komme, for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning. Det er en instans, som vi kan se modtager mange sager til behandling.

Så på den baggrund kan vi ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 17:29

Formanden :

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Pernille Frahm.

Kl. 17:29

Pernille Frahm (SF):

Det er sådan for at forsøge at afdække, hvad Dansk Folkeparti egentlig mener om situationen nu, for det blev der ikke rigtig sagt noget om. Jeg kan forstå, at Dansk Folkeparti synes, at det skal kommunerne og den enkelte skole og den enkelte skoleleder bare selv ordne, og så spørger jeg Dansk Folkeparti, der ellers godt kan finde ud af at

centralisere beslutningerne herindefra, når det handler om andre områder:

Synes hr. Hans Kristian Skibby, at det fungerer? Synes hr. Hans Kristian Skibby, at det er tilfredsstillende med det stigende antal klager, der kommer hvert eneste år, og det stigende antal borgere, der får ret i deres klager?

Kl. 17:29

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:29

Hans Kristian Skibby (DF):

Altså, man kan jo sige, at vi har mange forskellige komplekse situationer i Danmark, og vi har også mange forskellige sager inden for det sociale område og inden for undervisningsområdet, hvor man har mulighed for at ytre sig ved at sende en klage, såfremt man ikke er tilfreds med den myndighedsbehandling, som man får i Danmark. Det må sådan set være det helt grundlæggende element i det, at vi har et klagesystem, som fungerer, og som også er der, når folk synes, at de vil gøre brug af det.

Jeg synes egentlig, at det er lidt underligt, at vi skal klandres for, at vi prøver på at bibeholde nogle opgaver og et ansvar udeomkring, decentralt i kommunerne. Jeg synes, at det er lidt underligt, at ordføreren på vegne af Socialistisk Folkeparti ligesom siger: Jamen kan det være meningen, at Dansk Folkeparti vil kæmpe for, at ansvaret ligger, hvor udfordringerne er, og ligger så tæt på borgerne som overhovedet muligt? Det kan vi simpelt hen ikke rigtig forstå, så jeg anerkender ikke den sammenligning.

Kl. 17:30

Formanden :

Fru Pernille Frahm.

Kl. 17:30

Pernille Frahm (SF):

Det var mange ord, men det var ikke noget svar på spørgsmålet, så jeg stiller det lige en gang til:

Hvordan synes ordføreren for Dansk Folkeparti at det går? Synes han, det går godt, når nu der er et stigende antal klager, og når et stigende antal af dem, der klager, får ret i deres klager? Er det så et udtryk for, at det går godt?

Det er jo et meget enkelt spørgsmål.

Kl. 17:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:31

Hans Kristian Skibby (DF):

Altså, fru Pernille Frahm ved udmærket, at man ikke kan vurdere et tilbud, ud fra hvor mange klager der kommer. Klageinstanserne er der, og det betyder selvfølgelig også, at forældrene har mulighed for at klage efter forgodtbefindende, hvis de synes, de får en forkert behandling.

Men det retfærdiggør jo ikke, at vi med det her forslag skal til at lave et rådgivende organ, som bliver meget, meget stort, meget, meget bredt funderet, og som skal gå ind og overrule kommunerne. Det her ansvarsområde ligger hos kommunerne. Det ligger hos de enkelte skoleledere, og det ligger hos de enkelte lokalt valgte byrådspolitikere og kommunalbestyrelser, og sådan skal det altså være.

Jeg synes, det er en uskik, hvis vi begynder hele tiden at ville tage lovinitiativer, som gør, at vi fratager kommunerne en lang række kompetencer. Det tror Dansk Folkeparti at man meget let ville

kunne komme til, hvis det her forslag blev til virkelighed, og derfor bliver det ikke til virkelighed.

Kl. 17:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det den konservative ordfører, hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 17:32

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg må jo sige, at jeg er meget på linje med Dansk Folkepartis og Venstres ordførere i den her sag. Vi anser også beslutningsforslaget som overflødigt, men der er ikke nogen tvivl om, at vi er nødt til at kigge på udviklingen på specialundervisningsområdet. Udgifterne er kraftigt stigende, og det er et problem; der er så mange klagere, der får medhold, at det udgør et problem for kommunernes økonomi. Derfor ser vi også frem til, at der kommer den analyse, som regeringen og KL vil have lavet af specialundervisningsområdet, og vi håber, at der kan dannes grundlag for et bedre overblik over udviklingen på området og også udviklingen i omkostningerne. Vi føler os godt dækket ind af dette som startpunkt, og vi mener ligesom Dansk Folkepartis ordfører, at man skal passe på med at nedsætte en hel masse forskellige organer, som lapper over hinanden, i og med at vi jo allerede har skolerådet, som har til opgave at udføre det arbejde, som det foreslås, at den her følgegruppe skulle gøre ifølge beslutningsforslaget.

Kl. 17:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 17:34

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Når man snakker om specialundervisning til børn, er der sådan set ifølge lovgivningen ikke nogen tvivl om, at dem, der har brug for det, også har ret til det. Til gengæld må man sige, at specialundervisning af børn nok alligevel befinder sig i et krydsfelt, hvor det ikke altid er det, der er bedst for børnene, der sejrer. Det er på den ene side i forhold til de rettigheder, man har – og jeg er da sådan set overbevist om, at udgangspunktet for kommunerne, hvilket både ministeren og adskillige ordførere har sagt her i dag, givetvis er at gøre det så godt som muligt. På den anden side er det også en realitet, at vi har at gøre med et område, som er dyrt, som koster mange penge, og som derfor påkalder sig en vis kommunal interesse, også for at se på, om man kunne spare på pengene. Og indimellem kan man jo legitimere sine besparelser med sådan en florumvunden snak om, at vi skal have en rummelig folkeskole og den slags ting.

Så derfor mener vi faktisk i Enhedslisten, at der er meget, der tyder på, at alt for mange børn ikke får den undervisning, de har krav på. Vi tror som sagt ikke, at det skyldes ond vilje; det skyldes, at kommunerne har nogle ganske snævre økonomiske rammer og derfor prøver at se kritisk på alle de udgifter, de har. Der må man sige, at det jo er værd at være opmærksom på, at der er tale om en meget alvorlig situation, det er en meget alvorlig sag, vi har med at gøre. Hvis et barn fastholdes i en undervisningssituation, som barnet reelt ikke får noget ud af på grund af ventetid, eller hvis barnet må nøjes med 5 timers specialundervisning frem for de 15 timer, som barnet har brug for, så er der en meget stor risiko for, at barnets selvtillid og lyst til at lære for alvor lider et knæk. Det har alvorlige konsekvenser, når et barn ikke får den undervisning, som det har behov for.

At der er noget, der er galt på det her område, må jo stå lysende klart for alle, når vi ved, at antallet af klagesager, som Klagenævnet for videregående specialundervisning modtager, stiger, og når vi

ved, at i ca. 43 pct. af folkeskolesagerne er kommunernes afgørelse enten blevet ændret eller sagen blevet henvist til fornyet behandling – noget er altså galt. Ikke mindst af hensyn til de mange forældre, som ikke har overskud til at klage eller ikke ved, at de har mulighed for at klage, vil det være vældig fornuftigt at oprette en følgegruppe, der kan holde øje med, om børnene nu også får den undervisning, de har krav på.

Enhedslisten kan altså støtte SF's beslutningsforslag.

Kl. 17:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Pernille Frahm.

Kl. 17:36

(Ordfører for forslagsstillerne)

Pernille Frahm (SF):

Jeg vil sige tak til dem, der har givet forslaget en velvillig behandling, og jeg vil egentlig også sige tak til de andre ordførere og til ministeren for, at vi har fået den her debat igen.

Grundene til, at jeg synes, det er vigtigt, at vi får en grundig debat nu, er flere. En af dem er den dom, der faldt for ganske nylig i den såkaldte Viborgsag, hvor nogle forældre til en dreng, som ikke har lært at læse i skolen, søgte kommunen, fordi det viste sig, at drengen rent faktisk, hvis han havde fået tilstrækkelig hjælp, den rigtige hjælp ville have kunnet lære at læse. Det problem, der rejser sig i kølvandet på det, er: Hvad er det så egentlig, skolen har pligt til? Hvad er det så egentlig, børn har ret til, når vi har alle de mange, mange paragraffer? Hvis man googler folkeskoleloven og googler specialundervisning, vil man få tre eller fire A4-ark tæt beskrevet med paragraffer, underparagraffer og bestemmelser, og jeg skal komme efter dig, om specialundervisning. Så det er jo ikke, fordi der ikke står en masse i folkeskoleloven. Spørgsmålet er bare, hvad det egentlig er, det betyder.

Efter Viborgdommen er det jo i hvert fald helt uklart, hvad det er, det så betyder. Hvad er det, børn har ret til, og hvad er det, kommunerne har pligt til? Derfor er det her forslag faktisk blevet ekstra aktuelt efter Viborgdommen. Vi bliver nødt til at dykke ned i det her.

Jeg skal også sige, at det ikke er ret mange år siden, at samtlige ordførere fra alle partier bortset fra Venstre – Venstres ordfører sagde nej til det – sagde: Vi er parate til at ændre folkeskoleloven, så det står helt klart, at børn har ret til at få den specialundervisning, de har brug for. Det blev sagt op til folketingsvalget i 2005. Samtlige uddannelsesordførere sagde det dengang, og det var med udspring i den sag, som der senere er faldet dom i. Derfor undrer det mig sådan lidt, at der ikke er mere vilje til at kigge på det her retlige grundlag. Hvad er det egentlig, børn har ret til? Har de ret til noget som helst? Og hvad er det, kommunerne har pligt til?

Det her forslag skal ikke ses som et krav om endnu flere penge, men et forsøg på at sætte nogle af de folk, vi ved har forstand på børn, har forstand på pædagogik, har forstand på specialundervisning, har forstand på de forskellige strukturer, vi har for vores folkeskole, for vores specialundervisning, til at kulegrave, hvad der egentlig foregår. Vi ser en himmelflugt i udgifterne, og vi ser også en himmelflugt i utilfredsheden, og de to ting taler dårligt sammen. Derfor er det et ansvar, som påhviler os herinde i det her hus at gøre noget ved. Det behøver ikke at være, at der bare skal hældes endnu flere penge i det. Det tror jeg faktisk personligt ikke, at det er, men vi kan jo rent faktisk ikke vide det, for der er ikke et samlet grundigt overblik over, hvad der foregår. Vi ved ikke, hvad timerne bliver brugt til.

Formentlig – og det er kun igen et gæt ud fra tilfældige statistiske analyser – er der et stigende behov for specialundervisning med baggrund i adfærd, men dalende med baggrund i indlæring. Det er da en opgave, vi skal tage på os, nemlig at finde ud af, om det så er det

rigtige, vi gør, om det måske er den rigtige måde, vi laver skole på. Måske er det ikke specialundervisningen, men skolen som sådan, der har brug for, at nogle folk kigger grundigt på det og giver os nogle råd og noget vejledning om, hvordan vi laver en folkeskole, hvor der bliver et mindre behov for at skille børn ud.

Det her er som sagt ikke en kritik af specialundervisningen og den måde, den bliver kørt på i dag. Det kunne der godt være i det, men det er det ikke, fordi jeg tror, ligesom mange andre har sagt, at kommunerne rent faktisk gør, hvad de kan. De tager den her opgave meget alvorligt, og de lærere, der sidder med klasser med børn, der har problemer og vanskeligheder, tager det meget alvorligt, og de børns forældre tager det meget alvorligt. Men vi oplever en stigende gruppe af dybt ulykkelige og fortvivlede forældre, der ikke aner deres levende råd, forældre, som oplever, at deres børn f.eks. bliver frataget støtte, som de har svært ved at forestille sig at barnet kan klare sig uden.

Der mangler vi et godt svar til de forældre. Vi mangler at kunne give dem den tryghed at sige: Hør her, vi tager os af det, vi tager det alvorligt, vi tager jeres børns problemer alvorligt; vi vil nemlig gerne have, at den andel, der går ud af folkeskolen og kan læse og skrive og komme videre i en ungdomsuddannelse, stiger. Regeringen har jo selv en 95-procents-målsætning, så jeg synes virkelig, at det er underligt, at man ikke vil være med på et forslag, der er utrolig billigt, og som ville gøre, at vi herinde ville blive bedre rustet, ministeriet ville blive bedre rustet, og ministeren ville blive bedre rustet til at komme med nogle rigtig gode bud på det.

Kl. 17:41

Jeg ved ikke, om kvaliteten er faldet. Det er jo også noget, vi mangler et overblik over. Rapporterne fra de regionale udviklingsråd giver ikke det overblik. Nu nedsætter regeringen en arbejdsgruppe sammen med KL, der skal kigge på det. Jeg vil bare sige, at det ikke er nyt. Den type arbejdsgruppe har vi haft før. Vi havde den helt tilbage i Amtsrådsforeningens dage, hvor det var Amtsrådsforeningen, der stod med det stigende problem. De lavede tilsvarende undersøgelser af, hvad udgifterne var til det. Til højre for mig sidder en finansminister, der sikkert også kan huske nogle af de ting, man har gjort – nej, det gør der ikke mere, men det gjorde der tidligere – og hvordan bekymringen allerede dengang var der. Den bekymring er jo ikke blevet mindre. Vi ser stadig væk en stigning. Ergo skal der kigges tilbundsående på, hvordan vi laver den folkeskole, hvad det er, timerne bliver brugt til, hvad det er, børn bliver udsat for, og om børn har nogen som helst rettigheder i forhold til det her.

Det er jo også det interessante, når man kigger på det retlige grundlag. Kommunerne har pligt til at oprette specialundervisning, men faktisk står der ikke nogen steder, at børn har ret til den. Det var måske en måde, man kunne forholde sig til emnet på, nemlig at man kunne begynde i langt højere grad at tale om børns ret til f.eks. at lære at læse. Jeg ved, at man har gjort det i Norge. I Norge har man faktisk besluttet, at børn har et retskrav på at lære at læse. Så ved vi jo alle sammen godt, at der er nogle, der aldrig får lært at læse, men den gruppe er så forbavsende lille, at i stedet for at fokusere på den så lad os fokusere på den rigtig store gruppe, vi i dag taber på gulvet, som f.eks. drengen i Viborgsagen, hvor det jo viste sig, at efter 2 år på efterskole og efter nogle år på VUC kom drengen til at læse, men så sent, at det var svært for ham rigtigt at kunne få lov at anvende det og kunne få lov at have glæde af det.

Selv om der ikke et flertal, der støtter forslaget, håber jeg alligevel, at vi, når vi går i gang med udvalgsarbejdet, kan nå til en eller anden form for fælles forståelse i Uddannelsesudvalget for, at det er nødvendigt, at vi som uddannelsesordførere, vi som folketingsmedlemmer påtager os et ansvar for, hvordan vi får analyseret det her til bunds, hvordan vi får sikret, at vi ved, hvad der foregår i specialundervisningen, at vi ved, hvordan timerne bliver brugt, og at vi ved, om børn har ret til at lære at læse. Tak.

Kl. 17:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet, og jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 125:

Forslag til folketingsbeslutning om vejledende timetal for seksualundervisning.

Af Kirsten Brosbøl (S), Pernille Vigsø Bagge (SF), Marianne Jelved (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 09.02.2010).

Kl. 17:44

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Undervisningsministeren.

Kl. 17:45

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Tak. I det fremsatte forslag pålægges regeringen at fastsætte et vejledende undervisningstimetal for folkeskolens seksualundervisning. Forslaget begrundes med, at der i dag er store udsving i omfanget og kvaliteten af undervisningen, og at et vejledende undervisningstimetal vil styrke undervisningen.

Timetallet skal fastsættes på baggrund af en vurdering af det tidsforbrug, der er nødvendigt for at leve op til målene for seksualundervisningen, som af forslagsstillerne omtales som et fag. Forslagsstillerne forudsætter, at en fastsættelse af et vejledende timetal vil være omkostningsneutralt, da der ikke er tale om ekstra timer, men blot en tilkendegivelse af, hvor mange timer de fælles mål nødvendiggør.

Forslaget opfordrer desuden regeringen til at igangsætte en evaluering af faget sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab med henblik på at belyse det nuværende omfang og kvaliteten af undervisningen for derved at kunne vurdere, hvorvidt der er behov for at udskille seksualundervisningen som et selvstændigt fag med et minimumstimetal.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at det er vigtigt, at folkeskolens seksualundervisning er med til at understøtte, at børn og unge klædes på til at møde seksuallivets mulige udfordringer. Det er regeringens holdning, at folkeskolens seksualundervisning naturligvis skal leve op til de nationale krav, der er fastsat, og at opgaven skal varetages forsvarligt ude på skolerne.

Den tidligere undervisningsminister inviterede da også aktører og interessenter på området til møde – endda til et stormøde – den 25. januar 2010. Mødet var tilrettelagt som en åben dialog med henblik på at få forslag på bordet til forbedring af undervisningen. På mødet oplyste den tidligere undervisningsminister, at han efterfølgende vil drøfte de gode forslag og input til en mulig forbedring af seksualundervisningen med folkeskoleforligskredsen. Som nyudnævnt undervisningsminister fulgte jeg umiddelbart op på denne proces og bragte sagen til drøftelse på folkeskoleforligsmødet den 25. februar 2010.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at det er et problem, når flere af folkeskolens elever modtager en så ringe seksualundervisning, som flere undersøgelser peger på. Sammenholdt med tal, der viser en stigning i antallet af kønssygdomme og en stigning i antallet af aborter blandt de helt unge, mener jeg også, at der er grund til at se nærmere på sagen.

På stormødet den 25. januar 2010 om seksualundervisningen pegede interessenter og aktører på, at målene for emnet er passende, men at opgaven ikke altid prioriteres af skoleledelsen og skolebestyrelsen på behørig vis. Der blev også sat spørgsmålstegn ved lærernes kompetencer, og mere tidssvarende undervisningsmateriale blev efterspurgt.

Jeg er enig i, at der er et problem, som vi skal se på, men regeringen ser ikke forslaget som en løsning på de påpegede problemer med seksualundervisningen.

Hvad angår forslagsstillerens opfordring til at evaluere emnet sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab med henblik på at vurdere, om seksualundervisningen skal skilles ud som et særskilt fag, finder jeg det væsentligt, at folkeskolens undervisning i sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab sker i sammenhæng og derfor også fremover har status af et emne og ikke af et fag, som anført af forslagsstillerne. Jeg er faktisk meget uenig i den del af forslaget.

Undervisningen i emnet er obligatorisk i 1.-9. klasse og gives i forbindelse med klassens tid eller i undervisningen i skolens obligatoriske fag. Det er velbegrundet, i og med at trin- og slutmål for emnet har en lang række snitflader og emnesammenfald med skolens obligatoriske fag.

Hvad angår det andet formål med evalueringen, nemlig at belyse omfanget og kvaliteten af undervisningen, foreligger der allerede en grundig dokumentation af, at seksualundervisningen er af meget svingende kvalitet. Der er derfor ikke grund til at afvente resultatet af endnu en undersøgelse. Vi har nemlig et ret godt overblik over, hvor problemerne er.

Med hensyn til forslaget om at fastsætte et vejledende timetal for sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab er det i dag sådan, at det er skolelederens ansvar, at undervisningen varetages forsvarligt, herunder hvor meget tid der afsættes til seksualundervisningen, hvornår på skoleåret og på hvilke klassetrin det sker. Fra regeringens side vil vi ikke begrænse skolernes fleksibilitet ved at fastsætte et særligt vejledende undervisningstimetal for seksualundervisningen. Jeg vil også gerne tilføje, at der faktisk også her kan være temmelig store regionale og lokale forskelle på, hvornår opgaven er løst, og på, hvad det kræver at løse den. En fastsættelse af et vejledende timetal for seksualundervisningen vil simpelt hen kræve en lovændring, og såfremt et sådan vejledende timetal skulle være udgiftsneutralt, ville det betyde, at vi i folkeskoleforligskredsen skulle finde en tilsvarende reduktion af timetallet i andre fag.

Vejledende timetal er efter vores opfattelse ikke vejen frem. Regeringen vil i stedet for gå videre med nogle af de ideer, der kom frem på stormødet den 25. januar 2010 med interessenter og eksperter. Jeg vil derfor nedsætte en gruppe med Undervisningsministeriets fagfolk og eksterne eksperter, som kan arbejde videre med løsningsforslagene fra stormødet og supplere med yderligere ideer. Jeg vil gerne understrege, at der ikke er tale om nogen syltekrukke. Dem er jeg faktisk sådan generelt modstander af, så hellere sige at man ikke agter at handle yderligere. Jeg vil derfor bede om at få et oplæg til sommer, så vi allerede i det kommende skoleår kan sætte de nye initiativer i gang.

Med disse ord vil jeg sige, at jeg har forståelse for begrundelsen for forslaget, men at regeringen ikke støtter det i sin helhed.

Kl. 17:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kamal Qureshi for en kort bemærkning.

Kl. 17:51

Kamal Qureshi (SF):

Jeg takker da i hvert fald for forståelsen for, at vi står med et problem, vi skal have kigget på. Men ministeren siger jo, at hvis der her skal anføres et obligatorisk timetal eller en eller anden form for fastlæggelse af timer, vil det kræve en reduktion i andre fag. Dermed er det underforstået, at der faktisk ikke bliver brugt tid på det her fag i dag. Sådan må det nødvendigvis være. Jeg forstår det i hvert fald sådan, at det så er, fordi der simpelt hen ikke bliver brugt tid på det her, og at der, hvis der skal bruges tid på det, skal skæres ned på noget andet.

Men jeg hører også ministeren sige, at hun har tillid til, at der faktisk bliver brugt tid på det, og at skolerne tager det alvorligt. Så hvad mener ministeren egentlig? Bliver der brugt tid nok på det her i forhold til opgavens omfang? Hvis der gør det, er der vel ikke behov for at reducere timeantallet andre steder, altså hvis man sådan set bare lægger det fast i nogle rammer frem for at gøre det løst. Om man bruger fem gange 15 minutter i løbet af 1 år, eller om man bruger det samlet på en gang, giver vel ikke forskellige resultater tidsmæssigt?

Kl. 17:52

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:52

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Jeg kan godt forstå spørgsmålet. Jeg kan faktisk oven i købet godt lide spørgsmålet. For det er jo netop rigtigt, at det på den ene side lyder lidt underligt at sige, at man ikke mener, det er løsningen, fordi man må forudsætte, at det går nogenlunde derude, selv om vi har konstateret, at kvaliteten er meget svingende. Men på den anden side må jeg bare henvise til, at al erfaring viser, at når vi bevæger os ind på det område, bliver vi mødt af et DUT-krav. Jeg er helt overbevist om, at både min forgænger og de meget kompetente mennesker, der jo typisk forhandler de her ting, har været opmærksom på, at man godt kunne bruge det argument, at vi nu har en opgave, som vi ved lov skal løse i dag, og at det sådan set burde være omkostningsneutralt, hvis vi bare sætter det antal timer på, vi må forudsætte det tager at løse den. Det er bare ikke den erfaring, man har.

Det andet er den meget svingende kvalitet og indsats, der udbydes. Det problem løser vi ikke nødvendigvis med det vejledende timetal. Jeg tager faktisk problemet så alvorligt, at jeg synes, vi skal prøve at finde en løsning, som fører noget med sig helt konkret ude i skolerne.

Kl. 17:54

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 17:54

Kamal Qureshi (SF):

Jeg synes, det er rigtig godt, at der i hvert fald er en erkendelse af problemets omfang. Ministeren siger også lidt, at der er mange regionale forskelle, med hensyn til hvordan man løser den her opgave, og det er der. Men det er reelt set faktisk også et af problemerne med seksualundervisningen, at man som ung i Danmark ikke kan være sikker på at gå ud af skolen med en helt basal viden om seksualitet og ikke have de der meget grundlæggende redskaber på plads.

Så det er sådan set også derfor, der er behov for, at der bliver lagt nogle helt grundlæggende rammer for det, sådan at vi er sikre på, at der i hvert fald er nogle helt grundlæggende ting, der bliver givet videre til børnene, inden de forlader skolen, så det ikke er svingende, sådan at man i Vestjylland måske har nedprioriteret det meget og man i København måske har nedprioriteret det meget mindre, eller

hvordan det nu kan være. Det er sådan set også det, der ligger i det, så jeg kunne godt tænke mig at høre ministeren, om ministeren er med på, at man på en eller anden måde må sikre sig en vis grad af standardisering eller en vis grad af ensartethed på landsplan.

Kl. 17:55

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 17:55

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Altså, det forudsætter jo, at man ligesom betragter det som et fag, og det er vi ikke indstillet på i regeringen. Sådan som jeg har forstået afrapporteringen fra det møde, jeg af gode grunde ikke deltog i som undervisningsminister, fordi det var en anden, der var undervisningsminister, var man også der optaget af, at man skulle gå ind og se på det i forhold til praksis, altså hvad det er, der sker derude. Det mener jeg vi skal holde meget fast i.

Det er altså ikke for på nogen måde at korrekse, men jeg må sige, at man måske i en klasse, hvor der er en høj grad af forståelse for problemstillingen, kan nå målene på kortere tid end i en klasse, hvor der er en større risiko for, at de ikke forstår, hvor vigtigt det er at passe på sig selv og andre i seksuallivet, og hvor man så bruger noget mere tid. Den ret og den mulighed synes jeg er vigtig at bibeholde.

Men konklusionen er i hvert fald, at jeg virkelig ønsker, at vi får kigget grundigt på det her, og jeg vil iværksætte det arbejde med henblik på at have et resultat inden sommer. Jeg beklager den lidt forlængede taletid, undskyld.

Kl. 17:56

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Kirsten Brosbøl for en kort bemærkning.

Kl. 17:56

Kirsten Brosbøl (S):

Det samme argument kunne man jo bruge om alle mulige andre fag, altså at der er forskellige indlæringsmetoder, og der er forskellige indlæringshastigheder rundtomkring. Nu beder vi jo ikke ministeren med det her forslag om at fastsætte et minimumstimetal. Jeg vil bare gerne bede ministeren om lige at bekræfte, at det, der står i forslaget, sådan set er et vejledende timetal, som jo altså ikke vil være bindende i forhold til skolerne, men som ville kunne give en eller anden ramme, som altså skal være lavet ud fra en faglig vurdering af de fælles mål, og som kunne anvise, hvad der ligger i de fælles mål, og hvad den faglige vurdering, i forhold til hvor lang tid det her vil tage, er.

For opfatter ministeren den meget varierende karakter af seksualundervisningen som et udtryk for, at der måske ikke er en forståelse for, hvad det her egentlig kræver? Eller hvad er baggrunden så for den her varierende kvalitet, som ministeren ser det?

Kl. 17:57

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 17:57

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Jeg er jo af den opfattelse, at det er godt at fastholde det som et emne, som bliver arbejdet ind i de forskellige fag, hvor det kan inddrages og er relevant. Hvis vi skal sætte vejledende timetal på, nærmer vi os jo, at man i skolen skal til at definere på en helt anden måde, at nu har man seksualundervisning, i stedet for at det indgår i den naturlige undervisning på området.

Jeg vil også gerne sige, at nu har vi situationen igen. Jeg er faktisk imødekommende over for forslaget og over for, at vi får kigget grundigt på det her. Jeg tager området alvorligt, men situationen, der opstår, er, at man spørger, hvorfor vi ikke vil sætte nogle flere nationale regler ned over folkeskolen, og i det daglige i medierne bliver vi anklaget for det modsatte. Jeg har faktisk tillid til, at man gerne vil løse den her opgave ude i folkeskolen, men det er også åbenlyst, at kvaliteten ikke er i orden og så svingende, at jeg ønsker at følge op på det. Så kan vi vende tilbage til det, når den arbejdsgruppe har afrapporteret.

Kl. 17:58

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 17:58

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg skal være den første til at glæde mig over, at vi nu har fået sat den her debat på dagsordenen, og at det også har fået regeringen til at reagere og sætte nogle ting i gang. Jeg hørte bare overhovedet ikke et eneste konkret bud fra ministeren på, hvad det så er, ministeren vil sætte i gang fra næste skoleår, ud over at der nu kommer en arbejdsgruppe. Jeg synes, det kunne være interessant at høre, om ministeren har gjort sig nogle lidt mere konkrete overvejelser om det. Men jeg anerkender, at der nu sker noget på området, det er jeg meget tilfreds med.

Igen vil jeg bare bede ministeren om at forholde sig til forskellen på et vejledende timetal og et minimumstimetal. For det, der ligger i forslaget, er ikke, at man skal have flere centralistiske regler. Det her er faktisk ment som en hjælp til skolerne i forhold til at kunne sige, hvad det er, der ligger i de her faglige mål. De fælles mål for det her emne, siger vi i forslaget, skal sådan set være de samme, men vi giver bare en hjælp i form af et vejledende timetal. Der ligger ikke noget i det her forslag om, at det skal være et fag. Det vil jeg godt bede ministeren om at bekræfte, for det har ministeren nu gentaget flere gange.

Kl. 17:59

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 17:59

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Det passer os rigtig godt, at det er et tværgående emne, og det understreges, i og med vi heller ikke har et vejledende timetal. Vi har sat nogle mål for, hvad der skal nås i seksualundervisningen, og vi er enige i, at det ikke ser ud til at være tilfældet, at man fuldt ud tilstrækkeligt når det. I hvert fald er der meget svingende kvalitet.

Så er det sådan, at jeg jo ikke bestemmer, hvornår man behandler beslutningsforslag i Folketingssalen, og jeg er ikke klar med de konkrete initiativer, dels fordi jeg ønsker at lytte til den arbejdsgruppe, der bliver nedsat, dels fordi jeg synes, at det er vigtigt, at vi får arbejdet grundigt, hvad det er, der skal til. Det agter jeg så at komme med meldinger om, når arbejdsgruppen afrapporterer. Og så synes jeg faktisk også, at man egentlig bør have respekt for det, når vi imødekommer et beslutningsforslags intentioner om at styrke undervisningen i folkeskolen, og også afvente det stykke arbejde, som ministeren sætter i gang.

Kl. 18:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til undervisningsministeren. Herefter er det Venstres ordfører, hr. Per Bisgaard.

Kl. 18:00

Kl. 18:04

(Ordfører)

Per Bisgaard (V):

Jeg vil sådan set godt indlede med at rose forslagsstillerne for at sætte fokus på seksualundervisning i folkeskolen. Det er et fantastisk vigtigt emne, og med det materiale, der er lagt ud som baggrundsmateriale, er der også ganske gode muligheder for at finde nogle tiltag, der kan være med til at forbedre undervisningen – og det er endda helt uden ny lovgivning.

Jeg vil gerne fortsætte med at rose, og roserne skal gå til den tidligere undervisningsminister, hr. Bertel Haarder, for hans initiativ til stormødet her i vinter. Og for at det ikke skal være løgn, roser jeg også lige den nuværende undervisningsminister for de konklusioner og forslag til løsninger, hun er kommet med, for dem er jeg nemlig hundrede procent enig i.

Det er min vurdering ud fra både en teoretisk og en praktisk erfaring, at målene, trin- og slutmålene, er fuldt dækkende for det, vi ønsker skal komme ud af undervisningen i grundskolen. Jeg synes, der er en fin progression, og der er mulighed for at undervise i emnet i ganske mange af skolens enkeltstående fag og i særdeleshed, hvis man ønsker at lave nogle tværgående projekter.

Men hvad er så årsagen til de her dårlige projekter, som bliver beskrevet i de mange rapporter, der ligger? Ja, fra referatet af stormødet findes der jo flere initiativer og tiltag, som, hvis de blev anvendt i alle landets folkeskoler, kunne være med til at give undervisningen et gevaldigt kvalitetsmæssigt løft. Men jeg undrer mig over en enkelt problemstilling, som synes at være udeladt. Da man vedtog den seneste revision af læreruddannelsen, besluttede man, at alle seminarer og professionshøjskoler skulle udbyde kurser i seksualundervisning. Så langt, så godt. Men hvorfor er det så ikke obligatorisk for de studerende at følge undervisningen? Gad vide, om tvungen deltagelse på netop dette kursus ikke kunne være med til at øge den faglige viden og måske også inspirere til, at man ville være mere motiveret, det øjeblik man stod ude foran eleverne.

Jeg er ikke vidende om de overvejelser, partierne bag loven gjorde sig, da man diskuterede obligatorisk eller frivillig deltagelse i undervisningen, men måske kan jeg få en forklaring af nogle af de ordførere, der er til stede i dag. Men at lave tvungen deltagelse i undervisningen på netop det område synes både at være nødvendigt og rimeligt. Jeg tror personligt ikke på at fastsætte et vejledende undervisningstimetal for folkeskolens seksualundervisning, men jeg tror til gengæld, at man kan komme et skridt videre, hvis man på alle niveauer øger oplysningsniveauet startende som sagt på professionshøjskolerne, hvor de studerende tilsyneladende ikke helt har forstået betydningen af at have en god faglig og didaktisk ballast om emnet.

Jeg er endvidere overbevist om, bl.a. på baggrund af de rapporter, som er omtalt i baggrundsmaterialet, at man ude på den enkelte skole har god grund til at revurdere sin indsats på netop det her område. Det er et obs-område, det er et fokusområde, hvor man med fordel kunne bruge mere fælles tid.

Jeg synes, at forslagsstillerne med deres argumentation i bemærkningerne og ikke mindst de oplyste punkter fra stormødet i januar forærer alle danske skoleledere et godt punkt til den agenda til nogle af de mange pædagogiske møder, de holder. Der er jo nemlig ikke nogen nemme løsninger på at lave en perfekt undervisning, men da indsatsen både kan, bør og skal fordeles ud over nogle flere af skolens fag, er det her jo en opgave, som kan laves i fællesskab.

I Venstre kan vi ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag, men vi bakker som sagt hundrede procent op om de initiativer og de løsningsforslag, som undervisningsministeren nævnte i sin tale.

Kl. 18:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Kirsten Brosbøl for en kort bemærkning.

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg vil gerne sige tak til Venstres ordfører, for jeg synes faktisk, at selv om man afviser det her konkrete forslag, var det egentlig en frisk tale, der også kom med et frisk bud på noget, som ikke indgår i forslaget, men som jeg altså kan forstå at Venstre nu vil komme med til lærerforligskredsen. For det må jo være det, vi kan høre på Venstres ordfører, altså at man ønsker, at alle lærerstuderende fremover skal deltage i den her seksualundervisning på seminarierne. Det kunne jeg godt lige tænke mig at ordføreren bekræftede, for så synes jeg da, det er noget, vi skal rejse i lærerforligskredsen. Det vil vi i hvert fald meget gerne være med til at kigge på. Så det vil jeg gerne kvittere for.

Så skal jeg bare lige spørge om noget, for det kan være, at det så var noget, jeg missede. Hvilke konkrete forslag fra ministerens side er det, som ordføreren støtter, for jeg hørte ikke noget fra ministerens side?

Kl. 18:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:05

Per Bisgaard (V):

Nu var det her ment som et svar på de mange rapporter, der ligger, og som peger på, at der er noget, der kunne blive bedre. Og det synes jeg vi skal anerkende med det samme, altså at der er noget, der kan blive bedre, og at der er noget, der kan laves bedre, uden at det kræver flere ressourcer; det kræver bare en større opmærksomhed ude på den enkelte skole. Det står helt klart i det referat fra mødet. Der er nogle skoleledere, som burde få et brev fra undervisningsministeren. Det er ganske gratis, i hvert fald pengemæssigt, at gøre det. Jeg er selv lærer, og jeg vil sige, at der er nogle steder derude, hvor man kunne sætte det på agendaen og sige: Her har vi et emne, som vi bør gå ind i.

For at det ikke skal være for personligt, er jeg nødt til at sige, at jeg også har en datter, der læser til lærer, og det er jo lidt beskæmmende at høre hende sige, at de har de her kurser, men at kun cirka halvdelen af dem kommer. Og så er jeg selvfølgelig som far glad, for det må jo være hende, der går til kurserne. Men det er jo lidt skrækeligt, at de lærere, som ikke laver den korrekte undervisning, heller ikke deltager i den undervisning, der en forudsætning for det.

Jeg synes, der er mange ting i det referat, som vi burde kunne drøfte i vores forligskreds og bakke op om.

Kl. 18:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 18:06

Kirsten Brosbøl (S):

Jamen det synes jeg bestemt er en fin tilkendegivelse, og der vil vi i hvert fald tage Venstre på ordet, så vi kan gå videre med nogle af de konkrete forslag. Jeg synes, at det der med at sende et brev ud til skolelederne, er fint nok, men er der ikke også brug for sådan lidt mere håndfaste initiativer, hvis Venstres ordfører rent faktisk anerkender det, som vi beskriver i bemærkningerne, altså de store problemer med udviklingen i sexsygdomme, aborter osv.? Er der ikke brug for nogle lidt mere håndfaste initiativer? Og hvad er egentlig grunden til, at Venstre ikke ønsker, at man laver den her hjælp i form af et vejledende timetal, hvor man altså bare indikerer, hvor lang tid de her ting burde tage at lære eleverne? Er det egentlig ikke et meget stilfærdigt forslag, som kunne blive opfattet som en ekstra

hjælp, måske sammen med det der brev fra ministeren til skolerne, sådan at man kunne få sat det her lidt mere i system?

Kl. 18:10

Kl. 18:07

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:07

Per Bisgaard (V):

Jo, men jeg tager også sådan en debat, som foregår her i Folketings-salen, som et pust ud til kommunerne, for der sidder jo også en kom-munalbestyrelse derude, der har et ansvar for det her. Og jeg tror rent faktisk på, at debatter, som foregår andre steder end lige nød-vendigvis ude på skolen eller i byrådssalen, godt kan påvirke os. Jeg tager udgangspunkt i det referat fra det møde, der blev holdt, og der er så mange forskellige tiltag, som bare kan laves – og så sætter jeg bare i anførselstegn, for så let er det naturligvis heller ikke.

Men det er klart, at hvis ikke man diskuterer det på den enkelte skole, i den enkelte skolekultur, i skoleudvalget, ja, så bliver det ikke bedre. Det er derude, forskellene er, og hvor de kan gøres.

Kl. 18:08

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kamal Qureshi for en kort bemærkning.

Kl. 18:08

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Jeg vil da også gerne takke for roserne, og jeg vil gerne give roserne tilbage i den forstand, at der er en anerkendelse af proble-mets omfang.

Jeg kan godt blive lidt utålmodig, når jeg hører det, som om Ven-stres ordfører ligesom siger, at nu har jeg da en anerkendelse af, at der er et problem her, men den anerkendelse har jo været der længe. Nu har regeringen siddet ved magten siden 2001, og i den periode er der ikke sket afgørende ændringer af seksualundervisningen. Det materiale, der ligger bag det her forslag, og de her tal, er jo, selv om det er friske tal, ikke tal, der er blevet mærkbart anderledes, end de har været i den sidste meget lange tid. Så det er et problem, der har eksisteret i lang tid.

Jeg kan godt blive lidt utålmodig, hvis det her er et udtryk for, at Venstres ordfører siger: O.k., nu tager vi debatten, og så må vi se, hvad der sker. Vi har sådan set haft en regering, der har siddet der i 9 år, så derfor kan det godt være, jeg lyder lidt utålmodig, når jeg si-ger, at jeg godt kunne tænke mig, at der kom et lidt mere konkret ud-spil fra Venstre: Hvad vil man gerne, også på den korte bane?

Kl. 18:09

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:09

Per Bisgaard (V):

Nu er jeg jo, selv om det måske ikke er så let at se det, ældre end spørgeren, og jeg er nødt til at sige, at det ikke bare er i de seneste 9 år, det har set dårligt ud på det her område. I al den tid jeg har været i folkeskolen, har det faktisk være et område, som vi ikke har kunnet være bekendt.

Derfor er jeg nødt til at sige, at det initiativ, der kommer fra un-dervisningsministeren, om at kigge på det her og komme med nogle forslag til os synes jeg at jeg vil tage imod med kyshånd, og så vil jeg selvfølgelig øve den indflydelse, jeg nu har ude i folkeskolever-den.

Kl. 18:10

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kamal Qureshi.

Kamal Qureshi (SF):

Ja, man må sige, at der er nogle af os, der holder sig lidt bedre end andre. Sådan er det jo.

Jeg synes sådan set, der bliver en masse spildtid, hvis man har en idé om, at vores debat herinde kan nå ud og påvirke tingene, uden at man også laver nogle meget mere konkrete tiltag, som det her for-slag lægger op til. Så meget puster vi trods alt heller ikke, når vi de-batterer herinde i Folketinget.

Det er sådan set lidt derfor, tror jeg, at både Socialdemokraterne og SF efterlyser, hvad man gerne vil gøre, også på den korte bane, hvad det er for nogle tiltag, man taler om, og hvad vi gør ved de ting, som ordføreren også peger på: at lærerne ikke deltager i undervisnin-gen, og at undervisningen ikke er tilstrækkelig forberedt osv. Hvad er det, der skal ske på den korte bane?

Nu har regeringen trods alt siddet der i 9 år, og det er jo ikke et nyt problem, der er blevet rejst i salen i dag.

Kl. 18:11

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:11

Per Bisgaard (V):

Jeg kan sige det meget enkelt: Altså, det er jo et ansvar, som ligger hos skolelederen, at man gennemfører de planer, der ligger. Jeg sy-nes, bare for at tage et enkelt af de mange gode forslag, at man på skolen kunne lave en uddannelse, altså en lokal uddannelse, uden at det behøver at koste voldsomt mange penge. Det er klart, at det skal holdes inden for rammen, som ministeren også har sagt, men man kunne lave en intern undervisning, måske udnævne en kontaktlærer, som man har på en række områder.

Der er et hav af forslag, og hvis nu de bliver sendt ud til skolerne, tror jeg også, der er nogle ansvarlige lærere derude og nogle ansvar-lige skoleledere, som vil tage dem op. For rapporterne taler jo deres tydelige sprog.

Kl. 18:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 18:12

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg er lidt skuffet, må jeg sige, over Venstres ordførers indlæg. Jeg blev ellers lidt glad, da jeg hørte, at man valgte at rose Socialistisk Folkeparti og Socialdemokraterne. Man roste også den forhenværen-de undervisningsminister og den nuværende undervisningsminister, og så tænkte jeg, at så manglede man næsten kun at rose støttepartiet – men der kom ingen roser. Men det kan da være, de kommer på et senere tidspunkt.

Med hensyn til det her beslutningsforslag vil jeg sige, at vi fra Dansk Folkepartis side anerkender, at det er utrolig vigtigt, at vi til-byder en god og effektiv seksualundervisning i folkeskolen. Vores minister på området var jo i sin tale inde på, at hvis man kigger på de statistikker, der er, om bl.a. kønssygdomme og aborter hos unge, ser man desværre stigende tal, hvilket jo giver en klar formodning om, at indsatsen i hvert fald ikke har haft en god indflydelse på undervis-ningsforløbene.

Det, der er det allervigtigste, er jo selvfølgelig, at det her er no-get, der giver succes i den anden ende, og der tror Dansk Folkeparti ikke på, at det hjælper ret meget at lave et vejledende timetal for det her. Vi tror mere på, at i stedet for at lave de her standardrammer

skal man ude på de enkelte skoler og i de enkelte kommuner præcisere, at skolelederne altså har et ansvar for det her område, som de måske har ladet ligge lidt i skuffen gennem mange, mange år.

Der er forskellige forhold, der gør sig gældende i forskellige folkeskoler. Der er forskellige elevsammensætninger. Der er nogle klasser, der er små, og der er nogle klasser, der er store i de forskellige årgange. Der er nogle klasser, hvor der er mange drenge, og nogle klasser, hvor der er flere piger. Så er der også hele modenhedsvurderingen, at nogle elever i en skoleklasse jo har en større grad af modenhed end andre og det derfor kan være vanskeligt lige med det her specifikke tilbud at give en målrettet undervisning. Nogle elever vil føle det ubehageligt og grænseoverskridende at blive konfronteret med det på et for tidligt tidspunkt, og andre vil sige, at det tager man da som en helt naturlig udfordring som kommende verdensborger, havde jeg nær sagt, uden for folkeskolens trygge rammer.

Det, der så er vigtigt, er selvfølgelig, at vi får det her gjort til en succes, og der er jo blevet præciseret nogle ting fra ministerens side fra det her stormøde, der har været, hvor man er kommet med nogle anbefalinger til, hvad der kan gøres. Aktørerne har peget på, at man vil lave de her breve, som flere var inde på, til skolelederne for at præcisere vigtigheden af det her område. Ligeledes har der også været forslag om, at man skal gå via de enkelte skolebestyrelser og derved gå direkte til forældrene, som vi jo heller ikke må glemme.

For det er jo forældrene, som må have det grundlæggende ansvar. Forældrene har en sund interesse i at råde deres børn til at kunne begå sig, når den tid kommer, hvor de skal begynde at være seksuelt aktive osv. Det ligger, synes jeg, som en logisk del af en opdragelse, at man interesserer sig for og kerer sig om sine egne børn, og det gør man selvfølgelig også ved at hjælpe de steder, hvor man kan, og fortælle, hvad man synes de skal gøre, hvad de ikke skal gøre, hvornår de skal have lov, og hvornår de ikke skal have lov.

Med de ord vil vi sige nej tak til beslutningsforslaget.

Kl. 18:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kamal Qureshi for en kort bemærkning.

Kl. 18:15

Kamal Qureshi (SF):

Nu vil jeg da give Dansk Folkepartis ordfører mulighed for at blive rost. For ikke så længe siden, da vi havde diskussionen om seksualpolitik, sagde Dansk Folkepartis undervisningsordfører, og jeg citerer her fra en artikel i Berlingske Tidende:

»Vi har seksualundervisning, men vi vil godt lægge vægt på afholdenhed. Det er også vigtigt, når man får en kæreste, at det med at kaste sig ud i sex, det er ikke noget, man bare gør. Der skal være nogle overvejelser bag. I seksualundervisningen skal man nemlig ikke bare forholde sig til det tekniske. Næh, parforhold og sex skal man forbinde med loyalitet og troskab. Det skal man være bedre til at inddrage.«

Så jeg vil meget gerne høre Dansk Folkepartis ordfører: Er det sådan, at Dansk Folkeparti i dag kan sige, at man er gået væk fra, at der skal undervises i afholdenhed og loyalitet, og at sex skal foregå inden for parforhold? Og er man faktisk åben for, at seksualundervisning altså handler om seksualundervisning, også for dem, som sådan set har lyst til at eksperimentere eller lyst til ikke at forholde sig til diskussionen om afholdenhed?

Kl. 18:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu synes jeg jo ikke, at jeg skal bruge hele min taletid på at svare på, hvad der har stået i et tilfældigt indlæg fra en ordfører, som ikke står på talerstolen. Men jeg vil gerne sige generelt, at det da selvfølgelig er fair nok, at man også tager en diskussion om afholdenhed osv., og at man har fokus på, hvad det er, der skal ske, i hvilken rækkefølge. Der er det så igen – det vil jeg gerne vende tilbage til – at man skal ind og se på forælderrollen og på forældreansvaret netop omkring det med, hvornår de skal være seksuelt aktive, udadvendte, havde jeg nær sagt, hvor de har partnere osv., og hvornår de ikke skal.

Der tror vi altså på, at der også må være et ganske almindeligt opdragelseselement, som måske bliver lidt glemt i det her forslag i hvert fald. Her går man ligesom ind og siger, at det her helt og holdent er skolens ansvar, og at vi skal komme med et vejledende timeantal.

Selvfølgelig skal vi også komme med et tilbud til de unge, så de kan få undervisning i bl.a. at undgå kønssygdomme og alt muligt andet kedeligt, aborter osv., men vi skal heller ikke glemme forældreansvaret. Det er sådan set nok noget af det, der er essensen i det indlæg, som jeg ikke har læst, men som ordføreren åbenbart har fundet frem i dagens anledning.

Kl. 18:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 18:17

Kamal Qureshi (SF):

Nu er det ikke et hvilket som helst indlæg. Det er jo et indlæg fra hr. Martin Henriksen, som er Dansk Folkepartis uddannelsesordfører. Så man kan sige, at det ikke er et tilfældigt medlem af Dansk Folkeparti, jeg inddrager. Derfor må man jo formode, at det, når han siger det, enten skal afkræftes herfra, altså at det ikke er Dansk Folkepartis politik, eller at det er det.

Jeg vil sige, at jeg da er bekymret, hvis man skal gøre afholdenhed til en del af seksualundervisningen i folkeskolen. Især fordi man jo har ekstremt dårlige erfaringer fra bl.a. USA med afholdenhedsdebatten og afholdenhed som en del af seksualundervisningen. Her bliver der jo undervist i det i Bibelbæltet i USA, og også i nogle af de afrikanske katolske lande bruger de afholdenhedsmetoder, som man ved går galt. Man ved det. USA har et af de højeste antal teenagegraviditeter og uønskede graviditeter, så det er i hvert fald en meget, meget farlig vej at betrede, altså at gøre afholdenhed og loyalitet til en del af seksualundervisningen over for en gruppe unge, der er ved at træde ind i den seksuelt aktive sfære.

Kl. 18:19

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:19

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg er nødt til at rette en misforståelse. Hr. Kamal Qureshi sagde, at vores ordfører hedder hr. Martin Henriksen. Vi har altså fru Marlene Harpsøe som uddannelsesordfører. Men nok om det.

Jeg vil gerne sige, at det her jo illustrerer ganske klart netop det, der er sund fornuft, og det er, at de her opgaver omkring den uddannelsesmæssige og den informationsmæssige del af det her, som skal ligge på skolerne, ligger decentralt. Det skal vi ikke som politikere begynde at sidde og pinde i herinde, sådan som ordføreren sådan set selv allerede begyndte på at sige: Hvad skal der stå i undervisnings-

vejledningen? Og hvad skal der stå i bekendtgørelser om, hvad der skal være med af informativt indhold osv.?

Kl. 18:22

Det skal vi egentlig ikke gøre. Der tror vi faktisk på, at det er bedre, at det ligger ude hos den enkelte skoleleder på den enkelte skole, og at man så tilrettelægger undervisningen målrettet til den situation, som der er på den enkelte folkeskole. Er der en stor årgang, en lille årgang, er der mange forskellige etniske sammensætninger, er der mange elever i klasserne, er der få elever – og generelt en vurdering af elevernes modenhed osv.? Alle de ting skal selvfølgelig med.

Kl. 18:20

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Kirsten Brosbøl for en kort bemærkning.

Kl. 18:20

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg er lige nødt til som opfølgning på det her svar at bede ordføreren om at bekræfte, at der altså findes nogle centralt fastlagte fælles mål for den her undervisning. Det lyder jo på ordføreren, som om det bare skal være helt decentralt, at der bare skal være helt frit spil og sådan noget. Er det ikke rigtigt, at der er nogle centralt fastlagte mål, som sådan set også har været vendt i forligskredsen? Det var det ene spørgsmål.

Kl. 18:23

Så skal jeg bare høre ordføreren – for der var, som jeg hørte ordførerens tale, en bred anerkendelse af, at det her er et problem, og at vi må gøre noget ved det, og så sagde ordføreren i øvrigt, at det må skolerne og forældrene tage sig af – om det ikke er rigtigt, at der som sagt er nogle mål, som vi fastsætter her, og at der er nogle rammer for seksualundervisning, som Folketinget har ansvaret for, og at det derfor også er vores ansvar at tage det alvorligt, når vi kan se, at kvaliteten og omfanget af undervisningen er så varierende, som den er i øjeblikket. Hvad vil Dansk Folkeparti gøre ved det?

Kl. 18:21

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:21

Hans Kristian Skibby (DF):

Grunden til, at jeg brugte en del af mit svar til hr. Kamal Qureshi på at fortælle noget om vores holdning til det om, at de her mål selvfølgelig også skulle være der, er jo netop, at vi også siger, at de enkelte skoler selvfølgelig skal have mulighed for at gå ind og vurdere deres elevsammensætning for at give det bedst mulige undervisningstilbud. Så kom jeg ind på det her med afholdenhed. Det gjorde jeg, fordi det blev flettet ind i det spørgsmål fra Socialistisk Folkeparti. Derfor er det selvfølgelig klart, at jeg prøver at svare på det så godt, jeg kan.

Der er selvfølgelig lagt nogle faste mål ind. Det er der på de forskellige undervisningsområder i hele vores undervisningssektor, og det skal der også blive ved med at være. Men derfor skal vi jo ikke her i dag begynde, inden vi overhovedet har fået de her ting på plads, at kløge os på, hvad der mere skal flettes ind, og hvad der ikke skal flettes ind. Jeg synes, det så vidt muligt skal være en decentral vurdering, for så rammer det eleverne bedst.

Kl. 18:22

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Kirsten Brosbøl.

Kirsten Brosbøl (S):

Det er der sådan set også rig mulighed for. Det er jo det, der gør, at man kan sige, at der er mulighed for at have den varierende kvalitet og omfang, der er i dag.

Det, vi ønsker med forslaget, er bare at give en hjælp til skolerne, så de kan se, hvad der er i de fælles mål, hvad den faglige vurdering er af, hvilket omfang det vil kræve af undervisning, for at eleverne kan tilegne sig den viden, der står i de fælles mål.

Egentlig var mit håb, at Dansk Folkeparti ville se lidt mere positivt på forslaget, for sådan som jeg tidligere har hørt Dansk Folkepartis sundhedsordfører, har der egentlig været en stor bekymring over eksempelvis stigningen i seks sygdomme og sådan nogle ting. Jeg savner stadig væk lidt at høre: Hvad er det egentlig, Dansk Folkeparti mener at vi kan gøre for at komme den meget markante stigning i antallet af tidligere aborter osv. til livs? Hvad er det for nogle initiativer, Dansk Folkeparti mener vi kan komme med for at få rettet op på den situation?

Kl. 18:23

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg synes egentlig, at jeg ganske klart har svaret på, hvad det er, der skal til. For det første skal der selvfølgelig laves en definition på, hvordan kommunernes skoler skal håndtere det her. Her er det sådan i dag, at de nogle steder har været langt dygtigere til at tilbyde seksualundervisning, end de har været andre steder. Det var også noget af det, som vi hørte fra nogle af de andre ordførere, som selv har erfaring som lærer, at der er store kvalitetsmæssige forskelle fra skole til skole.

Der er det så, vi siger, at vi fra politisk hold må gå ind og sige, at der selvfølgelig skal være et undervisningstilbud til de unge. Vi tror så på i Dansk Folkeparti, at det får de bedst, ved at skolelederen på de enkelte skoler laver den målrettet, fordi de så får en undervisning, som passer til den elevsammensætning, de har på den enkelte folkeskole. Det synes vi er sund fornuft.

Så vil jeg gerne til allersidst sige om det forslag, der kom fra undervisningsministeren om at nedsætte et ekspertudvalg, som skal sidde med det her og skal inddrage de forslag, at det da er nogle logiske og helt elementære ting at inddrage i den videre proces.

Kl. 18:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ja, tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, hr. Kamal Qureshi.

Kl. 18:24

(Ordfører)

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Jeg takker også for, at der i hvert fald foreløbig er en forståelse for vigtigheden af det forslag, som er fremsat. Noget af det vigtigste, vi kan give unge, som er på vej ud af folkeskolen, og som er på vej til en voksentilværelse, er en tryghed og en selvtilid og en sikkerhed i deres egen krop, i deres egen seksualitet, i deres egen forståelse. En lang række undersøgelser peger på – det er sådan set også noget, man næsten kan tænke sig til selv – at unge, der er trygge, der har selvtilid, der er stærke, har lettere ved at sige nej til at indgå i relationer, som de ikke ønsker at indgå i, og de har færre uønskede graviditeter. Hvis man kigger på unge, som kommer fra hjem, som er socialt belastede, vil man se, at der er markant flere uønskede graviditeter, end der er i de hjem, hvor der er mere social opbakning og social tryghed. Vi ved også, at det samme gælder i forhold til at indgå i

relationer omkring seksualitet i forhold til kønssygdomme og andet. Unge, der ved en masse om seksualitet, unge, der ved, hvad de selv vil, indgår simpelt hen i relationer, de bliver gladere for, som de får større gavn af, og som giver dem færre problemer og færre fortrydelser, også i forhold til uønskede graviditeter, hvis man endelig skal kigge på noget, der er målbart.

Jeg synes nemlig også, at seksualundervisning handler om meget mere end de her målbare tal, der handler om kønssygdom, uønsket graviditet og andet. Det handler også om, at unge skal kunne gå ud af folkeskolen og faktisk få glæde af seksualitet og intim omgang med andre mennesker, som jo for mange af os og selvfølgelig også for mange unge er en vigtig del af vores sundhed.

Som tingene ser ud i dag, kan man sige, at der alt andet lige er kæmpekæmpestore problemer. Det har ministeren også erkendt, og der er også en erkendelse af det fra Dansk Folkepartis side. Vi ved, at seksualundervisning i folkeskolen er usystematisk, uhomogent og af svingende kvalitet, og det gælder både regionalt og skolemæssigt. Den ene skole kan være fremragende, fordi der er en god lærer, der ligesom har taget fat i det og ved en masse om det, går op i det og kan lide at undervise i det, og en anden skole kan være katastrofal. Oven i købet inden for den samme skole kan der være to forskellige klasser, der går ud med meget, meget forskellige forudsætninger og viden. Vi ved også, at 80 pct. af lærerne, der underviser i faget, ikke har modtaget efteruddannelse eller anden form for opkvalificering i faget. Det vil sige, at de sådan set kører på noget viden, som de måske har haft meget længe, og som ikke nødvendigvis er up to date i forhold til de udfordringer, unge i 2010 står med.

Så der er mange steder, der er behov for en indsats, og det er nok også derfor, at jeg tror, at vi, der har fremsat forslaget, godt kan virke lidt utålmodige, for de her diskussioner og debatter har vi haft siden 2001, hvor vi jo bl.a. havde den her »Sexstarz«-cd, som var en seksualundervisnings-cd, som blev produceret i et samarbejde mellem Sundhedsministeriet og Sundhedsstyrelsen, og som blev trukket tilbage efter kritik fra nogle kristne privatskoler. Det var jo også et af de redskaber, man havde tænkt sig at bruge til at kunne give svar til de unge på de spørgsmål, de havde. Tilsvarende er der en lang række ting, som enten er blevet stoppet eller ikke er blevet sat i søen, mens vi har ventet på, at der blev sat noget i søen.

Nu er jeg glad for at høre, at ministeren siger, at der er noget på vej, at man sådan set har en kort tidsfrist, og at man også har en utålmodighed omkring, at når der så kommer noget, skal der ske noget efterfølgende. Det er jeg meget glad for at høre, og det vil vi følge nøje for ligesom et se, hvad der sker, så vi ikke skal vente yderligere 5-6 år, før der sker noget på det her område.

Jeg synes, det er en god debat, og jeg er glad for, at ministeren anerkender, at det haster med at finde en løsning på problemet.

Kl. 18:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Lige et øjeblik. Der er lige en enkelt kort bemærkning. Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 18:29

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg vil gerne spørge den socialistiske ordfører, hvorledes det her forslag harmonerer med det, som vi ofte har hørt fra venstrefløjens, nemlig at vi ikke skal gå ind og detailstyre folkeskolen og lægge ekstra regler ind, som fjerner handlefriheden ude i kommuner og skoler.

Kl. 18:29

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:29

Kamal Qureshi (SF):

Det er sådan set korrekt, at det generelt set er vores holdning, at vi tror på, at der er mange af opgaverne, der løses bedst decentralt, tættest på borgerne. Vi ved jo, at det her allerede er en del af den opgave, som ligger på skolerne. Det er sådan set noget, som skolerne i forvejen skal. Så det, der er afgørende, er sådan set at prøve at finde ud af, om vi kan gøre det på en sådan måde, at det bliver struktureret, sådan at lærerne faktisk er trænet til at kunne undervise i de fag, som de allerede er forpligtet til.

Så det her er jo sådan set ikke noget, vi går ind og pålægger som en ekstra opgave, det er en opgave, der ligger hos skolerne allerede. De løfter den bare ikke godt nok.

Kl. 18:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 18:30

Rasmus Jarlov (KF):

Er ordføreren ikke enig med mig i, at når man går ind og laver et vejledende timetal, og man ikke har haft det før, så indsnævrer man mulighederne og råderummet for de lokale skoler og kommuner for, hvordan de kan tilrettelægge seksualundervisningen? Og hvis ordføreren er enig med mig i det, er det så ikke rigtigt, at det her er et forslag, som indsnævrer handlefriheden og gør det modsatte af det, som vi normalt hører venstrefløjens prædike, nemlig at vi skal give mere handlefrihed til lokale skoler og kommuner?

Kl. 18:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:31

Kamal Qureshi (SF):

Jamen det er klart, der jo altid er en proportionalitetsdiskussion af problemets omfang i forhold til detailregulering, eller hvad det nu er for nogle ord, den konservative ordfører vil bruge. Vi mener, at det her er et meget hastende problem, og vi synes, at det er en vigtig opgave. Det er et relativt lille timeantal, det drejer sig om, og det er en opgave, der allerede ligger hos skolerne. Det er noget, vi sådan set synes er i orden at gøre. Der er også andre ting på skolen, som vi laver tiltag for, og som vi mener er opgaver, som folkeskolen skal tage sig af, så det er jo ikke, fordi vi sådan set siger, at folkeskolen må gøre, fuldstændig som den vil. Vi vil jo herindefra gerne gå ind og pege på de steder, hvor vi synes, der skal ske en prioritering. Men det er klart, at vi ikke gør det bare sådan på rygmærken, vi tænker os om, i forhold til hvor vi synes, det er nødvendigt, og her mener vi, at det er nødvendigt.

Kl. 18:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 18:32

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Konservative støtter ikke forslaget om et vejledende timetal for seksualundervisning i folkeskolen. Det gør vi for det første ikke, fordi vi ikke skal have flere detailregler for folkeskolen end højst nødvendigt. Det gør vi for det andet ikke, fordi vi ikke skal tvinge folkeskolen til at opgradere forskellige emner, hver gang vi synes, at børnene ikke ved nok om et eller andet. Der er grænser for, hvor meget vi kan hælde ind i folkeskolen. Det går ud over kernefagene, hver gang

vi kræver, at folkeskolen skal bruge mere tid på perifere emner. Seksualundervisningen skal ikke opprioriteres på bekostning af dansk, historie eller matematik eller andre kernefag.

Endelig støtter vi ikke forslaget, fordi fastsættelse af vejledende timetal vil medføre, at kommunerne skal have økonomisk kompensation, som ministeren redegjorde for før. Jeg har ikke set nogen finansiering af det her forslag, og dermed ligner det endnu et forslag i en lang række af ufinansierede forslag fra venstrefløjens side. Vi har altså et underskud i øjeblikket på de offentlige finanser, som nærmer sig de 100 mia. kr., og derfor er vi ikke specielt begejstrede for ufinansierede forslag.

Kl. 18:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Kirsten Brosbøl for en kort bemærkning.

Kl. 18:33

Kirsten Brosbøl (S):

Det var dog, hvad skal man sige, markant anderledes end det, vi har hørt fra de øvrige ordførere i dag, som sådan set alle sammen anerkender, at der er et problem, og at det er noget, vi skal gøre noget ved. Så kommer den konservative ordfører op og siger, at det her skal vi overhovedet ikke opprioritere. Det undrer mig faktisk lidt, for den konservative ligestillingsordfører har jo tidligere udtalt sig om det her forslag og har sagt:

Jeg vil ikke afvise et fast timetal, og det er vigtigt, at kommunerne påtager sig den opgave, de har fået med forebyggelsen. Vi har bl.a. foreslået, at de opretter sex- og sundhedsteam, som kan besøge de store skoleklasser en gang om året.

Hvordan harmonerer det med det, som den konservative ordfører lige sagde om, at man ikke skulle komme med forslag fra Christiansborg, der pålagde kommuner og skoler flere opgaver?

Kl. 18:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:34

Rasmus Jarlov (KF):

Nu kender jeg ikke den kontekst, som det er blevet udtalt i, men det er mig, der fastlægger den konservative linje, med hensyn til om der skal være vejledende timetal eller ej, og det mener vi ikke at der skal være.

Kl. 18:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 18:34

Kirsten Brosbøl (S):

O.k. Det synes jeg egentlig er interessant, for ligestillingsordføreren er sådan set også næstformand i det tværpolitiske netværk for seksual sundhed her på Christiansborg og har gentagne gange udtalt sig positivt om, at vi skal gøre noget på det her område. Så der tror jeg måske at De Konservative har brug for en lille intern diskussion om, hvem det så er, der udtaler sig i de her spørgsmål. For det kan da godt skabe lidt forvirring rundt omkring hos dem, der sidder og lytter til debatten og interesserer sig for området, når der kommer så divergerende meldinger fra to forskellige konservative ordførere. Det synes jeg da reelt er et problem for Det Konservative Folkeparti. Og så er jeg da ked af, at det er uddannelsesordføreren, der tegner billedet, og ikke ligestillingsordføreren, for så kunne vi måske have oplevet en lidt mere imødekomende linje over for det forslag, som vi står med her i dag.

Jeg tror simpelt hen, at ordføreren har misforstået forslaget. Det her er ikke udgiftskrævende. Det drejer sig om et vejledende timetal, som vil være en hjælp til skolerne til, hvordan man kan fastlægge den her undervisning. Det er ikke noget med, at vi går ind og pålægger nogen noget som helst. Et vejledende timetal er jo ikke et minimumstimetal. Jeg vil godt bede ordføreren om at bekræfte det, og at det dermed ikke vil være udgiftskrævende på den måde, som ordføreren fremlægger det.

Kl. 18:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:35

Rasmus Jarlov (KF):

Det glæder mig altid, når andre finder det interessant, hvad vi Konservative siger – også i den her sag. Jeg kan fortælle, at vi har haft diskussionen, og at vi afviser, at der skal være et vejledende timetal for seksualundervisningen i folkeskolen, som jeg også sagde før. Det er bare, så det lige er helt på plads.

Så vil jeg ikke bekræfte, at det her ikke er udgiftskrævende. Det har vi fået redegjort for fra ministerens side, som har et godt apparat bag sig, og jeg tror mere på den redegørelse, der kommer fra Undervisningsministeriet, end den redegørelse, der kommer fra den socialdemokratiske ordfører. Så jeg tror på det, når det fra ministerens side bliver sagt, at det her vil være udgiftskrævende. Jeg må også sige, at jeg har utrolig svært ved at forestille mig, hvis det her forslag blev vedtaget, at vi så ikke ville se venstrefløjens stå og sige, at det var endnu et eksempel på, at kommunerne havde fået pålagt opgaver, uden at de havde fået flere penge. Det er jo den sang, vi hører fra kommunerne hele tiden, og det her vil bidrage til den sang, som jeg ved at venstrefløjens vil istemme.

Kl. 18:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kamal Qureshi for en kort bemærkning.

Kl. 18:36

Kamal Qureshi (SF):

Jeg må sige, at jeg også er meget forundret over den konservative melding, for den konservative ligestillingsordfører, fru Helle Sjelle, plejer faktisk at være en af de mest aktive personer i udformningen af tiltag af den her karakter, og nu går De Konservative nærmest højre om Dansk Folkeparti i retorikken i afvisningen af det her forslag. Det må jeg sige også overrasker mig noget.

Men jeg vil da meget gerne spørge: Er der også hos den konservative uddannelsesordfører en anerkendelse på linje med den i Dansk Folkeparti og Venstre af, at det her er et problem, og at det, at vi har en så dårlig, usystematisk, usammenhængende og varierende undervisning med lærere, som ikke er opdateret, lærere, som ikke er opkvalificeret, er et alvorligt problem i forhold til de unge, der kommer ud af folkeskolerne i dag? Er der en anerkendelse af, at det her er et stort problem, og at der skal gøres noget ved det?

Kl. 18:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:37

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg har selvfølgelig den holdning, at når vi har vedtaget, at der skal være seksualundervisning i folkeskolen, så bør den også være i orden, og derfor er vi selvfølgelig lyttende over for de problemstillinger, som bliver rejst. Men jeg vil også godt gentage, at vi ikke mener, at seksualundervisning skal opprioriteres på bekostning af ker-

nefag. Det er ikke et kernefag i folkeskolen. Det er fag som dansk, historie og matematik, og det er ikke noget, som skal nedprioriteres, fordi seksualundervisning skal opprioriteres.

Kl. 18:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 18:38

Kamal Qureshi (SF):

Det må jeg sige. Det er altså i 2010, vi sidder og snakker om folkeskolen, der skal tage sig af seksualundervisningen, i en situation, hvor vi har unge, som går ud uden redskaber til at tackle nogle meget, meget basale ting. Vi har en massiv stigning i tilfælde af køns sygdomme, vi har et stort antal uønskede graviditeter, og vi ved fra udlandet, at mangel på undervisning, mangel på kendskab, mangel på viden er med til, at unge indgår i relationer, som de bliver kede af, og at det fører til flere uønskede graviditeter. Alle de dér faktuelle oplysninger er der.

Vi har oven i købet en minister, der stiller sig op og anerkender, at det her er et problem, at vi må kigge på det, at vi må finde ud af, hvad vi kan gøre, og at vi skal gøre det med kort varsel, og alle de der forskellige ting. Og så har vi simpelt hen en konservativ ordfører, som siger: Det skal handle om matematik og dansk, alt det andet er altså ikke kernefag, som folkeskolen skal tage sig af. Det må jeg sige, det er simpelt hen som at træde tilbage til 1950.

Kl. 18:39

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:39

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen det må den socialistiske ordfører jo synes alt det, han vil. Jeg sagde ikke, at vi ikke skulle forsøge at gøre seksualundervisningen så god som muligt. Jeg sagde tværtimod, at når vi har den, og det har vi, skal den fungere, og derfor hilser jeg det meget velkommen, at ministeren vil tage fat på at kigge på, hvad man kan gøre på området.

Men jeg betragter det her med, at man vil fastsætte et vejledende timetal, som at man vil opgradere faget tidsmæssigt, og det kan vi som sagt ikke støtte. Altså, der er masser af den slags problemer hos den danske ungdom, som den socialistiske ordfører opridses her, men vi har også nogle problemer med, at de unge f.eks. ikke er gode nok til læsning, og at de ikke er gode nok til matematik. Det er helt klart, at det har højere prioritet for os, end seksualundervisningen har.

Kl. 18:40

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 18:40

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg plejer jo ikke at forsømme nogen lejlighed til at sige, at jeg er rigtig glad for, at folkeskolen, siden jeg gik i den afslutningsvis i begyndelsen af 1970'erne, har forandret sig utrolig meget og er blevet meget bedre. Så plejer jeg at komme med den lille tilføjelse, at der dog er enkelte ting, som ikke har forandret sig ret meget, andet end at de er blevet ældre og mere slidt, og det er bygningerne og lokalerne. Her på det sidste er jeg blevet opmærksom på, at der er en anden ting, der tilsyneladende heller ikke har forandret sig særlig meget, og det er kvaliteten af seksualundervisningen.

Nu er jeg jo en af de første, tror jeg, der i den danske folkeskole er blevet udsat for obligatorisk seksualundervisning, og det har jeg sådan set en ret klar erindring om. Jeg vil ikke sige, at den lærdom, jeg fik der, var så vældig anvendelig og nyttig senere i mit liv. Der må man bare sige, at på trods af at vi har haft alle de år til at øve os i, og på trods af de enorme forbedringer og forandringer, der er sket i folkeskolen, er pointen her en anden. De enorme forbedringer og forandringer er oven i købet sket, selv om jeg indimellem husker det, som om den tidligere undervisningsminister, der nu er sundhedsminister, har været undervisningsminister, næsten siden jeg forlod folkeskolen. Det har han jo heldigvis ikke, men selv i hans periode er der på nogle områder sket fremskridt, dog åbenbart ikke på seksualundervisningens område.

Så er det selvfølgelig skægt nok, at den konservative ordførers tale her i dag også gav lidt mindelser om debatten om seksualundervisning, da den blev indført i folkeskolen, ikke om den sådan mere radikale kritik, men mere om, at den sådan var noget skidt, og hvis man skulle have den, skulle den helst gemmes til sidst på eftermiddagen og ikke fylde for meget.

Jeg tror sådan set, at det er meget vigtigt, at man har en god seksualundervisning. Jeg synes, at der er meget, der tyder på, at konsekvenserne af, at den ikke fungerer, er store og alvorlige for unge mennesker. Det handler jo om, at unge mennesker på mange måder ikke er i stand til at håndtere den risiko, der er for at få kønssygdomme, ikke er i stand til at håndtere den risiko, der er for at få en graviditet på et tidspunkt, hvor det ikke var planlagt, og derfor kommer ud i en række ubehagelige situationer.

Men det handler selvfølgelig også om – og der er jeg sådan set ikke helt uenig med Dansk Folkepartis ordfører – at diskutere nogle holdninger og nogle værdier, sådan at man ikke får den idé, at alt det, man ser i pornobladene, er en beskrivelse af den almindelige seksualitet, som den udfolder sig i al almindelighed i den måske lidt mere kedsommelige variation, som de fleste af os dyrker den i.

Så jeg tror, det er enormt vigtigt, og det, man i hvert fald kan konstatere, er, at det ikke er godt nok nu. Man kan konstatere, at 85 pct. af lærerne ikke har adgang til tidssvarende undervisningsmaterialer ud over det, som Sex & Samfund stiller til rådighed, at 80 pct. af lærerne oplever, at der ikke er etableret faglige miljøer på skolerne, at 75 pct. af de unge mænd og 58 pct. af de unge kvinder ikke eller kun i meget lille udstrækning bekymrer sig om seks sygdomme, og at vi har en rekord i klamydia på 29.116 tilfælde i 2008. Alt det tyder på, at der er brug for at gøre en aktiv indsats for at få en bedre seksualundervisning i folkeskolen.

Enhedslisten har så været med til at fremsætte det her forslag, som fastsætter et vejledende timetal, og i det er der naturligvis et klart signal om, at det her er vigtigt. Det signal synes jeg da at vi skulle sende. Så er der et forslag om at evaluere det med henblik på at se, om det kunne være en idé at tage nogle tiltag, bl.a. til at udskille det som enkelt fag for sig selv. Det kan vi jo forstå ikke bliver vedtaget.

Så må vi nøjes med det, som undervisningsministeren har lovet os i dag, og så må vi jo bare sige, at vi er sikre på, at undervisningsministeren, hvis hun får de ting ført ud i livet og får dem til at virke, vil kunne gå over i historien som den undervisningsminister, som rettede op på 30-40 års forsømmelser på seksualundervisningens område. Det er ikke noget ringe ry at få bagefter, når man tænker på, hvor kort tid vores nuværende undervisningsminister desværre får mulighed for at være minister.

Kl. 18:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 18:44

(Ordfører for forslagsstillerne)

Kirsten Brosbøl (S):

Det må være fristende for en ny undervisningsminister at gribe chancen og på den måde virkelig få sat noget på landkortet og måske endda på verdenskortet, hvis det kunne blive noget, som andre lande også kunne lade sig inspirere af. Det håber jeg da at ministeren vil gøre.

Jeg vil gerne sige rigtig mange tak for debatten i dag. Jeg vil faktisk sige, at jeg er positivt overrasket over, at ministeren og særlig Venstres ordfører på den – synes jeg – meget klare måde anerkender, at vi her står med et ret alvorligt problem. Man kan så sige bedre sent end aldrig, for som flere af mine medforslagsstillere også har været inde på, er det jo noget, som vi efterhånden har diskuteret i rigtig lang tid. Den tidligere minister har også fået flere henvendelser og bl.a. et brev fra Folketingets tværpolitiske netværk for seksuel sundhed, hvor vi opfordrede til, at man gjorde noget ved det. Så det er ikke, fordi det har skortet på opfordringer til at gøre noget ved det, ej heller på jævnlige statistiske opdateringer, der tyder på, at tingene bevæger sig i en meget bekymrende retning.

Der er flere, der har været inde på statistikkerne over antallet af klamydiatilfælde og antal aborter hos helt unge piger, altså børn under 15 år, hvor vi har set en fordobling eller er det en tredobling på 10 år. Det er jo meget, meget bekymrende tal. Det er jo noget, hvor man måske ikke helt kan forestille sig, hvor traumatiserende det må være for et barn at skulle have en abort.

Vi ved ligeledes, at konsekvenserne af at få en seks sygdom, en seksuelt overført sygdom, kan være ganske alvorlige. Der er dels den stigmatisering, der har været en tendens til i forbindelse med køns sygdomme, dels det, at vi i Danmark oplever en meget voldsom stigning i antallet af par, der skal have fertilitetsbehandling. Vi har en stigning i barnløshed i Danmark, som er ganske alarmerende. Hvert femte par søger i dag hjælp til at få børn, og det er jo bl.a., fordi der er visse kønssygdomme, som kan medføre infertilitet.

Så det er meget voldsomme konsekvenser for den enkelte, det her kan have, for ikke at nævne de konsekvenser, det har for samfundet. Statens Institut for Folkesundhed har på et tidspunkt beregnet, at de udgifter, vi har i Danmark til behandling som følge af usikker sex, beløber sig til omkring 280 mio. kr. om året. Det er rigtig mange penge, vi bruger på at behandle følgerne af usikker sex, som jo altså handler om, at de unge enten ikke har den nødvendige viden om, hvordan de beskytter sig, eller i hvert fald ikke handler på baggrund af den viden, som de måtte have tilegnet sig. Det koster altså for både den enkelte og for samfundet ganske dyrt.

Vi ved jo faktisk, hvad der virker. Det, der i virkeligheden er lidt rystende, er, at vi ved alt om, hvad der virker på det her område, nemlig at forebyggelse og dermed også seksualundervisning og oplysning om, hvordan man beskytter sig, dokumenteret er det, der virker. Derfor kan man sige, det er godt, at vi har den fælles anerkendelse af, at seksualundervisningen i folkeskolen i hvert fald fortsat skal være et af de bærende elementer i, at de unge får den nødvendige oplysning. Vi har så måske lidt forskellige holdninger til, hvordan man gør det.

Jeg vil gerne sige, at jeg egentlig er glad for, at Venstre og ministeren i dag så klart tilkendegiver, at folkeskolen selvfølgelig også fremover skal spille en central rolle. Vi havde nemlig en debat i 2009 med Venstres uddannelsesordfører, hvor hun tilkendegav, at det ikke var sikkert, at folkeskolen længere skulle varetage den opgave. Det må jeg sige at jeg faktisk var ret chokeret over, så jeg er glad for, at vi i dag har fået slået fast, at folkeskolen også fremover skal spille en central rolle i at løfte den her opgave.

Det er så rigtig, hvilket Dansk Folkepartis ordfører gjorde meget ud af i sin tale, at det selvfølgelig også er forældrenes ansvar at tale med deres børn om de her ting. Jeg tror ikke, at der er nogen, der har

påstået, at man fuldstændig skal fratage forældrene ansvaret, ved at folkeskolen påtager sig den her opgave. Men nu er det jo altså sådan, at man kan sige, at den der diskussion om, hvis ansvar det nu engang er, næsten kommer 40 år for sent, for vi besluttede allerede i 1970, at folkeskolen skulle have en rolle at spille her, og at eleverne skulle have seksualundervisning.

Som Enhedslistens ordfører var inde på, er det jo ikke noget nyt. Vi har ligesom for længst besluttet, at sådan er det, og hvis man ønsker at rulle det tilbage, så synes jeg ærligt talt, det er bekymrende. Det var heller ikke sådan, jeg hørte Dansk Folkepartis ordfører. Han anerkendte, at skolerne skulle gøre noget, og endda at skolerne faktisk skulle gøre det bedre end i dag.

Kl. 18:49

Så skortede det dog lidt på konkrete forslag i de borgerlige partiers ordførertaler. Jeg synes ikke, at det var så konkret, om end man henviste til det her stormøde, der har været med den tidligere undervisningsminister, hvor der altså er kommet en hel masse forslag på banen. Der er det jo glædeligt, at det er noget, man har tænkt sig at arbejde videre med i regeringen, og at man nu får nedsat den her arbejdsgruppe. Det synes jeg da er en sejr, som vi kan notere os i den lille bog. Vi har fået sat det her på dagsordenen i en sådan grad, at regeringen altså nu handler på det. Det er på tide, og det vil vi selvfølgelig følge meget tæt, og jeg går også ud fra, at det er noget, som vi i folkeskoleforligskredsen får lejlighed til at diskutere yderligere, hvis det er nogle tiltag, som kræver, at man tager nogle beslutninger i ordførerkredsen.

Et par kommentarer til de konkrete ting, der ligger i vores forslag: Det er jo rigtigt, at der er en række andre forslag, som man sagtens også kunne have skrevet ind i et beslutningsforslag som det her. Men når vi har valgt at sige, at vi her koncentrerer vi os om det med det vejledende timetal og så en evaluering, var det egentlig, fordi vi tænkte, at det mindste, vi kunne blive enige om her i Folketinget at gøre i fællesskab herindefra, var da at sige: Kan vi ikke prøve at kigge på de her fælles mål for seksualundervisningen, der jo ligger centralt defineret, og se, hvad det egentlig ville kræve at skulle leve op til dem. Så får skolerne en eller anden pejling på, hvad det egentlig er, der ligger i de fælles mål. Det synes jeg som minimum vi burde kunne blive enige om.

Så var der forslaget om en evaluering af området, og det var sådant set, fordi vi måske i vores naivitet tænkte, at det kunne være, at de borgerlige partier ikke helt var med på, hvad det var, der var problemet, og at vi havde brug for en eller anden form for fælles oplysningsgrundlag for at tage den her diskussion. Men jeg noterer mig med glæde i dag, at der tilsyneladende ikke er behov for det. Måske kunne det være nyttigt for Det konservative Folkepartis vedkommende, men for de øvrige partier er der en klar anerkendelse af, at vi har et problem. Så jeg noterer mig, at i det forslag har vi tænkt, at de borgerlige partier måske ikke var så meget med på dagsordenen, som de i virkeligheden har vist sig at være her i dag. Så det er da glædeligt, at vi sådan kan sige, at det ikke er nødvendigt. Der er brug for, at vi handler hurtigere, og at vi handler på baggrund af den meget omfattende viden, der jo allerede ligger på det her område i dag. Så det er noteret, at det ikke er nødvendigt med en evaluering; vi kan allerede nu sætte en række initiativer i gang.

Jeg må også sige, at når ministeren siger, at det er nogle ting, der skal sættes i gang allerede fra næste skoleår, betyder det jo, at der skal arbejdes gevaldigt hurtigt i den arbejdsgruppe. Det vil jeg meget gerne kvittere for, og det er også nødvendigt. Vi ved jo, at et af de tilbud, der i øjeblikket er enormt populære, er Sex & Samfunds Uge Sex-projekt. Det er udelukkende baseret på, at en frivillig organisation stabler en masse materiale på benene og laver en kampagne i forbindelse med uge 6, og det er over 80.000 elever, der har været med i projektet, tror jeg. Det er jo altså noget, der kommer rigtig bredt ud. Det er bare et projekt, der ikke er finansieret til næste år. Jeg ved ik-

ke, om man kan gennemføre det igen til næste år, så vi har altså også hele problematikken om udvikling af tidssvarende undervisningsmaterialer og støtte til de organisationer, som kan levere metodeudvikling, tidssvarende materiale, og som måske kan hjælpe skolerne med at få nogle alternativer til, at det er klasselæreren, der står og underviser i det her fag. Der er jo mange skoler, der har meget glæde af at få ung til yngre-vejledere ind, altså folk udefra, og deltage i den her undervisning.

Så der ligger en hel masse ting, som vi skal ind og kigge på i den her proces, og som ligger ud over forslaget, som vi har fremsat her i dag. Men som sagt var det sådan set et forsøg på at finde en eller anden laveste fællesnævner, hvor vi troede vi kunne få enighed i Folketinget. Nu må vi se, om der måske er nogle af de ting, der har været på stormødet, vi kan blive enige om at arbejde videre med. Jeg håber også, at vi får mulighed i den proces for at spille ind med andre forslag og andre problematikker, som vi finder det nødvendigt at få drøftet i forligskredsen i forbindelse med, at vi arbejder videre.

Jeg vil bare sige kort til det omkring undervisningen på seminarierne, at det jo faktisk er sådan, som Venstres ordfører også var inde på, at de skal udbyde det her fag på læreruddannelsen i dag. Det er bare ikke dem alle sammen, der har fået det på plads endnu. En af de ting, der også ligger i bemærkningerne til forslaget, er jo, at der faktisk er en række af de her uddannelser, der ikke engang udbyder faget, så der kan være grund til, at vi dels kigger på, om de alle sammen skal ind og følge det – det synes jeg er et meget spændende forslag fra Venstre – dels at vi får sikret, at det i hvert fald som minimum bliver udbudt alle steder, og at man også opfordrer de studerende til at følge det.

Jeg takker for behandlingen, og jeg skal skynde mig lige at sige fra De Radikales ordfører, som ikke kunne være til stede, at De Radikale selvfølgelig bakker op om forslaget.

Kl. 18:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til ordføreren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om ændring af lov om befodringsrabat til studerende ved videregående uddannelser. (Ophævelse af maksimumsrabat).

Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.

(Fremsættelse 10.02.2010).

Kl. 18:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet.

Undervisningsministeren.

Kl. 18:55

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Tak.

SF har fremsat forslag om at ændre lov om befodringsrabat til studerende ved videregående uddannelser, så det maksimumbeløb, der i dag kan gives i rabat til befodrning med den kollektive trafik,

fjernes. Efter loven kan studerende ved videregående uddannelser få 65 pct. rabat på abonnementskort, dvs. personlige periodekort eller månedskort til befodrning med bus, tog eller metro i den kollektive trafik. Med satsen for 2009 gives ikke rabat på beløb under 13,60 kr. pr. dag. Rabatten kan også højst udgøre 22,65 kr. pr. dag. Det svarer til 690 kr. om måneden.

Befodringsrabatordningen blev indført ved lov med virkning fra den 1. januar 1997 som led i gennemførelse af forlig om ydelse af rabat ved køb af månedskort til kollektiv trafik for studerende ved videregående uddannelser. Forligspartierne var den daværende regering, som var Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre samt Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten.

Ordningen i dag er på væsentlige punkter en videreførelse af den oprindelige ordning fra 1997. Rabatordningen har siden indførelsen i 1997 indeholdt en grænse for den maksimale rabat, en studerende kunne få. I 1997-loven var den øverste rabatgrænse månedlig på 500 kr., som skulle reguleres årligt med satsreguleringsprocenten. Dengang blev der lagt vægt på, at ordningen var så let som muligt at administrere. Ordningen blev derfor ikke begrænset til kun at omfatte strækningen mellem bopælen og uddannelsesstedet, ligesom der ikke var tidsmæssige begrænsninger knyttet til klokkeslet og ugedage. Til gengæld indeholdt loven en maksimal rabat, der nu er 22,65 kr. pr. dag eller altså 690 kr. om måneden. Dette skulle gøre det mindre attraktivt for de studerende at bruge ordningen til længere rejser end mellem bopæl og uddannelsessted.

SF var selv et af forligspartierne bag 1997-aftalen sammen med den daværende regering og Enhedslisten, som lagde stemmer til aftalen i forlængelse af de grundlæggende overvejelser, jeg netop har skitseret.

SF foreslår nu, at loftet over rabatten ophæves, så der gives 65 pct. rabat på hele det beløb, som ligger ud over egenbetalingen på 13,60 kr., idet SF finder loftet urimeligt. Det fremgår af lovforslaget, at forslaget umiddelbart vil være til gavn for 5.000 studerende og koste 6,7 mio. kr., men regeringen forventer, at merudgiften vil blive større end anført, idet flere SU-modtagere vil kunne få gavn af ordningen, hvis den maksimale rabat fjernes.

Som det fremgår af beslutningsforslaget, er forslaget ikke finansieret. Det er også en helt fast tradition fra partiet SF. Ændringen foreslås at træde i kraft fra den 1. april 2010, hvilket jo er sådan lige omkring hjørnet og derfor heller ikke en del af det finanslovforslag, man i sin tid fremlagde. Vi kan altså umiddelbart ikke se, hvor pengene til SF's forslag skal komme fra. Vi har dem i hvert fald ikke, i og med at der er underskud på statens konto i 2010 på angiveligt op mod 100 mia. kr. SF har dem heller ikke, og regeringen kan derfor ikke tilslutte sig forslaget.

Som led i opfølgningen på regeringens arbejdsprogram vil regeringen imidlertid igangsætte en kortlægning af vilkår og satser i de eksisterende statslige befodringsordninger på undervisningsområdet, herunder befodringsordningen for studerende ved videregående uddannelser, og vil i den forbindelse overveje eventuelle ændringer af befodringsordningerne, men disse vil under alle omstændigheder være finansierede.

Kl. 18:59

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Det har medført et ønske om en kort bemærkning. Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 18:59

Pia Olsen Dyhr (SF):

Er ministeren bekendt med et svar fra den tidligere undervisningsminister, svar på spørgsmål 282, hvor den tidligere undervisningsmini-

ster gør opmærksom på, at udgiften er 6,7 mio. kr. årligt? Mener ministeren ikke, at den tidligere undervisningsminister kunne regne?

Kl. 18:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 18:59

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Jo, den tidligere undervisningsminister kunne bestemt ganske fint regne, men det, man har oplyst i det pågældende svar, er jo, hvad man forud antog det ville koste, og at det her kun ville omfatte de 5.000 studerende. Jeg har så tilladt mig – og det synes jeg er klogt i disse tider – at lave en vurdering af, om man kan forestille sig, at der vil komme endnu flere studerende, og ja, det kan man godt. Men der er sådan set ikke nogen uoverensstemmelse mellem den tidligere undervisningsministers og den nuværende undervisningsministers svar, i og med at jeg har præciseret, at vi ikke ved, hvor mange flere der kan få glæde af ordningen, men at vi skønner, at flere kan få glæde af den.

Kl. 19:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 19:00

Pia Olsen Dyhr (SF):

Men vi kan altså være enige om, at hvis man ændrer ordningen nu med det antal studerende, der er, og som bor i Udkantsdanmark, dem, der har rigtig svært ved at komme frem til deres uddannelse uden at bruge rigtig mange penge af deres månedlige budget, så taler vi om en udgift på 6,7 mio. kr. Mener regeringen virkelig, at 6,7 mio. kr., når vi tænker på, hvordan det ellers går med Udkantsdanmark generelt, er for mange penge at bruge på de her områder, f.eks. Nordjylland, Vestjylland, Sønderjylland eller Lolland-Falster? Er det områder, regeringen bare er ligeglad med?

Kl. 19:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 19:01

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Jamen det er simpelt hen så letkøbt. Jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfor SF er blevet så menneskefjendske. Hvorfor foreslår man ikke bare, at vi helt fjerner udgiften til befording til uddannelserne? Jeg synes, man er komplet, hamrende ligeglad med finansieringen og med den gæld, vi overlader til netop de studerende, der skal tjene pengene ind til os senere. Hvis man er fuldstændig ligeglad med det, kunne man lige så godt sige: Vi kan også lave limousineservice eller service i biler, som det er ministre forundt at køre rundt i.

Situationen er jo den, at det er mange bække små; det er hele tiden forslag fra SF, som betyder, at hele økonomien ville flyde, for så vidt regeringen lyttede til SF's i øvrigt velmenende forslag.

Kl. 19:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 19:02

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Jeg tillader mig også at blande mig i debatten, for vi havde en vældig diskussion i forbindelse med strukturreformen – og det drejer sig ikke bare lige om det forslag her, men egentlig om uddannelse generelt – hvor man godt kunne have det synspunkt, at hvis man nu bor i Sæby eller Skagen eller sådan et dejligt område og skal have

sine børn hen til en uddannelsesinstitution og de skal bruge de offentlige transportmidler, så kan det vel godt i forhold til dem, der bor tæt ved uddannelsesinstitutionen, opfattes som en slags særskat på at bosætte sig i et yderområde.

Selvfølgelig koster det her nogle penge, men det er også et spørgsmål om en fordelingsordning. Ministeren omtaler de forlig, der blev indgået i 1997, netop om, at man kan bruge sit rabatkort til måske også et fritidsjob, nogle fritidsforhold og deltagelse i idrætsarrangementer, og hvad ved jeg, og det er jo ganske fornuftigt, at det er udbredt til det. Men det, det drejer sig om, er, om ikke man kan betragte det her som en afgift på at bo i et yderområde, når der er den egenbetaling, som der rent faktisk er i dag.

Kl. 19:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 19:03

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Nu er det jo et meget godt eksempel at nævne Frederikshavn og Sæby. Jeg kan så sige af egen erfaring, at når man bor i Sæby, er huslejen immer væk noget anderledes, end hvis man bor i hovedstadsområdet. Sådan kan man jo blive ved med at sammenligne, hvad privatudgiften er ved at bo på den ene eller alternativt den anden måde.

Det, jeg gerne vil slå fast, er, at regeringen overhovedet ikke har noget ønske om at være slem ved de unge. Man kunne også sige: Er 6,7 mio. kr. et problem? Jamen det er det jo, for hvordan skal vi kunne stå hermed igen og igen og forklare, hvorfor vi ikke bare vil gøre det gode, hvis ikke vi må have lov til at inddrage den overvejelse, at det danske samfund simpelt hen som følge af en international økonomisk krise er blevet fattigere, og at der bare ikke er råd til mere af det hele, sådan som SF og Socialdemokraterne – derfor tak for spørgsmålet – igen og igen foreslår i Folketingssalen.

Kl. 19:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 19:04

Bjarne Laustsen (S):

Jeg tror, det er ministeren meget bekendt, at der er noget, der hedder prioritering, og der kan man jo vælge, hvis man har x antal kroner, hvor man vil bruge de penge. Man kan vælge at give skattelettelser til de rigeste, at lette skatten i toppen. Det kan man selvfølgelig gøre, men man kan også vælge at sige, at vi synes, det er vigtigt, der bor folk i Skagen eller i Ringkøbing eller forskellige andre steder i vores land. Og for at vi får folk til at bosætte sig der og de ikke føler det som en straf, vil det måske være fornuftigt at bruge nogle flere penge på det her område. Nogle gange er vi nødt til, hvis vi skal behandle folk lige, at behandle dem forskelligt, for ellers er den ligestilling der ikke.

Jeg siger bare – for jeg hører det, og det tror jeg også ministeren har gjort gennem tiderne – at folk, der bor i yderområderne, føler, at det er meget, meget dyrt at have to teenagebørn, der skal gå i skole og uddanne sig, som vi gerne vil have de gør. Som ministeren også siger, er det vigtigt med 95-procents-målsætningen, og at 50 pct. af dem skal have en videregående uddannelse. Hvis vi skal opfylde alle de der forskellige ting, tror jeg, vi er nødt til at kigge på en anden prioritering for at få et land i balance.

Kl. 19:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 19:05

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Jo, jo, og jeg agter også at kigge ordningerne igennem, men når der kommer forslag om, at nu gør vi det igen bedre og billigere for alle, til trods for at skatteborgerne jo ikke har pengene til at betale det med, er jeg nødt til at reagere og sige: Jeg vil gerne kigge ordningerne igennem. Det kan være, vi skal lave en anden struktur og sådan noget, men det bliver ikke ufinansieret. Det gør det jo aldrig, når det er regeringen.

Det gælder også for skattelettelserne, som på ingen måde er ufinansierede, men tværtimod er med til at skabe en langsigtet holdbarhed i dansk økonomi over årene, efterhånden som de bliver finansieret. Vi valgte for 2010, og det gjorde vi på en lang stribe områder, at sætte gang i økonomien. Det gælder bl.a. skattelettelserne, hvor vi får en massiv effekt nu, ved at man kan gå ud og handle i detailhandelen, så vi kan få skabt nogle arbejdspladser og nogle praktikpladser, samtidig med at vi har øget de offentlige udgifter massivt i 2010.

Der var tidligere en diskussion om nedslidning i folkeskolen, og der vil jeg sige: Det niveau, der er lagt op til at renovere folkeskoler for f.eks. i 2010, er det højeste niveau nogen sinde.

Kl. 19:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 19:06

Kirsten Brosbøl (S):

Tak til ministeren for gennemgangen af regeringens økonomiske politik, som jo viser sig at have været totalt fejlslagen, når det kommer til at kunne sikre den langsigtede holdbarhed af dansk økonomi. Det må vi i hvert fald konstatere. Og der, hvor regeringens politik også er slået fejl, er jo i forhold til at nå de uddannelsesmålsætninger, som man har sat sig, og der har jeg noteret mig, at ministeren, i hvert fald da hun tiltrådte, sagde, at hun ville være meget optaget af at nå de her forskellige uddannelsesmålsætninger.

Derfor vil jeg spørge ministeren: Kunne det ikke være sådan, at hvis man nu gav et lidt større incitament for folk, der bor i udkantsområder, til at rejse lidt efter at tage en uddannelse, så ville man komme et skridt nærmere til at nå den 50-procents-målsætning, som regeringen har sat sig? Der er jo nogle beregninger, der viser, at hvis man nåede de uddannelsesmålsætninger, man har sat sig, ville man have en forbedret økonomi årligt på 8,5 mia. kr., så kunne man ikke se det lidt i det perspektiv, for der er 6 mio. kr. vel ikke så meget?

Kl. 19:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 19:07

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Nej, det er det ikke, men jeg lader simpelt hen ikke chancen gå fra mig til at nævne igen og igen, at det jo er gode intentioner, oppositionen har, det er gode, søde forslag, de er ordentlige – og vi vil også gerne befolkningen det bedste – men de skal finansieres, og pengene skal findes, og det betyder altså også, at vi nødt til at holde igen med de offentlige udgifter.

Hvad angår langtidsholdbarheden i dansk økonomi, var den jo ganske glimrende, indtil der var en international økonomisk krise, som skyllede ind over landet. Situationen var den, at i de gode år høvlede vi 300 mia. kr. af den gæld, vi overtog fra den tidligere regering. Vi skal jo ikke diskutere økonomisk politik nu, men jeg bliver bare hele tiden inspireret til det.

Jeg kan sige, at vi har arbejdet konstruktivt og målrettet bl.a. med Socialdemokraterne i en lang række forlig på at skabe både en folke-

skole og ungdomsuddannelser, som giver en bedre opnåelse af 50-procents- og 95-procents-målsætningen. Situationen er bare den, at uagtet vi har brugt milliarder af kroner sammen på det område, er løsningen ikke bare lige om hjørnet, og det ved Socialdemokraterne også godt selv.

Kl. 19:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 19:08

Kirsten Brosbøl (S):

Men det kunne da være interessant at høre nogle bud fra ministeren på, hvordan man vil gøre det. Altså, her er et konkret bud på, hvordan den skævvridning af Danmark i forhold til uddannelsesniveau, som vi er vidne til i øjeblikket, kunne rettes bare en lillebitte smule op, ved at man sikrede, at folk, der tager videregående uddannelser, kan få en ordentlig rabat på befordring. Det er da et lillebitte forslag, som kunne bidrage til den målsætning, som ministeren fastholder at hun vil gøre noget for at opnå.

Apropos økonomisk politik vil jeg sige, at regeringen jo ofte arbejder med det, der hedder dynamiske effekter. (*Undervisningsministeren* (Tina Nedergaard): Nej). Jo, det hører vi sådan lidt. Jeg ved godt, man ikke har regnet det med ind i den seneste skattereform, men man har måske talt meget om, at der vil komme de her dynamiske effekter, og at folk vil arbejde mere. Kunne man så ikke forestille sig, at der ville være noget, man kunne kalde en dynamisk effekt her, ved at flere ville tage en uddannelse, hvis man sikrede, at de kunne få den her befordringsrabat, så man kunne nå uddannelsesmålsætningerne, hvilket altså ville give en økonomisk forbedring på 8,5 mia. kr. årligt?

Kl. 19:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 19:09

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Det er virkelig rigtig klassisk socialdemokratisk politik, at hvis vi bruger nogle flere penge, bliver vi rigere. Det er jo konklusionen på den måde, spørgsmålet bliver stillet på. Hvis vi nu bare i det hele taget bruger nogle flere penge på alle områder, ender vi simpelt hen med at blive rigere. Men det er simpelt hen ikke vores opfattelse i Venstre. Vi har det sådan, at det er helt afgørende, at vi også får tjent nogle penge ind i vores samfund, som kan være med til at betale regningerne, og med al den godhed, man nu vil udøse over de studerende generelt fra SF's og Socialdemokraternes side, kan man sige: Hvem skal så betale det tilbage? Ja, det skal de studerende, når de engang har afsluttet deres uddannelse, men så er der ikke nogen arbejdspladser tilbage til det, for i mellemtiden har alle dem, der skulle betale skat, mistet deres job.

Jeg ved godt, det er en stor diskussion at tage om få millioner kroner, men det er efterhånden også situationen, hver gang der kommer forslag fra de to partier, at de er udgiftskrævende.

Jeg arbejder videre med opgaven, for jeg er egentlig interesseret i at se, om ordningen er struktureret korrekt, men hvis der skulle komme et forslag på området, vil det være finansieret.

Kl. 19:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Rasmus Jarlov. Hr. Rasmus Jarlov frafalder? O.k. Vi siger tak til undervisningsministeren, og så er det ordføreren fra Venstre, fru Sophie Løhde.

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Det er helt urimeligt at forlange, at et parti skal finansiere alle sine forslag. Sådan forklarede finansordføreren fra Socialistisk Folkeparti, hr. Ole Sohn, da han i Politiken blev bedt om at redegøre for, hvorfor partiet ikke havde afsat penge til miljøet i et af deres finanslovudspil.

Med behandlingen af dagens forslag fra folkesocialisterne må man så sandelig konstatere, at synspunktet endnu en gang fra folkesocialisterne er fuldt dækkende som en forklaring af, hvad partiets såkaldte økonomiske ansvarlighed går ud på i praksis. Denne gang er det ikke folkesocialisternes kemikaliepolitik og vandmiljøplaner, som der ikke er afsat en eneste krone til, eller for den sags skyld et af de mange andre ufinansierede forslag, som partiet fremsætter her i Folketingssalen. Nej, denne gang er det de pendlende studerende, som på landets videregående uddannelser må skyde en hvid pil efter folkesocialisternes flotte løfter.

Socialistisk Folkeparti foreslår, at man fjerner det maksimumsbeløb, der i dag kan ydes i rabat til studerende ved de videregående uddannelser til transport med kollektiv trafik. Ja tak, det lyder jo alt sammen meget dejligt, og man skynder sig derfor at læse videre i bemærkningerne. Forslaget vurderes at koste 6,7 mio. kr. om året, men ifølge Undervisningsministeriet må det antages, at merudgiften forventes at blive større end anført. Det fremgår i øvrigt også af det svar, som ordføreren selv var så venlig at referere til tidligere i dag. O.k., forslaget koster altså mere end de 6,7 mio. kr., ikke bare en gang, men hvert eneste år ud i fremtiden, og herefter er det så, at man sådan begynder at lede efter finansieringen i folkesocialisternes forslag. Her må man desværre ikke bare lede ganske længe, man må også lede forgæves.

Finansiering er strengt taget det eneste, man ikke har orket at tage højde for. Det må da siges at være et godt eksempel på folkesocialisternes privilegium om at kunne love guld og grønne skove uden at kunne betale for det. I hvert fald skal man tilsyneladende være folkesocialist for at kunne se logikken i, at det er meget urimeligt, at der i dag er et maksimum på den rabat, der ydes, og at et parti skal anvise finansiering for sine forslag. I den virkelige verden hænger det ganske enkelt ikke sammen.

Måske netop derfor er det nærmeste, man kommer noget, der bare sådan antydningvis lugter af SF's holdning til finansiering af forslaget, at det fremgår af bemærkningerne, og jeg citerer: Udgiften må dog i alle tilfælde antages at være begrænset.

Nu kan jeg i dag selvfølgelig kun tale på vegne af Venstre, men hos os er det i hvert fald sådan, at udgifter i millionklassen ikke ligefrem udgør det, som vi normalt betegner som en begrænset udgift. Men sådan er vore verdener jo så forskellige, og det siger måske mest af alt noget om folkesocialisternes forhold til penge. For når man som SF interesserer sig for alt undtagen finansieringen, interesserer man sig reelt ikke for noget.

I modsætning hertil koncentrerer vi os i Venstre om alternativer, der også er økonomisk bæredygtige, og derfor vil regeringen, som ministeren også redegjorde for i sin tale, som opfølgning på sit arbejdsprogram igangsætte en kortlægning af overvejelser, af vilkår og satser i de eksisterende statslige befordringsordninger på undervisningsområdet og dermed også i forhold til befordringsordningen for de studerende på de videregående uddannelser.

Jeg skal på den baggrund meddele, at vi i Venstre ikke kan støtte det fremsatte forslag.

Kl. 19:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er en kort bemærkning, men først skal jeg lige gøre ordføreren opmærksom på, at der ikke er noget parti, der hedder folkeso-

cialisterne; det hedder SF eller Socialistisk Folkeparti, og det er den tiltaleform, vi bruger over for partiet.

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 19:14

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg får et lille smil på læben. Venstres trafikordfører, hr. Kristian Pihl Lorentzen, udtalte for 2 måneder siden, at Venstre gerne ville bruge 1 mia. kr. på en forbedring af vejene i Vest- og Midtjylland, at de gerne vil bruge 6,5 mia. kr. på en ny motorvej i Midtjylland. Det giver tilsammen 7,5 mia. kr., som ikke var finansieret, som der ikke et eneste sted var fundet penge til på Venstres finanslov. Venstre har travlt med at bruge penge, men det er selvfølgelig i milliardklassen, så når SF kommer med et forslag i millionklassen, er det selvfølgelig store tal for Venstres ordfører at forholde sig til.

Skylder Venstre egentlig ikke et svar på, hvor man finder de 7,5 mia. kr., som man fluks slynger ud, når man ikke engang vil give 6,7 mio. kr. til udkantsdanskere, som har brug for en videregående uddannelse, og som efterfølgende tjener pengene tilbage til statens kasse?

Kl. 19:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:15

Sophie Løhde (V):

Sidstnævnte findes der ingen dokumentation for nogen steder. Nu behandler vi i dag et forslag til lov om ændring af lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser fremsat af Socialistisk Folkeparti, men hvis vi endelig skal tage debatten om finansiering og andet, er det ikke sådan, at Venstre fremsætter sit finanslovsforslag – den servicemeddelelse vil jeg da gerne give her i Folketingssalen – det plejer at være regeringen, der gør det på vegne af Venstre og Det Konservative Folkeparti.

Hvis vi skal tale om det der med udgifter, store beløb og andet, kan jeg da også komme med et andet eksempel. Det er ikke lang tid siden, at miljøordføreren fra Socialistisk Folkeparti meldte ud, at vi skulle bruge det samme på regnskoven, som man gjorde i Norge, og at vi derfor skulle afsætte 15 mia. kr. Altså, 15 mia. kr. er trods alt også en sum penge, og jeg fastholder, at 6,7 mio. kr. – hvilket i øvrigt slet ikke er dækkende for, hvad det her kommer til at koste, og det fremgår også af det svar, som ordføreren for Socialistisk Folkeparti var så venlig at referere til – altså er mange penge med hensyn til at sige: Skal vi ikke bare gøre det? Man er nødt til at vise, hvor pengene skal komme fra. Vi står med behandlingen af et forslag i Folketingssalen. Hvis det ikke er her, man seriøst behandler og fastholder sig til, hvordan pengene i landets rige skal bruges, ved jeg ikke hvor.

Kl. 19:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 19:17

Pia Olsen Dyhr (SF):

I SF tager vi det der med finansiering ganske alvorligt. Jeg synes, ordføreren skylder en forklaring, for det er altså trafik, vi taler om her. Det handler om at få flere mennesker til at bruge den kollektive transport, gøre det nemmere for dem på de videregående uddannelser at bruge den kollektive transport. Venstre vil gerne bruge 7,5 mia. kr. på nye veje, og vi vil gerne bruge 6,7 mio. kr. på at gøre det muligt for folk, der bor i Udkantsdanmark, at tage en videregående uddannelse. Vi ved, at vi i den finansielle krise har brug for, at folk videreuddanner sig, hvis vi skal klare os i en international konkur-

rence. Vi ved, at folk, der bor på Lolland, på Falster, i Sønderjylland, i Vestjylland og i Nordjylland, har svært ved at komme til deres uddannelsessteder. Det tager vi i SF ganske alvorligt.

Jeg har lagt mærke til, at Venstre tager veje rundtomkring i Danmark alvorligt. Er det ikke på tide, at man lever op til sit ansvar og ikke bare skyder det fra sig og siger: Nå, men det skal regeringen nok på et eller andet tidspunkt finde penge til? Skal Venstre ikke også indimellem vise en eller anden form for økonomisk ansvarlighed og derfor komme med et svar på, hvor man vil få pengene fra?

Kl. 19:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:18

Sophie Løhde (V):

Jeg må formode, at al den der udenomssnak er, fordi man selv har ekstremt dårlig samvittighed over, at vi står i Folketingssalen, Danmarks parlament, og behandler et lovforslag fremsat af Socialistisk Folkeparti, hvor der ikke er afsat en krone til dækning af det. Man kan ikke finde et eneste eksempel på, at regeringen fremsætter lovforslag, hvor der ikke er anvist finansiering – ikke ét eksempel.

I forhold til befordring af eksempelvis studerende i yderområderne er det sådan i Venstre, i modsætning til i Socialistisk Folkeparti, at vi faktisk også koncentrerer kræfterne om de yderområder, hvor kollektiv transport måske overhovedet ikke er et alternativ. Men jeg er godt klar over, at det er så langt ude på landet og væk fra København, at Socialistisk Folkeparti endnu ikke er kommet derud.

Kl. 19:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det hr. Per Clausen.

Kl. 19:18

Per Clausen (EL):

Nu kommer jeg jo næsten fra landet. Jeg vil godt spørge fru Sophie Løhde, om hun ikke er enig med mig i, at hvis det handler om at løse de problemer med, at uddannelsessøgende skal kunne komme til deres uddannelsessted, vil det ganske ofte være meningsløst at henvise til, at de skal køre på nogle motorveje, enten fordi de ikke har kørekort endnu, eller fordi de ikke har råd til at få en bil. Derfor er det vigtigt at sikre, at der er kollektiv transport.

Så vil jeg bare spørge fru Sophie Løhde, om hun ikke er enig med mig i, at i den proces, der skal være i de kommende år, hvor vi ved, at Venstre vil bruge milliarder af kroner til veje, må det også være muligt at finde de, skal vi bare være venlige og sige 10 mio. kr., det her kommer til at koste. Hvis bare fru Sophie Løhde var indstillet på det, behøvede vi jo ikke at skændes så meget om, hvorvidt det blev indført i år eller næste år, for så kunne det være et spørgsmål om, at det kom ind i de planer, vi alligevel skal til at lave.

Kl. 19:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:19

Sophie Løhde (V):

Mig bekendt er Socialistisk Folkeparti en del af den seneste trafikaf-tale, og jeg hørte ikke ordføreren for Socialistisk Folkeparti foreslå, at man skulle bryde den trafikaf-tale, fordi der lige pludselig var en ting, som man havde glemt, og som man godt kunne tænke sig at finde en finansiering til.

Men grundlæggende er jeg slet ikke overrasket over, at Socialistisk Folkeparti har en alliancepartner i Enhedslisten med hensyn til,

at det er o.k. at fremsætte lovforslag her i Folketinget uden at anvise en finansiering, og det tager jeg til efterretning.

Kl. 19:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Per Clausen.

Kl. 19:20

Per Clausen (EL):

Ja, og Venstre har en trafikordfører, der ikke kan komme til en del af landet uden at love dem en motorvej. Det tager jeg sådan set også til efterretning.

Pointen er bare, at jeg forsøgte at stille fru Sophie Løhde et spørgsmål, der vedrører forslaget, nemlig om fru Sophie Løhde ikke er enig i, at det her forslag faktisk peger på et centralt problem for de mennesker, der bor i de tyndt befolkede dele af Danmark, og som gerne vil have en uddannelse, og at det at forbedre en eksisterende ordning er et bedre tilbud til dem end en motorvej, fordi de hverken har bil eller kørekort. Der er stadig væk mange mennesker på landet, børn, unge, kvinder, ældre, som ikke har en bil at råde over.

Kl. 19:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:21

Sophie Løhde (V):

Nu omhandler det her de studerende ved videregående uddannelser. Sidst jeg tjekkede, var – skal vi sige – 99 pct. af de studerende på de videregående uddannelser fyldt 18 år og havde dermed også haft mulighed for at få kørekort, hvis det var det, de havde prioriteret.

Men jeg skal da blankt erkende, at der da er nogle områder i Danmark – det kan så også godt være, at det er gået forbi Enhedslisten – hvor der ganske enkelt ikke er ordentlige transportforbindelser, fordi man skal på kryds og tværs, og hvor man må bruge halvdelen af eftermiddagen for overhovedet at komme til sit studium, hvis man skulle bruge den kollektive transport. Derfor er de for overhovedet at komme frem til uddannelsesstederne tvunget til at investere i en bil, hvis de ikke er så privilegerede at have nogle forældre, der er villige til at investere i en bil. Det er en gruppe, jeg i den grad også er interesseret i at tilgodese.

Kl. 19:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Kirsten Brosbøl, Socialdemokratiet.

Kl. 19:21

(Ordfører)

Kirsten Brosbøl (S):

Lovforslaget her fra SF om at afskaffe maksimumgrænsen for befordringsrabat for studerende på de videregående uddannelser rører ved en meget central problemstilling, hvilket vi også lidt har været inde på i debatten, nemlig den stigende uddannelseskløft mellem by og land i Danmark.

Vi ved, at uddannelsesniveauet i Danmark er ved at blive voldsomt skævvredet. Groft sagt bor de veluddannede i byerne, mens befolkningen i udkantsområderne har et lavere uddannelsesniveau. Groft sagt kan man vel sige, at det er de unge, ambitiøse kvinder, der flytter ind til byerne for at uddanne sig, mens vi altså er ved at tabe en gruppe af mænd på gulvet, som sidder i udkantsområderne og ikke kan få nogen uddannelse.

Det er ikke en hensigtsmæssig udvikling, hvis vi skal undgå marginaliseringen af udkantsområderne, og adgangen til uddannelserne er altså afgørende for, om vi kan vende den her skævvridning af

Danmark. Derfor skal vi fremme mulighederne for, at folk i udkantsområderne kan tage en uddannelse.

Den her problemstilling om befordringsrabat har været rejst flere gange tidligere i Uddannelsesudvalget, og vi har fået indtil flere henvendelser, som også er blevet besvaret af den tidligere undervisningsminister. I de besvarelser, vi har fået, har ministeren bl.a. sagt, at forskellen mellem reglerne på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser bl.a. skyldes, at de studerende på ungdomsuddannelserne typisk er hjemmeboende, mens studerende på videregående uddannelser sådan efter vurderingen er mere mobile.

Det er jo lidt af en påstand, i hvert fald hvis man ser på nogle af de henvendelser, vi har fået. I 2007 fik vi en henvendelse fra en 31-årig kvinde, som var bosiddende på Fyn, men altså af familiemæssige årsager ikke så sig i stand til at flytte til København, hvor hun var blevet optaget på universitetet. Hun ville derfor pendle, men skulle så bruge 2.700 kr. om måneden på transport. Det må vi jo sige er et vældig stort indhug i SU'en, at man skal lægge så mange penge for at kunne pendle frem og tilbage til en uddannelse, hvis man altså f.eks. af familiemæssige årsager ikke er i stand til at flytte.

Man kan så også sige, at priserne på offentlig transport jo også er steget ganske voldsomt, så der er altså også noget der, der gør, at man får et større indhug i SU'en, hvis man vælger alligevel at pendle.

Så det er altså ikke alle studerende på videregående uddannelser, der er lige mobile. Og loftet over befordringsrabatten giver altså den her skævvridning i forhold til at kunne få flere i udkantsområderne til at tage en uddannelse.

Så er der blevet spurgt meget ind til finansieringen, og man må sige, at vi selvfølgelig også er interesseret i at høre SF's bud på den. Men vores vurdering er faktisk, som jeg også spurgte undervisningsministeren om for lidt siden, at hvis vi får flere til at tage en uddannelse på den her måde, vil vi komme et skridt nærmere på at opnå den uddannelsesmålsætning, som regeringen selv har sat, og på den måde, med de målsætninger og mål, vil man altså sikre, at vi så får den dér økonomiske forbedring på de 8,5 mia. kr.

Jeg synes sådan set, at regeringen selv burde have en interesse i også at se på det her som en investering. Vi er som sagt også interesseret i at høre SF's finansieringsforslag, men jeg skal sige, at vi i udgangspunktet er meget positive over for det her forslag og ser frem til udvalgsbehandlingen, hvor vi måske kan komme lidt nærmere ind på den sag.

Kl. 19:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er en række korte spørgsmål eller bemærkninger. Først er det fru Sophie Løhde.

Kl. 19:25

Sophie Løhde (V):

[Uden mikrofon] ... at ordføreren for Socialdemokraterne fik sådan lidt ild i munden til sidst, da vi kom til den del, der vedrørte finansieringen. Det er ikke sådan helt klart, om man bakkede det op, eller om man måske bakkede det op, men jeg tog det alligevel som et udtryk for, at man støttede forslaget her. Hvorfor forestiller ordføreren sig så at pengene skal komme – kan vi få et konkret bud?

Kl. 19:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:25

Kirsten Brosbøl (S):

Det synes jeg at Venstre skal spørge SF om. Det er jo SF's beslutningsforslag. Jeg tilkendegiver, at vi er positive over for at få ændret de her regler. Vi synes, det er nogle urimelige regler, og derfor synes

vi, at vi på baggrund af det her skal sætte os ned og kigge på, om vi kan finde de her penge. Jeg synes ærligt talt, at det er lidt grotesk, at hele den her debat nu kommer til at handle om 6,7 mio. kr., når det er sådan, at vi altså står her med en skævvridningsproblematik i forhold til Udkantsdanmark, som man med de bemærkninger, vi har fået fra ministeren og Venstre, overhovedet ikke har forholdt sig til indtil videre. Så jeg synes, vi skulle prøve at fokusere på problemet og sige: Er det et problem, vi ønsker at løse – ja eller nej? Og så må vi jo finde ud af, hvordan vi skaffer finansieringen. Det synes vi i hvert fald at vi skylder de her mange studerende som sidder i udkantsområderne og gerne vil tage en uddannelse.

Kl. 19:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Sophie Løhde.

Kl. 19:26

Sophie Løhde (V):

[Uden mikrofon] ... korrekt, at vi ikke forholdt os til den her gruppe. Jeg redegjorde for, hvad regeringen nu har tilrettelagt i sit arbejdsprogram. Jeg redegjorde også for, at vi jo sådan set også har et synspunkt med hensyn til at imødekomme dem, der kommer endnu længere udefra, fra de områder, hvor der ikke nødvendigvis er kollektiv trafik som en mulighed for at kunne komme på tværs af landet. Men nu forstår jeg det altså sådan, at når man stemmer for hinandens forslag i oppositionen, kan man fralægge sig ethvert ansvar for, hvor pengene skal komme fra, for så er det ordføreren for Socialistisk Folkeparti, som skal vise det. Det vil sige, at hvis vi i Venstre nu stemmer for forslaget fra Socialistisk Folkeparti, kan vi også fralægge os ethvert ansvar for finansieringen og sige: Det er Socialistisk Folkepartis opgave. Jeg synes, det er sådan en lille smule ... Hvis man er for det her forslag, må man vel også komme med et bud på, hvor pengene skal komme fra. Og hvis man bare har den der generelle tilgang til det, at det jo er småbeløb, er det så seriøst fra nogen, der sådan bryster sig af gerne at ville være et økonomisk ansvarligt partiovre på den ene side? Man har lidt svært ved at leve op til det.

Kl. 19:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:27

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg synes, det er meget seriøst, at vi er villige til at se på det her efter vores opfattelse meget, meget store problem med, at der sidder unge i Udkantsdanmark og ikke kan få en uddannelse, fordi de ikke kan få støtte til at få befordringsrabat. Så vi tager det her meget seriøst. Men jeg synes også, det er sådan, at når et parti fremlægger et forslag, må det være op til det parti at redegøre for, hvordan man vil finansiere det.

Jeg tilkendegiver, at vi er positive over for det her forslag, og vi synes, at vi skal sætte os ned og sammen kigge på, hvordan vi kan finde de her penge. F.eks. har vi jo i vores fælles skatteudspil med SF et forslag om, at man kan bruge 1,5 mia. kr. til at sænke priserne på offentlig transport. Det var måske noget af det, vi kunne kigge på. Så vi har sådan set et forslag til det, men vi synes, man skal spørge SF, som har fremsat det her forslag, om lige præcis det.

Kl. 19:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 19:28

Michael Aastrup Jensen (V):

Jeg må indrømme, jeg synes, det er lidt beskæmmende at høre Socialdemokratiets ordfører med ild i munden sådan a la Poul Nyrup Rasmussen prøve at bortforklare, hvor pengene skal komme fra. Vi har hørt, det er et tocifret millionbeløb, det her drejer sig om, og vi har endnu ikke fået et eneste konkret svar på, hvor de skal komme fra.

Jeg vil stille fru Kirsten Brosbøl et spørgsmål: Er det ikke populisme af værste skuffe at prøve at sige, at man gerne vil det ene, det andet, det tredje og det fjerde, og at man kan redde hele verden, men når det så kommer til betaling af det, har man intet svar overhovedet? Er det ikke populisme, er man gået i valgkamp, og vil man ikke være et seriøst parti mere?

Kl. 19:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Og det har ordføreren nu mulighed for at svare på.

Kl. 19:29

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg vil sige til hr. Michael Aastrup Jensen, at jeg faktisk synes, det er lidt beskæmmende. Det, der er beskæmmende i den her debat, er, at Venstre ikke vil forholde sig til et helt konkret problem. Det svar, vi har fået fra ministeren, er jo, at det vil koste 6,7 mio. kr. at gennemføre det her forslag. Det er jo peanuts i forhold til det samlede budget og også i forhold til den gevinst, vi ville få, hvis vi kunne opnå regeringens egne uddannelsesmålsætninger.

Det, jeg synes er beskæmmende, er, at regeringen har nogle uddannelsesmålsætninger, men at man overhovedet ikke er villig til at se på et konkret forslag til, hvordan vi kan øge uddannelsesniveaet i vores udkantsområder. Det synes jeg er beskæmmende.

Kl. 19:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 19:29

Michael Aastrup Jensen (V):

I de år, jeg har været aktiv i politik, synes jeg det er blevet mere og mere sørgeligt, hver eneste gang jeg har hørt Socialdemokraterne sige, at det er peanuts, når vi taler om tocifrede millionbeløb uden finansiering, og at man bare kan finde dem på et eller andet pengetræ, eller hvad det åbenbart er, man har en eller anden naiv tro om at man kan gøre. Men jeg fik intet svar, og det ændrer jo ikke ved, at man åbenbart nu fuldstændig er gået over i populismeoverdrevet. Man går simpelt hen ud og lover og lover uden overhovedet at finde nogen som helst form for finansiering. Ikke en eneste krone af det her tocifrede millionbeløb har fru Kirsten Brosbøl anvist nogen bestemt finansiering af.

Så igen vil jeg spørge fru Kirsten Brosbøl: Har man ikke total dårlig smag i munden over, at man forsøger at vinde nogle få studerendes stemmer ved simpelt hen at gå ud og love dem guld og grønne skove uden overhovedet at give noget svar? Lad os få bare én krone dækket af den her overbudspolitik, så tror jeg, vi kan være lidt mere beroliget i hele Danmark.

Kl. 19:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:30

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg kom jo sådan set med et meget konkret svar til fru Sophie Løhde. Vi har i »Fair Forandring« et bud på, hvordan vi kan sænke tak-

sterne på den offentlige transport, og der kunne vi måske finde nogle af de her penge. Vi er villige til at løse det her problem, og det synes jeg regeringen skulle tage at være lidt optaget af. Det, jeg synes er helt rystende, er, at regeringen har sat sig nogle uddannelsesmål, og man er så overhovedet ikke villig til at se på et konkret forslag til at løfte dem. Det er altså regeringen, der ikke har opnået de her mål, som man har sat sig, selv om man har dannet regering i snart 9 år. Tværtimod er det gået den forkerte vej. Nu er der et forslag til, hvordan man kan gøre noget. Jeg synes ikke, det er populisme, jeg synes, det er realisme, i forhold til hvad der er behov for for at løse de her problemer for Udkantsdanmark.

Kl. 19:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 19:31

Rasmus Jarlov (KF):

Det er forkert, når den socialdemokratiske ordfører siger, at regeringen fuldstændig afviser at gøre noget ved den her problematik, for ministeren har jo redegjort for, at ministeren er villig til at kigge på den her ordning. Men dér, hvor vandene skiller, er jo finansieringen. Det er velkendt, at Socialdemokraterne gerne vil fjerne underskuddet på statsbudgettet ved at bruge endnu flere penge, og det er også velkendt, at det ikke er en filosofi, som vi tilslutter os i den borgerlige lejr.

Den socialdemokratiske ordfører siger, at man måske et eller andet sted kunne finde nogle penge. Var det så ikke rimeligt, om man skrev det ind i forslaget, så man havde en finansiering krone for krone, før man begyndte at udtrykke sympati for det? For ellers kan man jo bruge de her penge, som man måske kan finde et andet sted, flere gange. Vi har ikke været til stede og hørt, hvor mange gange man vil benytte det beløb, som ordføreren nævnte før, til forskellige andre forslag. Er det ikke god praksis at skrive det ind her, så vi har finansieringen bundet fast til det enkelte forslag?

Kl. 19:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:32

Kirsten Brosbøl (S):

Nu har jeg jo af gode grunde ikke skrevet forslaget, så det har jeg ikke haft mulighed for. Så jeg synes sådan set, ordføreren skal spørge SF, hvorfor man ikke har skrevet det ind i forslaget. Jeg siger bare, at vi er positive over for det her forslag; Socialdemokraterne synes, det er vigtigt, at vi får løst det her problem, og hvis vi er enige så langt – for jeg hører nu, at man siger, at man måske alligevel godt vil gøre noget ved det i regeringspartierne – synes jeg da, at vi i udvalgsbehandlingen skulle prøve at kigge lidt på, hvad det så er for nogle løsninger, vi kan finde frem til i fællesskab for at løse det her problem.

Kl. 19:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 19:33

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg vil gerne spørge den socialdemokratiske ordfører, om ordføreren mener, det er god praksis fra Socialistisk Folkepartis side, at man laver et forslag, som ikke er finansieret, og om ordføreren ikke mener, at man burde have lavet det forarbejde, inden vi behandlede forslaget i Folketingssalen.

Kl. 19:33

Kl. 19:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:33

Kirsten Brosbøl (S):

Det kunne da have været hensigtsmæssigt, for så havde vi undgået at få den debat her i dag, og så kunne vi måske have diskuteret det, der er substansen i forslaget, nemlig at vi er ved at få en skævvridning af Danmark med et Udkantsdanmark, hvor uddannelsesniveaet bliver lavere og lavere, mens de veluddannede flytter ind til byerne. Det er det, jeg synes er problematikken, og det er det, jeg synes vi skulle have diskuteret her i dag, og ikke den her snak, som de borgerlige er meget optaget af i stedet for at forholde sig til det reelle problem.

Kl. 19:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 19:34

Karsten Lauritzen (V):

Jeg vil blot sige, at i det virkelige Udkantsdanmark – der, hvor jeg er født og opvokset – er der ikke mange offentlige transportmidler, så det her forslag vil ikke hjælpe ret mange, er jeg ked af at sige. De forestillinger skal man ikke gøre sig i Socialdemokratiet eller SF.

Men jeg hæfter mig ved, at fru Kirsten Brosbøl siger, at debatten er beskæmmende, og jeg vil godt lige grave lidt i det, for synes Socialdemokratiets ordfører på det område virkelig, det er beskæmmende, at vi har en debat om økonomisk ansvarlighed, og er økonomisk ansvarlighed ikke – man kan blot svare ja eller nej – at når man lægger et forslag frem, der koster penge, anviser man samtidig en finansieringskilde? Ja eller nej?

Kl. 19:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:34

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg sagde ikke, at debatten er beskæmmende, jeg sagde, at det, der er beskæmmende, er, hvis man ikke vil forholde sig til det reelle problem og det, som det her lovforslag beskæftiger sig med, nemlig at vi har en meget urimelig rabatordning i dag på de videregående uddannelser, mens man på ungdomsuddannelserne har en, hvor der ikke er noget loft. Det er sådan set det, vi diskuterer her i dag, altså om man er villig til at ændre på det eller ej.

Så vil jeg gerne sige til det her med, at der er nogle steder, hvor der så ikke er offentlig transport, at der jo faktisk også flere gange er blevet rejst spørgsmål herinde om fradrag, hvis man vil køre selv til uddannelsesstedet, og der har den tidligere undervisningsminister gang på gang afvist, at man kunne gøre noget ved det, for uddannelse var jo ikke det samme som arbejde, og det var kun, hvis man havde arbejde, at man kunne få det. Hvis vi kan gå ind og kigge på det, synes jeg da bestemt, vi skal gøre det, men jeg synes, man skylder den her problematik at forholde sig til det konkrete forslag, der ligger her i dag, og ikke bare sige, at man vil have en arbejdsgruppe, og at man vil kigge på noget med fradrag, hvis folk vil køre selv. Man må forholde sig til det konkrete forslag.

Kl. 19:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Karsten Lauritzen.

Karsten Lauritzen (V):

Det synes jeg faktisk også, hvis jeg skal være helt ærlig, at ministeren gjorde. Ministeren har redegjort for, at man faktisk, inden det her forslag blev fremsat, har forholdt sig til problemstillingen i arbejdsgrundlaget for den her regering, og man har sagt, at man kigger på det. Det synes jeg man i oppositionen skylder at anerkende og at Socialdemokratiets ordfører skylder at anerkende. Jeg synes også, at fru Kirsten Brosbøl skylder at anerkende, at når der bliver stillet et spørgsmål, et ja eller nej-spørgsmål, så svarer man på det. Altså: Er det ikke økonomisk ansvarligt, når man lægger et forslag frem i Folketingssalen, der koster noget, at man samtidig anviser en finansieringskilde? Er det ikke økonomisk ansvarligt, ja eller nej? Det er meget simpelt.

Kl. 19:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:36

Kirsten Brosbøl (S):

Det, jeg synes er økonomisk ansvarligt, er, hvis man opnår de uddannelsesmålsætninger, man sætter sig, og at man på den måde kan forbedre de offentlige finanser årligt med 8,5 mia. kr. Det her forslag vil bidrage til det, og derfor synes jeg, man bør se det i det lys. Vi vil få flere i uddannelse, og dermed vil man bidrage til at opnå regeringens egne målsætninger.

Selvfølgelig skal man finansiere sine forslag, og derfor vil jeg også sige, at vi i udvalgsbehandlingen må kigge på det her og se, om vi så ikke kan finde fælles fodslag, for hvis jeg lytter mig frem til, at regeringspartierne sådan set i virkeligheden synes, det er vigtigt, at vi gør noget ved det, må vi jo kunne finde frem til en eller anden løsning.

Kl. 19:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det hr. Mads Rørvig.

Kl. 19:37

Mads Rørvig (V):

Ordføreren anførte i en tidligere bemærkning, at hun ikke havde skrevet forslaget, men jeg går ud fra, at ordføreren har læst forslaget. Og der står jo i lovforslaget, at det vil koste minimum 6,5 mio. kr. Tidligere har hr. Ole Sohn fra Socialistisk Folkeparti, som Venstres ordfører også nævnte, udtalt, at han synes, det er urimeligt at forlange, at et parti skal præsentere finansiering af samtlige af sine forslag hvert år.

Jeg vil høre, om ordføreren er enig i, at det, når man fremsætter forslag i Folketingssalen, er rimeligt, at de så er finansieret.

Kl. 19:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:37

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg vil ikke stå og kommentere, hvad medlemmer af SF har sagt om det ene eller det andet. Jeg kan bare konstatere, at der jo også er regeringspartimedlemmer, der render rundt og foreslår motorveje alle mulige steder uden at finansiere dem. Så det er jo heller ikke noget ukendt fænomen fra regeringspartierne side, at man på den måde kommer med forslag i øst og vest, som man ikke finansierer.

Men jeg vil gerne tilkendegive, at det selvfølgelig, inden vi stemmer om et forslag, er nødvendigt, at man så har afklaret det. Og derfor siger jeg, at vi har en udvalgsbehandling af det her forslag, og at

vi jo må forsøge at sætte os ned og finde en løsning på det her, og hvis regeringspartierne er enige i, at der er et problem, så synes jeg ærlig talt, at man skulle gå konstruktivt ind i den debat.

Kl. 19:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Mads Rørvig.

Kl. 19:38

Mads Rørvig (V):

Jeg må indrømme, at jeg også synes, ministeren gik konstruktivt ind i debatten og sagde, at det er noget, der skal kigges på. Men jeg synes ikke, ordføreren forholdt sig til mit spørgsmål. Nu er det ikke en tilfældig avis eller et sted, hvor man skyder i øst og i vest, som ordføreren nævner. Man fremlægger en sag i Folketingssalen, og vi står i Folketingssalen og behandler et forslag, der minimum koster 6,5 mio. kr. uden den adfærdsændring, der så måtte være. Er det rimeligt, at der ikke er anført finansiering i det her forslag?

Kl. 19:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:38

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg synes, at spørgeren skal tage den debat med forslagsstillerne. Jeg har bare sagt, at vi fra Socialdemokraternes side er meget positive over for de intentioner, der ligger her i lovforslaget, og vi synes, det er rigtigt, at man går ind og ser på det her. Så må vi jo kigge på, hvordan vi kan finde den – synes vi – meget beskedne udgift, der ligger her, og vi så kan få en forbedring af uddannelsesmålsætningerne og på den måde kan få forbedret de offentlige finanser ved at opnå de uddannelsesmålsætninger.

Kl. 19:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det hr. Erling Bonnesen.

Kl. 19:39

Erling Bonnesen (V):
Tak.

Gode gamle professor Tribini kunne ikke have gjort det her ret meget bedre. Man kommer næsten til at tænke på det. De åbner jo her om en god uges tid både i Tivoli og på Bakken. Det her svarer jo til, at de åbner, og så ryger man ind ad den store dør, og så vil man selvfølgelig gerne prøve alle gyngerne og det hele. Det kan også næsten svare til, at man derhjemme inviterer alle gadens unger med i Tivoli, og så, lige inden de skal til at hoppe ind i bilen, siger, at vi for resten ikke har nogen penge med til at prøve gyngerne alligevel. Den bedste betegnelse for det er jo bluff – og det er det allerbedste, man kan sige om det her.

Alle vil jo gerne lave nogle forbedringer, og derfor er jeg også meget glad for, at ministeren har sagt, at vi lige præcis skal gå i retning af at få forhøjet de her mål, vi har, på undervisningsområdet, og det gør man jo skridt for skridt, når man også har nogle penge med til det. Men den bedste betegnelse, man kan sætte på det, vi hører her i dag, hvor man jo så bare henviser til, at man gerne vil det hele, bare nogle andre betaler, er vel bluff.

Kl. 19:40

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg ved ikke, om det var et spørgsmål eller mere en kommentar. Jeg opfatter det ikke som et spørgsmål. Jeg tror ikke, at jeg har mere at tilføje til den debat. Jeg har svaret i mine tidligere bemærkninger, at vi stiller os positive over for forslaget, og at vi synes, der er nogle gode intentioner i det, så jeg synes, at spørgeren skal tage den debat med SF, som er forslagsstiller.

Kl. 19:40

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 19:40

Erling Bonnesen (V):

Tak for bemærkningen. Det vil vi selvfølgelig også gøre, når vi nu får chancen for det lige om lidt, men man kan vel sådan forvente af et af de store oppositionspartier, som nu gerne vil i regering, hvis man får magt, som man har agt, at man også har nogle anvisninger på, hvordan man kunne gøre, og at man ikke bare henviser til nogle andre, for det kan alle jo gøre. Alle kan jo finde ud af at sige, at de gerne vil have alle bolsjerne i hele butikken, bare nogle andre betaler for dem. Og hvad angår de motorveje, som nu har været en del af det, så ja, det er i øvrigt en del af de aftaler, som vi har indgået, hvori der bliver lavet nogle opsamlingspuljer, og så er det, at vi, når vi nu lige præcis er nået til idéfasen, gerne vil foreslå f.eks. nogle motorveje i Jylland for en del af de puljepenge. Det er jo en relevant måde at gøre det på, men når det er sådan, at man ikke engang selv er klar over det i sin egen argumentation, så er det jo helt tydeligt, at det er gennemhullet som en si, og så er vi jo tilbage ved ordet bluff. Man kunne også sætte et andet på: Luftkasteller.

Kl. 19:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:41

Kirsten Brosbøl (S):

Jamen jeg ved ikke, det må jo stå for spørgerens egen regning, hvad han vil kalde det. Jeg kalder det, at man forholder sig sagligt til det forslag, der er blevet lagt frem. Vi synes, det er en god idé at afskaffe det urimelige loft, der er over rabatten på befordring for folk på videregående uddannelser, og det er sådan set det, vi forholder os til, det er det forslag, der er blevet lagt frem. Nu ved jeg jo af gode grunde selvfølgelig ikke, hvad SF vil sige til det her, men SF's ordfører på forslaget er jo også trafikordfører, så hun kan måske uddybe lidt, hvad det er, der er i de her trafikforlig, og hvad der ligger af penge og puljer der. Jeg tror måske også, at hun har nogle bud på, hvordan man kunne formøble de midler, der jo skal forhandles i den kreds.

Kl. 19:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er der ikke flere spørgsmål. Næste ordfører er hr. Kim Christiansen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 19:42

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Det her forslag fra Socialistisk Folkeparti er jo fantastisk. Der har været sagt meget om det, og i bund og grund er det jo meget sympatisk, at man vil tilbyde unge mennesker under uddannelse en billigere transport. Nu tror jeg, at man lidt er ude at skyde gråspurve med kanoner i sin iver efter at være populistisk og vinde de studerendes gunst. For hvis man undersøger det her lidt, kan man se, at det hand-

ler om 3 pct. af SU-modtagerne. Ikke, at vi ikke indimellem skal tilgode minoriteter, men vi kan jo altså også indimellem prøve at få lidt proportioner ind i det.

Dansk Folkeparti interesserer sig i bund og grund meget for yderkantsområderne og også for, at der er en mobilitet i dem, men vi må nok bare sige, som flere andre også har været inde på, at der jo ikke er tilgængelig offentlig transport i yderkantsområderne. Så kommer forslagsstillerne med et helt grotesk eksempel vedrørende pendlerkort fra Nakskov til Østerbro Station. Det kunne også have været fra Tønder til Aalborg Universitet. Jeg tror bare ikke på, at der er ret mange, der pendler på de strækninger for at tage en uddannelse. Langt de fleste studerende ønsker at bo tæt på deres uddannelsessted.

Den her store bekymring for yderkantsområderne er jo et paradoks, for der står i bemærkningerne:

»En afskaffelse af maksimumsbeløbet vil øge incitamentet til at tage en uddannelse og bidrage til opfyldelse af målsætningen om, at mindst 50 pct. af en ungdomsårgang tager en videregående uddannelse. Det vil også betyde, at der er større chance for, at unge fra yderkantsområderne bliver boende i området ...«.

Ikke desto mindre står der lidt senere i forslaget, at det er en stor ulempe at bo i yderkantsområderne, når man er studerende, fordi man bruger kostbar transporttid, og det begrænser mulighederne for at passe et deltidsjob. Så der er sådan lidt modsatrettede bemærkninger i forslaget, som jeg i hvert fald ikke med mine ringe evner er i stand til at forstå hvor man vil hen med.

Så har der været nævnt en masse om det ufinansierede. Det er der jo ikke noget nyt i, så det vil jeg ikke gøre noget ud af. Tænk, hvis vi havde regnet sammen, hvad der er kommet bare inden for de sidste 5 år af ufinansierede forslag fra venstrefløj. Danmark havde været sat under administration for mange år siden, hvis vi havde realiseret alle de her planer. Sådan er det. Det her er ufinansieret, det er populisme, det er et forsøg på at lege julemand på en lidt forkert årstid, og det vil Dansk Folkeparti ikke deltage i.

Kl. 19:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 19:45

Pia Olsen Dyhr (SF):

Er ordføreren enig med mig i, at vi i trafikforligskredsen netop har diskuteret spørgsmålet om kørselsafgifter, og at lovforslaget om kørselsafgifter skulle fremsættes af regeringen i folketingssamlingen 2009-10? Nogle af de midler ville SF benytte til takstnedsættelser i den kollektive trafik. Jeg er ganske godt klar over, at regeringen og Dansk Folkeparti alene ville bruge dem til at gøre det lidt bedre for bilejerne endnu en gang, men er ordføreren enig med mig i, at der skulle have været fremsat et lovforslag i Folketinget i den her samling, som ville have kunnet skabe finansieringen til det her forslag?

Kl. 19:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:45

Kim Christiansen (DF):

Man kan jo øge beskattningen af bilister og så bruge de penge til mange velgørende formål. Som udgangspunkt skal en øget beskattning af bilisterne komme bilisterne til gode. Det er det, Dansk Folkeparti har sagt, for overhovedet at ville deltage i snakken om kørselsafgifter.

Kl. 19:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 19:46

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu kender ordføreren og jeg jo hinanden vældig godt fra mange og lange forhandlinger i forligskredsen. Mener ordføreren, at 6,7 mio. kr. er mange penge, når vi taler om transportområdet? Da vi nu i dag havde en diskussion og en deputation fra Rudersdal, lød det fra flere sider: Tja, vil de gerne have en rampe til 21 mio. kr., så finder vi nok penge til det; det burde da ikke være noget problem. Så vil jeg bare spørge: Er det ikke sådan, at 6,7 mio. kr. er lidt i forhold til de her tal?

Kl. 19:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:46

Kim Christiansen (DF):

Isoleret set er 6,7 mio. kr. ikke mange penge, når vi sammenligner med det store transportforlig. Men nu er det jo undervisningsministeren, der er til stede i dag, og jeg kan så forstå, at fru Pia Olsen Dyhr har udtrykt et ønske om, at det her skal behandles i Trafikudvalget. Det stiller jeg mig egentlig meget uforstående over for, da det ikke har en pind med trafikpolitik som sådan at gøre, ud over at den offentlige transport selvfølgelig hører under trafikpolitik. Så jeg kan ikke se sammenhængen.

6,7 mio. kr. er da ikke meget isoleret set, men hvis man lægger dem oven i alle de andre ufinansierede forslag, der løbende kommer fra venstrefløj, så løber det jo altså op, og så kan vi hurtigt få brugt noget, der minder om det, vi har brugt på infrastruktur.

Kl. 19:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke flere spørgsmål. Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Rasmus Jarlov fra De Konservative.

Kl. 19:47

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Forslaget her har til formål at forøge underskuddet på statens i forvejen meget store budget. Der er som sædvanlig tale om ufinansierede gaver fra venstrefløj, og vi må endnu en gang konstatere, at Socialistiske Folkeparti ikke bekymrer sig om, hvor pengene skal komme fra. Måske er det ud fra en tanke om, at venstrefløj aldrig får ansvaret for landets ledelse og derfor ikke behøver at bekymre sig om økonomi, men kan nøjes med at sende signaler. Det ved jeg ikke.

Staten bidrager i forvejen kraftigt til finansieringen af de udgifter, der er forbundet med at være studerende. Det er også rimeligt nok, at vi sørger for, at der er nogle gode rammer, så det er attraktivt at tage en uddannelse. Hvis vi levede i Disneyland eller Eldorado, ville vi også meget gerne give endnu mere til de studerende, men i den borgerlige lejr betragter vi penge som en knap ressource. Et flertal af os mener, at penge skal tjenes, før de kan bruges, og at man ikke kan leve over evne. På den baggrund er vi nødt til at afvise det her forslag.

Kl. 19:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil gerne høre ordføreren, om Det Konservative Folkeparti helst vil bruge 1 mia. kr. på bedre veje i Midt- og Vestjylland eller 6,7 mio. kr. på at forbedre transportmulighederne for unge danskere, der bor i Udkantsdanmark.

Kl. 19:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:49

Rasmus Jarlov (KF):

Man kan ikke stille det sådan op. Det er Socialistisk Folkeparti, der skal komme med et bud på, hvad det er, man hellere vil skære ned på for at finansiere det her forslag. Vi har ikke fremsat forslaget. Det er Socialistisk Folkeparti, der skylder at komme med en finansiering for deres eget forslag.

Kl. 19:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 19:49

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi har ingen problemer med at komme med finansiering til vores forslag. Det ligger nemlig i de kørselsafgifter, som vi har aftalt er en del af transportforliget, som regeringen jo ikke er kommet med og regeringen faktisk skylder at levere på. Men lad det nu ligge. Vi er vant til, at regeringen er bagud med lovforslag og diverse politiske forslag, som de ellers havde lovet at komme med.

Men jeg har noteret mig, at den konservative trafikordfører, fru Henriette Kjær, har sagt, at Det Konservative Folkeparti mener, det er uansvarligt at bruge 1 mia. kr. på veje, som Venstre ellers har foreslået. Deler hr. Rasmus Jarlov det synspunkt?

Kl. 19:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:50

Rasmus Jarlov (KF):

Nu er jeg ikke kommet her for at diskutere trafikpolitik, men jeg kan orientere om, at fru Henriette Kjær har skrevet ordførertalen, så jeg tror, at vi er ganske enige om de ord, som jeg netop har sagt her. Så synes jeg, at det var interessant, at den socialistiske ordfører mener, at det er nemt at pege på, hvor pengene skal komme fra, men så undrer det mig endnu mere, at man ikke har skrevet det ind i forslaget. Vi har det jo som regel sådan, at når vi fremsætter forslag i Folketingssalen, anviser vi også en finansiering for dem. Det har man undladt i det her tilfælde.

Kl. 19:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ordføreren. Så er det fru Erika Lorentzen, Det Radikale Venstre

Kl. 19:51

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

Jeg er meget enig i, at en fjernelse af rabatloftet kan øge incitamentet for, at de unge tager en videregående uddannelse, og det er en rigtig vigtig årsag til, at vi fra Det Radikale Venstres side støtter forslaget.

Jeg bor selv i Herning, som selvfølgelig ikke er et udkantsområde, men tæt på, så jeg ser også med meget stor velvilje på, at vi øger

muligheden for, at man kan blive boende i de områder under et studieförløb. Det er vigtigt at sikre veluddannede folk i hele landet. Det fremgår, at loven vil være til gavn for godt 5.000 studerende og koste 6,7 mio. kr. Det mener jeg er ret overskueligt, og skulle der blive flere, ville det jo betyde, at det er, fordi der er flere, der tager en uddannelse, hvilket jo stadig vil være godt for landets økonomi samlet set. Så jeg vil godt rose SF for at tage den her problemstilling op, og vi vil gå meget velvilligt ind i forhandlingerne fra Det Radikale Venstres side.

Kl. 19:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Per Clausen fra Enhedslisten.

Kl. 19:52

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg kan forstå, at det har været en rigtig god dag for Venstre, siden man er i stand til at mobilisere så megen energi og entusiasme omkring 7 mio. kr. Det er virkelig et parti, der har overskud og ressourcer tilovers til at bruge mange store kræfter på meget små ting. Men lad det være. Det, der måske så er det store problem for Venstre, er jo, at der rent faktisk, i forbindelse med at unge mennesker får en uddannelse, sker to ting i forhold til de tyndtbefolkede dele af Danmark – de områder, som de, der kommer fra Nordsjælland, plejer at kalde udkantsområder – nemlig dels at uddannelsesgraden bliver mindre, end den er blandt dem, der bor i de store byer, dels at der sker det, at de i forvejen tyndtbefolkede områder tømmes for mennesker. Det er da rigtigt, at det i forvejen er sådan, at unge mennesker har stor tilbøjelighed til at tage ind til de store byer, når de skal have en uddannelse, men hvis det oven i købet er sådan, at transporten fra den mindre by, de bor i, og ind til den store by, hvor de skal gå på en uddannelse, er dyr, så har de jo et ekstra motiv til at flytte. Og hvis det oven i købet er sådan, at de er kommet til at bo i den del af landet, hvor Venstre insisterer på der ikke er og heller ikke skal være kollektiv trafik – selvfølgelig til skade for pensionister og børn og alle de andre mennesker, der også bor i de områder, og som ikke har bil, men lad det være – så er begrundelsen for at flytte ind til de store byer endnu større.

Så det, Venstres modvilje mod det her forslag vil føre til, er sådan set, at den uddannelsesmæssige skævhed bevares i Danmark, men også at de tyndtbefolkede dele af Danmark tømmes for unge mennesker. Det kan man jo godt have som en politisk plan.

Pointen er, at hvis man skulle sige noget kritisk om det her forslag, er det, at det kun reparerer på en enkelt skade, nemlig den skade, der er i forhold til de videregående uddannelser. Realiteten er, at det, man også har gennemført i de senere år, jo er en centralisering af en række af de mellemlange uddannelser, en centralisering også af de uddannelsessteder, der er for elever og læringe, og derfor kunne det også være interessant at se på, om man også der er nødt til at have en forbedret støtte i forbindelse med transport til uddannelsessted.

Vi synes sådan set, det ville være konstruktivt og fornuftigt at gå ind i den debat, og vi satser da sådan set også på, at det, når uroen ligesom lægger sig og man begynder at diskutere det her sagligt og seriøst, vil vise sig, at det, der er galt med S-SF-forslaget, ikke er, at det er for ambitiøst, men at det er for lidt ambitiøst, og at vi har brug for at løse nogle af de problemer, der eksisterer her.

Det er efter min mening klart, at det ville være til gavn for de tyndtbefolkede dele af Danmark, det ville være til gavn for de uddannelsessøgende unge mennesker, der bor i det her område, og i det lange løb ville det også være til gavn for Danmark, hvis man laver de her helt indlysende forbedringer. Der skal ingen tvivl være om, at skulle der ikke være plads til at finde 7 mio. kr. i »Fair Forandring« blandt de 1,5 mia. kr., man har der, inden for de kørselsafgifter, som regeringen vel engang får smølet sig frem til at fremsætte et forslag

om, så vil Enhedslisten med udgangspunkt i de finanslovsforslag, vi har fremsat år efter år, og som altid har finansieret vores ambitioner og vores ønsker og vores krav plus såmænd også lidt ekstra til nogle andre, gerne medvirke til at hjælpe med at finde de fornødne penge.

Så vi ser faktisk frem til en konstruktiv og fornuftig debat om det her, og skulle det være et af de mange problemer, der ikke kan gøres noget ved før efter næste valg, må vi tage det med. Så må Venstre rejse rundt i de tyndtbefolkede dele af landet og sige, at de ikke vil gøre noget for at gavne de unge menneskers muligheder for at få billig transport, for de må købe en bil og køre på nogle af de motorveje, der kommer om 10 år.

Kl. 19:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde.

Kl. 19:56

Sophie Løhde (V):

Jeg vil på forhånd fuldstændig afstå fra at spørge Enhedslistens ordfører om finansieringen, så jeg tror, at vi hellere må gå videre til noget andet.

Den nuværende lov stammer fra et forlig fra 1997, hvor et af forligspartierne var Enhedslisten. Dengang indførte man det her rabatloft, som Enhedslisten i dag i deres lovforslag omtaler som værende meget urimeligt. Det indførte man for at sikre, at studerende ikke bruger rabatordningen til længere rejser end mellem bopæl og uddannelsessted, og for at ordningen kunne være nem at administrere, medtog man ikke strækningen mellem bopæl og uddannelsessted i ordningen, ligesom man heller ikke begrænsede ordningen med klokkeslæt og ugedage.

Kunne ordføreren for Enhedslisten forklare mig, hvorfor man mener, at de forhold lige pludselig ikke længere gør sig gældende? Hvad er det, der har ændret sig helt markant? Kunne vi få en nærmere forklaring på det?

Kl. 19:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:57

Per Clausen (EL):

Jeg er selvfølgelig lidt ked af, at fru Sophie Løhde ikke ønsker at diskutere finansieringen, men det er helt i orden, og det finder vi sikkert en anden anledning til at gøre.

Jeg vil sige til fru Sophie Løhde, at det var den aftale, som man kunne lave dengang. Det var dengang en klar forbedring i forhold til den eksisterende ordning, og derfor kunne Enhedslisten selvfølgelig godt indgå i den aftale. Det betyder jo ikke, at vi dengang sagde, at aftalen var perfekt. Der er så nu sket det, at SF, Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre er indstillet på at gå længere, og det medvirker vi også gerne til.

Jeg vil sige til fru Sophie Løhde, at det er helt almindeligt, at Enhedslisten medvirker i aftaler, hvor vi ikke får opfyldt alle vores krav og alle vores ønsker. Det sker så lidt langsommere, end mit temperament er til, men det, der sker i dag, er udtryk for, at det snart sker.

Kl. 19:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Sophie Løhde.

Kl. 19:58

Sophie Løhde (V):

Med hensyn til finansieringen tænkte jeg bare, at det, for at vi også kunne få noget ud af den her dialog, var bedre, at jeg spurgte ind til noget andet.

Men dengang man lavede det her rabatloft – jeg er så godt klar over, at Enhedslisten indlægger det synspunkt, at det trods alt var en forbedring – lavede man bevidst rabatloftet for punkt 1 at sikre, at ordningen var nem at administrere, punkt 2 som et incitament til, at de studerende ikke kunne bruge rabatordningen til længere rejser end mellem bopæl og uddannelsessted.

Ordføreren for Enhedslisten svarede så ikke på det spørgsmål, jeg stillede, men så kan vi gå over til et andet. Hvis vi nu forestiller os de studerende, som f.eks. kun har timer en gang om ugen på universitetet, skal de så have lige så meget ret til at få 65 pct. i rabat på et månedskort som de studerende, der skal være på deres uddannelsessted alle 5 dage om ugen, hvis Enhedslisten skulle give et bud på det?

Kl. 19:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:59

Per Clausen (EL):

Det er helt klart min opfattelse, at da man lavede den aftale tilbage i 1997, var man meget optaget af, at de uddannelsessøgende ikke måtte få nogen ekstra fordele ved at få det her kort. Det må jeg sige at jeg ikke er særlig optaget af.

Jeg er optaget af at give de studerende nogle muligheder for at få en billig transport. Jeg ved ikke, hvor man kun har 1 time om ugen, men det kan godt være, at det efterhånden er blevet sådan, men det vil ikke genere mig, hvis det skulle føre til, at disse uddannelsessøgende havde mulighed for billigt at komme ind og deltage i sociale, studiemæssige aktiviteter også på andre af ugens dage.

Kl. 20:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 20:00

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg er ikke helt så venlig som Venstres ordfører. Jeg vil gerne spørge lidt ind til finansieringen. Vi hørte før den socialdemokratiske ordfører sige eller medgive, at det var god skik, at man i et forslag i Folketingssalen angav finansieringen krone for krone. Jeg vil godt spørge Enhedslistens ordfører, om han er enig i, at man angiver finansieringen i forslaget, ikke bare at man har nogle luftkasteller, man lige kan nævne, om, at regeringen også er dum, og at de kunne have brugt nogle penge anderledes, men at man i forslaget helt konkret anviser, hvordan man vil finansiere det. Er Enhedslisten enig i, at det er en god skik?

Kl. 20:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:00

Per Clausen (EL):

For at undgå meget lange debatter om, hvorvidt man nu husker at få det med i sit finanslovsforslag, er det ganske rigtigt meget klogt, at man anfører det hver gang i det konkrete forslag.

Kl. 20:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Rasmus Jarlov. Hr. Rasmus Jarlov frafalder. Så er det Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 20:01

Kl. 20:03

Karsten Lauritzen (V):

Nu ved jeg selvfølgelig ikke, hvor mange forlig Enhedslisten efterhånden er med i, men jeg tror ikke, at det er så mange, men det kan hr. Per Clausen måske oplyse om. Man havde en fin aftale fra 1997, og den er man så villig til at kaste over bord nu. Det synes jeg da egentlig er lidt beskæmmende. Jeg kan ikke helt forstå, hvad det er, der har ændret sig. Dengang var man selvfølgelig bundet lidt op på det socialdemokratiske flertal, der var i Folketingssalen. Der syntes man, at det var en fornuftig aftale, der var lavet, og nu synes man så, at det, der ligger på bordet som ufinansieret, er helt fantastisk. Det vil jeg da godt bede ordføreren om lige at uddybe en ekstra gang.

Kl. 20:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:01

Per Clausen (EL):

En del af mit indlæg handlede faktisk om, at det forslag, der lå fra SF, var utilstrækkeligt, fordi der er en lang række andre problemer på transportområdet i forhold til unge og uddannelse, som vi også skal tage op og drøfte. Jeg havde fortrængt, at vi havde et forlig liggende fra 1997, som vi var en del af. Hvis disse forligspartier stadig udgør noget, der minder om et flertal i Folketinget, vil vi selvfølgelig straks tage initiativ til at samle disse forligspartier med henblik på at få det her lavet om.

Kl. 20:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 20:02

Karsten Lauritzen (V):

Jeg vil høre, om det er et nybrud, at Enhedslisten sådan samler forligskredsen og man så finder frem til noget, men det skal jeg da selvfølgelig ikke kunne udelukke. Vi har snakket lidt om økonomisk ansvarlighed her i aften, og så vil jeg bare spørge hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten, som jo er et kreativt parti: Kan hr. Per Clausen umiddelbart forestille sig, hvor man finder finansieringen til det her forslag henne, altså et besparelsesforslag, der ligger sådan i omegnen af et tocifret millionbeløb? Det ville kunne hjælpe oppositionen, som jo er Socialdemokratiet og SF, ganske betydeligt, hvis man kan smide et forslag på bordet. Så jeg vil bare høre, om hr. Per Clausen kan oplyse det.

Kl. 20:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:02

Per Clausen (EL):

Jeg kan fremlægge besparelser på de udgifter, som regeringen påfører os i krige og andre ting, som langt overstiger det her beløb, men jeg kunne også godt finde nogle beløb, som i hvert fald oppositionspartierne kunne være enige om, f.eks. at bruge en del af de indtægter, der skulle komme fra kørselsafgifter, f.eks. måske endda kørselsafgifter i hovedstadsområdet, som vi kan flytte ud til at gavne unge mennesker ude i landdistrikterne. Så modig tror jeg godt jeg tør være. Men så vil jeg bare sige til hr. Karsten Lauritzen, at det faktisk nogle gange inden for de sidste 5 år er sket, at Enhedslisten har samlet et flertal i Folketinget mod regeringen. Det kan godt være, at hr. Karsten Lauritzen har fortrængt det, men det er sket.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en mere, der har meldt sig med korte bemærkninger. Hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 20:03

Michael Aastrup Jensen (V):

Nu er det jo ikke nogen overraskelse, at Enhedslisten er sådan lidt uden for pædagogisk rækkevidde i forhold til at få økonomien til at hænge sammen på statsbudgettet. Jeg kan også godt forstå, at hvis det stod til Enhedslisten, skulle alle betale mere i skat, og alt sådan noget. Al respekt for det, men nu taler vi om et forslag fra Socialistisk Folkeparti. Synes hr. Per Clausen ikke, at det rent overordnet set er meget forkert, at man fremsætter et forslag rent populistisk uden overhovedet at anvise nogen som helst form for finansiering? Synes hr. Per Clausen ikke, at det er totalt forkert? Det kunne man vel ikke på samme måde finde på at gøre i Enhedslisten.

Kl. 20:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:04

Per Clausen (EL):

I så tilfælde ville jeg i hvert fald erkende, at det ikke var klogt, og at det netop ville være uklogt at fremsætte sådan et forslag, fordi man meget nemt i Enhedslistens finanslovsforslag ville kunne finde forslag til finansiering. Og derfor kunne vi lige så godt tage det med. Det vil selvfølgelig også være ærgerligt, hvis jeg nu kommer til at stå her og komme med en række finansieringsforslag, som SF ikke vil være med til. Så har vi lige pludselig skabt en konflikt blandt oppositionspartierne på det her område, og det er der jo ingen grund til i en tid, hvor det går rigtig godt med at skabe konflikter internt i Venstre og mellem Venstre og Dansk Folkeparti. Så man kan sige, at de partier ligesom løber med al medieomtalen, sådan at en konflikt mellem SF, Enhedslisten og Socialdemokraterne slet ikke vil kunne få noget plads i medierne.

Kl. 20:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 20:05

Michael Aastrup Jensen (V):

Jeg vil virkelig sige, at jeg synes, det er befriende at høre både nu Enhedslisten og tidligere Socialdemokratiet faktisk sige, at de ikke kunne finde på at fremsætte et forslag, der ikke var finansieret, sådan som Socialistisk Folkeparti har gjort det her i populismens hellige navn. Det må jeg sige jeg synes er positivt. Problemet er bare, at man prøver at følge lidt med dem i populismens hellige navn fra både Enhedslistens og Socialdemokratiets side ved at sige, at man er positiv over for forslaget, at man egentlig er glad for det osv. Man prøver også samtidig sådan lidt at tegne et billede af, at man er økonomisk ansvarlig.

Jeg vil gerne spørge hr. Per Clausen: Kan man egentlig sove godt om natten, når man prøver at være med i samme klub som nogle partier, som er dybt uenige om, hvor finansieringen skal komme fra, og om der skal komme en finansiering osv.? Synes hr. Per Clausen ikke, at man skal have en alvorlig snak med sine gode partnere i Socialistisk Folkeparti om, at vi i fremtiden altså ikke kommer til at se et forslag, der er ufinansieret?

Kl. 20:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Per Clausen (EL):

Nu er pointen, at jeg jo gør det lidt utraditionelle i Folketinget, at jeg forsøger at svare på de spørgsmål, jeg får. Jeg ved godt, at det næsten strider mod parlamentarisk skik, men jeg forsøger alligevel.

Så vil jeg sige til Venstres ordfører, at det vigtige efter min opfattelse her er, at SF har fremsat et rigtig, rigtig fornuftigt forslag, som vil være til gavn for uddannelsesniveauet i Danmark, til gavn for unge mennesker, som bor i udkantsområderne, og til gavn for udkantsområderne. Dette forslag skal vi finde en finansiering til. Jeg siger så, at den finansiering medvirker vi gerne til at finde. Jeg vil sige, at det, Socialdemokraterne har nævnt som en mulighed, bestemt er en mulighed. Det, SF har antydnet, er bestemt en mulighed, og vi har derudover også nogle bud, som vi godt kunne komme til forhandlingerne med.

For det er jo sådan – og det ved hr. Michael Aastrup Jensen også godt – at hvis man kommer til en forhandling med et andet parti eller nogle andre partier her i Folketinget og man gerne vil opnå nogle resultater, så har man et åbent sind over for både indholdet og finansieringen af forslagene. Det er jo den måde, Enhedslisten indimellem har undgået at blive smidt ud af nogle forhandlinger og dermed også er kommet med i nogle forlig på.

Kl. 20:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Christian H. Hansen.

Kl. 20:07

(Privatist)

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det. Jeg kommer egentlig for at fortælle, at jeg synes, at man skal gå i gang med at stifte nogle flere partier. For hvis man gør det, kommer man ud at snakke med folket. Man kommer helt ud i udkantsområderne, når man skal have underskrifter, og så hører man lidt om, hvad det egentlig er, der er problemet i dagligdagen. Problemet i dagligdagen i udkantsområderne er, at de er blevet totalt udsultede. Man lukker hospitalerne derude, så folk ikke kan få nogen akutbehandling. Man sørger for, at alle de studerende skal flytte fra områderne, så de kan flytte ind til de store byer. På den måde sørger man jo også for at lukke de små udkantssamfund. Man lukker de små landsbyer. Man lukker alt, hvad der er af aktivitet, eksempelvis ovre på Vestkysten, og det gør man, fordi man ikke vil medvirke til et forslag af den her kaliber på 6,7 mio. kr.

Hvis man nu medvirkede til det her og sørgede for, at nogle af de unge mennesker faktisk kunne blive ud i områderne, få en uddannelse, blive boende derude og få en arbejdsplads derude senere, ja, så kunne man måske være med til at redde udkantsområderne. Det er sådan, at udkantsområderne faktisk er så udsultede i dag, at hvis man stopper i politik, skal man nedsætte sig som bedemand ude på Vestkysten, for det bliver der rigtig mange penge i. For når folk ikke kan komme på hospitalet og få akutbehandling, dør de. Det vil sige, at bedemandsforretningerne bliver noget, der bliver rigtig gang i ude på Vestkysten, og det synes jeg er synd. Derfor synes jeg, at det her forslag er et forslag, man sagtens kan støtte, og derfor har vi i FOKUS besluttet, at vi gerne vil støtte det her forslag.

Jeg kan forstå, at det, der generelt er den store bekymring i Folketingssalen, er økonomien. For når man hører debatten, lyder det, som om de fleste sådan set er lidt berørte af det her forslag. De kunne egentlig godt tænke sig at støtte det. Det, der er problemet og grunden til, at man ikke vil støtte det, er det, man kalder den økonomiske uansvarlighed, der ligger i selve forslaget. Så hvis SF kommer med et fornuftigt finansieringsforslag under udvalgsbehandlingen, støtter vi det, og vi går egentlig også ud fra i FOKUS og har kunnet høre det på den debat, der har været her i dag, om bekymringen for

finansieringen, at så kan alle partier støtte op om forslaget. Det synes vi er dejligt, det vil være det, vi kalder et bredt samarbejde, og det går vi nemlig ind for.

Kl. 20:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er lige en kort bemærkning. Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 20:09

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg har lige et spørgsmål. Der bliver sagt fra ordføreren side, at man vil støtte det, hvis der kommer et fornuftigt finansieringsforslag. Hvad betyder det? Altså, hvis nu SF f.eks. kommer og siger, at de vil skære ned på dyrevelfærd, vil det så være acceptabelt for partiet FOKUS?

Kl. 20:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:10

Christian H. Hansen (UFG):

Jeg ved ikke, om ordføreren fra De Konservative selv synes, det lyder fornuftigt. Altså, man kan jo næsten høre på spørgsmålet, at det er et ganske ufornuftigt spørgsmål, så mit svar er: Nej, det vil vi ikke.

Kl. 20:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 20:10

Rasmus Jarlov (KF):

Så vil jeg da bare på vegne af Det Konservative Folkeparti sige, at hvis der kommer et finansieringsforslag, som slet ikke gør ondt nogen steder overhovedet, vil vi også gerne støtte det. Jeg synes bare, at det er en lidt billig omgang, at man ikke på forhånd fremlægger, hvad det er, finansieringen skal gå ud på, i stedet for bare at tilkendegive, at det her vil man da gerne, og så udskyde den onde beslutning om, hvor der skal skæres ned, til senere.

Kl. 20:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:10

Christian H. Hansen (UFG):

Jeg synes måske, at det, Det Konservative Folkeparti skulle tænke noget dybere over, var, om man i virkeligheden havde råd til at lade være med at støtte forslaget. Har man i virkeligheden råd til at blive ved med at udsulte udkantsområderne? Har man i virkeligheden råd til at blive ved med at sørge for, at alle unge mennesker flytter ind til byen, så man lukker de små lokalsamfund? Hvis det er konservativ politik, er det selvfølgelig i orden; så må man bare melde det klart ud. Men det er ikke politik fra FOKUS.

Kl. 20:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Pia Olsen Dyr, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 20:11

(Ordfører for forslagsstillerne)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Danmark er ved at knække over. Arbejdspladserne forsvinder i det meste af Danmark, undtagen i Storkøbenhavn, viser en ny undersøgelse.

gelse fra Jyllands-Posten. Der er oprettet 11.000 stillinger i København, samtidig med at vi ser arbejdspladser blive nedlagt overalt i landet. Især ramt er det, vi kan kalde Yderdanmark, og som nogle vil kalde Udkantsdanmark. Vi ved, at der samtidig bor 5.000 studerende i de områder, som gerne vil rejse langt for at få en videregående uddannelse, men at det belaster deres økonomi voldsomt.

Danmark har en målsætning om, at 50 pct. af alle unge skal tage en videregående uddannelse. Den målsætning er vi langt fra at nå. Det er en ganske fornuftig målsætning, da viden er helt essentielt, hvis Danmark skal klare sig i den internationale konkurrence. Her skal vi nemlig konkurrere på viden. Derfor skal vi også gøre det let for alle studerende at få en uddannelse, ikke kun studerende i storbyerne. Selv hvis man har fået mand og børn og har bosat sig et sted i landet, hvor der er en lille smule langt til en videregående uddannelse, f.eks. Nakskov på Lolland, skal man også have mulighed for at få en videregående uddannelse, uden at bunden bliver slået ud af ens budget. Derfor har vi fremsat det her lovforslag. Vi ønsker derved at fjerne det maksimumsbeløb, der i dag ydes i rabat til transport med den kollektive trafik til studerende ved en videregående uddannelse. Der ydes i dag, som ministeren også var inde på, 65 pct. rabat pr. abonnementskort til den kollektive trafik for studerende ved videregående uddannelser, der modtager eller har modtaget SU for nylig. Problemet med den nuværende ordning er, at der er et dagligt maksimum på 22,65 kr. for den rabat, der ydes; det er i 2009-tal. Det sidste er urimeligt, fordi det belaster studerende, der er nødt til at rejse langt til deres uddannelsessted, meget hårdt økonomisk.

Hvis vi kigger på en pendler fra Nakskov, et af de steder i Danmark, hvor man virkelig oplever sig sat af udviklingen i Danmark, kan vi se, at et pendlerkort fra Nakskov til Østerport Station koster 4.170 kr. om måneden, og rabatten er kun 679,50 kr. Så den studerende skal altså betale mere end 3.500 kr. om måneden. Det er altså nærmest uoverskueligt for en SU-modtager. Vi ved, hvem det rammer: Det er de mennesker, som netop har valgt at bosætte sig i yderområderne i Danmark, nemlig i Nordjylland, i Vestjylland, i Sønderjylland, på Lolland, i Nakskov. En afskaffelse af maksimumsbeløbet vil øge incitamentet til at tage en uddannelse og bidrage til en opfyldelse af vores målsætning. Det vil stadig væk være forbundet med omkostninger at vælge et uddannelsessted langt fra sin bopæl, dels skal man jo fortsat betale 35 pct. af merafgiften selv, dels er det kostbart i tid, og det begrænser f.eks. muligheden for at passe et deltidsjob i studietiden.

Så har mange ganske rigtigt spurgt ind til finansieringen, og det skal jeg da beklage. Jeg skal beklage, at vi ikke har skrevet det ind i bemærkningerne til forslaget. Jeg skal beklage det over for Socialdemokraternes ordfører, som var igennem, jeg ved ikke, om det nærmest var en tornado – jeg synes, spørgsmålene passende kunne være blevet stillet til SF – og Enhedslisten oplevede det samme. Jeg indrømmer blankt, at vi selvfølgelig skulle have skrevet ind, hvor finansieringen kunne findes. Jeg tror, at grunden til, at vi ikke gjorde det, var, at den tidligere undervisningsminister på et samråd i Trafikudvalget sagde, at han overhovedet ikke så noget problem med at finde den her finansiering, men nu har jeg bare noteret mig, at regeringen lige pludselig synes, det er et kæmpeproblem at finde en finansiering på 6,7 mio. kr.

Men vi vil gerne finde en finansiering, og den vil vi finde via kørselsafgifterne. Det er jo også derfor, vi har lagt op til, at forslaget skal behandles i Trafikudvalget, for vi har netop et transportforlig, der meget klart siger, at der skal fremsættes et lovforslag om kørselsafgifter i den her folketingssamling, penge, som bl.a. kunne bruges til det her projekt. Der er ingen tvivl om, at det er det, SF ønsker. Jeg ved godt, at det ikke er det, regeringen ønsker, men det er jo så en diskussion, vi må tage efterfølgende i forligskredsen. Lovforslaget vil nemlig være til gavn for 5.000 studerende og koste de omtalte 6,7

mio. kr. Det er fair nok, hvis det så betyder, at endnu flere udkantsdanskere vælger at studere, og det så bliver 10 mio. kr.

Når jeg sætter det lidt i perspektiv i forhold til Venstres transportordfører, er det, fordi han indimellem lover milliarder væk i yderligere investeringer, sådan uden for transportforliget. For nylig lovede han i Jyllands-Posten Vestjylland nye veje til 1 mia. kr. og Midtjylland en ny Hærvejsmotorvej, som koster ca. 6 mia. kr., hvis man kigger på Transportministeriets tal, penge, der ikke er finansieret nogen som helst steder, og som i dag ikke er en del af transportforliget. Vi vil hellere bruge pengene et andet sted. Vi synes, det giver mere mening at bruge dem på at få flere unge til at uddanne sig. Vi synes i hvert fald, at udgiften i alle tilfælde er forholdsvis begrænset.

Kl. 20:16

I »Fair Forandring« har vi sammen med Socialdemokraterne lagt op til, at vi vil finde penge til en reduktion af taksterne i den kollektive trafik. Vi vil faktisk via kørselsafgifterne finde 1,5 mia. kr. til en nedsættelse af taksterne i den kollektive trafik. Så vi har ikke noget problem med at finde pengene, til forskel fra den nuværende borgerlige regering, der har opført sig totalt økonomisk uansvarligt siden 2001 og har gjort, at man har et hul i statskassen, som man skal lede længe efter overhovedet at finde ud af at dække. Så havde vi jo tidligere, i 1990'erne, en økonomisk ansvarlig socialdemokratisk ledet regering, der gjorde, at vi fik et opsving, som den nuværende regering så har soldet bort, og det er den økonomisk ansvarlige politik, vi vil tilbage til.

Jeg synes også, det er lidt morsomt, at vi sådan igen og igen bliver angrebet for, at vi ikke har skrevet finansieringen ind. Om end jeg tager det til mig og vi nok skal sørge for at skrive det ind i forslaget undervejs i udvalgsbehandlingen, synes jeg, det er lidt morsomt, når man kigger på de beslutningsforslag, Venstre og Konservative har fremsat op igennem 1990'erne, for der er adskillige milliardbeløb, der ikke er finansieret på. Men fair nok, sådan er det åbenbart, når man er i regering, så kan man sidde og lege storsindet og smart, mens man, når man er i opposition, ligesom synes, at man kan opføre sig, som man vil.

Vores uddannelsesordfører har sagt, at hun gerne vil rejse det i forligskredsen. Jeg hører faktisk også ministeren være meget åben over for at finde en løsning på det her problem, og at man kan undersøge det. Det tyder jo i virkeligheden også på, at regeringen er villig til at finde en eller anden form for finansiering, for ellers ville man vel ikke være interesseret i at behandle det i regeringen.

Jeg må sige til den konservative ordfører, at jeg da næsten bliver helt varm om hjertet, når han siger, at Det Konservative Folkeparti vil støtte forslaget, hvis jeg bare siger, hvor finansieringen findes. Det har jeg nu sagt, så nu er jeg glad for, at De Konservative også vælger at støtte det.

Så alt i alt hører jeg et ønske om en meget velvillig behandling rundtomkring i Folketinget. Det tyder jo på, at det her så kan blive til noget, og det er jo interessant for folk, der bor i Udkantsdanmark. Det er jo interessant, at folk, der faktisk har langt til deres uddannelsesinstitution, kan få det lidt billigere, og vi er villige til at gøre det lidt nemmere for dem i en økonomisk presset hverdag.

Kl. 20:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Fru Pia Olsen Dyhr bad jo om, at man skulle stille spørgsmål til hende. Det gør man så på stribe, og den første er hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 20:18

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Fru Pia Olsen Dyhr problematiserer den her debat om finansieringen. Vi er jo sådan set enige i intentionerne i det, der ligger her, og regeringen har også tilkendegivet, at man kigger på det – det stod i arbejdsprogrammet, allerede inden det her forslag blev fremsat.

Det, det handler om, er økonomisk ansvarlighed, og der bliver jeg nødt til at hæfte mig ved noget, som fru Pia Olsen Dyhr var inde på tidligere, nemlig at Venstre slynger trafikmilliarder rundt omkring, og det tror jeg er en falsk fremstilling, det må jeg sige. Nu har jeg tilfældigvis fundet den artikel, som er omtalt – det er jo den her moderne informationsverden – og som er fra Jyllands-Posten den 9. marts. Der står faktisk nede i bunden om finansieringen:

»Først i 2011 er det planen, at der igen skal afsættes en ny pose penge til nye veje og forbedringer af de eksisterende. Det er her, at Venstre vil bruge mindst 1 mia. kr. på 2+1-veje.«

Det er altså en fuld finansiering. I øvrigt står der i den her artikel, hvor fru Pia Olsen Dyhr er citeret, at SF bakker op. Så er det vel lidt en falsk fremstilling at sige, at man slynger om sig med ufinansierede vejforslag i Venstre.

Kl. 20:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 20:20

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er ufinansierede vejforslag. Nu er det en konkret artikel fra Jyllands-Posten, som jeg er glad for at hr. Karsten Lauritzen har fundet frem, og den siger jo meget klart, at det kunne være en god idé at lave 2+1-veje rundt omkring i Danmark, i stedet for at vi f.eks. har de nuværende veje. Det, SF meget klart siger i artiklen, er, at vi foreslår, at vejen mellem Herning og Holstebro – som regeringen har lagt op til, især med Venstres transportordfører i front, skal være en motorvej – skal være en 2+1-vej. Det har faktisk været vores ønske.

Jeg noterede mig, at det har Venstre ikke haft nogen interesse i at støtte, men hvis man laver den om til en 2+1-vej, vil man kunne spare adskillige hundrede millioner kroner. De hundrede millioner kroner kunne jo passende bruges andre steder, hvor vi faktisk har brug for pengene.

Vi er økonomisk ansvarlige. Vi vil nemlig gerne tænke godt og grundigt over, hvad vi bruger pengene på, og ikke bare slynge dem ud på diverse motorvejsprojekter.

Kl. 20:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 20:20

Karsten Lauritzen (V):

Så kan jeg forstå, at Jyllands-Posten har fået det helt galt i halsen her den 9. marts, for de skriver, og det må jeg så antage med det, fru Pia Olsen Dyhr har sagt, er fuldstændig forkert:

»Udspillet fra Venstre får støtte fra bl.a. SF's trafikordfører, Pia Olsen Dyhr.«

Jeg forstår, at fru Pia Olsen Dyhr siger, at i SF er man økonomisk ansvarlig. Samtidig siger man, at det udspil, Venstre er kommet med, ikke er finansieret, men bakker så alligevel op om det.

De to udsagn hænger ikke sammen, og jeg kan sige, at de forslag, Venstre kommer med, og som regeringen kommer med, er fuldt finansieret. Det er noget helt andet, når det handler om SF og den øvrige opposition, og det er det forslag, vi diskuterer, jo et glimrende eksempel på.

Kl. 20:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu har Venstre jo foreslået to ting til den kommende tid. Ud over 1 mia. kr. til vejene vil man bruge i omegnen af 6,5 mia. kr. på en Hærvejsmotorvej. Det er 7,5 mia. kr., og jeg gerne vide, hvor man vil finde den finansiering henne, for den findes ikke i forliget nu. Der kommer heller ikke nye penge ind i 2011, fordi regeringen ikke har ønsket at fremsætte et forslag om kørselsafgifter, som skulle være det, der skulle finansiere det.

Det, SF har støttet meget konkret ifølge den artikel – for jeg vil gerne svare på det, der blev spurgt om – er, som vi har sagt, at det er en rigtig god idé med 2+1-veje i stedet for motorveje, og det, Venstre har tænkt sig gøre, er at lave 2+1-veje de steder, hvor der er landeveje. Så der er klart en misforståelse i den artikel, og det er journalisten ganske godt klar over. Hvis man tjekker Danmarks Radios hjemmeside, vil man se, at SF netop siger: Vi kan godt støtte en 2+1-vej, når det gælder Holstebromotorvejen, men ellers ikke.

Kl. 20:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 20:22

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg må lige præcisere, hvad der var, jeg sagde før omkring eventuel konservativ støtte til det her forslag. Det var, at den dag, man kan trylle penge op af jorden, uden at vi på nogen måde skal forholde os til, at pengene kunne bruges bedre et andet sted, vil vi gerne støtte forslaget. Men hvis jeg skærer det lidt ud i pap, så bliver det nok samme dag, som helvede fryser til is, for sådan er virkeligheden ikke. Virkeligheden er sådan, at når man bruger pengene et sted, så kan man ikke bruge dem et andet sted.

Jeg er glad for, at SF's ordfører beklagede, at de ikke havde påvist finansiering. Tak for det. Kan vi så tage det som et løfte om, at SF heller ikke en anden gang kommer med ufinansierede forslag, så vil det jo være noget helt nyt for SF. Vi har jo set en meget lang række tilfælde af ufinansierede forslag, hvor man bare vil gøre nogle gode ting, men hvor man ikke viser, hvor pengene skal komme fra.

Kl. 20:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:23

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg må notere mig, at Det Konservative Folkeparti ofte er økonomisk ansvarligt, også når vi er i trafikforligskredsen, i modsætning til regeringspartneren Venstre. Derfor vil jeg også lytte til det, De Konservative siger, og jeg vil selvfølgelig sørge for, at alle de forslag, vi fremover fremsætter, vil indeholde finansieringskilder, for det har vi ingen problemer med. Vi har sammen med Socialdemokraterne fremlagt »Fair Forandring«, der meget klart giver finansiering på de ting, vi ønsker at prioritere, og en af de ting, vi ønsker at prioritere, er kollektiv trafik. Vi har sat 1,5 mia. kr. af til takstnedsættelser i den kollektive trafik, for det er jo tankevækkende, at priserne i den kollektive trafik under denne regering er steget med cirka 45 pct. Det er de fra 2001 til 2009, og det betyder jo, at færre mennesker benytter den kollektive trafik. Og det er ikke mine tal, men transportministerens egne tal givet for nylig i et svar på et spørgsmål i Trafikudvalget.

Kl. 20:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 20:24

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for løftet om, at man ikke kommer med ufinansierede forslag. Det synes jeg er utrolig godt, og det vil meget kraftigt ændre vores syn på SF, for SF har været kendt for at have som mærkesag at fremsætte ufinansierede forslag. Det ville være virkelig godt, hvis man holdt op med det, så tak for det.

Kl. 20:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Den næste spørger er hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 20:24

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak. Hr. Karsten Lauritzen konkluderede jo rimelig klart på det her med millioner af kroner til vejanlæg, som fru Pia Olsen Dyhr brugte som forsvar for, at man ikke havde nogen finansiering fra Socialistisk Folkepartis side.

Vi fandt jo klart ud af, at det var en falsk præmis. Det sagde fru Pia Olsen Dyhr jo selv. Journalisten havde ikke forstået det. Man skulle i stedet for gå ind og kigge på andre medier. Når nu fru Pia Nielsen Dyhr er blevet totalt misforstået af Jyllands-Posten – jeg tror endda, at det var en forsideartikel – synes jeg jo, at det kunne være rart, at vi lige får bekræftet, hvornår berigtigelsen, når nu man var blevet så kraftigt misforstået, kom og hvilken dag, så vi lige kan slå det op, bare så vi også bliver beroliget, vil jeg sige til fru Pia Nielsen Dyhr.

Kl. 20:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:25

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg hedder Pia Olsen Dyhr, hvis hr. Michael Aastrup Jensen fremover skulle være i tvivl om det.

Jeg vil sige, at hvis hr. Michael Aastrup Jensen læser artiklen og læser, hvad jeg er citeret for, kan man se, at jeg faktisk er korrekt citeret. Jeg siger, det er en rigtig god idé, at motorvejen til Holstebro bliver en 2 plus 1-vej, og hvis hr. Michael Aastrup Jensen læser i transportforliget, kan han se, at vi har lagt op til, at det skal undersøges, om der skal være en motorvej til Holstebro. De penge ønsker vi at spare og bruge dem på en 2 plus 1-vej. Så der er overhovedet ikke noget problem. Pointen er bare, at når der står, at vi støtter Venstres forslag, kan man sige, at det måske er en sandhed med modifikationer. Vi støtter det nogle steder, men vi støtter det ikke, når vi generelt snakker om landeveje rundtomkring i Danmark.

Det er jo tankevækkende, at et regeringsbærende parti igen og igen kan bruge milliarder af kroner på transportområdet uden at finde finansiering. Jeg vil gerne have, at hr. Michael Aastrup Jensen fortæller mig, hvor det i transportforliget tyder på, at vi får penge ind i 2011, eftersom regeringen ikke selv lægger op til at benytte sig af kørselsafgifter.

Kl. 20:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 20:26

Michael Aastrup Jensen (V):

Jeg forstår godt, at fru Pia Olsen Dyhr sådan forsøger at kaste grus i maskineriet og prøver at fjerne fokus fra sig selv og fra sit fuldstændig ufinansierede populistiske forslag. Alt ære og respekt for det. Det er bare lidt tamt og lidt dårligt.

Lad os holde fast i, hvad det handler om. Det handler altså om, at man klart sagde til hr. Karsten Lauritzen, at journalisten havde misforstået det. Men han har åbenbart ikke misforstået det mere, end at der åbenbart ikke var en berigtigelse. Så meget har vi i hvert fald fået konkluderet, for vi har ikke fået et eneste svar på det. Hvis man var blevet fuldstændig misforstået med hensyn til, at man støtter Venstres forslag, kom der åbenbart ingen berigtigelse af det. Det er o.k. og fair nok; det må være Socialistisk Folkepartis logik.

Lad os hellere holde fast i det, der var det epokegørende svar fra både Enhedslisten og Socialdemokratiet, som klart sagde, at de er imod ufinansierede forslag, og at de vil appellere til deres partnere i SF om, at man ikke gør det i fremtiden. Vil man følge forslaget fra Socialdemokratiet og Enhedslisten om, at man skal holde sig fra ufinansierede forslag, at man altså fremover simpelt hen sørger for at være upopulistisk og sørger for, at forslagene bare er en lille smule finansierede i modsætning til det – undskyld, at jeg siger det – her meget populistiske forslag, som man kommer frem med?

Kl. 20:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:28

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nej, hvor er det svært ikke at nævne knivloven, når regeringen snakker om populisme. Det er bare et eksempel på den populisme, den her regering har dyrket. Der er masser af forslag, den her regering har dyrket, der er populistiske.

Vi er ikke populistere. Vi tager det faktisk alvorligt, at der er mennesker, der bor i Udkantsdanmark. Jeg ved godt, at Venstre ikke tager det alvorligt, at Danmark er ved at knække over; at Venstre ikke tager det alvorligt, at folk i Vestjylland har rigtig svært ved at komme frem til deres uddannelsessteder; at Venstre ikke tager det alvorligt, at Danmark ikke bare er en storby. Nu ved jeg godt, at hr. Michael Aastrup Jensen er valgt i Århus og derfor selvfølgelig har et opland med mennesker, der kun skal rejse meget korte distancer eller for den sags skyld rejse i Østjylland. Pointen er bare, at Danmark er mere end Østjylland og Storkøbenhavn eller for den sags skyld Nordsjælland. Der er altså mennesker, der skal transportere sig længere, og det tager vi alvorligt i SF. Vi er villige til at finde de penge, der skal til. Vi har fuld finansiering via »Fair forandring«.

Derudover synes jeg altså, det er meget interessant, at vi igen og igen skal diskutere den her artikel. Som sagt støtter vi ikke, at alle veje i Danmark skal være 2 plus 1-veje. Vi har sagt, at vi kan støtte, at vejen til Holstebro skal være en 2 plus 1-vej, og det er også det, der står i artiklen. Så er den ikke længere.

Kl. 20:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Sophie Løhde.

Kl. 20:29

Sophie Løhde (V):

Nu blev der jo indirekte forsøgt henvist til – kan jeg jo i hvert fald høre – min bopæl før, men jeg kan oplyse ordføreren om, at jeg bor i Bukkerup. Det er noget, som vi normalt også betegner som en del af landet, i hvert fald derude, hvor jeg bor.

Men jeg hørte på debatten i dag, at ordføreren fra Socialdemokraterne og ordføreren fra Enhedslisten faktisk synes, at det var lidt dårlig stil, at ordføreren fra Socialistisk Folkeparti ikke anviste finansiering i sit forslag. Så er jeg også rigtig, rigtig glad for, at ordføreren for Socialistisk Folkeparti nu i dag klart har tilkendegivet, at det aldrig vil ske igen, at der bliver fremlagt forslag, som der ikke er finansiering for. Det er rigtig rart, at det nu er kommet på plads. Så er der så det tilbage med finansieringen. Der har vi sådan fået et par luftige

ideer, forslag til, at det måske kunne være der og måske der. Kan vi få et konkret svar på, hvor de her penge præcis skal tages fra?

Kl. 20:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:30

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil gerne give sådan et løfte i forventning om, at når jeg stiller et spørgsmål til ministeren efterfølgende om, om Venstre og Konservative gennem 1990'erne ikke har fremsat et eneste beslutningsforslag, hvor der ikke har været finansiering beskrevet i forslaget, får jeg et svar, og jeg er jeg ikke i tvivl om, at man kan finde adskillige. Men det vil jeg da gerne gøre efterfølgende, og så håber jeg, at fru Sophie Løhde garanterer, at det aldrig mere i Venstres og Konservatives tid vil ske, at man fremsætter de her forslag. For det handler om noget andet. Det handler om politik. Vi kan alle sammen gå op i alle mulige små detaljer, og hvad vi nu har. Det her handler om, om vi reelt interesserer os for, at Danmark er mere end storbyerne, om folk, der bor i Udkantsdanmark skal have en uddannelse, om det skal være muligt at bo på Lolland og kunne tage en uddannelse i København, og om det ikke også er til fordel for Danmark på lang sigt. Det mener vi i SF at det er. Det kan jeg så høre at Venstre ikke mener.

Kl. 20:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde.

Kl. 20:31

Sophie Løhde (V):

Når der bliver svaret på alt muligt andet end det, der er blevet spurgt om, er det jo i hvert fald et klart tegn på, at man har dårlig samvittighed over – hvilket ordførerne fra Socialdemokratiet og Enhedslisten i dag har bekræftet er dybt pinligt – at man fremsætter ufinansierede forslag i Folketingssalen. Det kan jeg godt forstå, og det er jo sådan lidt komisk, at vi står her i Folketingssalen i dag i en situation, hvor vi sådan set må konstatere, at Enhedslisten er mere økonomisk ansvarlig end Socialistisk Folkeparti. Det er sjældent, at jeg giver dem den ros, men den skal de dog alligevel have i dag.

Kan vi få et klart svar på, hvor finansieringen skal komme fra? Når jeg beder om et klart svar, er det jo ikke mindst, fordi der i det lovforslag, man har tilladt sig at fremsætte, og som vi behandler i dag, står, at loven skal træde i kraft den 1. april 2010. Det har mig bekendt allerede været den 1. april 2010, så det vil sige, at pengene allerede skal være et eller andet sted, og at Socialistisk Folkeparti dermed også skal have fundet pengene, men det har ikke været tilfældet.

Kl. 20:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:32

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg må bare notere mig, at forslaget har været længe undervejs, og det er, fordi regeringen ikke er særlig god til at sørge for, at forslagene kommer i Folketingssalen. Så ja, jeg beklager, at vi er kommet forbi den 1. april, men jeg vil bare sige, at det jo ikke er SF's skyld. Det kan det blive en dag, når vi sidder med regeringsmagten, men så vidt jeg ved, er det stadig væk de borgerlige, der sidder med regeringsmagten.

Jeg vil gerne give fru Sophie Løhde »Fair Forandring« efterfølgende, så hun får en mulighed for at læse, hvor finansieringen kommer fra. Hvis fru Sophie Løhde vil notere sig det, kan jeg sige, at vi

har sat 1,5 mia. kr. af til en sænkning af taksterne i den kollektive trafik, og nogle af de penge kan bruges til det her forslag. Det vil vi gerne skrive ind i forslaget; vi vil snakke med Socialdemokraterne om det og skrive det ind i forslaget.

Så jeg vil sige, at det her jo i virkeligheden også handler om, at vi, når vi får et regeringsskifte, vil prioritere nogle andre ting i Danmark, at vi vil prioritere, at mennesker i Udkantsdanmark får en reel chance. Jeg ved godt, at fru Sophie Løhde griner lidt af det, fordi hun er storbymenneske, men jeg synes, at man er nødt til at tage alvorligt, at der er mennesker, der bor andre steder i Danmark.

Kl. 20:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

For god ordens skyld skal jeg gøre opmærksom på, at man måske kan bebrejde regeringen meget, men det er ikke regeringen, der bestemmer, hvornår lovforslag behandles i Folketinget – det er Folketinget. (*Pia Olsen Dyhr* (SF): Jeg beklager). Så bebrejdelsen må rettes derhen, hvis der er nogen, der skal bebrejdes.

Så går vi videre til den næste korte bemærkning, og den er fra hr. Christian H. Hansen.

Kl. 20:33

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det. Nu blev jeg helt nervøs, da det der papir blev holdt op, for jeg kunne se et billede af fru Helle Thorning-Schmidt og hr. Villy Søvndal, og så tænkte jeg: Det er endnu mere blokpolitik – men det var nok ikke det, det skulle signalere.

Jeg vil egentlig spørge ordføreren, fru Pia Olsen Dyhr, om hun vil love mig en lille ting, for jeg kunne jo høre på den konservative ordfører, hr. Rasmus Jarlov, at han egentlig syntes, at forslaget er rigtig godt, og det tror jeg er, fordi De Konservative sikkert også tænker meget på de studerende og på, hvordan deres forhold skal være, ligesom vi så er nogle andre, der også gør det.

Vi ved jo godt, at vi nu står i Folketingssalen, og det er i den her sal, vi skælder lidt ud på hinanden, og vi kommer ikke rigtig med nogle indrømmelser. Så fru Pia Olsen Dyhr skal egentlig bare love mig, at hun tager den konservative ordfører, hr. Rasmus Jarlov, med sig ud i byen bagefter i aften eller et eller andet og får en kop kaffe sammen med ham og så finder ud af, hvad De Konservative synes er fornuftig finansiering, og så bliver de to enige om det og fremlægger det her under udvalgsbehandlingen, for så tror jeg da, at der er flertal for forslaget. Jeg vil bare høre, om det kan lade sig gøre.

Kl. 20:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:34

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu har SF ikke nogen problemer med at tale bredt med partierne på det her område. Vi har et stort transportforlig, som vi er glade for at være en del af. Og der er ingen tvivl om, at vi har et ganske godt samarbejde med Det Konservative Folkeparti, og om jeg skal tale med denne ordfører eller jeg skal tale med transportordføreren, så gør jeg det gerne. Og hvis vi kan finde en løsning, gør jeg også gerne det.

Jeg må bare notere mig, at når vi har diskuteret i transportforligets kreds, hvor vi jo sidder og arbejder med summer på 156 mia. kr., er det ikke nødvendigvis altid lige sådan, at 6,7 mio. kr. får folk til at blinke ekstra voldsomt. Så jeg tror faktisk godt, at vi kan finde en løsning på det her.

Jeg har også noteret mig, at ministeren – altså på trods af al den her ophidsede debat blandt de borgerlige partier – siger, at det her også er noget, regeringen er interesseret i. Så mon ikke vi skal finde en løsning på det problem?

Kl. 20:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Christian H. Hansen.

Kl. 20:35

Christian H. Hansen (UFG):

Jeg vil egentlig bare sige tak for svaret, for for mig er det heller ikke noget problem, hvem i den konservative folketingsgruppe ordføreren taler med, bare man kommer frem til et resultat. Der findes sikkert mange gode konservative, som kan være med til at drøfte det. Jeg er glad for svaret, for det betyder jo sådan set, at ordføreren vil gøre en aktiv indsats for at finde en fornuftig finansieringsløsning på det her sammen med De Konservative, som vil gøre, at jeg kan stemme for forslaget sammen med Socialdemokratiet og Enhedslisten, og så er vi i dag ved at være der, er vi ikke?

Kl. 20:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:36

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil bare sige, at jeg tror, vi finder en løsning, og vi kan i hvert fald diskutere det her problem.

Kl. 20:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Mads Rørvig for en kort bemærkning.

Kl. 20:36

Mads Rørvig (V):

Tak til formanden. Ordføreren har jo godt nok bragt os lidt vidt omkring i besvarelsen af spørgsmålet, men jeg vil prøve at koge mit spørgsmål ned til det, som det også handler om, nemlig respekt – respekt for skatteborgernes økonomi og respekt for, at når man fremsætter et forslag i Folketingssalen, skal man fremlægge finansieringen dertil. Der er kommet mange bud på finansiering: Kørselsafgifter fra »Fair Forandring« skal finansiere det; en 2 plus 1-vej i stedet for en motorvej skal finansiere det. Jeg kan jo konstatere, at fru Pia Olsen Dyhr har en væsentlig mere magt end De Radikale, der ikke kan få ændret et komma i »Fair Forandring«, men det har vi jo lige fået ændret her i løbet af 5 minutter, så det kan vi konstatere er ændret.

Men ordføreren vedstår sig, at der ikke er finansiering i forslaget, men i og med man har foreslået, at det skal træde i kraft den 1. april 2010, må man da have gjort sig en eller en forestilling om, hvordan det skal finansieres. Kan ordføreren ikke redegøre for, hvordan ordføreren synes at finansieringen af forslaget med ikrafttræden den 1. april 2010 skal finde sted?

Kl. 20:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ordføreren.

Kl. 20:37

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil også gerne sørge for, at hr. Mads Rørvig får et eksemplar af »Fair Forandring«, som meget klart angiver finansiering til, hvordan vi vil sænke udgifterne og takterne i den kollektive trafik. Der er lagt op til 1,5 mia. kr., og det er et årligt beløb, så der er vel og mærke også plads til de 6,7 mio. kr. Jeg synes, vi skal passe meget alvorligt på, at Danmark stadig væk er ét Danmark og ikke opdelt i flere dele. Og jeg noterer mig, at ordføreren jo er fra Vestjylland eller i hvert fald er valgt i Vestjylland, så det må også være en problemstilling, som Venstre er nødt til at forholde sig til.

Hvad vil vi reelt gøre for dem, der har tænkt sig at bo i det Danmark, der er lidt længere væk end bare lige Storkøbenhavn eller Århus? Det tror jeg er et problem, vi er nødt til at løse sammen, og det er jeg sikker på at vi nok skal finde en løsning på, når jeg hører, hvad ministeren siger, nemlig at regeringen vil arbejde videre med det her. Og jeg noterer mig, at den tidligere undervisningsminister lovede, at vi skulle arbejde med det, og derfor er det jo også en del af regeringens arbejdsprogram i dag.

Kl. 20:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så der yderligere en kort bemærkning fra hr. Mads Rørvig.

Kl. 20:38

Mads Rørvig (V):

Jeg kan bekræfte, at jeg er valgt i Vestjylland, og derude har vi det med spørge: Hvad koster det? Og det har vi jo så også fået svar på her i lovforslaget, hvor der står, at det minimum koster 6,7 mio. kr. årligt.

Gør det ikke indtryk på ordføreren, at Socialdemokratiet mener, at forslaget ikke er finansieret, mens SF mener, at forslaget er finansieret i »Fair Forandring«, når man sammen har været med til at skrive udspillet »Fair Forandring«? Altså, Socialdemokraterne mener ikke, forslaget er finansieret i »Fair Forandring«, men det gør SF. Kan jeg ikke få ordførerens holdning til det?

Kl. 20:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:39

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg noterede mig, at Socialdemokraternes ordfører på talerstolen faktisk nævnte »Fair Forandring«, så jeg kan ikke se, hvad problemet er. Jeg er ikke i tvivl om, at Socialdemokraterne og SF – begge partier – tager hele Danmark alvorligt, og vi er derfor villige til at finde penge, så også unge, der bor i Vestjylland, har mulighed for at tage til en videregående uddannelse.

Det skal være sådan, at Danmarks 5.000 unge, der bor i de her områder, får en bedre støtte, end de gør i dag, til at komme til uddannelsesinstitutionerne, fordi det ikke kun er de få, men lidt flere, vi faktisk gerne vil have i gang med en ungdomsuddannelse. Og så er det jo tankevækkende, at hvis vi når op på, at det er de 50 pct. af de unge, der tager en videregående uddannelse, er vi jo med til at tjene flere penge tilbage til staten. De her penge, svarende til 8,5 mia. kr., kommer altså igen. Det er alligevel en seriøs sum penge, som vi har brug for for at fylde det hul, som regeringens uansvarlige økonomiske politik har skabt.

Kl. 20:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kim Christiansen.

Kl. 20:40

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Ja, vi kommer vidt omkring i det her lovforslag. Som udgangspunkt synes jeg slet ikke, det er fair, at vi har den her debat i dag. Der er to transportpolitikere til stede i salen i dag, og det er fru Pia Olsen Dyhr og undertegnede. Da der tilsyneladende ligger en skjult dagsorden om, at det her på en eller anden måde skal puttes ind i transportforliget af 29. januar 2009 og finansieres via det, vil jeg lige bede fru Pia Olsen Dyhr bekræfte over for mig, at der ikke nogen steder i det forlig står, at vi skal finansiere tilskudsordninger som dem, der er foreslået i lovforslaget.

Kl. 20:41

Kl. 20:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 20:41

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg kan bekræfte over for hr. Kim Christiansen, at det er ganske korrekt, at det ikke står i det nuværende forlig, ligesom der heller ikke i det nuværende forlig står, at vi skal bruge 6,5 mia. kr. på en motorvej langs Hærvejen eller for den sags skyld 1 mia. kr. på forskellige landeveje rundtomkring i Danmark. Der er mange ting, der ikke står i det forlig, men vi skal jo forhandle igen og igen, og vi kan have forskellige ønsker til, hvad der skal komme ind i det forlig, og det er et af vores ønsker. Men hr. Kim Christiansen har helt ret. Vi ønsker så, at en del af de kørselsafgifter, som regeringen og Dansk Folkeparti og vi er blevet enige om skal laves, bliver brugt til det. Det er også præcis det, der står i »Fair Forandring«, nemlig at kørselsafgifterne derfra skal bruges til det.

Kl. 20:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Kim Christiansen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 20:41

Kim Christiansen (DF):

Nu har jeg så forstået, at fru Pia Olsen Dyhr mener, at det her skal finansieres af kørselsafgifter. Retteligt burde det så have været behandlet i Skatteudvalget og ikke i Trafikudvalget med undervisningsministeren. Det her er jo lidt at rode pærer og æbler sammen, vil jeg sige til fru Pia Olsen Dyhr, men fred være med det.

Nu ved jeg, at fru Pia Olsen Dyhr også er ordfører på flere andre områder, og jeg kunne da godt tænke mig at spørge direkte, om vi kan få en tilkendegivelse af, om kørselsafgifter skal være medfinansierende på andre af fru Pia Olsen Dyhrs ordførerområder, for så mener jeg måske, som jeg har givet udtryk for tidligere, at kørselsafgifter selvfølgelig skal komme nye veje til gode.

Så vil jeg lige sige med hensyn til veje, at grunden til, at Dansk Folkeparti går ind for de her 2+1-veje og i det hele taget for at bygge flere veje, er jo netop, at man tilgodeser tilgængeligheden til yderområderne. Det håber jeg at fru Pia Olsen Dyhr er enig med mig i.

Kl. 20:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:42

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil gerne forklare, hvorfor det er fremsat i Trafikudvalget og ikke i Uddannelsesudvalget, som ordføreren taler om. Det er jo netop, fordi Trafikudvalget også er den skare mennesker, der sidder i transportforliget, og det derfor er oplagt for at diskutere finansiering, at det netop ligger i Trafikudvalget. Så kan vi jo diskutere, hvorfor det skal være den ordførerskare. Det skal jeg ikke forholde mig til, det er op til de enkelte partier at gøre, som de har lyst til.

Vi diskuterer jo ofte også på transportområdet taksterne i den kollektive trafik, og hvorfor de er steget på den måde, de er under den borgerlige regering. Der har været en fordobling af priserne i den kollektive trafik, og det har SF været en klar modstander af. Vi har ikke haft musklerne til at kunne ændre på det, men vi har bare noteret os, at regeringen sammen med Dansk Folkeparti intet problem har haft med, at taksterne er steget på den måde.

Kl. 20:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Debatten her har været præget af, at man gerne vil gøre noget for yderdistrikterne, og det er jo godt; det tror jeg de fleste politikere vil. Så er der også nu kommet det med finansieringen ind i det; den har jo været lidt luftig. Og forslaget skal nu tilsyneladende også fra SF's side finansieres af bl.a. kørselsafgifterne. Man kan så prøve at tænke tanken: Hvem er det så lige, der kommer til at betale det? Det vil jo i høj grad netop være nogle fra yderdistrikterne, der kommer til at betale for det forslag, som SF så mangler finansieringen til nu.

Så netto netto vil det jo altså blive en negativ nettopåvirkning for yderdistrikterne, hvis man siger, at man gerne vil bruge nogle penge her på yderdistrikterne for at prøve at gøre det godt, og man så bare tager nogle penge også for yderdistrikterne, og det rammer måske nogle andre i yderdistrikterne. Så netto netto er det ingenting, og det går ud over nogle, som har det lidt hårdt i forvejen. Det kan da ikke være særlig godt.

Kl. 20:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:44

Pia Olsen Dyhr (SF):

I vores forslag »Fair Forandring« har vi lagt op til, at der skal indføres en betalingsring omkring København, og der skal også indføres en generel kørselsafgift i hele landet på de større veje, på statsvejene op på de større kommunale veje. Det er korrekt, at det så vil være en generel opkrævning. Mange af pengene vil faktisk blive ført tilbage til bilisterne i form af en lavere registreringsafgift på miljørigtige biler, men en del af de penge, der er tilbage – og det er jo vel at mærke ikke en lille sum, for 1,5 mia. kr. er alligevel mange penge – vil vi altså bruge på at gøre noget ved den kollektive trafik nogle af de steder i Danmark, hvor det bliver meget dyrt at transportere sig rundt med den kollektive trafik. Det er den måde, vi får det til at hænge sammen på.

Men jeg vil gerne udprinte endnu et eksemplar af »Fair Forandring« og give til ordføreren.

Kl. 20:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 20:45

Erling Bonnesen (V):

Jo tak, men nu blev det sådan set interessant, for det, der lige præcis ikke blev besvaret, var nøjagtig det om det hul, der er i finansieringen. Jeg er helt med på, at SF har foreslået de ting, man har om kørselsafgifter i »Fair Forandring«, og at man vil tilbageføre i forhold til bilafgifter osv. Men så er det jo lige nøjagtig sådan, som der også blev svaret nu, at man vil tage nogle af pengene ud af det igen og bruge til finansieringen af det her forslag, men så er virkeligheden jo også lige nøjagtig, at det så bliver yderdistrikterne, der kommer til at betale for det, og man mangler en finansiering af det her, og det er det, som hele debatten her har handlet om. Så vi kunne næsten høre plasket nu her til sidst.

Kl. 20:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:46

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg må sige, at jeg – ikke overraskende – er uenig med hr. Erling Bonnesen. Jeg noterer mig, at vi i »Fair Forandring« god nok siger, at der skal opkræves over hele landet, men de, der jo i virkeligheden kommer til at betale, er dem, der skal køre ind i Storkøbenhavn. Det er jo her, hovedparten af kørselsafgifterne kommer ind. Så vidt jeg ved, er det meget sjældent, at folk fra Vestjylland i hvert fald i det daglige kører hele vejen til København og pendler frem og tilbage. Der er nogle fra Nakskov, der gør det, det er rigtigt. Men pointen er bare, at pengene kan føres tilbage til den kollektive trafik både for at gøre den bedre og så sandelig også for at gøre den billigere.

Det handler jo om – som i hvert fald nogle af os ved – at der er dele af Danmark, der bare ikke har de samme fordele som andre dele af Danmark. Og jeg er altså dybt bekymret over, at regeringen på den måde bare sådan er lidt halvlige glad med, at Vestjylland, Nordjylland, Sønderjylland og Lolland-Falster er områder, hvor folk føler sig hægtet af udviklingen, og hvor vi ser at de mister arbejdspladser. Den chance, de har for at bygge områderne op, er jo netop ved at sørge for, at deres befolkningsgrupper, at de unge bliver veluddannede og derved også kan være med til at sørge for, at der kommer arbejdspladser til området.

Kl. 20:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Er der flere korte bemærkninger til ordføreren? Det er tilsyneladende ikke tilfældet. Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Og inden vi går videre, skal jeg spørge: Er der nogen, der ønsker ordet i anden omgang til dette lovforslag? Det er heller ikke tilfældet. Og derefter er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 1. behandling af lovforslag nr. L 159:**Forslag til lov om Visitdenmark.**

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsættelse 17.03.2010).

Kl. 20:48

Forhandling**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er Venstres ordfører, og det er hr. Hans Christian Thoning. Værsgo.

Kl. 20:48

(Ordfører)

Hans Christian Thoning (V):

Tak for det. Med dette lovforslag skaber vi en helt ny struktur for dansk turisme. Turismebranchen har igennem de senere år været ramt af en mærkbar tilbagegang. Det skyldes især, at antallet af udenlandske gæster er faldet, til trods for at man i vores nabolande og i andre EU-lande generelt har oplevet vækst. Samtidig er turismen som et af vores største eksporterhverv ligesom andre eksporterhverv påvirket af den internationale krise. Turismen har med andre ord brug for en saltvandsindsprøjtning. For at skabe vækst i turisterhvervet er det afgørende, at erhvervet styres i en fælles retning og

mod et fælles mål. Det har været en udfordring med den nuværende organisering af branchen.

Turismeerhvervet består af såvel statslige som regionale, kommunale og private aktører, og hver især arbejder de på at fremme turismen på deres eget område. Organiseringen indebærer mange overlapninger, fordi det er uklart, hvem der skal tage sig af hvilke opgaver, og derfor er der altså behov for, at organiseringen strømlines, så vi sikrer, at alle aktører gør det, de er bedst til. Det betyder derfor også, at Visitdenmark fremover skal koncentrere kræfterne om at brande og markedsføre Danmark i udlandet, mens produkt- og oplevelsesudviklingen primært vil ligge i det regionale og kommunale regi.

Det er alfa og omega, at kendskabet til Danmark øges på verdensplan, hvis vi skal tiltrække flere udenlandske gæster, der kan skabe vækst i turismeerhvervet. Derfor styrker vi med L 159 Visitdenmarks kernekompetence som internationalt markedsføringsorgan. Samtidig indfører vi med lovforslaget en mindre og mere forretningsminded bestyrelse i Visitdenmark, hvis kandidater bl.a. udpeges efter råd fra turismeerhvervet. Samarbejdet mellem Visitdenmark og de private aktører fremmes yderligere gennem de såkaldte partnerskaber, hvor aktørerne i fællesskab tilrettelægger konkrete markedsførings- og brandingprojekter.

Med dette lovforslag styrker vi på alle måder turismeerhvervets vilkår. Med en mere strømlinet organisering vil aktørerne langt bedre kunne styre i fælles retning og mod fælles mål. Det nye Visitdenmark samler i langt højere grad aktørerne i et koordineret organ, som kan skabe sammenhæng og sammenhold ud til yderste led i erhvervet.

Så Venstre kan derfor i det hele taget støtte lovforslaget.

Kl. 20:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, hr. Orla Hav.

Kl. 20:50

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Formålet med lovforslaget er at etablere en mere sammenhængende og effektiv organisering af turismeindsatsen i Danmark. Dette ønske deler vi fuldt og helt fra Socialdemokraternes side. Måske er det, fordi vi er meget ambitiøse, når det gælder om at fremtidssikre dansk erhvervsliv, at vi i dag hellere havde set et udspil til en samlet national handlingsplan for dansk turisme.

Sandheden er jo, at det går rigtig skidt for dansk turisme med 2,4 mia. kr. mindre i omsætning fra 2008 til 2009, hvor 2008 også var præget af tilbagegang. Antallet af overnatninger falder støt. Den voldsomme centralisering, der er sket i det danske samfund, har yderligere sat erhvervets udøvere under pres. Den økonomiske situation herhjemme og i udlandet sætter også sine spor.

Vore nabolande opruster med bedre konkurrencevilkår for turismeerhvervene. Tyskland reducerer på moms på camping. Sverige bruger også momsen som konkurrenceparameter, oven i at de har en lav kurs for den svenske krone. Der handles fra de øvrige landes side, og vi har da en forventning om, at ministeren også finder anledning til at lave en plan for, hvordan vi vender udviklingen i dansk turisme.

L 159 er et lille bidrag hertil, og vi er grundlæggende enige i nødvendigheden af en ny start for Visitdenmark. Det er også melodien i de høringssvar, der ligger til lovforslaget. Og det haster. Koordinering og fokusering er nødvendigt og vigtigt. Kunsten består i at sikre alle de mange aktører på turismeområdet en positiv motivation til at være med i fællesskabet og samtidig sikre, at de selv tager initiativer, der er med til at styrke turismen.

Vi har noteret os, at denne tænkning har spillet ind på lovforslaget, idet der er grænseegnskommuner, som får særlige regler, som er mindre bureaukratiske. Imidlertid må vi undre os over, at man vil afskære København fra at markedsføre sig i Sverige, idet der i bemærkningerne står:

»Ved kommuner i grænseområder forstås de kommuner, der har direkte trafikal forbindelse til andre lande via vej eller færge. Kommunerne i grænseområder vil få mulighed for at markedsføre sig i og med de lande, de har direkte trafikal forbindelse til.«

Så vil jeg sige, at Tårnby får noget af en opgave at skulle leve op til, hvis de skal varetage de københavnske interesser på det område. Så jeg vil opfordre ministeren til lige at kigge på forslaget i den her sammenhæng, i hvert fald på bemærkningerne. Jeg tror ikke, at det har været hensigten at afskære København fra disse muligheder.

Vi vil gerne være med til at diskutere regelsættet for grænseområderne. Der er fastsat et beløb på 0,25 mio. kr.; det er ikke et prangende beløb, og det kan risikere at give begrænsninger, som vi reelt ikke ønsker.

Vi vil gerne være med til at tænke over en organisering af turisterhvervet, som er med til at frigøre energier og kræfter på at gøre arbejdet bedre, og vi håber, at ministeren vil tilkendegive her i dag, at han vil være med til en drøftelse heraf i det fortsatte arbejde. Men ellers er vi indstillet på at støtte forslaget.

Kl. 20:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Og vi går videre til Dansk Folkepartis ordfører, det er hr. Kim Christiansen.

Kl. 20:54

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Da vores sædvanlige ordfører på området, fru Colette L. Brix, ikke kan være til stede i dag, skal jeg kort oplæse Dansk Folkepartis holdning.

Vi skal i dag behandle et forslag om en ny struktur af Danmarks turistfremmeorganisation Visitdenmark. Lovforslaget er også et udtryk for, at det er svært at gøre noget enkelt. Den 3. februar sidste år havde vi her i Folketingssalen en forespørgselsdebat, som vi tog initiativ til, om turistovernatninger og om fremtiden for dansk turisme i det hele taget. Turismen er et væsentligt erhverv, der brødføder 130.000 fuldtidsbeskæftigede personer. Især i yderområder er turismen vigtig.

Men de seneste år er det gået helt galt. De seneste 10 år er antallet af udenlandske overnatninger således faldet med 15 pct., og hvis der ses på de seneste tal fra Danmarks Statistik, ses det, at antallet af overnatninger det seneste år er faldet med 5 pct., og hotellerne er hårdest ramt. Denne udvikling ser ud til at fortsætte. Produktiviteten er samtidig helt i bund i dansk turisme, også i forhold til lande, vi konkurrerer med.

Derfor blev det besluttet både at se på rammevilkårene for og strukturen i dansk turisme. Nu kan vi så et år efter gøre boet op, og det ligner mest af alt et konkursbo. Rammevilkårene er stort set ikke forbedret – jo, der er skam kommet en grundig og meget analyserende rapport, og det skal roses, for rapporten kommer godt omkring, men konklusionerne er stort set, at turismen må sejle sin egen sø, selv om erhvervet har ringere erhvervsvilkår end andre erhverv. Bl.a. kan virksomheder kun trække en fjerdedel af momsen fra hotel- og restaurationsbesøg, og der er ikke mulighed for i forbindelse med opvarmning af lokaler at få en mere lempelig CO₂- og energiafgift i form af at se det som letproces, selv om det er en del af produktionen at varme lokaler op. Man kan jo næsten ikke tage betaling for et uopvarmet værelse.

Der er nogle ganske få – meget få – forbedringer. Vi fik i forbindelse med dette års finanslov presset igennem, at fradraget for udlej-

ning af feriehus blev sat op fra 7.000 kr. til 10.000 kr., men fradraget var i modsætning til andre fradrag og beløbsgrænser i skattelovgivning ikke blevet reguleret siden 1993, så stigningen var blot et udtryk for, at fradraget blev forhøjet svarende til inflationsudviklingen. Fremover vil fradraget også blive reguleret i takt med indkomstudviklingen.

Der ses også lidt på planloven, så der inden for planlovens rammer kan udvikles nogle attraktive tilbud til turister, og så gøres administrationen af turistvisa mere fleksibel. Men det er slet ikke nok til at vende udviklingen.

Momsen i Tyskland på overnatninger er her fra årsskiftet blevet sat ned fra 19 pct. til 7 pct., i Sverige er det 12 pct. og i Norge 8 pct., mens den i Danmark er 25 pct., og her kan virksomhederne som sagt kun fratrække en fjerdedel, hvilket ikke gælder i andre lande, hvor der er fuldt momsfradrag. Så det er ikke underligt, at arrangører af konferencer, messer og andre større møder går i en stor bue uden om Danmark, ja, dansk handel i detailbranchen går sågar til Malmø, og svenskerne jubler naturligvis.

Vi er helt klar over, at der p.t. er et hul i statskassen, men vi havde bare håbet på, at der kom en plan for at forbedre turisterhvervets rammevilkår, så erhvervet kunne få en ligestilling med andre erhverv, når der igen blev råderum i den danske økonomi. I stedet for har vi fået en lang næse.

Når vi ser på turismeindsatsen, har vi så fået et lovforslag, der er velment og med flotte, lovende gloser, men også meget bureaukratisk og tungt. Nu er Danmarks frontorganisationen, når det gælder turisme, blevet barberet ned til et forvaltningssubjekt. Det kan næppe blive mere støvet og tørt. Der kommer nogle flere arbejdsgrupper, der kan koordinere og sludre i timevis; vi får en rådgivningskomité, som skal indstille kandidater til bestyrelsen; og så kan Danmarks Vækstråd også blande sig i udformningen af dansk turistpolitik sammen med de 117 andre aktører. Der flyttes nogle taleskrivere fra Visitdenmark til Økonomi- og Erhvervsministeriet, og så kan regioner og kommuner boltre sig i at udvikle nye produkter og oplevelser til turisterne – det må Visitdenmark ikke beskæftige sig med mere – og øverst på kranssekagen sidder ministeren så og overvåger det hele.

Man må spørge sig selv, om der er så meget nyt. Ja, overskrifterne er selvfølgelig flotte, og der reklameres med en mere målrettet og koordineret international markedsføringsindsats, men når man kradser i overfladen, virker det hele, som om der ikke er meget, som er forandret. Brikkerne flyttes lidt rundt og ender med at ligge de samme steder som før. De har blot fået en ny omgang skinnende lak.

Det mest positive, der er at sige, er, at vi nu forhåbentlig får en mere professionel og mindre bestyrelse, der har mere forstand på international markedsføring. For at sige det ligeud: Jeg tror ikke på, at det her lovforslag hjælper et hak, men på den anden side bliver det heller ikke værre, og det skal man måske så i virkeligheden glæde sig over.

Med disse noget kritiske bemærkninger skal jeg meddele, at Dansk Folkeparti trods alt støtter lovforslaget.

Kl. 20:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Orla Hav.

Kl. 20:59

Orla Hav (S):

Jeg synes faktisk, at den vikarierende ordfører på turistområdet for Dansk Folkeparti leverede en ganske udmærket beskrivelse. Den var lidt mere kritisk end den, jeg havde valgt at tage med til i dag. Men jeg skal da indrømme, at konklusionen på den kritiske beskrivelse underer mig lidt. Jeg ville egentlig have spurgt hr. Kim Christiansen, om Dansk Folkeparti ikke ville være med til at opfordre ministeren til at få lavet en national handlingsplan til gavn for dansk turisme.

Det måtte da ligge naturligt i forlængelse af det, hr. Kim Christiansen nu har fremført som ordfører.

Kl. 21:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 21:00

Kim Christiansen (DF):

Jeg skal ikke kunne sige, hvad Dansk Folkeparti vil være med til på det her område, og jeg håber også, at hr. Orla Hav har en vis respekt for, at jeg kun er her i dag for at læse talen op for fru Colette L. Brix. Men jeg skal gerne bringe invitationen videre til vores ordfører på området.

Kl. 21:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 21:00

Orla Hav (S):

Det glæder mig da, at hr. Kim Christiansen vil bringe det videre. Vores problem er jo indimellem, at Dansk Folkeparti siger de rigtige ting, men når vi så kommer til afgørelsens stund, hvor der skal handles på dem og rettes op på nogle af de ting, som Dansk Folkeparti også kritiserer, så er Dansk Folkeparti desværre ikke med.

Jeg vil bare gerne på baggrund af den kraftige kritik, der lå i den vikarierende ordførers tale, kraftigt lægge op til, at dansk turisme faktisk får en hjælpende hånd. Det har de brug for. Det kunne være en opfordring til ministeren til at sætte sig i spidsen for at få lavet en national handlingsplan, hvor vi alle sammen kunne være med til at bidrage med gode ideer til det, der kunne være med til at vende den udvikling, som hr. Kim Christiansen beskrev. Vil Dansk Folkeparti være med til det?

Kl. 21:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det den fungerende ordfører.

Kl. 21:01

Kim Christiansen (DF):

Jeg vil da sige, at vi jo siger meget rigtigt i Dansk Folkeparti. Vi gør også meget rigtigt. Men modsat andre partier måske, er det, vi siger, og det, vi gør, til gengæld noget, vi siger og gør med omtanke. Derfor er det ikke sikkert, at det altid er i tråd med det, som Socialdemokratiet gerne vil. Men som sagt skal jeg gerne bringe invitationen fra hr. Orla Hav videre til vores ordfører på området.

Kl. 21:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren.

Inden vi går videre til SF's ordfører, vil jeg lige sige, at der er en slags uskreven regel – og den står ikke nogen steder – nemlig at man ikke stiller spørgsmål til en fungerende ordfører, fordi han eller hun af gode grunde normalt ikke er inde i stoffet på samme måde. Jeg siger det bare, fordi der også i nogle af de kommende sager er fungerende ordførere.

Så er det SF's ordfører, hr. Karsten Hønge.

Kl. 21:02

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

SF er positiv over for lovforslaget, som vil give en mere stringent og strømlinet struktur for Visitdenmark. Den nye sammenhæng og effektive organisering skal give det organisatoriske grundlag for en helt nødvendig reorganisering af indsatsen til styrkelse af turister-

hvervet, et eksporterhverv, hvor vi jo desværre gennem længere tid har tabt markedsandele.

Vi støtter den nye struktur, men vi synes også, vi skal være opmærksomme på, at centraliseringen ikke må føre til en unødigt og ødelæggende detailstyring af kommuner og regioner. En alt for tæt statslig styring risikerer nemlig at spænde ben for lokale initiativer og lokalt engagement.

Vi synes også, at der i den foreslåede struktur til overflod bliver plads til forskellige repræsentanter fra erhvervene og fra arbejdsgiverne, og SF ser gerne, at de mange ressourcer i lønmodtagerorganisationerne kommer i spil i enten den tværgående koordinationsgruppe eller den rådgivende nomineringskomité.

Vedtagelsen af dette lovforslag bliver forhåbentlig et bidrag til at få flere turister til Danmark, men den opgave klares jo ikke alene ved organisatoriske ændringer. Vi har også brug for, at branchen ser på sig selv og skaber ordnede forhold med trykke overenskomstforhold med bl.a. bedre arbejdstider. Efteruddannelse, innovation og inddragelse af medarbejderne vil være med til at løfte branchen. Turisme som en del af en regionalpolitik, der søger at skabe arbejdspladser i det, vi jo kalder Udkantsdanmark, kan være med til at få lidt mere balance i den generelle erhvervsudvikling og dermed også i bosættelsen.

Der skal selvfølgelig være ferielande, luksussommerhuse og luksuscampingpladser med tilbud om alverdens aktiviteter, men en tivolisering af Danmark er ikke vejen, for vi skal også tiltrække de mange mennesker, som ønsker at opleve netop de ting, som man kun kan opleve i et land som Danmark. Så får vi brug for adgang til de uspolerede kyster og til skovene og flere sammenhængende naturområder med trampestier og primitive overnatningsmuligheder for både vandrere og f.eks. havkajakroere.

SF ser også meget gerne, at der bliver gjort en specifik indsats for at fremme cykelturismen. I Tyskland vokser cykelturismen med 10 pct. om året og beskæftiger efter oplysningerne over 180.000 mennesker. Samtidig er cykelturisme i Danmark nærmest ukendt. Samlede turistkoncepter er populære, og cykelturisme er meget populær i bl.a. Tyskland og Holland. Dansk Cyklistforbund har beregnet, at der i Danmark ligger ca. 15.000 job og venter. Danmark er verdenskendt for brugen af cykler, og ved at optimere forholdene for at bruge cyklen rekreativt kan man tiltrække både danske og udenlandske turister.

Når jeg nu nævner de her forskellige familievenlige ferieformer, kan jeg ikke lade være med at komme med en kritik af regeringens landevejstyveri af Feriefondens midler. Senest i år stjal regeringen ½ mia. kr. fra en fond, der ellers ville have brugt pengene til ferieformål for familier, som ikke selv har for mange penge. Lønmodtagerne uafhængede feriepenge kunne ellers være med til økonomisk at understøtte de svage familier, samtidig med at den hjemlige turisme fik et skub.

I den anden ende af turistområdet har vi bl.a. velhavere fra Kina, Rusland og Indien. Det er lande med kæmpestore velhavende befolkningsgrupper, som Danmark tidligere har udsat for besværlige visumregler. De regler blev der blødt op for i 2008, men hvad er resultatet? Har lempelserne i visumreglerne virket? Det er jo fuldstændig tosset at lukke den nationale dør i ansigtet på betalingsvillige turister. Måske kender ministeren svaret på, hvordan lempelsen af visumreglerne har virket?

Danmark skal jo give mulighed for at opleve et moderne samfund, der samtidig kan byde på både idyl og tryghed. På den måde hænger turismepolitik sammen med et velfærdssamfund, der har værdier som åbenhed, tolerance og frisind og samtidig en ambitiøs miljøpolitik.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det den konservative ordfører, og det er hr. Tage Leegaard.

Kl. 21:06

Kl. 21:07

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Tak. Da den konservative erhvervsordfører, fru Carina Christensen, ikke kan være til stede i salen her i dag, skal jeg på hendes vegne fremføre følgende:

I Det Konservative Folkeparti hilser vi dette lovforslag om en ny organisering af Visitdenmark varmt velkommen. Dansk turisme er et af vores vigtigste erhverv, og derfor er det også helt afgørende, at vi hele tiden er opmærksomme på at skabe de bedst mulige rammer for vækst og fremgang i vores turismeerhverv. Der er al mulig grund til at glæde sig over, at regeringen gennem de senere år allerede har iværksat en række gode initiativer for at øge væksten i dansk turisme, og med dette lovforslag om Visitdenmark følges der nu op på den indsats.

I Det Konservative Folkeparti er vi særlig glade for, at vi med dette lovforslag nu får en langt mere klar arbejdsdeling mellem de mange aktører i dansk turisme, en styrket koordination af de mange aktiviteter og forhåbentlig dermed også et styrket, professionelt og tæt samarbejde mellem turismeaktørerne.

Det fælles mål for os alle er jo heldigvis at få flere turister til Danmark. Hensigten er fremover, at vi undgår parallelprojekter og overlappende aktiviteter, så vi kan øge gennemslagskraften af markedsføringsindsatsen og dermed øge effekten af de offentlige penge, der investeres i at fremme turismen.

Vi glæder os også over, at turismeerhvervet bredt bakker op om, at Visitdenmark fremover får ansvaret for at koordinere den samlede internationale markedsføringsindsats. Det giver også rigtig god mening. Vi synes, der er fundet et passende niveau med en bagatelgrænse på 250.000 kr., ligesom det også er nogle fornuftige principper, der er fastlagt for, hvilke aktiviteter der skal koordineres med Visitdenmark.

Vi er desuden tilfredse med, at kommunerne i grænseområderne – og de har jo tætte kulturelle og handelsmæssige relationer til deres nabolande – undtages fra kravet om koordinering af markedsføringsaktiviteter.

Med lovforslaget gøres Visitdenmark langt mere forretningsorienteret og erhvervsrettet fremover med en lille og effektiv bestyrelse. I Det Konservative Folkeparti har vi fuld tillid til, at Visitdenmark fremover kan løfte de opgaver, som vi nu pålægger dem, og vi har tillid til, at de sammen med de øvrige turismeaktører vil bidrage til at skabe vækst og fremgang for dansk turisme.

Det Konservative Folkeparti kan således støtte lovforslaget.

Kl. 21:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den radikale ordfører, fru Erika Lorentsen.

Kl. 21:09

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

Da Det Radikale Venstres erhvervsordfører, hr. Morten Østergaard, ikke kunne være til stede ved den her førstebehandling, skal jeg på Det Radikale Venstres vegne fremføre følgende:

Det Radikale Venstre er stærkt optaget af de problemer og udfordringer, som det danske turisterhverv slås med i disse år. Kombinationen af skærpet konkurrence og global økonomisk afmatning har ført til drastiske fald i omsætningen i den danske turistbranche. Det

betyder tab af arbejdspladser og vækst i en branche, som ikke altid får den opmærksomhed, som dens størrelse rent faktisk berettiger til.

Ugbrevet Mandag Morgen har i denne uge sat fokus på udviklingen i dansk turisme. Alene sidste år tabte dansk turisme 2,4 mia. kr. svarende til, at 2.400 fuldtidsansatte mister jobbet. Tilsvarende var faldet i antallet af overnatninger 8 pct., og der blev udlejet meget færre feriehuse. Alarmklokkerne ringer altså for dansk turisme. Vi hører erhvervets krav om bedre rammevilkår, og selv om vi ikke aktuelt er klar til at imødekomme alle de mange ønsker, mener vi, at situationen er for alvorlig til at lade den passere.

Vi tror aldrig, at prisbillighed bliver det bærende salgsargument for dansk turisme. Discountkonkurrence er tabt på forhånd. Vi skal til gengæld sikre, at vi kan få en vækst i det, man kunne kalde kvalitetsturisme, og ikke mindst erhvervsturisme. Begge dele kræver bedre markedsføring, som lovforslaget er et godt bidrag til.

Vi undlader dog ikke at nævne behovet for at kigge på visumreglerne. Det gælder vilkårene for den halvdel af verdens befolkning, som vi helst så ryggen af, hvis man skal tolke vores meget stramme visumregler. Dansk turisme taber f.eks. trecifrede millionbeløb på manglende kinesisk turisme på grund af vores visumregler. Vi opfordrer derfor regeringen til at igangsætte drøftelser om en indsats for at styrke turisterhvervets rammevilkår.

Når det er sagt, synes vi, at den målretning af markedsføringsindsatsen, som L 159 er udtryk for, er et godt skridt på vejen. Effektiv markedsføring er en grundforudsætning for fornyet vækst i turismen, og indsatsen har ikke været god nok.

Med lovforslaget bliver Visitdenmarks opgaveformulering mere entydig, og forhåbentlig bliver indsatsen som følge heraf mere fokuseret. Det er der behov for. Vi læser dog også advarslerne fra aktørerne på området om, at rammerne alligevel er stramme. Vi vil i udvalgsarbejdet søge at rejse diskussion om, hvorvidt grænsedragningen mellem lokal indsats og national indsats er landet rigtigt, altså om der skal være plads til flere regionale og lokale tiltag, end lovforslaget lægger op til. Det kan ikke nytte noget, at aktørerne, uanset om de er lokale eller nationale, skal spille tiden med et nyt stift bureaukrati. Det skal vi sikre os gennem udvalgsbehandlingen.

Men lovforslagets hovedformål er rigtigt, og vi kan derfor støtte det. Vi tror som sagt, at en mere effektiv og bedre koordineret markedsføring vil være et godt bidrag til fornyet vækst i turistbranchen.

Kl. 21:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Christian H. Hansen.

Kl. 21:13

(Privatist)

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det, hr. formand. Det er jo altid en fornøjelse at rykke lidt frem i rækken af partistørrelser.

I Fokus synes vi, at det her forslag om et Visitdenmark er et godt forslag, som regeringen kommer med. Det kan være med til at styrke turismen. Det, som det grundlæggende går ud på, er jo, at man får styrket organisationen i det. Man får en bestyrelse, som kan arbejde mere slagkraftigt, og det kan efter vores opfattelse være med til, at det bliver lidt bedre for turisterhvervet i fremtiden.

Dog synes jeg også, at det er vigtigt at sige, at vi jo tidligere i dag har haft et forslag til behandling her i Folketingssalen, som gik på at styrke udkantsområderne, og der var det min opfattelse, at regeringen ikke var så vild med, at de studerende skulle have lov til at blive boende i udkantsområderne, men regeringen bliver nødt til at indrømme, at den bliver nødt til at gøre noget for udkantsområderne i fremtiden. Jeg kunne egentlig godt lide det forslag, som kom – jeg tror, det var – fra den socialdemokratiske ordfører om en national handlingsplan for turismen. Det vil jeg faktisk opfordre ministeren til at gøre noget ved og at få opsat nogle bedre kriterier for turismen

i fremtiden i Danmark. Det kunne være, at vi skulle satse på, at vi styrkede vores miljø, således at Danmark blev kendt for at være et af de lande i Europa, der havde det bedste miljø, de reneste vandløb osv. Det kunne være med til at styrke, at folk ville komme til Danmark og opleve disse ting. Det kunne være med til at styrke vores turisme. Jeg synes, det kunne være rimeligt, man måske gik ind og kiggede på det.

Det er også blevet nævnt i debatten, at antallet af overnatninger er faldet. Det kan have noget med priserne at gøre. Det kunne også være, at man for at styrke turisterhvervet skulle kigge på sådan noget som hotelmomsen og dermed sørge for, at der kom flere turister til Danmark.

Hvis man kigger over på hele Vestkysten, kan man jo se, at turismen er ved at blive udsultet derovre. Der er færre overnattende gæster, der er færre turister, der kommer til hele Vestkysten. Det skal vi have styrket, og derfor synes jeg, at forslaget med en national handlingsplan er rigtig godt. Jeg vil opfordre ministeren til at gøre noget ved det, så ikke det bare ender i sådan et forslag om, at nu styrker man en organisation, og ellers gør man ikke rigtig noget.

Kl. 21:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren, og så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 21:16

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Tak for de – synes jeg – mange positive bemærkninger i indlæggene og for de gode råd til det videre forløb.

Forslaget her indebærer jo en konkret stillingtagen til, at vi har brug for en mere sammenhængende, en mere effektiv organisering af turismeindsatsen i Danmark. Målet er at styrke gennemslagskraften af den internationale markedsføringsindsats, så vi får trukket flere turister til Danmark til gavn for væksten og også beskæftigelsen i samfundet.

Vi får altså skabt et mere forretningsorienteret Visitdenmark, vi får sikret en klarere arbejdsdeling og en styrket koordination mellem aktørerne i dansk turisme, og det betyder så også, at vi får styrket det offentlige-private samarbejde om turisme fremover.

Med den nye fokus, som Visitdenmark får, vil det betyde, at vi kan brande, at vi kan markedsføre Danmark som turistmål på en mere professionel måde og på en mere organiseret måde, så vi får flere turister til Danmark. Vi får en mindre og forretningsorienteret bestyrelse med i alt syv medlemmer, og vi opretter også en rådgivende nomineringskomité, som skal anbefale kandidater til Visitdenmarks bestyrelse.

Den klarere arbejdsdeling og den styrkede koordination betyder også, at man kan finde ud af, hvor indsatsen mellem den regionale indsats og så paraplyen i Visitdenmark skal ligge. Det betyder, at Visitdenmark udelukkende skal fokusere på at markedsføre og brande dansk turisme i udlandet. De regionale og kommunale turismeaktører får ansvaret for at understøtte et produkt, oplevelsesudvikling, inden for turismeindsatsen. Det er klart, at det her arbejde med produktet oplevelsesudvikling skal foregå i tæt samarbejde med turismeerhvervet. For at undgå overlap og parallelprojekter får Visitdenmark altså ansvaret for at koordinere de internationale turismemarkedsførings- og brandingindsatser, der medfinansieres af offentlige midler. Der er her tale om en styrkelse af det eksisterende system med årlige samarbejdsaftaler mellem Visitdenmark og de centrale, kommunale og regionale aktører.

Der er fastsat en bagatelgrænse for koordinationen med Visitdenmark på 250.000 kr. Den socialdemokratiske ordfører var inde på, om man skulle hæve det beløb. Det må vi se på. Det her er jo et udspil, som er blevet koordineret mellem forskellige aktører ude i området. Der er blevet nævnt beløb på 100.000 kr. tidligere, der er også blevet nævnt et højere beløb, og jeg er villig til, at vi tager en snak

om det. Meningen med bagatelgrænsen er jo altså at sikre, at der ikke skabes et unødigt bureaukrati, men at man også får sikret en fornuftig koordinering.

Samtidig etableres der en tværgående koordinationsgruppe med deltagelse af regionale og kommunale og statslige aktører samt turisterhvervets organisationer, som vil skulle sikre sammenhængen i værdikæden mellem udvikling og markedsføring samt komme med forslag til forbedring af turismeerhvervets rammevilkår.

Endelig som – synes jeg – noget positivt lægges der jo altså op til et meget tæt samarbejde mellem offentlige og private aktører på turismeområdet. Vi får mulighed for at deltage i at etablere såkaldte erhvervspartner-skaber, hvor offentlige og private turismeaktører samarbejder om udviklings- og markedsføringsindsatser i forhold til nogle fælles målgrupper. Der er f.eks. opstået erhvervspartner-skaber inden for temaerne sjov, leg og læring og inden for temabaserede oplevelser.

Med det her lovforslag opnår vi altså en mere sammenhængende og effektiv organisering af turismefremmeindsatsen i Danmark. Det betyder så, at vi kan styrke gennemslagskraften for internationalt at markedsføre Danmark og trække flere turister til Danmark, så vi får mere gang i væksten og mere gang i beskæftigelsen i samfundet.

Så endnu en gang tak for de mange positive bemærkninger, og vi skal selvfølgelig svare på alle de spørgsmål, der kommer under udvalgsbehandlingen.

Kl. 21:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det første spørgsmål kommer med det samme. Der er en kort bemærkning fra hr. Orla Hav.

Kl. 21:20

Orla Hav (S):

Først tak til ministeren for en positiv tilbagemelding på i hvert fald dele af det, der er blevet fremført.

Jeg har et spørgsmål til ministeren. Jeg går ikke ud fra andet, end at den høje grad af detaljering, som fremgår af bemærkningerne, er eksempler. Jeg går ud fra, at Visitdenmarks bestyrelse får mulighed for at lave den stærkest mulige måde at agere på i forhold til at styrke dansk turisme. Eksempelvis fremførte hr. Karsten Hønge, at der på cykelturismens område ligger store potentialer. De eksempler, der er i bemærkningerne, er i øjeblikket grupperet med nogle andre, men hvis det er mere hensigtsmæssigt, at den knowhow, der findes på cykelturismeområdet, får en anden tilknytning, går jeg ud fra, at det kan lade sig gøre – uanset om der står noget andet i bemærkningerne. Det var det, der lå i min bemærkning om at få skabt synergi og ikke bindinger i det her.

Kl. 21:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 21:21

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Der er ét formål med etableringen af den nye struktur, og det er at styrke indsatsen for dansk turisme. Hvis der er endnu bedre forslag, f.eks. som det, der er nævnt her i dag om cykelturisme, vil det – selv om det ikke er nævnt i bemærkningerne – være en indlysende opgave for Visitdenmarks bestyrelse også at se på det.

Kl. 21:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Orla Hav for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 21:22

Orla Hav (S):

Tak for det. Det hjælper i hvert fald til forståelsen af, at der med hensyn til det her ikke ligger nogen bindinger, som allerede har bundfældet sig ude i det åbne land.

Nu har jeg jo klart opfordret til, at der bliver en drøftelse af en bredere indsats for at ændre på den skæve gang for dansk turisme, og så vil jeg bare spørge ministeren: Er ministeren indstillet på at tage initiativ til det, som jeg har kaldt en national handlingsplan, eller i hvert fald gøre et forsøg på at samle gode kræfter, som vil turismen det godt, for at se, om der er nogle handlemuligheder, der kan være med til at få den synkende eller hældende skude på ret køl?

Kl. 21:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så det ministeren.

Kl. 21:22

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Regeringen har allerede taget mange initiativer på turismeområdet. Vi har jo senest vedtaget at hæve bundfradraget for udlejning af feriehus fra 7.000 kr. til 10.000 kr., ligesom vi smidiggør reglerne om administration af turist- og forretningsvisa – det har også været en diskussion, der har været her i salen i dag – og vi har skabt mulighed for, at der kan bygges større campinghytter.

Vi har et godt udgangspunkt for dansk turisme. Vi har en god struktur og nogle gode aktører på området, vi har det næsthøjeste niveau af overnatninger pr. indbygger i Nordeuropa, og midt i sådan lidt klagesang skal vi altså lige huske på, at vi har flere udenlandske turister end både Norge og Sverige har tilsammen. Så vi har et godt udgangspunkt. Men det er ikke nogen hemmelighed, at vi har oplevet en tilbagegang de sidste 10 år. Derfor skal der også strammes op, derfor laver vi en ny organisering, og derfor har vi gennem de seneste år taget et væld af forskellige initiativer på området.

Kl. 21:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Christian H. Hansen.

Kl. 21:23

Christian H. Hansen (UFG):

Tak. Når nu ministeren siger, at vi er et af Nordens bedste lande med hensyn til turisme, er det en sandhed, men sandheden er jo også, at turismen er faldende herhjemme. Sandheden er, at nogle af dem, somovre på Vestkysten lever af turisme, simpelt hen er nødt til at lukke ned, fordi deres forretning ikke længere løber rundt.

Synes ministeren ikke, selv om ministeren synes, at det går ufatteligt godt, at man godt kan få det til at gå lidt bedre end ufattelig godt ved at udarbejde en handlingsplan, hvor man kigger på, at det skal gå endnu bedre end godt?

Kl. 21:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 21:24

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det går jo ikke ufattelig godt, når tallet i de sidste 10 år har været faldende. Det er der mange forskellige årsager til. Jeg tror, at en af de væsentligste årsager til, at der også sidste år har været et fald i Danmark, har været den svenske kronekurs sat over for den danske, som har betydet, at det virkelig har krævet en stolt svensker for at tage til Danmark og bruge sine penge her, når det er 25 pct. dyrere, end det er at bruge pengene i Sverige.

Der er et væld af aktiviteter. Jeg tror, at man skal passe på med at sige, at en handlingsplan sådan bare lige med et knips skulle kunne løse alle de udfordringer, der er på turismeområdet. Vi har lavet handlingsplaner. Der blev senest i 2006 lanceret en turismepolitisk vækstplan. I 2007 lancerede vi handlingsplanen for offensiv global markedsføring af Danmark. Nu er vi i gang med at lave den her nye struktur for Visitdenmark, som er blevet positivt modtaget her i Folketinget. Så der sker noget.

En handlingsplan vil jo ikke ændre ved det. Vi arbejder konstant med det, og det har topprioritet fra regeringens side at gøre noget ved turismen.

Kl. 21:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Christian H. Hansen.

Kl. 21:25

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for ministerens svar. Når ministeren siger, at man har lavet nogle handlingsplaner, er det selvfølgelig korrekt. Det er jeg også velvillende om.

Men når man nu kan se, at det faktisk ikke går bedre, og når ministeren også selv indrømmer, at det faktisk ikke går bedre, at der er en faldende tendens – man kan så give den svenske krone lidt af skylden for det, og man kan give nogle andre ting skylden – var det så ikke bedre at nedsætte en arbejdsgruppe i stedet for at bruge tiden på at finde ud af, hvem der har skylden, og hvad det skyldes?

Den første formålsparagraf kunne jo være, at den her arbejdsgruppe ikke er nedsat for at skyde noget til hjørne, men er nedsat for at finde nogle visioner for, hvordan vi igen kan få gang i den danske turisme. Det kunne være sådan noget, som at hotelmomsen skulle ændres, at den skulle sættes ned. Det kunne være, at regeringen skulle gå ind og kigge på, hvordan vi kan styrke miljøet og gøre det bedre og få renere vandløb, sådan at turisterne faktisk tænker, at Danmark er kommet på landkortet, fordi vi har nogle ting, der er rigtig gode, fordi vi har en ren natur osv.

Vil regeringen dog ikke gerne gøre en lille smule for, at det kan komme til at gå bare lidt bedre?

Kl. 21:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 21:26

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det gør vi hver eneste dag. Med »Grøn Vækst« sikrer vi et rent miljø, grønne vandløb, skove, som man kan færdes i, stier, som man kan løbe og cykle på på en fornuftig måde. Der bliver i øvrigt investeret massivt i cykelstier rundtomkring i Danmark, der bliver også givet flere penge, og der bliver investeret i en bedre infrastruktur. Det gælder jo ikke mindst på hele turismeområdet, hvor vi laver den nye konstruktion med Visitdenmark.

Jeg kunne sagtens sige, at vi skulle lave en handleplan, men det er jo det, som bestyrelsen i Visitdenmark skal i gang med. Det nytter jo ikke noget, at ministeren, hver anden gang han tager ordet, siger, at vi nu laver en handleplan, og så sker der ikke en dyt. Det, der skal til, er hårdt arbejde af turismens forskellige aktører, som for øvrigt gør det godt i dag, og en målrettet indsats fra statens side, hvor vi støtter dansk turisme, og det gør vi massivt med mange penge og med mange forskellige initiativer. I den sammenhæng vil en handleplan altså ikke hjælpe noget. Det er Visitdenmarks nye bestyrelse, der må tage stilling til de overordnede prioriteringer.

Kl. 21:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 1. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garanti-fond for Landbruget m.v. (landbrugsstøtteleven). (Sammensætning af promilleafgiftsfondenes bestyrelser og finansiering af sekretariatsbistand).

Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.
(Fremsættelse 25.02.2010).

Kl. 21:28

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er fødevareministeren.

Kl. 21:28

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Tak. SF har fremsat forslag om ændring af landbrugsstøtteleven, mere præcist et forslag om sammensætningen af bestyrelserne i promille- og produktionsafgiftsfondene på jordbrugsområdet samt etableringen af selvstændige fondssekretariater, der skal finansieres af fondsmidlerne.

Ifølge lovforslaget skal forskningsrådene, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet have flertal i promilleafgiftsfondene, og når det drejer sig om produktionsafgiftsfondene og Fonden for økologisk landbrug, skal forskningsrådene, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet have lige så mange repræsentanter som erhvervsorganisationer. Forslaget går altså ud på at svække erhvervets indflydelse i fondenes bestyrelser.

Den nuværende bestyrelsesstruktur blev lagt fast ved en ændring af landbrugsstøtteleven, der blev behandlet i Folketinget i efteråret 2003. Sammensætningen af fondsbestyrelserne blev dengang gjort bredere, ved at der blev givet mere plads til repræsentanter for forskningsrådene, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, altså de såkaldte offentlige interesser, og ved at der blev strammet betydeligt op på, hvor stor en andel af pladserne i en bestyrelse en enkelt branche eller organisation kunne besætte. Herudover er det forhold, at erhvervsorganisationer i enighed skal afgive indstillinger til bestyrelsespladserne, en stærk sikring af bredden i bestyrelserne.

Når det drejer sig om promilleafgiftsfondene, hvor erhvervet har seks pladser og de offentlige interesser har fem pladser, kræver det enighed blandt hele erhvervet, hvis man vil majorisere forskningsrådene, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet. Men det blev altså fastholdt i 2003, at erhvervet skulle bevare flertallet i fondenes bestyrelser, hvilket hænger sammen med fondenes finansiering og de aktiviteter, som fondene kan og må støtte.

For så vidt angår mulighederne for at lade fondsmidlerne finansiere administrationsudgifterne under fondene, har det ikke været til ladet siden 1990, dog med undtagelse af udgifter til kontrol med midlernes anvendelse. Endvidere er der mulighed for at anvende fondsmidler til finansiering af udgifter, hvis fondsbestyrelsen vil indhente ekstern faglig bistand til vurdering af projektansøgninger m.v. Fondenes administration betales af brancheforeningerne, der i praksis varetager sekretariatsbetjeningen af fondenes bestyrelser. Den gældende landbrugsstøttelov indeholder således efter regeringens opfattelse et velfungerende regelsæt for sammensætning af fondsbestyrelserne, som giver offentlige interesser en betydelig vægt.

I lyset af at der er tale om tilbageførte miljøafgifter, som er pålagt erhvervet, de såkaldte promillemidler, og afgifter, der opkræves direkte hos erhvervet, de såkaldte produktionsafgifter, og da den gældende lovgivning allerede giver de offentlige interesser betydelig vægt og målet med fondene er at styrke erhvervets rammevilkår, mener jeg, at lovens fordeling med et flertal, og for produktionsafgiftsfondenes vedkommende et utvetydigt flertal, til erhvervet skal fastholdes.

For så vidt angår forslaget om at anvende fondsmidler til dækning af fondenes administrationsudgifter, ville det betyde færre midler til finansiering af projekter. Jeg mener derfor også på dette punkt, at den eksisterende ordning skal fastholdes, hvilket betyder, at brancheforeningerne skal finansiere administrationen og levere den nødvendige sekretariatsbetjening. Herved tilføres fondene også værdifuld viden om de enkelte sektorer.

Regeringen kan derfor ikke støtte forslaget.

Kl. 21:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Vi går i gang med ordførerrækken. Den første er Venstres ordfører, og det er hr. Erling Bonnesen.

Kl. 21:32

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Den gældende lovgivning indeholder et velfungerende regelsæt på dette område. Indbetalingerne til produktions- og promilleafgiftsfondene kommer fra erhvervet selv. Det er tilbageførte miljøafgifter pålagt erhvervet, og det er afgifter, der opkræves direkte hos erhvervet.

Penge tilbageføres til erhvervet med det formål at styrke erhvervets rammevilkår, f.eks. forskning, udvikling, videnudvikling, økologi m.v. Der er således faste rammer for, hvad pengene både kan og skal anvendes til. Ordningerne administreres af brancheforeningerne, dvs. så at sige erhvervet selv, hvilket sikrer, at flest muligt af pengene bruges til formålene.

En bestyrelse med bred sammensætning, der også giver en god indflydelse til den offentlige side, sikrer bredde og helhed i ledelsen.

SF foreslår med dette lovforslag at ændre bestyrelsessammensætningen og ændre på administrationen. Det vil betyde, at der bliver færre penge til det egentlige formål, og det er der ikke nogen grund til at vi går med på.

Da ordningen som helhed fungerer tilfredsstillende i dag, er der ikke nogen grund til at foretage ændringer overhovedet. Derfor afviser Venstre forslaget fra SF.

Kl. 21:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 21:34

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil gerne spørge ordføreren nærmere om spørgsmålet om administration. Det er sådan med administrationen i dag, at f.eks. hvis vi

kigger på Kvægafgiftsfonden, så er det Køddbranchens Fællesråd, der administrerer fonden. Køddbranchens Fællesråd er samtidig også dem, der sidste år søgte 12 mio. kr. af de 32 mio. kr. i Kvægafgiftsfonden. Det vil sige, at de, der administrerer, samtidig også er dem, der søger pengene.

Mener Venstres ordfører ikke, at det indimellem kan skabe en vis form for inhabilitet?

Kl. 21:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 21:35

Erling Bonnesen (V):

Nej, det mener jeg ikke. Der er stor trykthed og ro om det her. Der er fuld åbenhed om det. Der er revision på. Man kan gå ind og se, hvad der foregår. Så det ser jeg ingen problemer i.

Kl. 21:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 21:35

Pia Olsen Dyhr (SF):

Hvis jeg skulle være lidt fræk, så plejer Venstre ikke at have noget problem med at være økonomisk uansvarlige, men nu vil jeg alligevel ikke være så fræk.

Men jeg noterer mig, at i Svineafgiftsfondens seneste regnskab overskrides det godkendte budget med over 40 pct. i alle projekterne. Kunne det ikke afføde en tanke om, at der i hvert fald er brug for at holde bedre styr på de her midler, for det er jo midler, vi meget gerne vil have skal komme den enkelte landmand til gode, fordi vi gerne vil hjælpe den enkelte landmand ved at føre samfundets midler tilbage? Og når vi så ved, at man ikke har styr på økonomien, kunne det så ikke få Venstre til at overveje, om man skal få mere styr på det her? Eller er man bare sådan generelt økonomisk uansvarlig i Venstre?

Kl. 21:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 21:36

Erling Bonnesen (V):

Som jeg er orienteret, er der styr på tingene i forhold til revision, og så således, at der kommer en vis portion penge ind, og de bliver så efter ansøgning fordelt. At man så måske kan tage et enkelt projekt ud, hvilket jeg forstår spørgsmålet går på, skal jeg ikke her fra Folketingets talerstol stå og gøre mig klog på. Men jeg vil holde mig til, at der er revision af tingene, så det forventer jeg er i orden.

Det, det jo handler om her, er, at vi overordnet tager stilling til, om vi synes, at det fungerer godt. Det var det, jeg også markerede i min ordførertale, nemlig at de her ting fungerer godt. Der kommer de her penge ind fra erhvervet. De bliver så alle sammen brugt også til de her formål, som vi har skitseret, altså forskning m.v.

Når vi så taler om administration, synes jeg ikke, der er nogen grund til at gå i den retning, som SF foreslår her, netop at forøge administrationen. For på den måde vil der blive færre penge til forskning og andet.

Kl. 21:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste er den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Bjarne Laustsen.

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Tak, hr. formand. SF skal ikke have utak for, at de har rejst den her diskussion om, hvordan og hvorledes de her midler bliver brugt, om fordelingen af dem, hvordan den offentlige repræsentation er i det her. Jeg synes jo, at SF stiller spørgsmålet, om der er habilitet, om det er lidt indspist, om det er lidt logeagtigt, lidt støvet, lidt gammeldags osv. Det er jo altid godt at kigge på det.

Nu er det ikke så forfærdelig længe siden, at loven blev ændret, og derfor er det så et spørgsmål, om der er behov for det igen.

De 16 fonde, der er tale om, som jeg har talt det op til, fordeler jo op imod 600 mio. kr. Så det er selvfølgelig betragtelige midler. Men det, jeg synes vi skal holde os for øje, er spørgsmålet om: Hvad går de penge til? Og hvis det var sådan, at vi ikke havde et system som det her, kunne vi jo stå i den situation, at vi, hvis der var noget, vi ville fremme, skulle bruge skattekrone på det.

Derfor betragter landbruget jo også pengene, jeg havde nær sagt som deres egne, og hvis det er sådan, at de bliver flyttet uden for området, kunne de blive betragtet som en skat. Derfor har jeg et enkelt spørgsmål til ministeren. I aftalen om »Grøn Vækst« kan jeg se, at regeringen jo har forgrebet sig på de penge her ved at trække 250 mio. kr. ud af fondsmidlerne. De kommer sikkert til at gå til et rigtig godt formål, men alligevel. Hvis man følger den tanke, at de penge, der er betalt ind, skal tilbageføres til erhvervet igen, så kunne det godt være, at man skulle kigge på det og komme med en lille forklaring.

De steder, hvor der er to tredjedele repræsentation til landbruget og en tredjedel af offentlige repræsentanter, ønsker SF at ændre det til 50-50, og der, hvor der er 11 i bestyrelsen, ønsker man at ændre fordelingen fra 6 til 5 og fra 5 til 6, således at majoriteten kan tippe. Det kunne være vældig interessant at få kigget nærmere på det. Hvad vil konsekvensen være, hvis man gør sådan?

Når jeg så kigger på fordelingen af fondsmidler – hvad er det, de går til? – synes jeg jo, at det er ganske udmærkede ting, som de bliver brugt til: sygdomsforebyggelse, dyrevelfærd, rådgivning, uddannelse, afsætningsfremme, forskning, forsøg osv.

Jeg kan have svært ved at vurdere alt det, der foregår i fondene. Jeg har intet grundlag for at sige, at det ikke foregår på bedste vis. Men jeg synes, at der mangler noget i sagen. Hvis jeg kigger på det forslag, som SF kommer med, kommer man med, jeg havde nær sagt en række skandalesager, der viser, at det her simpelt hen er for galt. De penge er blevet brugt forkert, og det er ikke sket efter hensigten.

Hvis det er sådan, er der selvfølgelig grund til at kigge på det. Jeg ved ikke, om vi i forbindelse med udvalgsarbejdet kunne få lavet et udvalgsarbejde, der kigger nærmere på det her. Og til dem, der repræsenterer fondene her, har jeg også sagt, at jeg synes, at det ville være vældig, vældig godt, hvis de kunne komme og redegøre lidt nærmere for, hvad det er, man har brugt pengene til. Er der gode solstrålehistorier om, at det her har skabt så og så mange arbejdspladser osv.? For det er jo også en del af det.

Nu har jeg jo kigget i bilag 197, som handler lidt om promille- og afgiftsfondenes virksomhed. Der kan jeg jo se at man arbejder meget med området.

Som det ligger nu, er vi i Socialdemokratiet ikke indstillet på at give en hundrede procents opbakning til forslaget. Men hvis det er sådan, at SF under udvalgsarbejdet har gode forslag – det kan også være, at andre partier har det – til, at der er områder, vi skal kigge nærmere på, vil vi gerne være med til at kigge på, om der kan findes en anden måde at gøre det på. Men vi vil ikke gøre det, undtagen hvis vi kender konsekvenserne af de handlinger, som vi eventuelt kommer til at gøre.

Derfor vil vi kigge konstruktivt på det her under udvalgsarbejdet og se på, om der er nogle sager, der berettiger til, hvilket SF foreslår,

at vi skal ændre på tingene. Og hvis ikke der er det, ser vi intet grundlag lige p.t. for, at vi skal gå ind og ændre på noget, som tilsyneladende fungerer godt.

Men der er sikkert også behov for, at vi kan stille nogle spørgsmål. Jeg har stillet et enkelt i forbindelse med førstebehandlingen her, men under udvalgsarbejdet vil vi ikke afskrive os muligheden for at stille yderligere spørgsmål i sagen.

Kl. 21:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste er fru Marlene Harpsøe som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 21:41

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DF):

Da vores ordfører på området, hr. René Christensen, desværre ikke kan være til stede her i dag, skal jeg hermed på Dansk Folkepartis vegne fremføre følgende om dette lovforslag:

Formålet med lovforslaget er at øge de offentlige interessers indflydelse i forbindelse med udpegning af bestyrelserne for produktions- og promilleafgiftsfondene samt Fonden for økologisk landbrug og gøre administrationen af fondsmidlerne uafhængig af landbruget.

Der er positive ting i forslaget, men vi kan ikke støtte forslaget, som det ligger nu. De første to pinde, hvis man kan kalde dem det, i forslaget mener Dansk Folkeparti ikke der er belæg for at ændre på på nuværende tidspunkt. Vi vil dog også gøre opmærksom på, at det er landbruget, der genererer midler til udviklingen inden for erhvervet.

I dag er det ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, som udpeger bestyrelserne for produktions- og promilleafgiftsfondene samt for Fonden for økologisk landbrug. Bestyrelserne bliver udpeget for en periode på 4 år, og hver bestyrelse sammensættes af såvel repræsentanter for erhvervssiden som repræsentanter for offentlige interesser.

Efter de gældende regler udtaler Landbrug & Fødevarer og repræsentative producenter og brancheorganisationer sig i enighed om to tredjedele af hver af bestyrelserne for produktions- og afgiftsfondenes medlemmer. Forbrugerrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd udtaler sig i fællesskab om en tredjedel af hver af bestyrelserne for produktions- og afgiftsfondenes medlemmer. Det tilsvarende gør sig gældende for bestyrelsen for Fonden for økologisk landbrug. Og det er dette, der bl.a. ønskes ændret med det her lovforslag.

Det, som Dansk Folkeparti gerne vil diskutere i forbindelse med udvalgsbehandlingen, er pind tre, hvis man så kan kalde den det, for efter de gældende regler er det landbruget selv, der forestår sekretariatsbetjeningen af fondenes administration. For at sikre en uafhængig administration af fondsmidlerne foreslås det med forslaget, at sekretariatsbistanden til administration af fondene kan finansieres af fondene selv, mens opgaven med administration af fondene skal henlægges til en uafhængig organisation eller myndighed.

Netop dette vil vi i Dansk Folkeparti gerne se på i forbindelse med udvalgsarbejdet. Vi vil på ingen måde lægge os fast på modellen, men vi deltager gerne konstruktivt.

Med de bemærkninger ser vi i Dansk Folkeparti frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 21:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste er den konservative ordfører, hr. Tage Leegaard.

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi optaget af, at fællesmidler bliver brugt i overensstemmelse med hensigten. Socialistisk Folkeparti har fremsat et forslag om ændring af landbrugsstøtteleven. Forslaget går ud på, at sammensætningen af bestyrelsen i promilleafgiftsfondene og produktionsafgiftsfondene skal ændres, så landbrugserhvervets indflydelse i fondene svækkes og repræsentanter for offentlige interesserområder får en større indflydelse.

I 2003 blev landbrugsstøtteleven ændret, så fondsbestyrelserne fik større offentlig repræsentation. Der sidder i dag 6 repræsentanter fra erhvervene og 5 fra Forbrugerrådet, Forskningsrådet m.fl. For at erhvervet skal have afgørende indflydelse på bestyrelsesbeslutninger, kræver det således enighed blandt de 6 repræsentanter, som repræsenterer forskellige dele af fødevarerhvervet.

Jeg finder også grund til at pointere, at det i bund og grund er erhvervets egne penge, der bliver fordelt. Så det er svært at fortænke nogen i at ville have indflydelse på de midler, som er opkrævet via deres produktion og forbrug af pesticider, og det bliver svært fremover at forsvare opkrævning, hvis det kommer til at virke som en ekstra skat på landbrugsproduktionen.

I lovforslaget er der lagt op til, at sekretariatsbistand skal finansieres via fondene. I dag er det således, at erhvervet selv stiller sekretariatsbistand til rådighed, hvilket jo i virkeligheden medvirker til en bedre udnyttelse af midlerne. Så det ser vi i Det Konservative Folkeparti heller ingen grund til at fremme.

Det Konservative Folkeparti kan således ikke støtte det fremsatte lovforslag.

Kl. 21:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Bente Dahl som radikal ordfører.

Kl. 21:46

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Med landbrugsstøtteleven administreres en del midler til landbruget. Det siger sig selv, at der er mange interessenter i produktions- og promilleafgiftsfondene samt Fonden for økologisk landbrug. L 144 har til formål at øge de offentlige interessenters indflydelse i forbindelse med udpegning af bestyrelserne for disse fonde. Vi taler altså om balancen mellem de forskellige interessenter, balancen i bestyrelsessammensætningen, balancen mellem erhverv og offentlige interessenter. I Det Radikale Venstre vil vi altid gerne arbejde for en klarhed og gennemsommelighed i lovene såvel som i udmøntningen af dem.

Vi har her en velfungerende ordning med den gældende lov. Det ser sådan ud, men debatten må jo gå på, om det er et for lukket system, sådan som det er. Fokus må sættes på gennemsommeligheden. I Det Radikale Venstre mener vi, at intentionen om en øget indflydelse til repræsentanter for offentlige interesser er et gode. Alle interessenter bør sikres indflydelse, så der kan træffes beslutninger, som baserer sig på brede mandater.

Vi er positive over for L 144.

Kl. 21:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 21:48

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg har tre bemærkninger til det lovforslag, som vi behandler her.

For det første: Man kan jo godt have det synspunkt, at når landbrugerhvervet betaler nogle penge i miljøafgifter og på anden måde betaler i form af nogle afgifter, er det rimeligt, at pengene vender tilbage til branchen igen. Det er Enhedslisten sådan set i hvert fald i det her tilfælde enig i er rigtigt og fornuftigt, selv om det jo ikke i alle tilfælde er den måde, vi administrerer på. Men det er vi enige i, og når vi er enige i det, er det, fordi vi faktisk mener, at der er et stort behov for udvikling, omlægning og forbedring af landbrugsproduktionen og landbrugssektoren i Danmark.

For det andet: Hvem skal så administrere de her penge? Grundlæggende mener vi, at det fornuftige er, at det er de offentlige interesser, der administrerer pengene, men gerne i samarbejde og dialog med relevante interessenter. Der må vi jo sige, at det forslag, SF har fremsat, efter vores opfattelse slet ikke går langt nok, for efter vores opfattelse er dem, der har en relevant interesse i det her område, jo ikke udelukkende landbrugsorganisationerne og producentorganisationerne på den ene side og nogle sådan brede organisationer med forbrugere og økonomiske interesser på den anden side. Det, vi synes, ville være uhyre relevant, ville være, at man i forhold til at fordele de her penge direkte inddrog de faglige organisationer, som har medlemmer repræsenteret inden for landbrugsproduktionen eller inden for fødevarerproduktionen bredt set, fordi de jo også har nogle særlige interesser i, hvordan dansk landbrug udvikler sig i fremtiden. Derfor synes vi, at det ville være helt oplagt, at man altså på den måde ændrede langt mere grundlæggende i sammensætningen af de her fonde.

For det tredje: Hvad med det, som pengene går til, altså formålet? Der synes vi i Enhedslisten at det ville være fornuftigt, hvis man sagde, at de her penge skulle gå til at sikre den omstilling af fødevarer- og landbrugsproduktionen i Danmark, som er en forudsætning for, at vi kan få en produktion, som er både økonomisk og miljømæssigt bæredygtig. Det vil sige, at der skulle være helt utvetydigt fokus på at udvikle til økologisk omstilling, en produktion, der reducerer presset på naturen og reducerer presset på miljøet, en produktion, som satser meget mere på at sikre, at der er en stor værditilvækst i produktionen, og at en stor del af forarbejdningen ligger tæt på det område, hvor man kan sige at basisproduktionen af fødevarerne foregår. En sådan omlægning af dansk landbrug, som efter vores opfattelse er det, der skal til, for at sikre et både økonomisk og miljømæssigt bæredygtigt landbrug på lang sigt, burde naturligvis være det, som disse midler gik til.

Så derfor er vores holdning til SF's forslag, at det sådan set hverken på den organisatoriske eller indholdsmæssige side går langt nok i forhold til det, der er nødvendigt. Men der skal heller ikke være nogen tvivl om, at SF's forslag efter vores opfattelse tilbyder nogle små, men fornuftige forbedringer, som vi gerne vil stemme for.

Kl. 21:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak for det. Så er det hr. Christian H. Hansen som ordfører.

Kl. 21:51

(Privatist)

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det, formand. Det blev før sagt herinde i Folketingssalen, at man med det her forslag måske kunne gå ind at kigge lidt på, om der var noget i det her, der var lidt støvet, eller om der var noget, der var lidt fordækt, og så kom jeg sådan til at tænke på, at for ikke ret lang tid siden var der en debat om fagforeningsbossers brug af penge til repræsentation. Det kunne man ikke sådan få frem i lyset. Men der

vil jeg så sige, at det her sådan set er mere klart, for her får man nemlig frem i lyset, hvad pengene faktisk bliver brugt til. Det bliver ikke holdt hemmeligt for nogen.

Det svarer egentlig lidt til, at vi har en lille cigaræske derhjemme, som vi hver måned smider 300 kr. i, og når vi kommer frem til sommeren, sætter vi os alle, hvis vi er flere i familien, ned og siger, at det er vores feriekasse, og nu skal vi så blive enige om, hvor vi skal rejse hen. Det er jo egentlig det, man gør her. Pengene kommer fra erhvervet selv ned i en kasse, og så sidder man og drøfter, hvad for et projekt der kunne være godt at støtte, og hvad for et projekt der ikke kunne være godt at støtte, og det finder man så frem til. Så derfor synes vi i Fokus ikke, at der skal laves de store ændringer i det her.

Dog vil jeg sige, at hvis der under udvalgsbehandlingen kommer et eller andet frem, som tangerer, at der er foregået noget virkelig kriminelt eller noget – jeg tror også, det var det, som den socialdemokratiske ordfører var lidt inde på – der helt overrasker os, og som vi søreme ikke vidste var så fordækt på et eller andet felt, så vil vi selvfølgelig være med til at se på det. Men på det grundlag, der ligger nu, og med de oplysninger, som jeg har, og som jeg som tidligere formand for Fødevarerudvalget også har haft på det her område, ser jeg ikke nogen grund til, at man ændrer det her på nuværende tidspunkt.

Kl. 21:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 21:53

(Ordfører for forslagsstillerne)

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF ønsker med forslaget for det første at øge de offentlige interessers indflydelse i forbindelse med udpegningen af bestyrelserne for produktions- og promilleafgiftsfondene samt for Fonden for økologisk landbrug, og for det andet som den anden del af forslaget ønsker vi at gøre administrationen af fondsmidlerne uafhængig af landbruget.

I forhold til den første del vil vi gerne have en bedre repræsentation i fondene, da fondene skal varetage opgaver i offentlighedens interesse. Det er meget klart defineret, at fondene skal varetage opgaver i offentlighedens interesse, altså vores alles interesse – ikke kun landbrugets. Der er tale om offentlige midler, der skal bruges i det offentlige interesse. Det er ikke landbrugets midler. Det er det, vi skal være opmærksomme på. Det er korrekt, at det er landbruget, der har indbetalt midlerne, men det står meget klart i fondenes fundatser, at det er offentlige midler. Vi skal også være opmærksomme på, at hvis landmændene ikke betaler, kan de idømmes bøder af samfundet, så det er ikke sådan en frivillig hyggehyggeordning.

I SF synes vi, at det allervigtigste må være, at pengene i landbrugsfonde kommer den enkelte landmand ude i marken til gode. Derfor er det vigtigt at skelne mellem sektorerne og brancherne, især nu, hvor mange af landbrugets brancheorganisationer er samlet i Landbrug & Fødevarer, mens andre står helt udenfor.

I dag er systemet sådan, at brancherne udgør et flertal i bestyrelsen, og den nuværende sammensætning kan være problematisk, fordi vi ser problemer med fordeling af midlerne på en måde, der kan minde om aftalt spil, samt i tilknytning hertil om manglende hensyntagen til inhabilitet ved sagernes behandling. Et eksempel på det er, at i Svineafgiftsfonden har bestyrelsen på Forbrugerrådets opfordring forsøgt sig med at udvælge nogle ansøgninger til ekstern vurdering i udlandet. De første syv eksterne vurderinger af udvalgte projektansøgninger gav følgende billede: 1) at det var nogle sjuskede ansøgninger, 2) at der var for lidt formidling og publicering af resultaterne, 3) at der blev efterlyst meget mere internationalt samarbejde, 4) at i de fire scoringsmuligheder, der var i vurderingerne, var der en

generel dårlig score under sandsynlighed for, at projektet fremmede markedsaktørernes interesser for svinekød, og det er hele pointen med at uddele fonden. Af de tre andre punkter var projektets faglige kvalitet, sandsynligheden for, at projektet kan realiseres, sandsynligheden for, at projektet, hvis det er realiseret, frembringer ny anvendelsesorienteret viden, og det scorede altså lavt. Det vil sige, at det her gavner den nuværende måde at gøre tingene på. Det gavner ikke den enkelte landmand, og det er det, vi ønsker i SF.

Hvert år fordeles cirka lidt under 0,5 mia. kr. gennem promillefondene, og midlerne stammer fra pesticid- og CO₂-afgifter og kan bruges til projekter, der opfylder betingelserne for støtte i henhold til lovgivningen. Der har været og er en politisk forståelse for, at pengene tilbageføres til erhvervet. Men enhver, der opfylder lovens krav, er principielt berettiget til at søge støtte til projekterne igennem fondene. Det mener vi jo stadig væk skal fastholdes.

Forbrugerrådet har gennem nogle år gjort opmærksom på, at de har fundet en række forhold i visse fonde dybt kritisable, og kritikken går på, at der ikke har fundet en egentlig sagsbehandling sted på bestyrelsesmøderne, idet det på forhånd er afklaret af erhvervet, hvilke projekter der kan imødekommes. Den kritik medførte i 2006, at Forbrugerrådet fik udarbejdet en rapport med evaluering af arbejdet i landbrugets afgiftsfonde med anbefalinger til ændringer og forbedringer, som viser, at der altså er nogle problemer med den nuværende sammensætning, som kan løses med ændringer. Det er derfor, vi foreslår en ændret fordeling i fondene, hvor offentlighedens repræsentanter bliver styrket, således at bestyrelsesmedlemmerne selvfølgelig også kommer fra erhvervet, fra Landbrug & Fødevarer, de repræsentative producent- og brancheorganisationer på den ene side og på den anden side fra Forbrugerrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Det Frie Forskningsråd, og Det Strategiske Forskningsråd, således at de to grupper udgør hver især halvdelen af bestyrelsens medlemmer. Tilsvarende gør sig gældende for bestyrelsen for Fonden for økologisk landbrug.

I sammensætning af bestyrelserne for promilleafgiftsfonden for landbrug og promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribrug foreslår vi at give repræsentanterne for offentlighedens interesser mere indflydelse og derfor ændre sammensætningen, således at fem repræsentanter varetager erhvervssidens interesser og seks skal varetage de offentlige interesser.

Den anden del af forslaget – eller pind tre, som Dansk Folkepartis ordfører valgte at kalde det – handler om administrationen af fondene. Det er her, jeg er glad for, at Dansk Folkeparti lægger op til, at vi godt kan kigge nærmere på det, og det er vi bestemt også interesseret i.

Kl. 21:58

Efter de gældende regler er det landbruget selv, der forestår sekretariatsbetjening af fondenes administration. For at sikre en uafhængig administration af fondsmidlerne foreslår vi, at sekretariatsbistanden til administration af fondene kan finansieres af fondene selv. Opgaven med administration af fondene kan dermed henlægges til en uafhængig organisation eller myndighed. Det betyder, at vi får indført et armslængdeprincip.

Vi er normalt ikke i Folketinget fortalere for, at dem, der skal bruge og søge pengene, også er dem, der administrerer pengene. Det plejer at betyde, at interesserne bliver sammenblandet, og her har vi et behov for at kigge på, om vi kan gøre det på en anden måde.

I dag ligger administrationen af fondene i brancherne, og det er ligeledes brancheforeningerne, der modtager en stor del af pengene. Som jeg tidligere nævnte i et spørgsmål til Venstres ordfører, administrerer Kødbbranchens Fællesråd Kvægafgiftsfonden. Kødbbranchens Fællesråd søgte sidste år ca. 12 mio. kr. af de i alt 32 mio. kr. i Kvægafgiftsfonden. Det er en forholdsvis stor andel; det er over en tredjedel af midlerne, der er gået til dem selv.

Hidtil har det i flere fonde været gængs, at midlerne administreres som en samlet bevilling frem for projektbevillinger. Således er der talrige eksempler på, at projektbevillingerne overskrider med op til flere hundrede procent, mens andre beskæres tilsvarende, så længe det samlede bevillingsbeløb overholdes. Det kaldes normalt for dårlig budgetstyring. I f.eks. Svineafgiftsfondens seneste regnskab overskrider det senest godkendte budget med over 40 pct. af alle projekterne. Det tyder på, at der kunne være behov for nogle mere uvildige øjne til at kigge på denne problemstilling.

Vi mener, at der er behov for at have styr på økonomien, og vi lægger derfor op til, at administrationen skal finde sted andetsteds. Finansieringen af administrationen skal selvfølgelig findes inden for fondsmidlerne, som det også allerede er lagt ind i dag, og det betyder, at kødbranchen i dag modtager et beløb for at være sekretariatshjælp. Nu vil vi så opfordre til, at det beløb bliver lagt et andet sted hen, så der bliver foretaget administration et andet sted.

Kl. 22:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 22:00

Erling Bonnesen (V):

Nu har det været fremført af SF's ordfører her, at der sådan skulle være nogle uklarheder, og det ser jeg så også frem til at få afklaret i forbindelse med udvalgsbehandlingen, så det skal jeg ikke gå længe ind i. Det forventer jeg så at vi får tilvejebragt et grundlag for at kunne tage stilling til, nemlig om det er korrekte påstande eller de kan fejles af bordet.

Det, jeg har lyst til lige at prøve at komme ind på, er, at når man nu foreslår sådan at ændre vægtningen i eller sammensætningen af bestyrelsen, må det være, fordi man, om jeg så må sige, ønsker at få de penge fordelt på en anden måde. Og så er mit spørgsmål egentlig: Hvad er det så for nogle af de projekter, der hidtil har været støttet, der ikke længere skal have støtte, hvis man får held til at få det ændret? Der var jo ligesom nogle synspunkter om, at der skulle ændres i vægtningen for at få en anden fordeling. Hvad er det for nogle ting, der ikke længere skal have støtte?

Kl. 22:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:01

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi har i SF meget klart lagt op til, at det ikke nødvendigvis er de projekter, der bliver brugt penge på i dag. Det handler om, at der er en dårlig projektstyring, som betyder, at de projekter, der måske kommer først, får midlerne, mens de, der kommer efterfølgende, ikke har midler, fordi de allerede er brugt. Det er et af problemerne.

Det andet problem er, at man ikke gennemgår ansøgningerne og projekterne enkeltvis. Nu har jeg selv prøvet at sidde i EU-Nævnet, hvor vi også administrerede et ret stort millionbeløb, og der var der fra regeringens side ingen tvivl om, at det var væsentligt, at vi sørgede for, at hvert projekt faktisk holdt vand, at regnskabet holdt vand. Jeg mener, det er det samme, der skal gøres i forhold til de her fonde. Jeg har ikke tænkt mig at gå ind i det enkelte projekt og sige, om det er et dårligt eller godt projekt; det synes jeg politikere skal holde sig fra.

Men jeg synes, det er væsentligt at sørge for, at vi er sikre på, at det offentlige penge bliver brugt på en måde, så vi bagefter kan sige, at det er forsvarligt.

Kl. 22:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Erling Bonnesen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 22:02

Erling Bonnesen (V):

Jeg kan så forstå, at man sådan set ikke ønsker en ændret fordeling eller anvendelse af pengene – sådan må jeg forstå det – og mit andet spørgsmål er så: Hvis det så i forbindelse med udvalgsbehandlingen bliver klarlagt og afklaret, at tingene faktisk kører, som de skal, så det ligesom bliver fejlet af bordet, har SF så ikke længere noget ønske om en ændring af det her, og kan man så i realiteten sige, at man kan trække det her lovforslag af bordet igen?

Kl. 22:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:03

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja, hvis det var sådan, ville vi trække lovforslaget tilbage. Pointen er bare, at vi meget klart kan se i Svineafgiftsfondens egen analyse, at der er problemer, vi kan se i evalueringen fra Forbrugerrådet, at der er problemer. Jeg synes egentlig, det er et godt forslag, Socialdemokraterne lægger op til, nemlig at vi får lavet en undersøgelse af det her og kigget nærmere på det, så vi har det samme erfaringsgrundlag i alle partier til at se på, hvad problemerne med det her kan være. Derfor kan vi også komme til at diskutere, om man skal gøre det på en anden måde.

Men hvis der ingen problemer er – jeg må vist ikke tale engelsk, må jeg? If it ain't broken, why fix it? – synes jeg, det er en meget god pointe. Men vi mener altså, der er noget, der ikke fungerer helt optimalt i dag, for ellers havde vi ikke fremsat forslaget.

Kl. 22:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

For god ordens skyld skal jeg sige, at man godt må tale både engelsk og kinesisk, hvis det er korte sætninger og det er under forudsætning af, at man umiddelbart bagefter oversætter for os, der ikke er så gode til engelsk, men kun til kinesisk.

Så er det hr. Tage Leegaard for en kort bemærkning.

Kl. 22:04

Tage Leegaard (KF):

I dag bliver disse afgifter betragtet som afgiftsfonde, som landbruget betaler ind til, fordi det gavner landbruget. Kan forslagsstilleren forstå, at hvis det er sådan, at SF's forslag kommer igennem, vil landbruget betragte det som en skat, som bliver pålagt dem, fordi den er fuldstændig under offentlig kontrol og landbruget ikke har mere at skulle have sagt der?

Kl. 22:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:04

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, at det er meget vigtigt at være opmærksom på, hvad penge bliver brugt til i dag. Man betaler pengene ind til promilleafgiftsfonden som landmand, og så kan pengene blive brugt til f.eks. et forskningsprojekt på Aarhus Universitet om bedre mejeriprodukter eller lignende. Pengene kommer ikke nødvendigvis tilbage til landmanden, så på den måde kan man jo ikke sige, at det er en ekstra skat, at vi gerne vil have undersøgt og gjort projekterne endnu bedre. Det er faktisk det, vi lægger op til.

Vi siger ikke, at pengene ikke på en eller anden måde skal tilbage til erhvervet, vi vil bare gerne have, at de projekter, som pengene bliver brugt til, er så gode som muligt og med til at understøtte den enkelte landmands arbejde i det daglige.

Kl. 22:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Tage Leegaard for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 22:05

Tage Leegaard (KF):

Jamen kan forslagsstilleren ikke forstå, at landbruget føler, at så længe det er deres egne penge, ligger de også bedst under deres egen kontrol? I dag har man en bestyrelsesform, hvor det skal være et fuldstændig enigt erhverv, der sætter ind for at få deres projekter igennem. Men hvis det er sådan, at det kommer under offentlig kontrol, siger de, at det bare er en skat mere, som de skal betale, og som de i bund og grund ikke har kontrollen over, og som de ikke ved hvor fører hen.

Kl. 22:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så det ordføreren.

Kl. 22:05

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, at det er rigtig vigtigt at være opmærksom på, at det her ikke er landbrugets penge. Det her er vores penge, statens penge. Landbruget betaler det, fordi de har fået besked på at betale nogle afgifter i forbindelse med deres pesticidforbrug og i forbindelse med deres CO₂-udslip. Der skal de betaler nogle afgifter. Vi har så som politikere sagt, at det er i offentlighedens interesse at føre pengene tilbage til erhvervet. Men vi fører dem jo ikke tilbage til den enkelte landmand. Vi fører dem jo ikke tilbage til den landmand, der har indbetalt afgiften, vi fører dem jo over i projekter. Det kunne være forskningsprojekter, det kunne være foldere.

Man skal være opmærksom på, at vi jo har et helt lager af foldere om landbrugets herligheder stående et sted i Danmark, som ikke bliver brugt. Folderne står der bare, og det synes jeg er en ærgerlig måde at bruge pengene på. Jeg ville da meget hellere have, at de kommer ud at virke, så landbruget får det bedre. Så jeg tror faktisk, at man i landbruget skulle være rigtig glad for vores forslag, for vi vil gerne gøre det nemmere for landbruget at få noget ud af pengene.

Kl. 22:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet i denne sag, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 112:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod import af fødevarer, der er fremstillet ved tvangsfodring af dyr, og om forbud mod salg af samme i Danmark.

Af Marlene Harpsøe (DF) m.fl.

(Fremsættelse 26.01.2010).

Kl. 22:07

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er fødevareministeren.

Kl. 22:07

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Tak for det. I dag førstebehandler vi det fremsatte beslutningsforslag om, at regeringen skal fremsætte et forslag, der fører til forbud mod, at fødevarer, der er fremstillet ved tvangsfodring af dyr, kan importeres til og sælges i Danmark.

Lad mig indledningsvis slå fast, at regeringen deler forslagsstillernes ønske om, at vores landbrugsdyr skal leve under fornuftige forhold. I Danmark har vi i mange år anset tvangsfodring af dyr som dyrevelfærdsmæssigt betænkeligt, når det sker i opfedningsøjemed. Den danske dyreværnslov indeholder derfor også et forbud mod tvangsfodring af dyr, medmindre det sker for at behandle dyr mod sygdom. Den danske dyreværnslovs bestemmelser kan imidlertid alene håndhæves i Danmark.

Der eksisterer en række internationale regler om produktion og salg af foie gras. Dem vil jeg redegøre for, og på baggrund heraf vil jeg give regeringens vurdering af, hvad der er regeringens råderum i forhold til det fremsatte forslag.

EU's regelsæt om dyrevelfærd indeholder ikke et forbud mod tvangsfodring og dermed mod produktion af foie gras. EU har dog tiltrådt Europarådets konvention om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål. Konventionen angiver rammerne for, hvordan landbrugsdyr skal behandles. Med hjemmel i denne er der i 1999 udarbejdet anbefalinger om gæs og moskusænder samt krydsninger heraf. Anbefalingerne indeholder bl.a. bestemmelser om produktion af foie gras.

Under udarbejdelsen af anbefalingerne var tvangsfodring af dyr genstand for megen debat. Nogle lande, deriblandt Danmark, fandt, at tvangsfodring skulle forbydes, men andre fandt det helt afgørende at kunne fortsætte produktionen. Og da disse konventioner skal vedtages i enstemmighed, endte det derfor med et kompromis, som betød, at de lande, der producerede foie gras ved tvangsfodring, blev opfordret til at forske i alternative metoder, der ikke kræver tvangsfodring. Samtidig fastsætter anbefalingerne, at produktionen af foie gras, indtil alternative metoder er udviklet, kan foregå i de områder, der havde en produktion på det tidspunkt, hvor anbefalingerne trådte i kraft.

Således indeholder hverken EU's eller Europarådets regelsæt et forbud mod produktion af foie gras. Tværtimod er der tale om en tilladt produktion, selv om Europarådets bestemmelser sætter begrænsninger for, hvor og hvordan produktionen må foregå. Hvis der sættes fokus på dyrevelfærden alene, ville vi i Danmark ønske et forbud mod import og salg af foie gras og kød fra dyr, der har været tvangsfodret som et led i foie gras-produktionen. Produktion og afsætning af foie gras er imidlertid reguleret af andre EU-regler, der forhindrer os i at gennemføre et forbud.

I henhold til samhandelsreglerne må et EU-land ikke fastsætte nationale regler for indførsel af animalske fødevarer fra et andet EU-land, hvis reglerne for produktion og afsætning er fuldt harmoniserede i EU. Reglerne for produktion og afsætning af fjerkrækød er fuldt harmoniserede i EU, og et EU-land må derfor ikke forbyde eller fastsætte nationale regler for indførsel af bl.a. fjerkrækød, og selvfølgelig herunder foie gras, fra andre EU-lande, idet kødet er frit omsætteligt i hele EU.

Det er kun muligt at stille særlige betingelser ved indførsel, hvis fødevarer fra et andet EU-land ved sædvanlig anvendelse indebærer en risiko for menneskers sundhed. Foie gras og kød fra fjerkræ, der har været anvendt ved produktion af foie gras, udgør som hovedregel ikke nogen risiko for menneskers sundhed.

Derudover er vi i Danmark også medlem af WTO, og WTO's regler fastsætter, at medlemslandene har en indskrænket ret til at forbyde eller fastsætte regler for import af dyr og planter samt produkter heraf, i det omfang det er nødvendigt for at beskytte menneskers, dyrs eller planterers sundhed, og forbuddet eller reglerne skal være videnskabeligt begrundede. Importrestriktioner, der ikke er videnskabeligt begrundede, anses som tekniske handelshindringer. Sagt med andre ord: Vi ville også få problemer i forhold til WTO med et forbud. Et forbud mod import af foie gras, der alene er etisk begrundet, ville således blive vurderet som en teknisk handelshindring.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi gerne ser et forbud mod foie gras-produktion, men jeg må altså konkludere, at Danmark ikke kan forbyde import fra andre EU-lande eller fra tredjelande af lovligt produceret foie gras eller kød fra dyr, der har været anvendt til produktion af foie gras.

Af de nævnte årsager skal jeg herved meddele, at vi i regeringen ikke kan støtte forslaget.

Jeg vil gerne til sidst understrege, at vi er indstillet på at arbejde for, at alle foie gras-produkter skal mærkes, både fra dyr, der har gået på friland, og fra dyr, der er produceret indendørs. Der er nemlig i dag kun krav om mærkning til frilandsdyr, og det finder vi ikke rigtigt. Derfor går vi ind for mærkning af begge produkter, og det vil vi arbejde for.

Kl. 22:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Marlene Harpsøe.

Kl. 22:13

Marlene Harpsøe (DF):

Som Dansk Folkepartis dyrevelfærdsordfører og som en af dem, der har fremsat det her forslag, må jeg indrømme, at jeg desværre er meget skuffet over det svar, som jeg har fået i dag fra fødevareministeren. Det tegnede egentlig godt, for ministeren var inde på, at man faktisk har taget det her op i EU og har drøftet det, bl.a. fordi vi fra dansk side har forbudt tvangsfodring af dyr, når det ikke har et medicinsk formål.

Der er man kommet frem til et kompromis i EU, hører vi så. Man er kommet frem til det kompromis, at de her lande, som producerer foie gras, nu må komme med alternative metoder til produktion af foie gras, og indtil da må de gerne fortsætte den her produktion.

Men jeg vil spørge fødevareministeren: Helt ærligt, synes ministeren ikke, at bare det, at man påfører et dyr en sygdom, er usædvanlig uetisk? Med hensyn til et alternativ til en metode, hvormed man påfører et dyr en sygdom, vil jeg sige, at det kan man da ikke finde alternative metoder til. Det må og skal da bare forbydes.

Kl. 22:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 22:14

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Jeg har ikke sympati for foie gras-produktion, det vil jeg gerne understrege. Men samtidig må jeg også understrege, at der er nogle

regler for samhandel i EU, som gør, at vi ikke kan lukke af for produkter, medmindre der er tale om en sundhedsfare eller en risiko for miljøet i Danmark.

Da det ikke er tilfældet her, og da der er lande, for hvilke det er meget vigtigt at fortsætte den her produktion, indtil man har fundet alternative metoder, er det sådan, løsningen og kompromiset blev i EU, og det er det, vi har til sinds at følge. Men jeg understreger, at vi gerne vil arbejde for at få lukket foie gras-produktionen i det kommende arbejde i EU.

Kl. 22:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Marlene Harpsøe for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 22:15

Marlene Harpsøe (DF):

Det er glædeligt, at fødevareministeren vil arbejde for at få foie gras-produktion forbudt i hele EU. Det er jeg glad for, og jeg vil meget gerne som Dansk Folkepartis dyrevelfærdsordfører følge jævnlige op på den udtalelse fra ministeren.

Når det så er sagt, må jeg også sige, at fra Dansk Folkepartis side er vi trætte af, at regeringen, Venstre og De Konservative, er duksende på det her område. Hver gang det handler om EU, hver gang det handler om samhandelsregler, er samhandelsregler vigtigere end dyrevelfærd. Var det ikke på tide, at man fra regeringens side begyndte at spille med musklerne over for EU og vise, at vi i Danmark prioriterer dyrevelfærd højere end samhandelsregler? Det er i hvert fald på tide.

Kl. 22:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 22:15

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Der er rigtig mange lande i EU, der har forbud mod foie gras-produktion. Vi er enige om, at ingen nye skal starte på det her, og i det kompromis, der blev, respekterede man, at dem, der havde produktionen på det tidspunkt, fik lov til at fortsætte mod at arbejde for at afvikle produktionen. Det er sådan, kompromiset er blevet. Og som jeg også sagde tidligere, er det sådan, handelsreglerne er i EU. Og det gør, at vi ikke kan lave et importforbud.

Kl. 22:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 22:16

Per Clausen (EL):

Nu beskriver fødevareministeren jo reglerne i EU. Men jeg vil gerne spørge: Er fødevareministeren ikke tilhænger af de regler? Er det ikke sådan, at fødevareministeren synes, det er rigtig godt, at reglerne er sådan, at handelshensyn gør, at man ikke kan indføre restriktioner på handel i EU af hensyn til dyrevelfærd?

Kl. 22:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 22:16

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Jeg kan bekræfte, at vi respekterer reglerne på det indre marked. Vi har faktisk stor fordel af de regler, der er på det indre marked, også når danske fødevarer skal eksporteres og sælges i hele EU.

Kl. 22:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Per Clausen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 22:17

Per Clausen (EL):

Så er det vel også rigtigt at sige, at de regler, der ifølge fødevareministeren forhindrer Danmark i at forbyde foie gras og andre produkter, som er produceret på en måde, som vi mener er dyremishandling, er regler, som den danske regering går ind for og faktisk også vil forsvare, hvis der f.eks. kom et andet land og sagde: Vi vil gerne forbyde det og det produkt, fordi vi mener, at det bliver produceret på en dyrevelfærdsmæssig urimelig måde. Så de regler, som ministeren henviser til, er regler, som ministeren går ind for.

Kl. 22:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 22:17

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Under tilblivelsen af det kompromis om foie gras-produktion gik vi ind for, at foie gras-produktionen skulle afskaffes. I kompromiset blev det så til, at ingen nye måtte starte, men at dem, der producerede på det tidspunkt, fik lov til at fortsætte mod at forske i alternativer. Det er så det kompromis, vi har accepteret.

Kl. 22:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Så går vi videre, og den første i ordførerrækken er hr. Flemming Møller som Venstres ordfører.

Kl. 22:18

(Ordfører)

Flemming Møller (V):

Dette beslutningsforslag pålægger regeringen at bryde internationale samhandelsaftaler. Det drejer sig ikke kun om EU-aftaler, men også om WTO-aftaler. Alene derfor kan Venstre ikke andet end at afvise forslaget.

Alt er selvfølgelig ikke sagt med det, for der er jo en grund til, at sådan et forslag bliver fremsat. Det er ganske vist ikke realpolitik, for der er jo ingen reel mulighed for, at sådan et forslag bliver vedtaget og dermed ville tvinge regeringen til at bryde sine egne aftaler. Det er ikke realpolitik; det er signalpolitik. Det er et forsøg på at bruge denne talerstol til at sende et signal om, at forslagsstillerne tager endnu mere afstand fra denne produktionsform, end vi andre gør.

Jeg tror godt, jeg kan tale på alle ordførers vegne og sige, at der ikke er nogen her, der går ind for denne tvangsfodring, og jeg tror, at vi alle gerne på alle måder vil være den foruden. Men når logikken er, at vi andre også bekymrer os om internationale aftaler, er vi altså ikke helt så kompromisløse som forslagsstillerne. Sandheden er jo, at vi, der stemmer imod forslaget, tager nøjagtig lige så stor afstand fra produktionsformen, som Dansk Folkeparti gør. Vi er bare ikke helt ligeglade med, om vi overtræder vores internationale aftaler.

Løsningen ligger jo ikke her i det danske Folketing. Løsningen ligger på EU-plan. Her findes allerede, som ministeren var inde på, forskellige tiltag, der begrænser produktionen i Europa, men arbejdet for bedre dyrevelfærd bliver desværre bremset af nationale særinteresser. Der er måske en løsning på vej – jeg tør ikke sige det – for med Lissabontraktaten er der jo kommet mere demokrati ind i systemet, og der er i hvert fald ringere mulighed for at dyrke disse nationale særinteresser. Hidtil har beslutningerne jo skullet træffes med enstemmighed. Nu er der en del beslutninger, der kan træffes med kvalificeret flertal. Jeg synes, det ville være rigtig fint at få afklaret,

om der her er en mulighed, for vi kan ikke løse det fra det danske Folketings side, men der er nogle muligheder på EU-plan.

Som sagt kan Venstre ikke støtte forslaget.

Kl. 22:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Marlene Harpsøe.

Kl. 22:20

Marlene Harpsøe (DF):

Det glæder mig da at høre, at Venstres ordfører siger, at han er bekymret over den her udvikling, hvor man desværre ser, at gæs og ænder bliver tvangsfodret. De får puttet en lang slange ned i halsen og bliver propfodret med mad. Det er klart, at når vi andre har været til en julefrokost, så ved vi også, hvordan det er, hvis vi har proppet alt for meget i os. Vi kan blive dårlige, vi kan blive syge. Her er der altså ikke tale om en and, der går til en helt almindelig julefrokost, som vi andre. Her drejer det sig måske om det tidobbelte af, hvad en and normalt ville spise.

Kan det virkelig være rimeligt, at Venstres ordfører står her og taler mere for internationale samhandelsregler end for dyrevelfærd? Det kan da ikke have sin rigtighed. Hvorfor skal Danmark gang på gang være en slags duksedreng, altid være den pæne dreng i klassen, der opfører sig ordentligt og tør tavlen af for læreren? Hvornår spiller Venstre med musklerne og viser, at her prioriterer vi altså dyrevelfærd højere?

Kl. 22:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:22

Flemming Møller (V):

Nu kan jeg jo ikke anbefale ænder at gå til julefrokost. Det kan jo ende fatalt. Det tror jeg at Shu-Bi-Dua har underholdt med.

Jeg vil da sige, at jeg synes, det her er meget værre end almindelig forspisning, for det er klart, at det er en helt uacceptabel produktionsmetode. Det er vi fuldstændig enige i. Men nu er det jo i udlandet, det foregår, og der bestemmer vi i det danske Folketing jo rent faktisk ikke.

Så bliver det sagt, at vi kan lave et importforbud. Jamen det hjælper altså ikke ret meget, hvis Danmark lukker af for import, ud over at vi selvfølgelig vil blive dømt ved internationale domstole osv. for at overtræde reglerne og bare ville få ballade ud af det. Det vil simpelt hen ikke være muligt. Som ministeren også var inde på, er det en utrolig dårlig idé for os at overtræde de regler. Vi skal arbejde på at få det gjort forbudt i Frankrig, Belgien og de andre steder, hvor der produceres. Det har den danske regering gjort indtil nu, og så er det, jeg håber, at vi kan komme længere ad den vej med de nye regler i EU.

Kl. 22:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Marlene Harpsøe for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 22:23

Marlene Harpsøe (DF):

Venstres ordfører siger, at det ikke vil hjælpe ret meget at indføre et importforbud. Det er jeg så uenig i. Man kan sige, at selvfølgelig er produktionen af foie gras ret omfattende; der er tale om over 20 millioner gæs og ænder hvert år, som altså får stoppet den her plastic-slange ned gennem halsen og bliver propfodret med mad. Det er den rene dyremishandling, som vi endda også har forbudt i Danmark. Det står i dyreværnslovens § 5.

Så selvfølgelig bidrager det da, at vi i Danmark indfører importforbud, for så er der da langt færre ænder og gæs, som skal lide igen-nem deres liv for at bidrage til, at man her i Danmark kan spise det her foie gras på restauranten eller gå ned i den lokale fødevarerbutik og købe det. Vi vil da ved et importforbud i høj grad bidrage til, at færre dyr bliver udsat for den her torturlignende mishandling.

Kl. 22:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:24

Flemming Møller (V):

Det er klart, at det vil gøre, at nogle få færre dyr vil blive mishandlet på den måde, men det er jo rent faktisk ikke muligt at lave den slags importforbud, og det er det, jeg fra starten af min tale har forklaret. Derimod er der muligheder for at få det forbudt i EU, hvis vi arbejder stædigt på det. Det er den vej, vi skal, og det er det, vi går ind for.

Kl. 22:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Christian H. Hansen.

Kl. 22:24

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det. Jeg kunne forstå på Venstres ordfører, at det, der er det store problem her – og det kan man måske godt have forståelse for, hvis man kan det – er, at EU siger et eller andet, og så skal vi rette ind efter det.

De sydlige lande i EU holder jo tit sammen, og man kunne så forestille sig, at Spanien skabte et flertal for, at der skulle være tyrefægtningsarenaer i samtlige EU-lande, hermed også i Danmark. Det ville så betyde, at Venstres ordfører ville gå ind for det, for det har EU bestemt, og derfor skynder vi os lidt at efterleve det. Man kunne også forestille sig, at der var nogle lande, der gik sammen og sagde, at vi nu skal tillade slagting uden bedøvelse, og at de fik flertal for det i EU. Så ville man her i Danmark sige: Jamen så gør vi det selvfølgelig også her i Danmark i fremtiden, for det siger EU. Ordføreren tegner jo et meget, meget fint billede af, at Venstre er ligeglad med dyrevelfærd. Det eneste, Venstre ønsker, er at sige ja og amen til alt, hvad der foregår i EU.

Kl. 22:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:25

Flemming Møller (V):

Jeg må jo indrømme, at jeg ikke helt kan følge hr. Christian H. Hansens betragtninger om tyrefægtning, og at vi kan blive tvunget til at indføre regler her i landet om dit og dat. Vi taler om importbegrænsninger og om, at vi vil prøve at gøre dyrevelfærden bedre i hele Europa frem for at lave nogle importbegrænsninger, som er ulovlige.

Kl. 22:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en sidste kort bemærkning fra hr. Christian H. Hansen.

Kl. 22:26

Christian H. Hansen (UFG):

Venstres ordfører siger, at regeringen arbejder for at få et forbud mod den her tvangsfodring indført i EU. Kan Venstres ordfører oplyse den danske befolkning om, hvor lang tid det vil tage, før man har et forbud mod det i Europa? Jeg kan forstå, at man arbejder me-

get intenst på det i regeringen, og at man bruger rigtig meget tid på det, så måske har man allerede lavet en tidsplan for det her område.

Kl. 22:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:26

Flemming Møller (V):

Jeg foreslog, at vi så på de nye regler, og om der var en mulighed for at komme igennem med at få det her forbudt. Vi ønsker at få det forbudt i hele Europa, hvis vi havde magt, som vi havde agt. Men det er nok lidt vidtløftigt at komme med en tidsplan. Jeg kan kun sige, at vi synes, det rigtige sted at arbejde for tingene er i EU, for det er i udlandet, det foregår.

Kl. 22:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren, og så er det den næste ordfører, som er den socialdemokratiske ordfører, hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 22:27

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Selv om klokken nu er blevet 22.30 og man ikke har fået aftensmad og maven rumler lidt, fordi man er sulten, er det nok ikke lige foie gras, selv om jeg blev det tilbudt ganske gratis, som jeg ville sætte tænderne i. Jeg vil hellere have et stykke med dyrlægens natmad. Så er det sagt, hvis der er nogen, der vil dele et stykke mad bagefter.

Jeg synes, det er en direkte afskyelig og modbydelig produktion, som franskmændene og andre lande har og har haft igennem mange år. Vi er heldigvis i den situation i Danmark, at det har været forbudt de sidste 60 år at have en produktionsform, hvor vi tvangsfodrer. Jeg kan ikke tage nok afstand fra den måde at producere på, og derfor handler det selvfølgelig om, hvordan vi så kan håndtere det her.

Man kan starte med at spørge sig selv: Er det her et dyrevelfærdsproblem? – Ja, det er det – eller er det et fødevarerproblem, er det sundhedsskadeligt at spise foie gras? Hvis vi ikke kan dokumentere, at det er det, så vil vi få problemer i forhold til at afvise det ved den danske grænse. Det handler om, hvordan vi agerer i forhold til det her, og om mærkning. Derfor vil vi også under udvalgsarbejdet prøve at få ministeren til gå yderligere ind i debatten om det her og til at svare på, hvordan og hvorledes vi kan få skærpet mærkningsdelen. Altså, jeg tror ikke, der bliver solgt særlig meget af det, og i mit lokale supermarked tror jeg heller ikke engang de har det, det er ikke noget, jeg efterspørger, og jeg kan heller ikke anbefale andre at købe det.

Det her drejer sig i høj grad om, at befolkningen, kunderne, stemmer med indkøbsvognen, for her har man virkelig mulighed for selv at vælge det produkt fra. Men jeg tror ikke, at der bliver solgt særlig meget af det over den ganske almindelige køledisk, men rigtig meget af det, der bliver solgt herhjemme i Danmark, tror jeg går via cateringfirmaer til restauranter. Derfor handler det lidt om, hvordan man mærker. Hvis der nu på menukortet står, at det her produkt er blevet frembragt ved tvangsfodring, så tror jeg alligevel, at de fleste danskere ville afholde sig fra at bestille et sådant produkt. Og hvis det er sådan, at tilstrækkelig mange gør det, så der ikke længere er basis for at producere det, kan vi jo på den måde få det afviklet og også sende et klart signal til andre om, hvad man synes. Det, der er vigtigt i den her sag, er, at der bliver arbejdet videre i forhold til den stående komité. Når vi diskuterer dyrevelfærd herhjemme, bruger vi altid forskellige eksperter for at få al slags dokumentation for, om dyret lider, om det gør ondt, og hvis vi kan komme videre ad den vej med dokumentation, vil det jo være rigtig, rigtig godt.

Jeg synes, at alle de danske medlemmer af Europa-Parlamentet skulle tage fat på den her sag, hvis de virkelig mener noget med dyrevelfærd, for det er en sag, som vi kan gå hånd i hånd om at gøre noget ved. Det hjælper ikke noget, at et enkelt land forbyder det, det er selvfølgelig ganske udmærket, men det, vi skal arbejde på, er, at alle lande i Europa forbyder det. Det drejer sig meget om, at vi på alle felter går i front, for det er vigtigt, og det, jeg hørte, da jeg lyttede til de udsagn, vores minister kom med, var, at han virkelig ville gå i front med det her. Det er jo klart, og for mig at se bygger det på noget historik, at Frankrig har fået det med ind i traktaternes undtagelsesbestemmelser, og vi kender jo fra dansk side også til, at man kan have ønske om undtagelsesbestemmelser. Men nu er vi i en situation, hvor dyrevelfærd har en meget, meget højere plads på dagsordenen, end det har haft hidtil, og derfor kan vi jo kun appellere til Belgien, Frankrig og Ungarn, der har det meste af den her produktion, og sige, at det er en produktionsform, vi synes er direkte afskyelig og modbydelig. Derfor tror jeg, at vi skal arbejde ad den vej, som vi har foreslået.

For Danmarks vedkommende handler det så for det meste om, hvad vi kan gøre. Vi kan ikke forbyde det direkte, men vi kan gøre noget på mærkningssiden, og efter min mening kan vi gøre meget mere, end vi har gjort hidtil. Og så skal vi arbejde på den front, der hedder, at vi skal forsøge at få lagt et maksimalt pres på de lande, der stadig væk tillader en sådan form for produktion, som vi tog afstand fra for 60 år siden ved at forbyde tvangsfodring af dyr i Danmark.

Kl. 22:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hvis der på dette lidt fremskredne tidspunkt stadig væk skulle være en enkelt seer eller lytter, der følger med, kan jeg oplyse, at udtrykket en MEP'er betyder et dansk medlem af Europa-Parlamentet.

Så er det fru Marlene Harpsøe for en kort bemærkning.

Kl. 22:32

Marlene Harpsøe (DF):

Det var rigtig godt lige at få det på plads, hr. formand.

Først vil jeg lige sige tak til Socialdemokraterne; det lyder jo som positive toner. Og det er da også rigtigt, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at få fremmet en proces i EU, hvor tvangsfodring af dyr uden et medicinsk formål selvfølgelig bliver totalt bandlyst. Men når jeg nu alligevel tager ordet og rejser mig op her og stiller et spørgsmål til Socialdemokraternes ordfører, er det, fordi jeg vil spørge: Hvorfor kan vi ikke gøre begge dele? Hvorfor kan det her ikke gå hånd i hånd, sådan at vi siger, at selvfølgelig arbejder vi på et generelt forbud i EU mod tvangsfodring af dyr, f.eks. til at producere foie gras, men at vi også samtidig i Danmark tager afstand fra det her ved at indføre et importforbud, fordi vi i Danmark ikke vil bidrage til den her form for dyremishandling? Hvorfor kan vi ikke gøre begge dele?

Kl. 22:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:33

Bjarne Laustsen (S):

Dansk Folkeparti kender jo i forbindelse med forbud mod ræve og den slags ting til, hvor besværligt det kan være, at der skal være en argumentation og en dokumentation for, hvad problemet er. Vi vil, tror jeg, komme til at stå i den situation, at det, vi er oppe imod, er, at vi af rent etiske årsager vil forbyde en fødevarer, som vi ikke kan dokumentere er farlig. Det er problemet i det.

Derfor tror jeg, vi skal gå den anden vej og sige, at i første omgang drejer det sig om mærkning, og så drejer det sig om de gode

muligheder, som Dansk Folkepartis repræsentant i Europa-Parlamentet og Socialdemokratiets repræsentant har for at arbejde sammen om at lægge et maksimalt pres, for de har fået indflydelse på nogle ting, som de ikke har haft indflydelse på før, og kan netop være med til at sætte en dagsorden, der gør, at vi får et højere niveau i forhold til dyrevelfærd. Det tror jeg også vil gavne den danske konkurrenceevne på en lang række felter, hvor vi kan se at der er en lang række lande, der halter bagefter, hvad vi ønsker i Danmark. Så på den måde kan vi sammen løfte den opgave her.

Kl. 22:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Marlene Harpsøe.

Kl. 22:34

Marlene Harpsøe (DF):

Det, jeg forstår på Socialdemokraternes ordfører, er, at man ikke vil være med til et importforbud, og derfor undrede jeg mig endnu mere over at høre det svar, hvis det virkelig er det svar, man vil komme med her. Det er, fordi jeg lige før påske var ordfører på et beslutningsforslag, der blev behandlet hernede i salen, B 108, og som var fremsat af Socialdemokraterne, og det handlede også om forbud i forbindelse med dyrevelfærd. Det handlede om forbud mod import af nogle bestemte hunde, som var blevet udsat for mishandling. Og der må jeg indrømme, at det jo var glædeligt for os i Dansk Folkeparti, at man endelig fra Socialdemokraternes side ville lave et importforbud i forhold til det her med dyremishandling. Det var også noget, der gik ind over EU's regler, og der ville man gerne gøre en indsats og forbyde det her og lave et importforbud. Men i dag vil man ikke lave et importforbud i forhold til foie gras og mishandling af gæs og ender. Altså, de to ting hænger bare ikke sammen.

Kl. 22:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:35

Bjarne Laustsen (S):

Jo, det hænger endda aldeles godt sammen, for hvis man kan dokumentere, at der er problemer med import af noget, som er fremstillet ved mishandling eller vanrøgt eller noget andet, er der jo netop en argumentation for det. Når vi har argumenteret for, at vi ville have særlige regler for vores svinetransporter, er vi jo gået ind og har kategoriseret dyrene og set på, om de er transportegnede eller ej. Det vil sige, at der foreligger både en saglig vurdering og en argumentation, som vi kan bygge på og sige, at der her er saglige grunde, der taler for det.

Det, der ligger her i Dansk Folkepartis forslag, er, at man af etiske årsager siger, at vi skal forbyde en fødevare, som vi ikke kan dokumentere er farlig af sundhedsmæssige årsager. Det er problemet med Dansk Folkepartis forslag, og derfor kan vi selvfølgelig heller ikke støtte det.

Kl. 22:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 22:36

Per Clausen (EL):

Nu forstår jeg ærlig talt ikke hr. Bjarne Laustsen længere. Det socialdemokratiske forslag handlede om, at man skulle forbyde import af nogle hunde, fordi de var blevet udsat for mishandling. Jeg går ud fra, at hr. Bjarne Laustsen er enig med mig i, at produktet foie gras bliver produceret på baggrund af mishandling. Der er altså tale om dyremishandling i begge tilfælde.

Men er det sådan, at hr. Bjarne Laustsen er mere optaget af hundenes velfærd end af ænders velfærd, eller er det, fordi det at gribe ind over for hundeimport ikke på nogen måde risikerer at genere nogen landbrugsinteresser, eller hvad er forklaringen på hr. Bjarne Laustsens sondring her?

Kl. 22:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:37

Bjarne Laustsen (S):

Jeg tror, det ligger lidt i det, jeg startede med at sige: Hvordan angriber vi den problemstilling her, som jo er reel nok? Er det et dyrevelfærdsmæssigt problem, eller er det et fødevaremæssigt problem? Nu spiser vi ikke hunde i Danmark, og derfor handler det selvfølgelig om, at man har en produktionsform, hvor man tvangsfodrer for at få det produkt, vi taler om her – foie gras, den postej – og så handler det om, at vi kigger på de udskæringer, der så bliver solgt. Der synes jeg da at det er fint, at ministeren siger, at vi skal kigge både på fri-landsdelen og på de dyr, der går indendørs, og få mærkningsregler for dem, for så kan vi jo netop se, at de dyr her har været udsat for den tvangsfodring, som vi i øvrigt fra dansk side mener man helt burde lade være med at foretage – det tog vi også afstand fra for 60 år siden.

Kl. 22:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 22:38

Per Clausen (EL):

Jeg ville gerne forstå den grundlæggende forskel, for så kunne man jo også nøjes med at mærke de her hunde, sådan at folk ikke ved et uheld købte en hund, der ikke kunne gå – det kommer man næppe til ved et uheld, for det opdager man sådan set automatisk.

Altså, spørgsmålet til hr. Bjarne Laustsen er: Hvad er forklaringen på, at Socialdemokraterne i det ene tilfælde selv fremsætter forslag om et forbud mod import og i det andet tilfælde er direkte imod? Jeg har svært ved at se forskellen. Er det sådan, at det er, fordi der er forskel på, at det er en fødevareproduktion, der er baseret på mishandling af dyr, og at det sådan er selve dyret, der bliver transporteret til Danmark?

Kl. 22:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:38

Bjarne Laustsen (S):

Jamen jeg synes ikke, sammenligningen holder. For det, vi taler om her, handler om et regelsæt for import af fødevarer fra EU-lande og fra tredjelande. Og spørgsmålet er, om vi kan forbyde en fødevare af etiske årsager, og det tror jeg ikke vi kan. Men hvis vi kan dokumentere, at dyret har taget skade af den produktionsform, eller at der i øvrigt er skader, eller hvad der kan være, vil jeg meget, meget gerne være med til at kigge på det.

Jeg tror også, vi kan få rejst den her diskussion om, at det er en metode, som vi må tage afstand fra. Så derfor drejer det sig om at få overalt flest muligt, så vi kan få det forbudt i hele Europa – for min skyld også gerne i hele verden – for jeg synes, det er afskyeligt.

Når det handler om hunde, er det et lidt anderledes problem, og derfor kan der sagtens være bevæggrunde for, at man går ind og siger, at hunde, der har været mishandlet eller er blevet vanrøgtet eller noget andet, ikke skal kunne sælges videre, de skal behandles.

Kl. 22:39

Kl. 22:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Christian H. Hansen.

Kl. 22:39

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det. Nu havde jeg jo ellers lige lovet ovre i kulissen, at jeg ikke ville stille nogen spørgsmål, men ordføreren her er selv lidt skyld i, at jeg kommer til at gøre det alligevel. For der er jo nogle ting, der ikke hænger sammen, og virkeligheden hænger ikke sammen for Socialdemokratiet. Nu vil jeg prøve at ridse det op, og så kan ordføreren bekræfte over for mig, at det er rigtigt.

Det her handler jo om, at når vi taler dyrevelfærd, er det ikke noget, som bor så dybt i hjertet af Socialdemokratiet. Det er sådan, at hvis der er en socialdemokrat, der tilfældigvis af en journalist bliver spurgt om et eller andet, der omhandler dyrevelfærd, så får man svaret på det, og så er man nødt til at komme med et eller andet beslutningsforslag, eksempelvis det om hunde. Men når der så kommer andre sager op, hvor man ligesom kan se at her kommer man til at gå lidt imod EU, så følger man EU. En rigtig socialdemokrat spørger sig selv, når han står op om morgenen og kigger sig selv i spejlet: Hvad kan jeg gøre for fru Helle Thorning-Schmidt, og hvad kan jeg gøre for EU i dag? Man kan jo lige så tydeligt høre, at det er det, der skinner klart igennem her i salen. Er det ikke korrekt?

Kl. 22:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:40

Bjarne Laustsen (S):

Nu betragter jeg mig selv som en god socialdemokrat, men jeg vil ikke love spørgeren, at jeg lige nøjagtig gør det i den rækkefølge, at jeg spørger, hvordan jeg kan tilfredsstille formanden, og så, hvad man kan lave af god politik osv. Nej, jeg tænker faktisk på alle 178 kollegaer og dermed også hr. Christian H. Hansen, og hvordan vi kan få tingene til at hænge sammen og få skabt et samfund med et Danmark i balance osv. Det handler også om dyrene. I alt, hvad vi foretager os, har vi en meget, meget høj dyrevelfærdsmæssig sikkerhed med. Det går vi ind for, og det har vi bevist adskillige gange.

Vi har også tidligere sammen med hr. Christian H. Hansen fremsat forslag, der har været på kant med EU-reglerne, og vi har netop i forbindelse med transportegnethed osv. prøvet at opstille nogle grænser og nogle andre ting og komme med en argumentation og dokumentation, hvor vi siger, at sådan vil vi have det og sådan vil vi gøre fra dansk side. Det er jo en svær øvelse, for vi skal også have andre lande til at respektere vores synspunkter.

Kl. 22:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Christian H. Hansen.

Kl. 22:41

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det. Da jeg kan forstå, at jeg er med i hr. Bjarne Laustsens morgenbøn, vil jeg love, at jeg tager hr. Bjarne Laustsen med i min aftenbøn i aften. Det bliver så kun i aften, for der skal også være plads til andet.

Man siger nu, at man vil gøre en masse for det her i EU. Det er sådan, at jeg har meget travlt i øjeblikket, så jeg kan ikke nå at følge med i det hele. Så jeg bliver nødt til at spørge ordføreren: Hvornår har Socialdemokratiet sidst stillet forslag om det her i Europa-Parlamentet?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:42

Bjarne Laustsen (S):

Det er et spørgsmål, jeg vil lade gå videre til mine kollegaer i Europa-Parlamentet, og jeg vil selvfølgelig også tilskynde dem til at gøre det. Jeg synes, at vi har en god stemning omkring det her. Ministeren lover at gå i front og udvide de muligheder, vi har, for mærkning; jeg har stillet spørgsmål om det med restauranterne osv.; og jeg vil tro, at vi under udvalgsarbejdet kan komme på rigtig mange flere gode ting sammen, hvis vi lægger de rigtige ting sammen. Dernæst kan vi få vores parlamentsmedlemmer i Europa-Parlamentet og hele Kommissionen til også at gøre noget. Vi ved godt, hvad det er, vi er oppe imod, det er stærke kræfter, men ikke desto mindre synes jeg, at vi sammen skal forsøge at løse den her opgave.

Kl. 22:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Jeg fornemmer måske, at en del af de korte bemærkninger ligesom går lidt i ring, eller at det er det samme, man kredser om hele tiden. Derfor vil jeg godt gøre opmærksom på, at jeg, også af hensyn til det lidt fremskredne tidspunkt og at der endnu er en anden sag af en hel anden karakter, der også skal behandles her i Folketinget, overvejer på et tidspunkt at anvende § 28, stk. 3, i forretningsordenen. Hvis der skulle være enkelte, der ikke har den helt present, kan jeg meddele, at det er den, der lyder:

»Uanset de fastsatte taletider kan der i det omfang, formanden skønner det rimeligt, gives medlemmer ordet for fremsættelse af korte bemærkninger ...«.

Så der er altså korte bemærkninger, alene i det omfang formanden skønner det rimeligt. Jeg vil meget nødig nedlægge et forbud, så derfor beder jeg om, at man begrænser de korte bemærkninger til der, hvor der er nyt og væsentligt at spørge om.

Så er det hr. Kristen Touborg som ordfører for SF.

Kl. 22:44

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Ja, formandens oplysning kan jo da i hvert fald gøre, at vi måske bliver lidt tidligere færdige, end vi ellers ville være blevet.

I SF vil vi godt sige til Dansk Folkeparti, at vi synes, det er et udmærket initiativ, der er taget her. Det er ikke sådan, at vi nødvendigvis er enige i alt det, der står i forslaget, for det er vi ikke, men jeg synes allerede, at debatten her har vist, at det er et område, som trænger til at blive taget op til debat, så derfor skal Dansk Folkeparti ikke have utak for at give anledning til, at vi kan få debatten, og det er jo ikke Dansk Folkepartis skyld, at klokken er 22.45 nu – i hvert fald ikke deres alene.

Der skal ikke herske nogen som helst tvivl om, at SF er dybt imod den form for dyremishandling, der er tale om her. Det, at man fodrer dyr ved hjælp af slanger, der går direkte ned i maven, og det, at man fodrer dem på en måde, så man får skabt fuldstændig abnorme dyr med abnorme indvolde, er så vederstyggeligt, at jeg ikke synes, vi kan få det forbudt for hurtigt. Vi bør simpelt hen arbejde maksimalt på at få den form for produktion udfaset hurtigst muligt.

Men ministeren redegjorde jo for, at når det stadig væk er tilladt for nogle lande at have den her produktion, så hviler det på et kompromis, som indebærer, at der ikke må være nye lande, der går i gang med det her, men også at de, der allerede har den produktion på det tidspunkt, må fortsætte. Nu skal man jo aldrig gå ud og være voldsomt kritisk over for den historie, der ligger langt tilbage, men

det betyder jo ikke, at man ikke skal gå hen og prøve at få det ændret og at få det forbedret.

Jeg vil godt spørge ministeren, om der er noget om det, Venstres ordfører sagde, i hvert fald antydede, nemlig at det godt kunne være, at Lissabonaftalen kunne give en mulighed for, at vi kunne komme til bunds i det her og måske også få et forbud i sidste ende. I den forbindelse vil jeg egentlig godt høre, hvad regeringen har gjort for at stoppe den her dyremishandling. Jeg har forstået, at der er indgået et kompromis på et tidspunkt, og at det er en international aftale. Men det er så det. Nu vil jeg godt høre, hvad regeringen så har gjort siden for at lave forbedringer på det her område. I forlængelse af det vil jeg godt spørge, hvad regeringen aktuelt her og nu vil gøre for at tage sagen op igen, så vi kan få lukket den her form for produktion.

Sagen er jo, at vi her alle sammen er enige om, at det her er noget, vi ikke kan acceptere, og at det er en produktionsform, der absolut ikke er rimelig, så derfor synes jeg, at det her bør være anledning til, at regeringen nu trækker i arbejdstøjet på det her område, medmindre regeringen er i arbejdstøjet. Det ved jeg faktisk ikke om de er, men det kan ministeren jo afklare nu.

Så vil jeg godt afslutningsvis sige, at så vidt jeg kan se det, er det her et område, hvor der ikke er tvivl om, at der er en international aftale, en EU-regel, som man ikke kan sætte spørgsmålstejn ved. I SF har vi det sådan, at de aftaler, som er i gråzonen, vil vi meget gerne udfordre, hvis det er sådan, at vi synes, det er hensigtsmæssigt at få ændret nogle ting. Men den her har jeg meget svært ved at se der er muligheder for at ændre ved og at gå ud og udfordre området, og da vi har det sådan, at vi ikke bare så vidt muligt følger loven, men at vi rent faktisk følger loven, kan jeg ikke sige, at det er muligt at gennemføre beslutningsforslaget, som det foreligger her og nu.

Men som jeg begyndte med at sige, synes jeg, det er et udmærket initiativ, og vi må bruge lejligheden til nu at komme videre og til at se at få noget sat i gang, så vi kan få det her forbudt i hele EU.

Kl. 22:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Tage Leegaard som konservativ ordfører.

Kl. 22:49

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Jeg vil gerne indledningsvis og undtagelsesvis kvittere for de konstruktive tanker, som blev fremlagt af SF's ordfører i den her forbindelse.

Som også flere andre her har anført, er Det Konservative Folkeparti imod at pådrage dyr unødvendige lidelser. Det gælder selvfølgelig også i den her sag. Jeg er fuldstændig enig med de andre ordførere i, at det her er lidelser, som de her ænder og gæs ikke burde påføres.

Set i det lys er det et ganske sympatisk beslutningsforslag, der her er fremsat om et forbud mod import af fødevarer, som er fremstillet ved tvangsfodring af dyr, i dette tilfælde hovedsagelig import af foie gras fremstillet ved, at man i forskellige lande tvangsfodrer gæs og ænder. Problemet er bare, at man ved at indføre et sådant forbud tilsidesætter gældende internationale handelsregler, som er vedtaget igennem WTO. Endvidere vil et forbud være mod gældende EU-regler om fri bevægelighed af varer. Det foreslåede forbud vil blive betragtet som en teknisk handelshindring og vil derfor være et slag i luften.

Der er ingen tvivl om, at vi gerne vil være med til at støtte initiativer, som kan være med til at begrænse metoder med tvangsfodring af gæs og ænder, og vi ser frem til, at man finder frem til metoder, som kan være med til at fjerne fremgangsmåden. Jeg tror også på, at det er muligt at lave foie gras uden at tvangsfodre gæs og ænder.

Indtil det er sket, vil vi gerne være med til at presse på i EU, så produkter, der er fremstillet ved tvangsfodring bliver mærket på en måde, så forbrugerne klart kan tage stilling til produkterne og ikke være i tvivl om, hvad det er, der indtages.

Et egentligt forbud vil imidlertid ikke have nogen virkning, så på den baggrund kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 22:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra fru Marlene Harpsøe.

Kl. 22:51

Marlene Harpsøe (DF):

Tak til formanden, fordi han tillader, at jeg stiller spørgsmål.

Den konservative ordfører siger, at det er et sympatisk forslag, men at det er et slag i luften. Det er åbenbart et slag i luften, at vi i Dansk Folkeparti gerne vil være med til at forhindre, at 20 millioner gæs og ænder hvert år bliver tvangsfodret ved at få stukket en plastikslinge ned gennem halsen og blive overfodret.

Derudover siger hr. Tage Leegaard, at han godt mener, at man kan finde alternativer metoder til at producere foie gras. Jeg vil bare gerne minde hr. Tage Leegaard om, at foie gras produceres ved at overfodre dyret og derved påføre dyret en sygdom, en sygdom, som hedder fedtlever, hvor det er, at leveren vokser til umiskendelighed. Det kan man da ikke finde alternative metoder til, og er det ikke talt uetisk at påføre et dyr en sygdom?

Kl. 22:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 22:52

Tage Leegaard (KF):

Allerførst vil jeg sige, at jeg synes, at det er et slag i luften, når problemet ikke kan løses isoleret set i Danmark, men at problemet skal løses i EU-regi. Så kan vi jo slå alle de slag, vi vil, i den her sal, og det har bare ingen virkning. Derfor synes jeg, at det er et slag i luften.

Dernæst vil jeg sige, at jeg søgte på det her på nettet i dag, og man skal selvfølgelig passe på med, hvad det er for nogle oplysninger, man finder, men der fandt jeg nogle oplysninger om en spansk foie gras, som var produceret på fritgående gæs, som ikke var tvangsfodrede, men som havde samme smag og samme konsistens. Jeg tør ikke sige, om det kan verificeres, men det gav et fingerpeg om, at det måske godt kan lade sig gøre.

Kl. 22:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er fru Bente Dahl som ordfører for De Radikale.

Kl. 22:53

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Engang for længe siden tilbage i 1960'erne blev der vist en film, der hed noget i retning af »Mondo Cane«. Det var den første film af sin slags i den genre, en film, der viste, hvordan dyr blev behandlet, før de blev spist. Det blev ikke det sidste eksempel på dårlig behandling af dyr. Det fortsatte.

I den film var der scener, der viste, hvordan gæs i Frankrig blev tvangsfodret, så deres lever blev stor, så den postej, der kunne laves af den, kom til at smage specielt godt. Der var scener, der viste, hvordan man spiste slanger som ål, hvordan hunde, stegte myrer og meget andet kunne blive til delikatesser. Jeg så den med mange an-

dre og blev lige så oprørt, som rigtig mange andre blev. Der var en voldsom og ophedet debat om det rigtige i at spise alle mulige dyr og dele af dyr. Specielt var der en debat om det etisk rigtige i at spise dyr, som ikke havde det godt, mens de var i live. Der var meget langt til Frankrig, Kina, USA, og hvor scenerne nu ellers var blevet optaget. Det er der bestemt ikke længere.

Vi mener i Det Radikale Venstre, at dyremishandling er uacceptabelt, ligegyldig hvor den foregår. Nu er vi en række lande, der arbejder sammen i den sammenslutning, der hedder EU. Vi har en række aftaler på mange områder, som vi har indgået på lige fod. I Det Radikale Venstre mener vi, at de rigtige redskaber skal tages i brug for at komme dyremishandling til livs.

I dette tilfælde, hvor beslutningsforslaget går ud på, at det er en bestemt fransk spise, der skal belægges med importforbud, mener vi, at det er fællesskabet i EU, der skal lave regler af den type, der vil virke. Vi skal lave fælles regler for det her i EU. Det vil vi så opfordre regeringen til at arbejde for. Jeg hørte egentlig også ministeren sige, at det var det, han ville gøre. Derfor kan vi ikke støtte forslaget, som det er fremsat her.

Kl. 22:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Enhedslistens ordfører, og det er hr. Per Clausen.

Kl. 22:55

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Kernen i den her diskussion er jo ikke, om folk er modstandere af den måde, foie gras produceres på, eller ej. Vi er enige om, at det er en rigtig, rigtig dårlig produktionsmetode, som må karakteriseres som dyremishandling. Jeg tror heller ikke, at man skal gøre det så enkelt, at man kan sige, at det er udtryk for, at der er nogle politiske partier her, der ikke gerne – alt andet lige – ville have stoppet den her produktionsmetode og fået den forbudt.

Nej, problemet er noget helt andet, nemlig at et flertal her i Folketinget har besluttet sig til, at når det kommer til stykket, er den frie handel det vigtigste. Det er derfor, at man er tilhængere af EU's indre marked; det er, fordi EU's indre marked siger, at det absolut vigtigste – absolut vigtigste – er, at varer kan flyde hen over landegrænserne uden nogen form for begrænsning. Taget i sin yderste konsekvens betyder EU's indre marked, at det er afgørende i forhold til alting, og derfor kan man selvfølgelig ikke forbyde nogen som helst produkter i Danmark, som lovligt produceres i et andet EU-land. Det er sådan grundsynspunktet, og det er Enhedslisten uenig i.

Enhedslisten mener, at det internationale samarbejde burde baseres på, at det faktisk var muligt for enkelte lande at gå i spidsen, både når det handler om at tage hensyn til dyrevelfærd, når det handler om at tage hensyn til sundhed, når det handler om at tage hensyn til miljø, og såmænd også når det handler om at have mulighed for at beskytte menneskers løn- og arbejdsvilkår. Det er vores grundsynspunkt, og det grundsynspunkt er der ikke andre end os og muligvis – i hvert fald i nogle tilfælde – Dansk Folkeparti, der har.

Til gengæld må man jo sige, og det er jo det opmuntrende, at det faktisk har vist sig inden for de sidste 1-2 år, at der er i en række tilfælde sådan set et flertal i det danske Folketing for at bryde med det grundprincip, at EU's indre marked altid er hævet over alting. For ellers ville vi jo ikke have været i stand til at etablere et flertal i det danske Folketing for at forbyde bisfenol-A i en række produkter, og vi ville heller ikke have mulighed for at forbyde en række andre hormonforstyrrende stoffer, forhåbentlig i hvert fald.

Så der er en række ting, der tyder på, at når det kommer til stykket, og hvis det politiske pres er stort nok, hvis den folkelige bevidsthed er stor nok, er der også nogle muligheder for at udfordre EU-systemet. Det er klart, at det ikke kun er et spørgsmål om det, for på

nogle områder er EU-reglerne, om man så må sige, selvfølgelig lavet på en sådan måde, at der er meget få huller at trænge igennem i, og det gælder i hvert fald, når man handler; der er jo ikke særlig store muligheder i det område, vi beskæftiger os med i dag. Men vi har set eksempler på dyrevelfærdsområdet, eksempler i forhold til sundhed, eksempler i forhold til miljø, så derfor synes jeg bare, det er vigtigt at holde fast i, at man altså godt kan bryde igennem muren her i Folketinget og få vedtaget også nationale forbud. Og de skal selvfølgelig altid være et led i en international strategi, der handler om, at tingene også skal forbydes i EU, i andre EU-lande.

Så vi stemmer for Dansk Folkepartis beslutningsforslag og ønsker Dansk Folkeparti held og lykke med fremover at fortsætte presset på det her område. Så må vi se, om vi ikke får et resultat.

Kl. 22:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Christian H. Hansen som ordfører.

Kl. 22:59

(Privatist)

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det, formand. Jeg vil også takke formanden for oplysninger om § 28 – det tror jeg ikke at der var ret mange der vidste – og så vil jeg egentlig opfordre til, at man begynder at bruge § 28 lidt tidligere på dagen. Dem, der ikke skal være her om aftenen, er som regel dem, der trækker debatterne ud i løbet af dagen.

Nå, vi skal tage os af det her forslag fra Dansk Folkeparti. Man kan jo sige, at vi i øjeblikket oplever nogle eksempler på, at tvangsfodring faktisk også kan være positivt. For efter dannelsen af partiet Fokus er Folketinget blevet tvangsfodret med beslutningsforslag om dyrevelfærd, og det er jo egentlig meget positivt, at det er blevet det. Der er kommet gang i printerne og kopimaskinerne hos de forskellige partier, for nu skulle der virkelig sættes fokus på dyrevelfærd. Jeg tror så, at vælgerne er kloge nok til at finde ud af, at det gør man kun, fordi Fokus er blevet dannet, og i fremtiden vil hælde mod dem, der sådan gør det med hjertet og ikke bare gør det, fordi det er lidt smart.

Når det så er sagt, synes jeg, det er meget, meget vigtigt, at vi får indført det her forbud. Der er nogle, der siger, at EU er skyld i, at det her simpelt hen ikke kan blive vedtaget. Det kan man gemme sig lidt bag og sige, at når nu EU siger sådan, kan vi søreme ikke gå ind for det. Jeg synes, der var en meget, meget væsentlig ting, der kom frem i debatten her i dag – det var faktisk både Venstres ordfører og faktisk også ministeren selv, der var inde på, at man vil arbejde for det her i EU. Så kunne jeg jo godt forestille mig, hvis man ikke sådan lige kan vedtage det her forslag, som det ligger – jeg vil sige, at jeg støtter det og stemmer for det af de begrundelser, som Enhedslisten også kom med – at vi i hvert fald kunne blive enige om at pålægge regeringen at fremsætte forslag i Europa-Parlamentet om, at det her skal forbydes.

Det kan jeg sådan fornemme at der faktisk er et flertal for, også blandt regeringspartierne, så det synes jeg da at vi skal blive enige om at vi gør. Det kan vi vel finde ud af at få sat gang i under udvalgsbehandlingen, og så har vi jo egentlig pålagt regeringen at gå ned og gøre noget aktivt. Vi må på en eller anden måde kunne presse ministeren til at holde ord og gøre det, han har sagt i dag. Jeg ved ikke, om det skal være igennem Europaudvalget, eller hvor vi skal gøre det, men jeg synes, at vi skal stå sammen om at få regeringen til virkelig at kæmpe hjerteskræende for det her, som både ministeren og Venstres ordfører har lovet. Se, det ville batte noget. Tak.

Kl. 23:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Marlene Harpsøe.

Kl. 23:02

(Ordfører for forslagstillerne)

Marlene Harpsøe (DF):

Tak. I Danmark er det forbudt at tvangs fodre et dyr, medmindre det sker for at behandle dyret mod sygdom. Det står i dyreværnslovens § 5. Alligevel overholder Danmark ikke disse regler, fordi det i Danmark jo er tilladt at importere fødevarer, der er fremstillet ved tvangs fodring af dyr, uden at der har været et medicinsk formål. Her tænker vi i Dansk Folkeparti på produktet foie gras, som er fedtlever, og som produceres ved at tvangs fodre gæs og ænder. Tvangs fodringen påfører dyret sygdommen fedtlever, og det er denne fedtlever, som verden over sælges som en delikatesse på restauranter og i fødevarerbutikker.

Men for dyret er det altså ikke særlig delikat at blive udsat for den smerte og det stress, som en tvangs fodring forårsager. Det er stærkt ubehageligt for fuglen at få stukket en lang plastikslange ned igennem halsen og derved få masser af mad ned igennem slangen adskillige gange om dagen.

Justitsministeren har i et svar til Folketingets Retsudvalg sidste år bekræftet, at foie gras er forbudt at producere i Danmark. Det er ganske simpelt i strid med dyreværnsloven, men alligevel er det altså tilladt at importere foie gras til Danmark.

Foie gras produceres i Belgien og Frankrig, som begge er medlemmer af EU, og mere end 20 millioner gæs og ænder bliver hvert år tvangs fodret med henblik på at få påført sygdommen fedtlever, der så kan sælges som en såkaldt delikatesse. Men det er dyremishandling, og det er dyremishandling af værste skuffe, som Danmark dermed bidrager til at opretholde, fordi vi i Danmark netop tillader import af foie gras. Det er forbudt at producere i Danmark, fordi der er tale om dyremishandling, og derfor vil Dansk Folkeparti selvfølgelig også have stoppet importen.

Vi synes, det er udmærket, at man i EU gør en indsats for at få stoppet denne produktion af foie gras, men vi mener også, det kan gå hånd i hånd med, at vi i Danmark allerede nu forbyder denne import. Det er i høj grad dobbelt moralsk, at man på den ene side forbyder at producere foie gras i Danmark, fordi det er ulideligt for dyrene, og på den anden side tillader importen. Men det er jo stadig ulideligt for dyrene. Altså, det kommer vi jo ikke uden om, lige meget hvad det er, man gør.

Der findes altså ikke en eller anden logisk måde, hvorpå man kan gøre produktionen af foie gras mindre ulidelig for dyrene eller mindre uetisk. Og det er stærkt uetisk med vilje at påføre dyret en sygdom, fordi nogle mener, at den her sygdom, fedtlever, smager godt. En naturlig konsekvens af, at vi har § 5 i dyreværnsloven, som siger, at tvangs fodring af dyr er forbudt, medmindre det har et medicinsk formål, er jo selvfølgelig at forbyde importen af fødevarer, der netop er fremstillet ved tvangs fodring af dyr. Det kan være i strid med EU-reglerne, mener flere ordførere her i salen, men i Dansk Folkeparti mener vi, at hensynet til dyrene bør have førsteprioritet.

Dansk Folkeparti mener også, at dyrevelfærd skal stå over EU's regler, og at vi i Danmark skal tage dyrevelfærd langt mere alvorligt, end man gør i EU. Derfor må vi udfordre EU-systemet. Vi skal selvfølgelig først og fremmest følge egne regler og leve op til vores regler, men vi skal også udfordre EU-systemet. Dyremishandling er jo lige slemt, uanset om det foregår i Danmark eller andre steder i verden, og derfor giver det heller ikke mening at have et forbud imod produktion af foie gras i Danmark, når man samtidig godt må importere det. Det hænger ganske enkelt ikke sammen.

Ministeren var i sin tale inde på, at han vil se på det her med en udvidelse af en mærkningsordning. Det handlede bl.a. om, at man skulle kunne se forskel på, om den her foie gras var kommet fra en and, som havde været på friland, eller en and, som havde været inden for i et bur eller en lignende installation. Det kan selvfølgelig lyde som positive tanker, at man som forbruger ved, om det er foie

gras, der er kommet fra den ene eller den anden slags and, men dyret bliver stadig tvangs fodret, og det er jo det, der er problemet. Dyret bliver stadig væk overfodret med mad dag ud og dag ind og udsat for lidelser.

Kl. 23:07

Så er ministeren inde på, og det er den konservative ordfører også, at der findes alternative metoder til den her foie gras-produktion. Det vil jeg gerne se, før jeg tror det, for at være ærlig. Derudover kommer vi altså aldrig uden om, at foie gras ikke kan produceres, medmindre man påfører dyret en sygdom – en sygdom, som hedder fedtlever. Og under alle omstændigheder er det da uetisk at have en produktion, hvor man er nødt til at påføre et dyr en sygdom for at kunne skabe det her produkt og sælge det.

SF er inde på, at det er et udmærket initiativ. Jeg er selvfølgelig glad for, at Socialistisk Folkeparti udtrykker positive tanker om det her, men samtidig undrer jeg mig over – det gør jeg også i forhold til Socialdemokraterne – at man bakker op om et socialdemokratisk forslag, B 108, det gør De Radikale også, om importforbud af hunde, som har været udsat for debarking, som også er en slags dyremishandling, men at man ikke kan bakke op om det her forslag. Altså, det er noget rod, det må jeg altså sige til de forskellige ordførere fra Socialistisk Folkeparti, fra Det Radikale Venstre og fra Socialdemokratiet. Det er meget mærkværdigt, at man kan bakke op om et importforbud ved den ene slags dyremishandling, men ikke ved den anden.

Venstre talte meget hjerteligt om samhandelen. I Dansk Folkeparti går vi også ind for samhandel og samhandelsregler, for det er godt, at vi har det imellem landene. Men samtidig prioriterer vi i Dansk Folkeparti dyrevelfærd højere end de her samhandelsregler, og der er jo i dag muligheder for, at vi netop kan indføre nogle restriktioner. Så jeg synes, vi skal tage udfordringen op og klæde os godt på og vise vores muskler over for EU og WTO-systemet. Det burde simpelt hen være det mest anstændige, man kan gøre for dyrene, men åbenbart ikke ifølge et flertal her i Folketinget. Det synes jeg er rigtig, rigtig ærgerligt, især for de dyr, som det går ud over.

En tak skal selvfølgelig rettes til hr. Christian H. Hansen og hr. Per Clausen, som på vegne af deres partier bakker op om Dansk Folkepartis forslag. Det er glædeligt at finde andre dyrevenner herinde i det danske Folketing. Og selv om vi ikke kom igennem med det her forslag i dag, vil vi i hvert fald fra Dansk Folkepartis side hele tiden gøre, hvad vi kan, for at gå til ministeren og høre, hvor langt man er i ministeriet, og hvor langt man er i EU-systemet for at få forbudt foie gras-produktionen i hele EU. For jeg synes faktisk, det er den vej, vi skal gå.

Kl. 23:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er bedt om en kort bemærkning fra hr. Christian H. Hansen, og under hensyntagen til det, jeg sagde tidligere om § 28, stk. 3, giver jeg tilladelse til én kort, men kun én kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 23:10

Christian H. Hansen (UFG):

Det skulle jeg lige til selv at sige, hr. formand; jeg skal nøjes med at stille ét spørgsmål. Og jeg takker også, fordi jeg må få ordet. Det er lige før, man er bange for at stille spørgsmål nu. Men det er helt fint.

Det er et ganske kort spørgsmål, og det er til Dansk Folkeparti, som jo har to medlemmer af Europa-Parlamentet, og det er: Har Dansk Folkeparti rejst det her i Europa-Parlamentet og stillet forslag om det? Og hvornår har man gjort det? Det er bare lige til en orientering.

Kl. 23:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 23:11

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg har selvfølgelig haft kontakt med medlemmerne af Europa-Parlamentet med henblik på, at de skal stille det her forslag, og både fru Anna Rosbach og hr. Morten Messerschmidt, som jo er Dansk Folkepartis medlemmer af Europa-Parlamentet, vil tage det her op.

Vi synes, det var mest belejligt, hvis vi fik drøftet det her i Folketingssalen først for at se, hvor langt vi kunne komme med det, og her kan vi ikke komme særlig langt med det, så jeg glæder mig til, at man tager en ordentlig diskussion af det her i EU, men også, at samtlige danske medlemmer af Europa-Parlamentet forhåbentlig kan samarbejde på det her punkt og sikre, at der kommer et forbud mod tvangs fodring.

Kl. 23:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Og så har ministeren bedt om ordet, ikke for en kort bemærkning, men for at svare på nogle spørgsmål. Værsgo, fødevareminister.

Kl. 23:11

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Tak. Allerførst tak til den række partier, der støtter, at vi, når Danmark har indgået en aftale, også står ved den, og så arbejder vi for ændringer inden for de rammer, der ligger i den aftale.

Så en lille rettelser af en misforståelse: Det, vi går ind for nu, er, at alle foie gras-produkter skal mærkes. I dag er det sådan, at kun fri-landsprodukter skal mærkes. Vi går ind for, at alt skal mærkes, uanset om det er indendørs eller udendørs produktion.

Så til spørgsmålet om, hvad vi kan gøre i fremtiden. Jeg har været inde på en del af det. Der kommer en forhandling om nogle handelsnormer, og der vil vi gøre opmærksom på det. Der kommer et arbejde i Europarådet, det er i Justitsministeriets regi, og dem vil vi gøre opmærksomme på det her og bede arbejde for det, jeg har talt om i dag.

Så til spørgsmålet om, hvad vi har gjort indtil dato. Vi har stillet spørgsmål i Den Stående Komité og spurgt til, hvordan det går med at implementere de nye burregler, som var en del af den her beslutning. Og vi har stillet spørgsmål til, hvordan det går med forskningen omkring ændring af produktionsformer. Jeg skal desværre sige, at arbejdet i Den Stående Komité på det her område har været forsinket, men det forhindrer os ikke i at fortsætte med at stille de her spørgsmål. Tak.

Kl. 23:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen om dette forslag afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Der er ingen indsigelser. Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

19) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 158:

Forslag til folketingsbeslutning om gmo-fri zoner i Danmark.

Af Per Clausen (EL) og Christian H. Hansen (UFG) m.fl.
(Fremsættelse 17.03.2010).

Kl. 23:13

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er fødevareministeren.

Kl. 23:13

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Tak for det. Dette forslag pålægger regeringen at fremsætte forslag til regler, der sikrer, at landbruget og branchens organisationer frivilligt kan indføre gmo-fri zoner, og at kommunerne får mulighed for at kunne erklære sig gmo-fri. Endvidere pålægges regeringen at arbejde for, at EU anerkender, at der kan indføres gmo-fri zoner.

Med hensyn til frivillige aftaler for landbruget og branchens organisationer gælder der her det samme som for alle andre områder, nemlig at det, der ikke er forbudt, er tilladt. Der er derfor ikke noget til hinder for, at der lokalt indgås frivillige aftaler mellem landmænd om, at der ikke dyrkes gmo-afgrøder i et bestemt område. Det er dog en forudsætning, at det sker på frivillig basis.

Med hensyn til kommunernes mulighed for at erklære sig gmo-fri er det ikke tilladt ved lovgivning at oprette gmo-fri zoner, som indebærer et totalt forbud mod dyrkning af gm-afgrøder. I Danmark har vi sameksistensregler for dyrkning af gm-afgrøder, konventionelle og økologiske afgrøder, der bl.a. fastsætter krav til dyrkningsafstanden mellem disse gm-afgrøder og andre afgrøder. Det er kun tilladt at dyrke gm-afgrøder, hvis der er fastsat dyrkningsafstande for den pågældende afgrøde. I dag har vi fastsat dyrkningsafstande for majs, roer og kartofler. Reglerne sikrer dermed, at alle tre afgrødetyper reelt kan dyrkes i Danmark. Jeg vil derfor mene, at vi har reglerne for at sikre dyrkning af gm-afgrøder i Danmark på plads for disse afgrøder.

Det forholder sig imidlertid i praksis således, at der for øjeblikket ikke dyrkes nogen gm-afgrøder af danske landmænd. P.t. er to gm-afgrøder godkendt til dyrkning i EU, nemlig gm-majsen MON810, som er resistent over for den europæiske majsborer, samt Amflora-kartofflen, som har en ændret stivelsessammensætning, der gør den velegnet til industriel brug. Gm-majsen er ikke relevant til dyrkning i Danmark, da majs borebilen ikke er et problem her i landet. Amflora-kartofflen kan reelt dyrkes i Danmark på lige fod med andre stivelseskartofler, og tiden må vise, om danske landmænd vælger at dyrke den.

Gm-afgrøder skal godkendes, inden de må dyrkes i EU. Dette sker efter en risikovurdering fra EU's fødevareautoritet EFSA samt fra en medlemsstats kompetente miljømyndighed. Det betyder, at kun gmo'er, der er vurderet som sikre for mennesker og miljø, kan godkendes. Derfor kan der kun dyrkes sikre gmo'er i EU. Endvidere er der et forslag på vej fra Europa-Kommissionen om at udvide medlemsstaternes nationale kompetencer, når det netop gælder dyrkning af gmo-afgrøder på den enkelte medlemsstats område. Forventningen er, at forslaget vil give medlemsstaterne mulighed for selvstændigt at beslutte, hvilke gmo-afgrøder der skal dyrkes i den enkelte medlemsstat.

Jeg synes, det giver god mening at afvente Kommissionens forslag, før vi går videre med yderligere drøftelser om gmo-fri zoner. Regeringen forholder sig åbent over for et kommende forslag fra Kommissionen om national kompetence med hensyn til dyrkning af gm-afgrøder.

På baggrund af de nævnte årsager kan regeringen ikke støtte forslaget.

Kl. 23:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Så er det Venstres ordfører, og det er hr. Erling Bonnesen.

Kl. 23:17

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Gm-afgrøder til dyrkning i EU skal, som reglerne er i dag, først godkendes af Europa-Kommissionen. Europa-Kommissionen er endvidere på vej med et forslag, der forventes at give medlemsstaterne mulighed for selvstændigt at beslutte, hvilke gm-afgrøder der må dyrkes i de enkelte medlemslande. Det synes jeg lyder meget fornuftigt.

Hvis det skulle blive til virkelighed, får vi mulighed for at tage stilling til gm-afgrøder ved at fokusere på de enkelte afgrøder og tage stilling til, hvilke gm-afgrøder vi vil tillade her i Danmark – naturligvis efter at have foretaget de nødvendige test og vurderinger af afgrøderne. Det er for mig at se bedre end det, der foreslås her af forslagsstillerne, hvor man foreslår mulighed for gm-fri zoner, men uden at fokusere på afgrøder.

Det er i forvejen muligt for erhvervet at indgå frivillige aftaler, hvis de i et område er enige om det.

Der er p.t. kun godkendt to afgrøder til dyrkning i EU, og der synes ikke at være problemer på området i Danmark, så der er tid til at afvente forslaget fra EU.

Venstre afviser derfor forslaget fra Enhedslisten og hr. Christian H. Hansen.

Kl. 23:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 23:19

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes, det er godt, at Enhedslisten har rejst den her sag om gmo- dyrkning. Det er et hot emne, der er oppe i tiden, og Fødevareudvalget har igennem det seneste års tid eller mere haft mange drøftelser for ligesom at finde ud af, hvordan vi håndterer den her sag. Der er nogle af reglerne for dyrkning, der ligger i Miljøudvalget, men vi diskuterer også jævnligt både i Fødevareudvalget og Europaudvalget, hvordan vi skal håndtere det her, og hvordan vi skal gribe det an.

Enhedslistens forslag bygger på en tanke, der udspringer – som jeg forstår det – helt tilbage af tanken om atomvåbenfri zoner i Norden. Det er sådan set lidt af det samme kunststykke, man vil prøve en gang til, nemlig at sige: Vil det ikke være fint, hvis vi siger, at Norden skal være gmo-fri?

Det kobler man sammen med nogle ting, hvor man siger, at hvis vi giver kompetencen til kommunen, vil der forhåbentlig være et flertal i kommunen, der erklærer den pågældende kommune for gmo-fri, og så kan der ikke være nogen som helst form for produktion med gmo. Den tanke er jeg og vi i Socialdemokratiet lidt bekymret for, for så må det jo også kunne betyde det modsatte, nemlig at der kunne være en kommune, hvor de sagde, at de synes, at det er en god idé, og at de godt vil have lov til at dyrke gmo-afgrøder; det vil de godt give bønderne i kommunen mulighed for.

Det synes jeg ikke at vi skal. Jeg synes, at vi i Folketinget skal være enige om, at der skal være en national kompetence til at afgøre det her. Det vil jeg arbejde for. Jeg vil også gerne her meddele, at jeg

mener, Danmark er for lille et land, til at vi skulle kunne dyrke gmo-produkter. Jeg synes til gengæld, at den del af forslaget, der handler om frivillige aftaler, er ganske udmærket. Vi kan jo under udvalgsarbejdet se på, hvordan og hvorledes vi kan konstruere noget om det. Men det at gøre det til en kommunal kompetence synes vi ikke om. Vi vil gerne herhjemme beholde kompetencen nationalt.

Jeg håber også meget, at regeringen vil arbejde for, at det i forhold til EU-systemet bliver en national kompetence, der bliver afgørende for det her. Vi skal jo ikke sige til andre lande, at de kan bestemme, hvordan produktionen skal foregå i Danmark. Det gælder både for økologerne og de konventionelle landmænd, der f.eks. dyrker frø. Jeg forstår, at vi har en meget stor eksport af frø, og hvis det er sådan, at vi ikke kan garantere kvaliteten af dem, uden at det er inficeret med gmo-frø, kan vi i miste den eksport.

Uanset at der er nogle, der gerne vil rejse en diskussion om gmo og nytteværdi og alle de andre forskellige ting, er vi meget skeptiske over for, om det i det hele taget er et projekt, vi skal gå længere ind i. Jeg er godt klar over, at der er lavet sameksistensregler osv., men jeg synes alligevel, at Danmark er så lille et land, at hvis der skal være respekt for alle de forskellige dyrkningsmetoder, vi har, bufferzoner, sikkerhedszoner, og hvad man ellers kalder det, vil det rent faktisk være meget upraktisk for ikke at sige umuligt at gøre det. Jeg anerkender selvfølgelig, at der er nogle produkter, der tilsyneladende er lettere at håndtere i fri natur end andre, og her tænker jeg ikke mindst på raps og frøprodukter, som jo kan sprede sig over lange afstande.

Så vi synes, at kompetencen skal ligge i parlamentet, og at det er her, vi til syvende og sidst skal afgøre, om vi skal have en gmo-produktion i Danmark. Fra Socialdemokratiets side, og det vil jeg gerne gentage, synes vi, at Danmark er for lille et land, og at det ikke kan komme på tale. Med de ord skal jeg afvise, at vi kan stemme for den del af beslutningsforslaget, der handler om national kompetence.

Der ligger et par andre spændende ting i forslaget, bl.a. om frivillige aftaler, som vi ikke har noget imod. Det vil vi gerne være med til at se på under udvalgsarbejdet.

Kl. 23:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 23:23

Per Clausen (EL):

Det kan givetvis nøjes med at blive én kort bemærkning, er jeg næsten sikker på. Pointen er, at jeg bare skal være helt sikker på, at det, hr. Bjarne Laustsen siger, er, at det er det socialdemokratiske synspunkt, at han er enig med Enhedslisten i, at det skal sikres, at Danmark selv har mulighed for at træffe afgørelse om, hvilke gmo-afgrøder der eventuelt skulle dyrkes i Danmark, og at det derudover er Socialdemokraternes holdning, at der ikke skal dyrkes gmo-afgrøder i Danmark.

Kl. 23:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 23:24

Bjarne Laustsen (S):

Vi er jo endnu ikke færdige med alle diskussioner om det her punkt, men jeg siger bare, at hvis jeg skal give en melding i dag, tyder den sikkerhed, vi vil have omkring produktionen, alle de risikovurderinger og forsigtighedsprincipper, ikke på, at vi kommer til at stå i den situation, hvor vi vil tillade gmo-produktion i Danmark. Det afgørende argument for, hvorfor vi skulle gøre det, mangler simpelt hen efter min mening, så derfor vil jeg arbejde for, at det bliver dansk kompetence, om vi skal have gmo-produktion eller ej, og vi skal

undgå, at det bliver et spørgsmål, hvor EU-retten skal ind at sige, hvad der må dyrkes i de enkelte medlemslande eller ej. Det må være en national beslutning.

Kl. 23:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Inden hr. Christian H. Hansen får ordet for en kort bemærkning, har jeg skønnet i overensstemmelse med det skøn, jeg har, at til de resterende ordførere vil der kun blive mulighed for én kort bemærkning fra de to forslagsstillere, som kommer fra hvert sit parti, så både hr. Per Clausen og hr. Christian H. Hansen har mulighed for under resten af debatten hver at stille op til én kort bemærkning til samtlige ordførere. Så er det hr. Christian H. Hansen.

Kl. 23:25

Christian H. Hansen (UFG):

Jeg har forståelse for det, og vi vil da også gerne have, at det kan nå at blive nævnt i 12-radioavisen, at vi behandler det her i Folketings-salen.

Jeg vil lige sige til ordføreren fra Socialdemokratiet, at jeg ikke er medlem af Enhedslisten. Det blev nemlig nævnt, at Enhedslisten havde fremsat det her forslag. Det her forslag er et tegn på et bredt samarbejde i Folketinget. Det ved jeg godt at Socialdemokratiet ikke går ind for, men det har Enhedslisten og Fokus så vist kan lade sig gøre.

Spørgsmålet fra mig til den socialdemokratiske ordfører, hr. Bjarne Laustsen, skal være: Vil han love, at de medlemmer, der sidder i Europa-Parlamentet fra Socialdemokratiet, fra dags dato går aktivt ind og kæmper for, at Danmark får lov at være gmo-frit?

Kl. 23:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 23:26

Bjarne Laustsen (S):

Allerførst en beklagelse: Jeg er helt fuldstændig klar over, at hr. Christian H. Hansen ikke er medlem af Enhedslisten. Jeg ved ikke, om man kan være medlem flere forskellige steder. Jeg er udmærket klar over, at hr. Christian H. Hansen er gået ud af Dansk Folkeparti og har startet et parti, der hedder Fokus, også er medforlagsstiller her. Derfor burde det selvfølgelig have været nævnt fra min side.

Når det er sagt, vil jeg bare sige, at jeg ikke er i den situation, at jeg forpligter medlemmer af Europa-Parlamentet til at indtage bestemte synspunkter. Vi har en dialog om tingene. På den måde arbejder vi i forhold til de ting, som er ganske fornuftige, og derfor tror jeg da også sagtens, at vi kan blive enige om, at det, at der er dansk beslutningskompetence i den her sag, også vil være det, vores folk i Europa-Parlamentet arbejder for. Så det vil være det udgangspunkt, vi har. Der er masser af problemstillinger, som vi skal have afklaret, og i forhold til hele gmo-diskussionen med import af foder osv. plejer vi at være meget enige i den her sag. Det tror jeg også godt at hr. Christian H. Hansen fra partiet Fokus kan regne med i den her sag.

Kl. 23:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre til den næste ordfører, og det er Dansk Folkepartis ordfører, fru Marlene Harpsøe.

Kl. 23:27

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DF):

Tak. Da Dansk Folkepartis ordfører på området, hr. René Christensen, desværre ikke kan være til stede her i salen i dag, skal jeg på Dansk Folkepartis vegne fremføre følgende:

Forslaget om gmo-fri zoner i Danmark ser Dansk Folkeparti som udgangspunkt positivt på, men er det nu også et skridt i den rigtige retning? Det, der lægges op til, er, at landbruget og branchens organisationer gennem frivillige overenskomster kan indføre gmo-fri zoner i Danmark, så arealer friholdes for gmo-dyrkning, og at kommuner får mulighed for at kunne erklære sig som gmo-fri zoner. Dansk Folkeparti er dog ikke enig i, at dette er den rigtige løsning. Vi mener derimod, at gmo er en så væsentlig faktor i forhold til mangfoldighed blandt planter, at dette bør og skal ligge på nationalt plan.

Jeg vil her lige kort beskrive, hvordan lovgivningen faktisk er på området i dag. En dansk landmand, der vil dyrke gm-afgrøder, skal ikke på forhånd sende en ansøgning om tilladelse til dyrkning til Plantedirektoratet eller andre myndigheder. Til gengæld skal en kommende gmo-landmand forud for dyrkning af gm-afgrøder først have været på kursus i dyrkning af gm-afgrøder, og efterfølgende får han så tilsendt et såkaldt gmo-kørekort af Plantedirektoratet. Plantedirektoratet fører et register over landmænd med gmo-kørekort, og kun personer, som er registreret af Plantedirektoratet, må dyrke gm-afgrøder.

På nuværende tidspunkt har Plantedirektoratet registreret ca. 30 landmænd med gmo-kørekort. Det vil sige, at vi er tæt på, at der er landmænd, som faktisk ønsker at dyrke gmo'er. Vi har set det i Sverige, hvor der er landmænd, som netop er begyndt at dyrke gmo-kartofler til foder. Desværre har ingen af forslagsstillerne været med på den tur, som Fødevareudvalget sammen med ministeren netop har været på til Argentina, og her fik udvalgets deltagende medlemmer virkelig efter ordføreren, hr. René Christensens, opfattelse et stort fagligt udbytte. Dette gør, at Dansk Folkeparti vil opfordre den nye fødevareminister til at tage skridt til en fornyet debat om gmo i Danmark. Gmo er ikke kun negativt eller positivt, og der er faktisk et stort potentiale i gmo. Der er bl.a. mulighed for, at der kan opdyrkes store arealer på det afrikanske kontinent, hvilket i dag ikke er muligt.

Men Dansk Folkeparti er ikke overbevist om det eller har dokumentation, som kan vise konsekvenserne ved gmo-dyrkning. Danmark er arealmæssigt ikke stort; Fødevareudvalget så i Argentina randzoner på op til 6 km, hvilket jo slet ikke er tilfældet i forhold til den lovgivning, vi har på området i Danmark i dag. Dansk Folkeparti kan således ikke støtte dette beslutningsforslag med den begrundelse, at vi mener, at det skal være nationalt reguleret, og samtidig vil vi igen gerne opfordre ministeren til en fornyet faglig og konstruktiv debat om gmo i Danmark.

Kl. 23:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til den fungerende ordfører. Vi går til – jeg tror, at det er den rigtige – SF-ordfører, hr. Kristen Touborg.

Kl. 23:30

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Tak, hr. formand. Det er den rigtige SF-ordfører.

Forslagsstillerne skal have tak for initiativet. Det er et område, som vi har meget stort behov for grundigt at få belyst, og derfor er det udmærket, at vi får den her debat. Jeg tror, at vi har brug for yderligere debatter, men her er så et forslag om frivillighed til at indgå i at lave gmo-fri zoner, og det synes vi er udmærket at tage fat på.

Ministeren sagde, at vi jo har sameksistensregler, og så er det på plads. Er det nu også helt sikkert, vil jeg spørge ministeren om, at det så er på plads. Det er jeg slet ikke sikker på at det er. Jeg har forstået, at økologerne i Danmark langt fra er enige i, at sameksistensreglerne er dækkende for det, der er nødvendigt, for at vi kan opretholde og udvide en økologisk produktion.

Jeg var med på den studietur til Argentina, og jeg kan bekræfte det, som Dansk Folkeparti sagde om, at man i nogle områder havde afstande, der skulle være gmo-fri, på 6 km, men at det jo altså også

var frivillige regler. Så der ligger jo en hurdle at komme over i den sammenhæng.

Men jeg vil egentlig gerne høre ministeren, om det virkelig er regeringens opfattelse, at vi har sameksistensregler, og at det så er på plads. Efter vores opfattelse kan det være meget vanskeligt at få gmo og økologi til at sameksistere, fordi der jo nok er noget større spredningsafstande end det, vi havde tænkt, da vi lavede sameksistensreglerne. SF er med i det lovkompleks, så det er ikke sådan, at jeg fralægger mig ansvaret. Men det betyder jo ikke, at vi ikke kan blive nødt til at se på det igen.

Vi har jo bl.a. i Argentina set, at der er opstået planter, som er resistente over for Roundup, og som dermed ikke er i stand til at blive bekæmpet eller i hvert fald kun er i stand til at blive bekæmpet med meget store mængder af pesticider. Det er jo en betænkelig udvikling, der sker der, for hvor er vi så om 10, 15, 20 år? Kan man overhovedet forudse, hvad det ender med?

Jeg vil egentlig godt høre ministeren, om det er regeringens opfattelse, at det er muligt i Danmark både at have en stor økologisk produktion og en gmo-produktion. Jeg siger det her, vel vidende at vi ikke har gmo i øjeblikket, men sagen er jo vel nok, at hvis der er en landmand, der siger, at nu vil han gerne i gang, er der vel for så vidt ikke rigtig nogen, der kan hindre landmanden i det. Så vi kan jo stå her lige før, at det her bliver en realitet.

Det fremgår af forslaget, at Nordisk Råd har arbejdet ret meget med det her. Det, udvalget i Nordisk Råd er nået frem til, er jo, at man ikke er tilfreds med, at ministerrådet har villet afskrive den rekommandation, man har, og ender op med, at man fortsat vil søge information om, hvad de nordiske ministre har gjort i forhold til EU, og hvad der er gjort for at komme videre med det her. Det er så mit spørgsmål til ministeren: Hvad har den danske minister gjort i forhold til det i det sidste halve år, efter at den her rekommandation er behandlet i ministerrådet?

Afslutningsvis skal jeg sige, at SF er positivt indstillet over for forslaget.

Kl. 23:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, og det er hr. Tage Leegaard.

Kl. 23:35

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Tak. Genmodificerede afgrøder ses rundtomkring i verden som en af løsningsmulighederne for den fremtidige fødevareforsyning på globalt plan. Rundtom i verden er der allerede i dag millioner af hektarer landbrugsarealer, der er tilsat med genmodificerede afgrøder, hvor man udnytter de potentialer, som ligger i denne anvendelse.

I EU har man hidtil været meget tilbageholdende med at give tilladelse til dyrkning af gm-afgrøder, og det er kun to afgrøder, der er blevet godkendt til dyrkning i hele EU. Senest er det en kartoffel, der i kraft af et højt stivelsesindhold egner sig godt til industribrug.

I det økologiske landbrug er det ikke tilladt at anvende gmo. Man er her meget skeptisk over for anvendelsen af gmo både med hensyn til eventuelle spildfrø og også med hensyn til vindspredning af arvemasse, så beslægtede afgrøder eventuelt kan smittes med genmodificerede organismer. Af hensyn til det sidstnævnte er det derfor et krav, at der indføres afstandskrav til eventuelle marker med gmo, de såkaldte sameksistensregler. Disse regler giver plads og mulighed for dyrkning af gmo-afgrøder i Danmark, men indtil videre har denne mulighed ikke været anvendt.

Alene af den grund er det et hypotetisk forslag, der er fremsat. Men i Danmark hylder vi et frivillighedsprincip, hvor det er op til den enkelte at lægge begrænsninger på sin bedrift. Der er således ingen grund til at lave lovgivning på dette område, og et særligt krav

om gmo-fri kommuner vil være i strid med de gældende regler på området. Hvad angår betænkkelighederne vedrørende herbicidresistente ukrudtsarter, er det ikke en problemstilling, som udelukkende vedrører gmo-afgrøder. Det er allerede kendt i Danmark, på trods af at der ikke dyrkes gmo her. Hvis der er problemer med dette, vil gammelkendte sædskifteprincipper være med til at afhjælpe eventuelle problemer med dette. Eftersom der allerede ikke er nogen hindringer for, at landmænd kan erklære deres områder for gmo-fri, kan Det Konservative Folkeparti altså ikke støtte dette forslag.

Kl. 23:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det fru Bente Dahl som radikal ordfører.

Kl. 23:38

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

I Nordisk Råd vedtog vi under sessionen i oktober 2009 følgende rekommandation:

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske landes regeringer at arbejde for og støtte op om, at landbrug og branchens organisationer gennem frivillige overenskomster kan indføre gmo-fri zoner i de nordiske lande, og at arbejde for, at EU anerkender, at der skal indføres gmo-frie zoner.

Det beslutningsforslag, vi arbejder med lige nu, er en udmøntning af den rekommandation. Da jeg selv har været med til at arbejde med det i Nordisk Råd og dermed kender stoffet, er jeg som udgangspunkt meget positiv over for at få det udmøntet.

Der er en række ting, der taler for, at vi skal være forsigtige med at indføre gmo-afgrøder. I Argentina, hvor Fødevareudvalget var i uge 10, og hvor jeg også selv deltog, studerede vi netop dette tema, og der var en lang række spørgsmål, vi fik belyst. Således har landet både økologisk og konventionelt landbrug, og der er indgået frivillige aftaler om en beskyttelseszone på mindst 6 km mellem de to dyrkningsformer. I Danmark er det noget mindre. I Bulgarien har de indført beskyttelseszoner på mindst 7 km samt 30 km til habitatområder. De hylder altså forsigtighedsprincippet. Dansk landbrug har ytret ønske om at bruge gmo'er. Der er efter mine oplysninger mere end 30, der har uddannelse til det; jeg har faktisk hørt et tal, der siger 250, men det er jo til at finde ud af efterfølgende.

Det store problem for Det Radikale Venstre at se er samlivet mellem økologisk brug og det konventionelle. I Det Radikale Venstre mener vi, at det er de økologiske dyrkningsmetoder, der skal fremmes, og jeg kan ikke se, at økologiske afgrøder og gmo-afgrøder kan dyrkes side om side i Danmark, fordi det er så små afstande, vi taler om. Vi har sameksistenslove, men de er ikke tilstrækkeligt opdaterede. Sameksistensloven er fra 2004, og jeg vil da også gerne spørge ministeren herfra, om han er åben for at forhandle en ny og opdateret udgave. Der er problemer med den gamle; beskyttelseszonernes afstande er for korte, der er problemer med et meget stort vandforbrug ved gmo-afgrøder, som vi så i Argentina, der er et meget stort sprøjt-eforbrug, og der er resistensudvikling. Der er en lang række problemer, vi skal have belyst, og det kunne jo så passende ske i forbindelse med en anden lovgivning.

Der er også nogle problemer vedrørende såsæden, kommende generationer af såsæd. Vi har problemer med manglende fri forskning inden for gmo-afgrøder. Den forskning, der foregår i øjeblikket, foregår i de store firmaers regi og er ikke nødvendigvis fri.

I Det Radikale Venstre mener vi, at vi skal holde os til forsigtighedsprincippet. Det skal vi; jeg nævnte flere grunde. Der er undersøgelser, der viser, at gmo-afgrøder bruger meget store mængder vand og store mængder roundup. Der er også undersøgelser, der viser, at udbyttet efter forholdsvis få år falder igen. Så Det Radikale Venstre er for dagens beslutningsforslag fremsat af Fokus og Enhedslisten,

og vi er også for at belyse området meget, meget mere, end vi har gjort det indtil nu.

Kl. 23:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Christian H. Hansen som ordfører.

Kl. 23:42

(Privatist)

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det, formand. Jeg skal gøre det hurtigt, for vi har jo indgået samarbejde med Enhedslisten om det her beslutningsforslag, og da vi sad her i samarbejds ånd og tænkte på, at vi nu skulle skabe et bredt forlig i Folketinget, blev vi enige om, at så måtte vi hellere nøjes med at lave det her forslag, som drejede sig om nogle små områder i Danmark, som kunne gøres gmo-fri. For vi kiggede jo lidt tilbage i historikken og kunne se, at der tidligere havde været et forslag, som gik ud på, at hele Danmark skulle være gmo-frit, og det kunne man ikke skaffe flertal for.

Nu lyder det imidlertid til, at det faktisk er det, man hellere vil i dag, og jeg tror godt, jeg også på Enhedslisten vegne kan sige, at så langt kan vi godt strække os i udvalgsbehandlingen at sige, at hele Danmark skal være gmo-frit. Vi kan forstå, at vi har Socialdemokratiet med, vi har sikkert også SF med, De Radikale og, jeg tror næsten også Dansk Folkeparti. Så der er faktisk et flertal for, at regeringen bliver pålagt at gøre Danmark gmo-frit, og det er jo så den retning, vi skal køre i i udvalgsbehandlingen. Det må jeg sige kommer lidt bag på mig, det overrasker mig, at der er sket den udvikling, men det er jeg selvfølgelig utrolig glad for. Så derfor ser jeg frem til det samarbejde, der skal ske i udvalget nu, om at gøre Danmark gmo-frit. Det er lidt mere vidtgående end selve forslaget, men det er jeg helt overbevist om at forslagsstillerne kan leve med. Tak.

Kl. 23:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Per Clausen.

Kl. 23:43

(Ordfører for forslagsstillerne)

Per Clausen (EL):

Det er jo rigtigt, som det er sagt i debatten, at der ikke for nuværende dyrkes gmo-afgrøder i Danmark. Det synes jeg dog ikke fører til at forslaget er overflødig eller kommer på et forkert tidspunkt. Snarere tværtimod, vil jeg sige. Hvis det er sådan, at der i Folketinget i dag er et flertal for, at man ikke med den viden, man har i dag, ønsker, at der skal dyrkes gmo-afgrøder i Danmark, er det jo klogt at få sat en stopper for det, inden nogen er startet på det. Ellers har vi jo hele problemet med erstatninger, og hvad der ellers kan komme af mange andre vanskeligheder.

Jeg vil ikke gå så meget ind i selve den indholdsmæssige debat, for der er jo mange, som har fremført den lange række af problemer, der er med kombinationen af genmodificerede afgrøder og dyrkning af økologiske produkter. Der har været en del kritik af de risici osv., der er på grund af den manglende frie forskning. Derfor vil jeg sådan set koncentrere mig om, hvad jeg synes er den positive udgang på debatten.

Det er jo rigtigt, som hr. Christian H. Hansen sagde, at for 2-3 år siden fremsatte Enhedslisten et beslutningsforslag, som havde to pinde. Den ene var, at vi syntes, at Danmark i EU skulle arbejde for, at det blev umuligt at lave gmo-fri zoner. Sådan er formuleringen ikke helt i dag, men hvis man lytter til det, ordføreren siger, og det, ministeren siger, kan man høre, at der bliver sagt, at de vil arbejde for, at det bliver en national kompetence at afgøre, om der skal dyrkes genmodificerede afgrøder i de enkelte lande, og det er jo sådan

set det, der giver mulighed for at etablere en gmo-fri zone i f.eks. Danmark, men også i andre lande. I Polen har man f.eks. i virkeligheden en gmo-fri zone, der omfatter hele landet.

Så det er sådan set efter vores opfattelse meget, meget tilfredsstillende, at der nu er enighed om, at det er sådan, det skal være. Det kunne godt være, at vi skulle få understreget i en indberetning eller et eller andet, at der er enighed i Folketinget om, at der skal arbejdes for det, for det synes jeg er en rigtig god ting.

Det andet element i vores forslag var, at vi sagde, at man skulle arbejde for, at Danmark blev en gmo-fri zone. Der opfattede jeg sådan set de synspunkter og de tilkendegivelser, der er kommet frem i dag, på den måde, at der er et flertal i Folketinget, der siger, at med det, vi ved i dag, synes de ikke, at man skal godkende, at der dyrkes gmo-afgrøder i Danmark. Det synes jeg sådan set også kunne være meget fornuftigt at vi i en beretning fra Fødevarerudvalget fik skrevet ned var positionen nu.

Jeg kan godt forstå, hvis Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti ikke vil skrive under på, at Danmark i al evighed skal være gmo-frit. Måske skulle jeg også slå nogle knuder på mig selv for at sige det, for det skal man passe meget på med. Men vi kunne jo nok blive enige om, og det synes jeg ville være meget godt, at vi sagde, at det, vi var enige om, var, at med den viden, vi har i dag, er vi ikke indstillet på at godkende dyrkning af gmo-afgrøder i Danmark.

Med det som udgangspunkt vil jeg sige, at på trods af at det står fuldstændig soleklart, at vores beslutningsforslag ikke kan blive vedtaget, er jeg faktisk meget, meget glad for og meget, meget tilfreds med den debat, der har været i dag. For jeg synes sådan set ligesom hr. Christian H. Hansen, at vi er kommet længere, end vi troede vi kunne, og det skal man jo aldrig være ked af. Og når man kan få rettet i de forslag, man har lavet, sådan at de måske i virkeligheden kan blive lidt bedre, så synes jeg heller ikke, at man skal være ked af det. Så debatten har været rigtig god, og vi ser frem til et udvalgsarbejde, hvor vi forhåbentlig kan få sat et par punktummer for nogle af de her debatter.

Så må vi se, hvordan vi kan komme videre med nogle af de andre problemstillinger, der er rejst, også med hensyn til hvilken rolle gmo kan spille i den tredje verden – i Afrika osv. Jeg tror, jeg skal have en diskussion med hr. René Christensen om muligheden for at opdyrke Sahara, eller hvad det nu var for noget, for jeg er ikke helt sikker på, at det holder vand, hvis man vil undskylde udtrykket. Men det er i første omgang jo heller ikke så afgørende, for Danmarks indflydelse på, hvad der sker der, er måske ikke overvældende stor.

Kl. 23:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Så er det ministeren.

Kl. 23:48

Fødevarerministeren (Henrik Høegh):

Jeg skal lige kort svare på nogle af de spørgsmål, der er blevet rejst. Til spørgsmålet om, hvorvidt jeg mente, der var mulighed for at have en sameksistens i Danmark imellem gmo'er og konventionel og økologisk produktion, vil jeg svare, at det mener jeg der er med de afgrøder, som vi har en aftale om i de her ting om nogle sameksistensregler. Det mener jeg er muligt med de regler, der er lavet. De bygger på en faglig viden på det område, en viden, som faktisk ikke er så ringe her i Danmark, netop fordi vi, som hr. Bjarne Laustsen udtrykte det, har en stor eksport af markfrø, som ikke tillader, at man sorterne imellem har haft en krydsbestøvning. Vi kunne ikke have den store eksport, hvis vi ikke havde styr på det. Så vi har faktisk noget viden om krydsbestøvning i det her land. Det er også svaret på spørgsmålet om såsædsproblemer, nemlig at det er der faktisk meget viden om.

Med hensyn til arbejdet i Nordisk Råd vil jeg sige, at det jo i rekommandationen om gmo-fri zoner er meddelt, at hvert enkelt land

selv må forholde sig til opfordringen om at arbejde for at indføre gmo-fri zoner på frivillig basis. Det samme gælder opfordringen om at arbejde for, at EU anerkender, at der kan indføres gmo-fri zoner. Der har Nordisk Råd jo bedt Nordisk Ministerråd om at oplyse, hvad de nordiske ministre har gjort i forhold til EU. Regeringen har sendt det danske svarbidrag til Nordisk Ministerråd, og det forventes, at det samlede svar fra ministerrådet på den baggrund vil blive drøftet på rådets kommende møde til sommer.

Kl. 23:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren.

Nu kigger jeg ud over salen, og der er ikke ønske om en anden omgang, kan jeg forstå, og ikke flere korte bemærkninger. Så på baggrund af det betragter jeg forhandlingerne som afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 23:50

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 9. april 2010, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der allerede er opslået i salen.

:

Mødet er hævet. (Kl. 23:50).
